

Kurs Omega

Praktický výcvik zakladatelů sborů

Příručka 5

ALIANCE PRO ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ

ve spolupráci s

PETER DEYNEKA RUSSIAN MINISTRIES

**Kurs Omega:
Praktický výcvik zakladatelů sborů
Příručka 5**

Vydala
The Bible League, 16801 Van Dam Road, South Holland, IL 60473 USA
Tel: (800) 334-7017 E-mail: info@BibleLeague.org www.bibleleague.org

Copyright ©1999 *The Alliance for Saturation Church Planting*
Tyto materiály byly připraveny ve spolupráci s Peter Deyneka Russian Ministries, Projekt 250.

Reprodukce a distribuce těchto materiálů či jejich částí v jakékoliv formě je **povolena a vítána** za podmínky, že:
(1) v citaci či kopii bude uvedeno autorství, (2) budou vyznačeny případné změny či úpravy, (3) tato publikace nebude prodávána za cenu vyšší než náklady na její reprodukci a (4) nebude pořízeno více než 1000 kopií.

Pokud byste měli zájem vystavit tyto materiály na Internetu či je chtěli použít jiným než výše uvedeným způsobem, obraťte se prosím na

The Alliance for Saturation Church Planting, H-1111 Budapest, Budafoki út 34/B III/2, MAĎARSKO,
Tel: +(36-1) 466-5978 and 385-8199 Fax: +(36-1) 365-6406 E-mail: SCPAlliance@compuserve.com.

Překlady či úpravy vhodné pro vaši kulturu či prostředí jsou také vítány. Opět prosím kontaktujte *Alianci*, abychom mohli povzbudit a informovat i další lidi, kteří by mohli mít zájem o váš překlad nebo oblast práce.

Pokud se chcete dozvědět více o službě jednotlivých zúčastněných organizací, kontaktujte prosím:

P.O. Box 843
Monument, CO, USA 80132-0843
Bezplatná linka: (800) 649-2440
E-mail: Contact_USA@AllianceSCP.org
www.AllianceSCP.org

Kancelář pro Evropu: e-mail: SCPAlliance@compuserve.com

Peter Deyneka

Russian Ministries

Project 250
P.O. Box 496, 1415 Hill Avenue
Wheaton, IL, USA 60189
Tel: (630) 462-1739 Fax: (630) 690-2976
E-mail: RMUSA@ASR.ru
www.russian-ministries.org

Všechny biblické citace jsou z českého ekumenického překladu Bible, Copyright © 1985, Československá biblická společnost. Další použité překlady jsou Bible svatá, podle posledního vydání kralického z roku 1613 (KR), a Nová smlouva, Copyright © 1994, Křesťanská misijní společnost (NS),

Poděkování

Chceme vyjádřit srdečné poděkování a vděčné uznání všem, kteří přispěli k přípravě těchto výcvikových příruček. Následující lidé zásadním způsobem přispěli k sepsání a úpravám těchto materiálů. Pane, zbuduj si svou církev... až na sám konec země!

Jay Weaver, hlavní redaktor, *World Team*

Richard Beckham	<i>Greater Europe Mission</i>
David & Lisa Bromlow	<i>Christ For Russia</i>
Ron Brunson	<i>World Witness and United World Mission</i>
Don Crane	<i>Greater Europe Mission</i>
Bea Crane	<i>Greater Europe Mission</i>
Hunter Dockery	<i>World Harvest Mission</i>
Mike Elwood	<i>Greater Europe Mission</i>
Jeff Geske	<i>United World Mission</i>
Dave Henderson	<i>CB International</i> — <i>Project 250, Peter Deyneka Russian Ministries</i>
Bob Mackey	<i>United World Mission</i>
Bob Martin	<i>United World Mission</i>
Paul Michaels	<i>Grace Brethren Intl. Mission</i>
Norie Roeder	<i>United World Mission</i>
Ki Sanders	<i>World Team</i>
Larry Sallee	<i>UFM International</i> — <i>Project 250, Peter Deyneka Russian Ministries</i>
Eric Villanueva	<i>United World Mission</i>
David Westrum	<i>Interlink Ministries</i> — <i>Project 250, Peter Deyneka Russian Ministries</i>

ZVLÁŠTNÍ PODĚKOVÁNÍ ZA ADMINISTRATIVNÍ A TECHNICKOU PODPORU

Edith Bond	<i>The Alliance Regional Resource Team</i>
David Gál	<i>The Alliance Regional Resource Team</i>
Nell Harden	<i>Profesor angličtiny v důchodu</i>

PŘÍRUČKA 5

OBSAH

OBSAH	V
PŘEDMLUVA	IX
O ALIANCI	XI
CYKLUS ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ	XII
MEZNÍKY	XIII
PŘEHLED LÁTKY	XV
VIZE SZS	1
Lekce 13: Vize a prodlužování dosahu	3
I. Definice vize a prodlužování dosahu	3
II. Pohled s vizí Boží žně	3
III. Přibližování Boží žně	4
IV. Duchovní moc a autorita	6
Lekce 14: Mobilizace	9
I. Co je mobilizace? Mobilizace má tyto složky:	9
II. Proč je třeba věřící mobilizovat?	10
III. Biblické příklady mobilizátorů	10
IV. Charakteristiky efektivních mobilizátorů	11
V. Příklady mobilizace	12
Lekce 15: Další kroky	15
I. Cyklus zakládání sborů	15
II. Role nového sboru: násobení — zakládání dceřiných sborů	16
III. Role původního týmu zakládání sborů: nový začátek — zakládání nových sborů	18
Lekce 16: Výcvik jako součást hnutí zakládání sborů	21
I. Výcvik jako součást hnutí	21
II. Otázky ke zvážení pro násobící se výcvik zakladatelů sborů	23
III. Průběh výcviku zakladatelů sborů	24
IV. Osobní vedení zakladatelů sborů	25
Lekce 17: Mobilizace vůdců prostřednictvím celonárodních iniciativ	27
I. Strategie činění učedníků z celé země (DAWN)	28
II. Podmínky pro strategii činění učedníků z celé země	29
III. Dvanáct složek strategie DAWN	29
CÍRKEV	35
Lekce 15: Sborová kázeň	37
I. Biblické principy sborové kázně	38
II. Případové studie	39
Lekce 16: Společné uctívání ve sboru	41
I. Funkce uctívání	42

II. Jak určit vhodné formy uctívání	44
III. Společné uctívání a zakládání sborů	44
Lekce 17: Jak vést společná shromáždění	47
I. Role vedoucího shromáždění	47
II. Vlastnosti vedoucího shromáždění	48
III. Rady pro vedení shromáždění	48
IV. Cvičení – plánování shromáždění	50
Lekce 18: Místní sbor a širší Kristovo tělo	55
I. Důvody pro partnerství	55
II. Úrovně oddání v partnerství	57
III. Deset vlastností efektivního partnerství	57
Lekce 19: Historický vliv církve v _____	61
I. Počátky křesťanství	61
II. Šíření křesťanství	62
III. Současný stav křesťanství	62

DUCHOVNÍ CHARAKTER **63**

Lekce 14: Služba smíření	65
I. Úvodní myšlenky o řešení sporů	66
II. Řešení sporu je záležitostí evangelia	66
III. Novozákonní vyučování o řešení konfliktů	67
IV. Milovat druhé	68
V. Praktická pomoc pro řešení konfliktů	69
Lekce 15: Mravní bezúhonnost zakladatelů sborů	73
I. Populární trio — peníze, sex, moc	74
II. Obecné principy pro mravní bezúhonnost	76
III. Přínosy mravní bezúhonnosti	77
IV. Mravní bezúhonnost může být drahá	77

MODLITBA **81**

Lekce 10: Mobilizace k modlitbám za hnutí zakládání sborů	83
I. Průzkum	84
II. Předávání vize – Jaké jsou Boží záměry pro toto místo?	84
III. Připravte a vyzbrojte lidi k modlitbám za saturační zakládání sborů	85
IV. Hledání a propojování modlitebních vůdců	85
Lekce 11,12: Modlitební koncert	89
I. Chvalte Boha za to, že je věrný	89
II. Připomínejte si minulá Boží požehnání	89
III. Modlete se za pokračování díla zakládání sborů	90
IV. Oslavujte Boží dobrotu v písních a uctívání	90

VEDENÍ **91**

Lekce 11: Uvádění do služby	93
I. Zakladatelé sborů musejí uvádět další lidi do služby	93
II. Problémy uvádění do služby	94
III. Principy uvádění do služby	96
IV. Udržování styků s těmi, které jste už uvedli do služby	97
Lekce 12: Vedení hnutí	99
Příloha 12A: Vůdcové hnutí	101
I. Hnutí potřebují specifické druhy vůdců	101
II. Vůdcové hnutí předávají vizi	101
III. Vůdcové hnutí mobilizují	102
IV. Vedoucí hnutí jsou zprostředkovateli	102

BUNĚČNÉ SKUPINKY **105**

Lekce 12: Služba buněčných skupinek v rámci stávajících sborů	107
I. Hodnocení	107
II. Plánování a realizace	109
Lekce 13: Dohled nad buňkami	113
I. Dohled nad buněčnými skupinkami.....	114
II. Struktura dohledu pro různé modely služby buněčných skupinek	117
III. Aplikace pro vaši službu v buněčných skupinkách.....	118
Příloha 13A: Buněčné skupinky: Poslední krok	121
I. Srdce pro národy	121
II. Násobení vírou	121
III. Sbory pro národy	122

KÁZÁNÍ **125**

Lekce 1: Biblické kázání I.	127
I. Induktivní studium Bible — pevný základ	128
II. Hlavní myšlenka textu	128
III. Struktura kázání	129
IV. Typy kázání	131
Lekce 2: Biblické kázání II.	135
I. Novozákonní kázání	135
II. Zaměření na cílovou skupinu posluchačů	137
III. Pomoc posluchačům při objevování.....	138
Lekce 3: Biblické kázání III.	141
I. Duchovní oblast.....	141
II. Emocionální oblast	143
III. Fyzická oblast.....	144

RODINA **147**

Lekce 3: Služba rodině	149
I. Scénář číslo jedna — Petr a Lenka	150
II. Scénář číslo dvě — Eva a Pavel	151
III. Scénář číslo tři — Tomáš a jeho rodina	151
IV. Scénář číslo čtyři — Pavla a Jirka	152
V. Scénář číslo pět — Jitka a její rodina	152

PŘEDMLUVA

CÍL TÉTO PŘÍRUČKY

Zakladatelé sborů jsou často získáváni a vysíláni k svému úkolu buď s minimem výcviku, nebo úplně bez něj. Vůdcové sborů a církví, kteří jsou zahlceni potížemi ve své vlastní službě, často nemají jasnou vizi toho, co skrze ně Bůh chce vykonat. Jak zakladatelé sborů, tak jejich vůdcové potřebují výcvik a vizi, ale biblické školy a semináře pro mnohé z nich prakticky nepřipadají v úvahu.

Tyto materiály jsou vytvořeny s cílem dát zakladatelům a vůdcům sborů nejen vizi, ale také biblické základy a praktické schopnosti potřebné ve službě k tomu, aby mohla být tato vize naplněna. Nejde tu o nějaký vzdělávací „program“. Cílem je spíše dát nezbytné biblické a vzdělávací základy, které jsou spolu s praktickými schopnostmi potřebné ve službě zakládání sborů. Ačkoli byl *Kurs Omega* vytvořen pro střední a východní Evropu a země bývalého Sovětského svazu, máme radost z toho, že se množí zprávy o jeho užitečnosti a přizpůsobování i v jiných kulturách a na jiných místech.

Osnova tohoto kursu byla vytvořena ohledem na splnění dvou cílů:

1. Zajistit výcvik potřebný k tomu, aby mohly být zakládány nové sbory
2. Povzbudit v rámci celého Kristova těla k mobilizaci vedoucí ke vzniku hnutí zakládání sborů

Dnes vidíme, že hnutí zakládání sborů vznikají v mnoha zemích po celém světě, včetně Brazílie, Rumunska, Filipín, Nigérie a dalších. Věříme, že místní sbory jsou hlavním Božím nástrojem pro evangelizaci světa a že zakládání sborů založené na principech množení je nejefektivnější způsob, jak směřovat k naplnění Velkého poslání. Nové sbory musí vznikat s vizí množení a se schopností zakládat další nové sbory. Když se daří toho dosáhnout, vzniká potenciál k rozšíření hnutí zakládání sborů, které může zasáhnout celý národ a proměnit lidské životy v celé zemi.

Hnutí zakládání sborů potřebuje lidi, kteří se na něm budou podílet na všech úrovních, od nových věřících, kteří jsou nadšení ze své nově nabyté víry, až po vůdce celých denominací. Zakladatelé sborů sami o sobě nemohou být iniciátory hnutí zakládání sborů. Tyto materiály přinesou užitek i tehdy, když budou použity na všech úrovních sborové práce a vedení, které mohou přímo či nepřímo podpořit snahy zakladatelů sborů. Tak mohou všichni společně směřovat k naplnění úkolu, ke kterému je Bůh povolal.

PŘEHLED LÁTKY

Tato příručka je jednou z pěti příruček, z nichž každá obsahuje přibližně 26 jednohodinových lekcí. Aby bylo možné dosáhnout výše uvedených cílů, látka pokrývá širokou škálu témat nezbytných pro zakládání sborů. Patří mezi ně vize saturačního zakládání sborů (SZS), služba buněčných skupinek, učednictví, církev, evangelizace, induktivní studium Bible, vedení, modlitba, duchovní charakter a další.

Látka byla rozdělena do pěti příruček, aby byly získané znalosti postupně prohlubovány. Když každý z účastníků výcviku projde celou příručkou, před studiem další příručky stráví dostatek času praktickým používáním principů, které se naučil. Mnoho pokročilejších lekcí tohoto kursu proto staví na principech a schopnostech, které si už účastníci stačili osvojit.

Jinak řečeno, látka obsažená v tomto kursu je určena k tomu, aby byla vyučována a používána současně se samotným zakládáním sborů. Když jednotliví účastníci aktivně usilují o založení nového sboru, objevuje se v jejich službě potřeba různých schopností a vědomostí spolu s rozličnými problémy, které je třeba průběžně řešit. Schopnosti a vědomosti potřebné na počátku procesu zakládání sborů jsou obsažené v prvních příručkách, zatímco aktivity a principy, které je třeba využít v pozdějších stádiích vzniku sboru, jsou součástí posledních příruček. Každá příručka byla vytvořena s cílem naučit dovednosti, zodpovědět otázky a diskutovat případné problémy, které souvisí s odpovídající fází zakládání sborů, ve které se účastníci výcviku právě nacházejí. Za touto předmluvou najdete seznam klíčových aktivit nebo „mezníků“, na které se účastníci během výcviku připravují. Očekává se, že v období mezi jednotlivými výcvikovými moduly tyto znalosti uvedou do praxe.

Jednotlivé lekce jsou setříděné podle témat a každá z pěti příruček obsahuje lekce týkající se různých témat. Některá témata, jako například „vize“ nebo „církev“, jsou obsažena ve všech pěti příručkách. Jiné, například „učednictví“, se objevují až později, kdy se účastníci ve své službě setkávají s potřebou vyučování právě v těchto

oblastech. O několik stran dále je uveden přehled látky, který uvádí seznam jednotlivých témat lekcí v každé z pěti příruček.

POUŽÍVÁNÍ TĚCHTO MATERIÁLŮ

A. Rady pro účastníky

Do přípravy všech pěti příruček tohoto kursu bylo vloženo mnoho času, práce a modliteb. Každá z nich se snaží nabídnout konkrétní schopnosti potřebné v naší službě spolu s vědomostmi, které jsou nezbytné k zakládání nového sboru. Proto silně doporučujeme, abyste začali první příručkou a ne některou jinou. Stejně tak byla každá lekce pečlivě vybrána a zpracována s cílem být užitečná, praktická a nepostradatelná pro úkol zakládání sborů. Je proto pro vás dobré lekce nepřeskakovat.

Je třeba si uvědomit, že skutečné učení probíhá teprve v okamžiku, kdy jednotlivé koncepty předkládané v těchto lekcích uvedete do praxe svého života a služby. Většina lekcí je zakončena akčními plány. Ty mají za úkol vám usnadnit aplikaci myšlenek z dané lekce, abyste je mohli realizovat dříve, než začnete probírat další příručku. Velice užitečné je také mít rádce, který vás bude v průběhu aplikace nových konceptů do života a služby povzbuzovat, pomáhat a radit vám. Rádce může být také člověk, kterému se zodpovídáte z toho, jak se vyvíjí váš osobní život a služba. Takový člověk, který vám stojí po boku, není jen pedagogicky efektivní, ale mnoho zakladatelů sborů může dosvědčit, jak velká pomoc to byla pro jejich život i službu. Proto vás chceme velmi povzbudit k tomu, abyste s modlitbou hledali nějakou formu osobního vedení, které vás během zakládání sborů posílí i obohatí.

B. Rady pro vyučující

Tyto materiály mohou být používány v mnoha různých situacích a na mnoha různých místech, například v biblické škole, semináři nebo v rámci sborového vyučování. Nejde však v první řadě o vzdělávací materiály. Tento materiál slouží k výcviku. Vzdělávání se soustředí na znalosti a informace. Cílem těchto materiálů však není pouze předávat vědomosti, ale motivovat k činu pomocí biblických postupů. Tato příručka je pro ty, kdo jednají.

Ačkoli metoda, kterou se rozhodnete použít pro výuku jednotlivých lekcí, bude záviset na prostředí, ve kterém budete vyučovat, každou z příruček je možné probrat v rámci týdenního semináře. Mnoho míst, kde se výcvik provádí, z tohoto ideálu vyšlo a vhodně ho přizpůsobilo časovým omezením a požadavkům stávající služby. Na některých místech každou příručku proberou během dvou plně vytížených víkendů nebo v rámci každotýdenních pravidelných setkání. Doporučujeme klást důraz na akční plány uvedené na konci každé lekce — měly by být splněné do dalšího setkání. Mezi setkáními je z tohoto důvodu rozumné nechat asi čtyři až šest měsíců čas. Tato metoda výcviku je výhodná v tom, že kombinuje znalosti získané na setkání s praktickými dovednostmi osvojenými v období mezi setkáními.

Během setkání není nutné vyučovat všechny body každé lekce, protože účastníci si materiály mohou sami přečíst. Někdy je dobré nechat účastníky přečíst si celou lekci a pak diskutovat o tom, jak probíraná látka souvisí s jejich zkušenostmi. Jindy může být nejlepším způsobem předání vědomostí přednáška člověka, který je v dané oblasti odborníkem. *Nelpěte však na formě přednášky.* Buďte tvořiví a vyzkoušejte předávat znalosti obsažené v lekcích různými metodami. Někteří vyučující zjistili, že mohou pomoci například diskusní skupinky, pracovní semináře a hraní scének — tyto metody jsou také zajímavé.

Je vám svěřena svatá důvěra. Pán církve touží přivést k sobě národy této země, a potřebuje vůdce. Máte úžasnou možnost pomoci budovat lidi, kteří mohou být základem hnutí zakládání sborů nebo mohou uvádět do služby další lidi a napomáhat tak množení sborů.

C. Další pomoc

Pokud vám můžeme ještě nějak pomoci šířit vizi saturačního zakládání sborů nebo prakticky budovat zakladatele sborů, neváhejte nás kontaktovat.

Jay Weaver, hlavní redaktor
Budapešť, Maďarsko, leden 2000
JayWeaver@compuserve.com

O ALIANCI

Tento kurs byl připraven *Alianci pro zakládání sborů* (*The Alliance for Saturation Church Planting*) ve spolupráci s Projektem 250 organizace Peter Deyneka Russian Ministries. *Aliance* je společenstvím církví a misijních organizací, které usilují o mobilizaci věřících k tomu, aby naplnili všechny země střední a východní Evropy a bývalého Sovětského svazu evangelikálními sbory. Saturační zakládání sborů je strategie, která se snaží založit sbory v každém městě, vesnici a čtvrti, aby ti, kdo přijmou Krista, měli společenství, ve kterém budou moci růst a být vybaveni ke službě. *Aliance* je postavena na myšlence, že spojení sil zvyšuje efektivitu, odstraňuje duplicitu a demonstruje jednotu Kristova těla.

ČEMU VĚŘÍME:

- Božím hlavním nástrojem evangelizace a učednictví je sbor.
- Partnerství církví a misijních organizací má zásadní význam při množení sborů a rozvoji hnutí saturačního zakládání sborů.
- Výcvik vůdců je nezbytně nutný k zakládání sborů a růstu církve.
- Vyznáním víry Aliance je Lausanneské krédo.

CO DĚLÁME:

A. Výcvik a osobní vedení zakladatelů sborů

Aliance zajišťuje prakticky orientovaný výcvik ve stylu semináře s praktickými úkoly pro službu, který má za cíl zakládání množících se sborů.

B. Sbíráání informací

Přesné informace vedou k dobrým rozhodnutím při snaze zakládat sbory. *Aliance* může pomoci s výcvikem a konzultacemi vašich potřeb při sběru informací v oblasti zakládání a růstu sborů.

C. Modlitební hnutí

Hnutí zakládání sborů začíná vizí, kterou je třeba najít a upřesnit skrze hledání Božího srdce na modlitbách. *Aliance* vám může pomoci lépe pochopit úlohu modlitebních hnutí v rámci úkolu zakládání sborů, a poradit s tím, jak budovat modlitební hnutí ve vašem okolí.

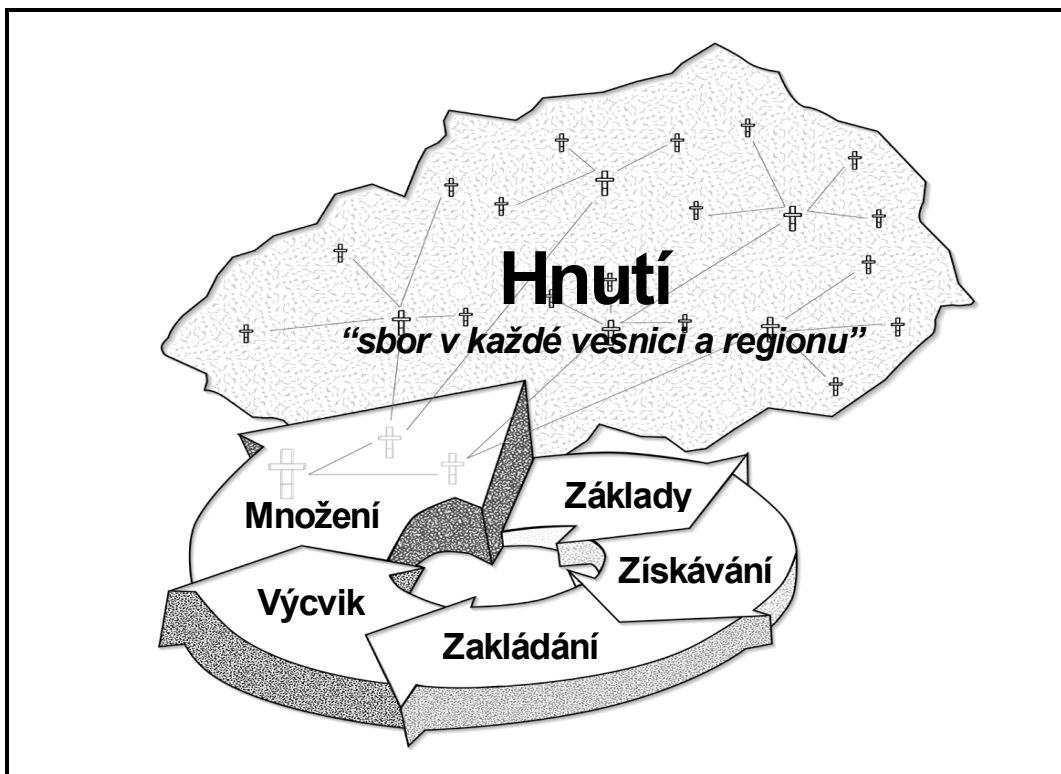
D. Sdílení vize

Jaká je Boží vůle pro vaši zemi? Bůh chce všude zakládat sbory! *Aliance* může pomoci skrze semináře o principech saturačního zakládání sborů tuto vizi rozšířit i ve vašem okolí.

DALŠÍ INFORMACE:

The Alliance for Saturation Church Planting
Regional Resource Team
H-1111 Budapest
Budafoki út 34/B III/2, MAĎARSKO
Tel: +(36-1) 466-5978 or 385-8199
Fax: + (36-1) 365-6406
E-mail: SCPAlliance@compuserve.com

CYKLUS ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ

Zakládání sborů není nějaká náhodně uspořádaná posloupnost událostí a aktivit. Je to proces, který směřuje k dosažení daného cíle. Tento proces vyžaduje koordinaci různých aktivit, kombinaci různých schopností, společnou filosofii a vůdčí schopnosti. Rozvoj těchto zásadně důležitých oblastí je cílem výcviku zakladatelů sborů. „Cyklus zakládání sborů“ je grafickým znázorněním celého procesu zakládání sborů, které z daného úhlu pohledu znázorňuje vzájemné závislosti mezi klíčovými principy a dovednostmi, které se tohoto procesu účastní. Pro zakladatele sborů to představuje jakýsi „plánek“, který mu pomáhá určit, odkud jde a kam směřuje.

MEZNÍKY

kursu zakládání sborů *Omega*

Mezníky jsou ty konkrétní aktivity v rámci naší služby, které byly zahrnuty do tohoto kursu. Každý mezník může být vyučován jako jednotlivý krok v rámci cesty k založení nových sborů. Mezníky dávají konkrétní akční kroky, které pomáhají účastníkům výcviku prakticky aplikovat koncepty vyučované v rámci *Kursu Omega*. Jsou to jak milníky, které ukazují, jak daleko už jsme došli, tak ukazatele, které udávají další směr. Následuje seznam mezníků a důrazů *Kursu Omega*.

PŘÍRUČKA 1: Důraz na vizi SZS, účel církve, induktivní studium Bible a průzkum

Konkrétní akční kroky:

- Prozkoumání účelu církve ve světle Velkého poslání
- Vybudování celkové strategie služby založené na vizi “myšlení ‚Z‘“
- Zamyšlení nad otázkami „formy a funkce“ v prvotní církvi i v dnešních sborech
- Učení a procvičování induktivního studia Bible
- Napsání a sdílení osobního svědectví
- Budování skupin modlitební podpory evangelizace a zakládání sborů
- Provedení souhrnného průzkumu cílové oblasti

PŘÍRUČKA 2: Důraz na evangelizaci a buněčné skupinky

Konkrétní akční kroky:

- Sdílení závěrů průzkumu s dalšími křesťany v cílové oblasti
- Sepsání prohlášení o účelu sboru
- Stanovení filozofie služby zakládání sborů
- Stanovení osobní evangelizační strategie, včetně osobní evangelizace
- Zakládání buněčných skupinek s důrazem na evangelizaci
- Používání induktivního studia Bible v osobním životě i v buněčných skupinkách

PŘÍRUČKA 3: Důraz na uřednictví, duchovní boj, týmy a týmovou práci

Konkrétní akční kroky:

- Rozpoznání a výcvik potenciálních vedoucích buněčných skupinek
- Trávení času v modlitbách a půstu
- Srovnání pohledu na svět, jak ho vidí zakladatel sborů, a jak ho vidí Bible
- Používání biblických pravd k odolání duchovním útokům v životě a službě zakladatele sborů
- Vytvoření osobních plánů, jak vést lidi zapojené do služby zakládání sborů k uřednictví
- Aktivity směřující k budování a hodnocení týmu
- Objevování duchovních darů zakladatele sborů a celého týmu zakládání sborů

PŘÍRUČKA 4: Důraz na vedení a správcoství

Konkrétní akční kroky:

- Hodnocení silných a slabých stránek vůdčího stylu zakladatele sborů s důrazem na metody jednání s lidmi
- Používání principů služebného vedení v životě a službě zakladatele sborů
- Sledování využití času v životě a službě zakladatele sborů, stanovování priorit a časových plánů
- Hodnocení peněžních darů zakladatele sborů i samotného vznikajícího sboru
- Připomínka biblických rolí manžela a manželky a zodpovědnost, kterou mají vůči své rodině
- Jak provést stávající buněčné skupinky procesem dělení
- Příprava strategického plánu saturace ve službě zakládání sborů

PŘÍRUČKA 5: Důraz na množení, mobilizaci ostatních a podporu hnutí SZS

Konkrétní akční kroky:

- Zahájení spolupráce ve službě s ostatními evangelikálními skupinami v cílové oblasti
- Plánování a realizace struktury dohledu nad buněčnými skupinkami, která povede k vytrvalému růstu a množení
- Jak naučit ostatní modlit se za saturační zakládání sborů — mobilizace k modlitbám na městské, oblastní a celostátní úrovni
- Stanovení a realizace plánu, jak by měl zakladatel sborů vyučovat a osobně vést nové zakladatele sborů
- Zmocňování a uvádění nových vůdců do služby zakládání sborů
- Povzbuzování nových sborů k získání vize misijního zapojení nejen v jejich cílové oblasti, ale „až na sám konec země“

PŘEHLED LÁTKY

V rámci cyklu zakládání sborů se zabývá převážně fází **ZAKLADY**

Přehled PŘÍRUČKY 1

Vize SZS	Církev	Duchovní charakter	Modlitba	Metody studia Bible	Evangelizace
<p>Lekce 1: Myšlení „Zeť“</p> <p>Lekce 2: Velké poslání a zakládání sborů</p> <p>Lekce 3 (3A): Cyklus zakládání sborů</p> <p>3A: <i>Modely zakládání sborů</i></p> <p>Lekce 4 (4A,4B): Principy průzkumu</p> <p>4A: <i>Porozumění cílové oblasti</i></p> <p>4B: <i>Vzorové dotazníky</i></p>	<p>Lekce 1: Biblické základy církve</p> <p>Lekce 2 (2A): Účel církve</p> <p>2A: <i>Rozbor Velkého poslání</i></p> <p>Lekce 3 (3A): Forma a funkce</p> <p>3A: <i>Forma a funkce v praxi</i></p> <p>Lekce 4: Definice sboru</p>	<p>Lekce 1: Ospravedlnění vírou</p> <p>Lekce 2: Život podle evangelia</p> <p>Lekce 3: Křesťanský růst</p> <p>Lekce 4: Proměňující moc evangelia</p> <p>Lekce 5: Vedení duchovního deníku</p>	<p>Lekce 1, 2: Modlitební koncert: Modlitby za probuzení</p> <p>Lekce 3 (3A): Budování modlitební podpory</p> <p>3A: <i>Modlitební trojice</i></p>	<p>Lekce 1 (1A): Úvod do induktivní metody studia Bible</p> <p>1A: <i>Jak se k nám dostala Bible</i></p> <p>Lekce 2 (2A): Pozorování Božího slova</p> <p>2A: <i>Jazyk Bible</i></p> <p>Lekce 3: Cvičení v pozorování</p> <p>Lekce 4 (4A): Výklad Božího slova</p> <p>4A: <i>Biblické osnovy</i></p> <p>Lekce 5: Cvičení ve výkladu</p> <p>Lekce 6: Aplikace Božího slova</p> <p>Lekce 7 (7A): Cvičení v aplikaci</p> <p>7A <i>Efez — Induktivní studium</i></p>	<p>Lekce 1 (1A): Úvod do evangelizace</p> <p>1A: <i>Most</i></p> <p>Lekce 2, 3: Příprava osobního svědectví</p>
4	4	5	3	7	3

Čísla v závorkách () označují přílohy

V rámci cyklu zakládání sborů se zabývá převážně fází **ZISKÁVÁNÍ**

Přehled PŘÍRUČKY 2

Vize SZS	Církev	Duchovní charakter	Modlitba	Vedení	Buněčné skupinky	Metody studia Bible	Evangelizace
<p>Lekce 5: Biblické základy saturačního zakládání sborů</p> <p>Lekce 6: Návik průzkumu</p> <p>Lekce 7: Mobilizace prostředků pomocí průzkumu</p>	<p>Lekce 5: Podstata církve</p> <p>Lekce 6 (6A): Funkce církve</p> <p>6A: Křest v <i>Novém zákoně</i></p> <p>Lekce 7: Příprava prohlášení o záměru sboru</p> <p>Lekce 8 (8A): Filosofie služby zakládání sborů</p> <p>8A: Příprava filosofie služby zakládání sborů</p>	<p>Lekce 6: Žít jako synové, ne jako sirotci</p> <p>Lekce 7 (7A): Učíme se být syny</p> <p>7A: Sirotci a synové</p>	<p>Lekce 4: Modlitební koncert: Uctívání a rozjímání</p>	<p>Lekce 1 (1A): Biblické principy vedení</p> <p>1A: Případové studie vedení</p> <p>Lekce 2 (2A): Profil vůdce</p> <p>2A: Vůdce</p>	<p>Lekce 1: Funkce a přínos bun. skup.</p> <p>Lekce 2 (2A, 2B): Principy vedení bun. skup.</p> <p>2A: Jak prolomit ledy</p> <p>2B: Vzorové aktivity bun. skup.</p> <p>Lekce 3 (3A): Vznik buněčné skupinky</p> <p>3A: Plánovací pracovní list</p> <p>Lekce 4 (4A): Evangelizace buněčnými skup.inkami</p> <p>4A: "Oikos"</p> <p>Lekce 5: Ukázka buněčné skupinky</p> <p>Lekce 6: Filosofie služby bun. skup.</p>	<p>Lekce 8 (8A): Různé způsoby použití inductivního studia</p> <p>8A: Studium Barnabášova života</p> <p>Lekce 9 (9A, 9B): Vedení inductivního studia Bible</p> <p>9A: Studium Mt 20:17–28</p> <p>9B: Studium L 15:1–7</p> <p>Lekce 10:11 (10A): Procvičování vedení inductivního studia</p> <p>10A: Úseky k inductivnímu studiu</p>	<p>Lekce 4 (4A): Evangelizace a zakládání sborů</p> <p>4A: Hodnocení evangelizačních strategií</p> <p>Lekce 5 (5A, 5B): Překážky efektivní evangelizaci</p> <p>5A: "Církev v každém národě"</p> <p>5B: Odpovědi na obvyklé námitky</p> <p>Lekce 6, 7 (6A, 6B, 6C): Průběh obrácení</p> <p>6A: Profil lidí, které chcete evangelizovat</p> <p>6B: Tři principy strategické evangelizace</p> <p>6C: Ježíšův přístup k jednotlivcům</p>
3	4	2	1	2	6	4	4

Čísla v závorkách () označují přílohy

V rámci cyklu zakládání sborů se zabývá převážně fází **ZAKLÁDÁNÍ**

Přehled PŘÍRUČKY 3

Vize SZS	Církev	Duchovní charakter	Modlitba	Vedení	Buněčné skupinky	Evangelizace	Učednictví	Duchovní boj
<p>Lekce 8: Šíření prvotní církve</p> <p>Lekce 9: Součástí hnutí zakládání sborů</p>	<p>Lekce 9, 10: Církev a duchovní dary</p> <p>Lekce 11: Sociální dynamika církve</p>	<p>Lekce 8:9: Zákon a evangelium</p> <p>Lekce 10 (10A): Pokání jako životní styl</p> <p>10A: Pozice hříšníka</p>	<p>Lekce 5: Modlitba a půst</p> <p>Lekce 6, 7: Modlitební koncert: Modlitby za šíření evangelia</p>	<p>Lekce 3: Oblasti vedení</p> <p>Lekce 4: Úvod do týmové práce</p> <p>Lekce 5: Rozvoj týmu</p>	<p>Lekce 7 (7A): Dynamika diskuse v buněčné skupince</p> <p>7A: Vzorové diskusní otázky</p> <p>Lekce 8: Péče o lidi v buněčné skupince</p> <p>Lekce 9: Příprava nových vedoucích bun. skup.</p>	<p>Lekce 8: Evangelizace skrze vztahy</p>	<p>Lekce 1: Úvod do učednictví</p> <p>Lekce 2(2A): Vaše role v činění</p> <p>2A: Rysy křesťanské lásky</p> <p>Lekce 3(3A): Znáť svůj cíl a znáť své lidi</p> <p>3A: Víra, naděje a láska</p> <p>Lekce 4(4A): Jak pomoci duchovnímu růstu učedníka</p> <p>4A: Duchovní růst vyžaduje hodnocení</p> <p>Lekce 5(5A): Formy učednictví</p> <p>5A: Plán činění učedníků</p>	<p>Lekce 1: Pohled na svět</p> <p>Lekce 2 (2A): Dynamika duchovního boje</p> <p>2A: Studium Ef 4:17–5:21</p> <p>Lekce 3 (3A, 3B): Duchovní bitvy</p> <p>3A: Studium Bible: Jak Ježíš jednal s posedlými lidmi</p> <p>3B: Případové studie ze světa</p>
2	3	3	3	3	3	1	5	3

Čísla v závorkách () označují přílohy

V rámci cyklu zakládání sborů se zabývá převážně fází VÝCVIK

Přehled PŘÍRUČKY 4

Vize SZS	Církev	Duchovní charakter	Modlitba	Vedení	Buněčné skupinky	Učednictví	Správčovství	Rodina
<p>Lekce 10 (10A,10B): Součásti strategie směřující ke vzniku hnutí zakládání sborů</p> <p>10A: Vira a <i>poslušnost versus nevěra a strach</i></p> <p>10B: Faktory <i>napomáhající přirozenému růstu</i></p> <p>Lekce 11: Znaky hnutí</p> <p>Lekce 12: Pastorece v rámci hnutí</p>	<p>Lekce 12: Dynamika vznikajícího sboru</p> <p>Lekce 13: Znaky rostoucích sborů</p> <p>Lekce 14: Správa a funkce v církvi</p>	<p>Lekce 11: Láska jako základ služby</p> <p>Lekce 12: Porozumění Otcovu srdci</p> <p>Lekce 13: Milost je pro pokorné</p>	<p>Lekce 8:9: Modlitební koncert</p>	<p>Lekce 6 (6A): Služebné vedení</p> <p>6A: Dotazník vůdce</p> <p>Lekce 7: Dynamika vedení</p> <p>Lekce 8: Způsoby jednání s lidmi</p> <p>Lekce 9: Jaké vedení je zapotřebí?</p> <p>Lekce 10 (10A): Příprava nových vedoucích</p> <p>10A: Ke kterým vlastnostem povzbuzovat nového vůdce</p>	<p>Lekce 10: Diskuse nad otázkami a problémy buněčných skupinek</p> <p>Lekce 11: Dělení buněčných skupinek</p>	<p>Lekce 6: Diskusní seminář o učednictví</p>	<p>Lekce 1: Úvod do správcovství</p> <p>Lekce 2: Hospodaření s peněz</p> <p>Lekce 3: Hospodaření s časem</p> <p>Lekce 4: Proces strategického plánování</p> <p>Lekce 5: Seminář o procesu strategického plánování</p>	<p>Lekce 1: Biblické role v rodině</p> <p>Lekce 2: Výchova dětí</p>
3	3	3	2	5	2	1	5	2

Čísla v závorkách () označují přílohy

V rámci cyklu zakládání sborů se zabývá převážně fází **MNOŽENÍ a HNUTI**

Přehled PŘÍRUČKY 5

Vize SZS	Církev	Duchovní charakter	Modlitba	Vedení	Buněčné skupinky	Kázání	Rodina
<p>Lekce 13: Vize a prodlužování dosahu</p> <p>Lekce 14: Mobilizace</p> <p>Lekce 15: Další kroky</p> <p>Lekce 16: Výcvik jako součást hnutí zakládání sborů</p> <p>Lekce 17: Mobilizace vůdců prostřednictvím celonárodních iniciativ</p>	<p>Lekce 15: Sborová kázeň</p> <p>Lekce 16: Společné uctívání ve sboru</p> <p>Lekce 17: Jak vést společná shromáždění</p> <p>Lekce 18: Místní sbor a širší Kristovo tělo</p> <p>Lekce 19: Historický vliv církve v _____ (historie církve v dané zemi)</p>	<p>Lekce 14: Služba smíření</p> <p>Lekce 15: Mravní bezúhonnost zakladatelů sborů</p>	<p>Lekce 10: Mobilizace k modlitbám za hnutí zakládání sborů</p> <p>Lekce 11, 12: Modlitební koncert: Děkuvzdání za Boží věrnost</p>	<p>Lekce 11: Uvádění do služby</p> <p>Lekce 12: Vedení hnutí</p> <p>12A: <i>Vůdcové hnutí</i></p>	<p>Lekce 12: Služba buněčných skupinek v rámci stávajících sborů</p> <p>Lekce 13 (13A): Dohled nad buňkami</p> <p>13A: <i>Buněčné skupinky: Poslední krok</i></p>	<p>Lekce 1: Biblické kázání I: Porozumění zvěsti</p> <p>Lekce 2: Biblické kázání II: Porozumění posluchačům</p> <p>Lekce 3: Biblické kázání III: Porozumění sobě samému</p>	<p>Lekce 3: Služba rodině</p>
5	5	2	3	2	2	3	1

Čísla v závorkách () označují přílohy

CELKOVÝ POČET HODIN V KURSU: 127

VIZE SZS

VIZE SZS
13
LEKCE

Vize a prodlužování dosahu NESENÍ EVANGELIA SVĚTU

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je motivovat místní sbory, aby se zapojily do místní, regionální, mezikulturní a celosvětové evangelizace.

☞ OSNOVA LEKCE

- Křesťané se na svět musejí dívat jako na pole pro Boží sklizeň.
- Sbory by se měly zapojovat do služby nejen místní, ale i regionální, mezikulturní a mezinárodní.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by měl každý účastník:

- Chápat biblickou vizi pro šíření evangelia zpočátku místně a později „až na sám konec země“.
- Znat princip prodlužování dosahu, aby se do evangelizace světa zapojilo co nejvíce církevních prostředků.
- Účastnit se naplňování biblické vize na všech úrovních evangelizace.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Nechte účastníky, aby si promysleli a vyplnili dalekohled na obr. 13.2. To jim pomůže uvědomit si, co je jejich „Judsko, Samařsko a sám okraj země“. Pán může tuto lekci použít k tomu, aby některé účastníky vyzval k mezikulturní misijní práci, nebo k tomu, aby se modlili za vysílání pracovníků ze sborů, které sami zakládají.

ÚVOD

Církev musí poslouchat Velké poslání a činit učedníky ze *svého a všech ostatních* národů. Tato lekce vychází ze Skutků 1:8 a naléhá, aby věřící byli Ježíšovými svědky v Jeruzalémě (místně), Judsku (regionálně), Samařsku (mezikulturně) a až na sám konec země (nové kultury, jazyky a místa).

I. DEFINICE VIZE A PRODLUŽOVÁNÍ DOSAHU

Aby se místní sbory účinně podílely na Velkém poslání, potřebují *vizi*. Vize je schopnost pohlédnout za to, co je, a spatřit to, co by mohlo být. Duchovní vize pro oslovení světa ve jménu Ježíše Krista je schopnost vidět země, regiony a národy světa jako místa a lidi, mezi nimiž se bude šířit evangelium prostřednictvím evangelizace a zakládání sborů.

Vize je však jen pěkný nápad, dokud se nestane skutečností. Pomocí *prodlužování dosahu* získáme obraz, který popisuje různé typy pronikání do světa (geografické či kulturní), kterého se církev musí ujmout, aby naplnila Velké poslání. Církev, která prodlužuje svou působnost a jde dál, je jako dalekohled, který se vytahuje a zaostřuje na předměty ve stále větší vzdálenosti. Každý druh pronikání, bude od místních sborů vyžadovat, aby podnikly konkrétní kroky oběti a oddání se šíření evangelia. Místní sbory musí nést evangelium lidem ve své společnosti a mezi ostatními národy.

Církev, která prodlužuje svou působnost a jde dál, je jako dalekohled... který se zaostřuje na předměty ve stále větší vzdálenosti.

II. POHLED S VIZÍ BOŽÍ ŽNĚ

Ježíš volá církev k tomu, aby měla vizi žně lidských duší. Metaforu žně použil také v Matouši 9:38, když svým učedníkům přikázal, aby se modlili za dostatek dělníků na tuto velkou žně. O letnicích Izrael slavil

sklizeň obilí. S příchodem Ducha svatého, když vznikla církev, se vize žně změnila. Místo radosti nad úrodou hlásala církev Boží slávu národům v jejich vlastních jazycích a hned prvního dne sklídila tři tisíce lidských duší! Příchod těchto lidí ke Kristu – nový význam Boží žně – z nich učinil součást nového sboru.

Mohli bychom použít naši terminologii *zakládání sborů* a říct, že letnice byly založením prvního novozákonního sboru? Sbor, který vznikl o letnicích, se milionkrát rozmnožil na každý obydlý kontinent na zemi! Žeň však musí pokračovat dál, protože je nutné založit několik milionů dalších sborů. Jim Montgomery ve své knize *DAWN 2000* říká, k zasažení celého světa jich je zapotřebí založit ještě sedm milionů. Vize, kterou máme, je kázat evangelium, zakládat sbory a přivádět do církve následovníky Krista. Církev získává vizi Boží žně, když „otevře oči“ a „pohlédne na pole“ světa. Vize je začátkem dobrodružství církve při naplňování Velkého poslání.

...k získání celého světa pro Krista je zapotřebí založit ještě sedm milionů sborů.

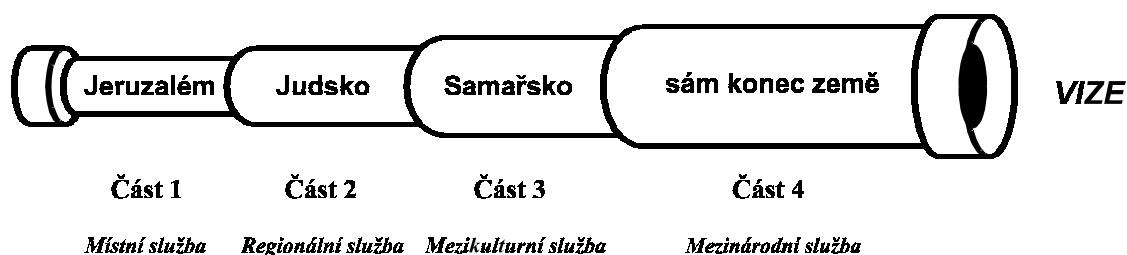
III. PŘIBLIŽOVÁNÍ BOŽÍ ŽNĚ

Skutky 1:8 popisují postupný růst církve od Jeruzaléma až na sám konec země a načrtávají dokonce dějovou linku celé knihy Skutků (viz tabulka 13.1).

Skutky 1:8:	"Jeruzalém"	"Judsko"	"a Samařsko"	sám konec země
Význam	město	region	sousední region	svět
Osnova Skutků	Skutky 1-8 (Sk 5:28)	Skutky 8-12 (Sk 8:5)		Skutky 13-28 (Ř 15:19)
Biblický příklad	"Tesalonika" 1.T 1:6	"Makedonie" 1.T 1:7	"Achája" 1.T 1:7	"všude" 1.Th 1:8

Tabulka 13.1 Skutky 1:8

V dávných dobách námořnictví mohl schopný navigátor zlepšit svůj zrak použitím dalekohledu. Roztáhl svůj teleskop a vzdálená místa, která prostým okem sotva viděl, se najednou přiblížila a viděl je jasněji. Když tuto analogii vztáhneme na naplňování Velkého poslání, můžeme si představit dalekohled se čtyřmi výsuvnými částmi (obr. 13.1). Všimněte si, že každá část dalekohledu na obrázku souvisí s Ježíšovým příkazem učedníkům ve Skutcích 1:8: „...budete mi svědky v Jeruzalémě a v celém Judsku, Samařsku a až na sám konec země.“

Obrázek 13.1 Pronikání do světa s evangeliem (princip „dalekohledu“)

A. Část 1: Místní služba

Vytažením první části dalekohledu se můžeme podívat na místní službu sboru. Když učedníci poprvé slyšeli tento příkaz, poslechli ho na místní úrovni a naplnili Jeruzalém učením o Ježíši (Sk 5:28).

Jedním z vašich prvních úkolů v rámci tohoto kurzu bylo identifikovat „cílovou oblast“, kde se nyní snažíte založit sbor (viz Příručka 1, Vize SZS, příloha 4A). Vaše služba zakládání sborů se zaměřila na obec, město nebo čtvrť v rámci této cílové oblasti. Jakmile je váš sbor založen, bude dál sloužit lidem v dané oblasti. Toto je pro místní sbor „Jeruzalém“.

Povaha vašeho Jeruzaléma určuje, jak jej zasáhnete. Jen nemnoho měst má homogenní obyvatelstvo. Většina skládá z lidí různého věku, vzdělání, kultury, etnického původu, jazyka a podobně. Není příliš pravděpodobné, že by jeden sbor mohl reagovat na široké spektrum potřeb, které takoví lidé mají. Mnoho měst je také tak velkých, že dlouhá cesta do sboru snižuje jeho návštěvnost. Naším cílem je však sbor v dosahu každého člověka. Přítomnost jednoho sboru ve městě jen zřídka znamená, že úkol byl splněn. Násobení tohoto sboru s cílem zasáhnout další lidi je nejlepší metodou vedoucí ke splnění úkolu.

Přítomnost jednoho sboru ve městě jen zřídka znamená, že úkol byl splněn.

Náš cíl je jasný. Máme získávat ztracené. Není to tak, že by jejich úkolem bylo přijít za námi. S Boží pomocí se rostoucí sbor začne modlit za ztracené lidi ve městě, ke kterým se ještě nedostalo evangelium, a osloví je.

B. Část 2: Regionální služba

Vytažení druhé části dalekohledu umožňuje, aby se sbor podíval za hranice svého místního kontextu do širší geografické oblasti. Tento princip koresponduje se svědectvím v Judsku (Sk 1:8). Tento druh evangelizace mobilizuje Kristovo tělo, aby založilo nový sbor ve vedlejší geografické oblasti, kde bude pravděpodobně stejná kultura a jazyk. Tento druh služby povede k vybudování „dceřinného“ sboru toho prvního.

Každý sbor by měl už od svého vzniku pamatovat na to, že jeho účelem je reprodukce. V přírodě každý živý organismus dříve či později přestane růst a dokonce zemře, zatímco jeho potomci žijí dál. Se sbory je to podobné. V jistém slova smyslu je ovocem služby sboru ne nový věřící, ale nový sbor. Nejefektivnější způsob služby na regionální úrovni je zakládání dceřiných sborů.

Příklad

V Brazílii jeden sbor naplnil za dvacet let geografickou oblast dvěma sty dalšími sbory. Misionář, kterého tyto sbory vyslaly do Albánie, při vyučování tamních zakladatelů sborů o násobení řekl: „Náš růst církve byl ve srovnání s jinými pomalý, ale i tak, když zakládáme nová shromáždění, dceřinný sbor okamžitě plánuje založení dalších dceřiných sborů, jakmile je to možné. Naše sbory od samého počátku ví, že jejich účelem je zakládat nové sbory.“ Právě tento způsob myšlení a takový záměr může od počátku mobilizovat sbory, aby se orientovaly na službu v jejich sboru i mimo něj.

Když má sbor touhu a víru uskutečnit vizi prodlužování svého dosahu zakládáním sborů, bude muset podniknout některé nezbytné kroky. Založení dceřinného sboru totiž od členů stávajícího shromáždění vyžaduje větší nasazení a obět. Zmíněné kroky by měly zahrnovat přípravu pracovníků, jejich vysílání, získávání prostředků a nejméně ze všeho setrvání v modlitbách za uskutečnění vize prodlužování dosahu.

C. Část 3: Mezikulturní služba

Roztažení třetí části dalekohledu můžeme přirovnat ke svědectví v Samařsku. To vyjadřuje šíření evangelia napříč kulturami. I když Samařané nebyli od židovských věřících v Jeruzalémě a v Judsku geograficky daleko, tvořili odlišnou kulturní a etnickou skupinu. Měli mnoho odlišných zvyků a tradic i různé náboženské praktiky. Jakkoliv byli Židé vůči Samařanům nepřátelští, Ježíš miloval také je! První učedníci, a zvláště Filip, naplnovali Velké poslání tím, že nesli evangelium do Samařska (Sk 8:4-25).

Církev je zodpovědná za evangelizaci různých skupin lidí napříč kulturami. Můžeme oslovovat sousední etnické skupiny i tehdy, když zde existuje politické a etnické napětí.

To bude často vyžadovat, aby lidé, které sbor vyšle, absolvovali mezikulturní výcvik, naučili se jazyk a učili se o kultuře lidí, u kterých budou zakládat sbor. Právě tato práce navíc často způsobí, že nová práce poroste a bude se reprodukovat.

D. Část 4: Mezinárodní služba

Roztažení teleskopu na jeho úplnou délku představuje „sám konec země“ uvedený ve Skutcích 1:8. Je to rozšíření služby sboru na lidi, kteří jsou vzdáleni geograficky, kulturně i jazykově. Nejlepší příklad takového sboru najdeme ve 13. kapitole Skutků, kde byli Pavel a Barnabáš (a později i další lidé) vysláni k mezikulturní a mezinárodní službě zakládání sborů.

Modlitbami, dáváním a vysíláním misionářů do všech končin země místní sbor dovršuje celý proces prodlužování dosahu. Jeho služba se nyní odehrává na všech úrovních – „Jeruzalém, Judsko, Samaři až sám konec země“.

Náš úkol skončí teprve tehdy, když evangelium pronikne všude po celé Zemi a nabídne spásu každému člověku. Není „přirozené“ zajímat se o to, že cizí lidé neznají Boha. Na druhé straně je to však Boží touha a naše zodpovědnost. Když se nově vzniklá skupina mění ve sbor, její práce teprve začíná. Udělala teprve první krok na dobrodružné cestě za Pánem.

Je důležité a biblické modlit se za lidské skupiny (Ř 10:1; 1Tm 2:1-2; Ef 6:19) a sbory by se měly od začátku modlit za šíření evangelia „všem národům“ (Mt 28:18-20) a za dělníky pro tuto žeň. Mají lidé ve vašem sboru takovou vizi? Jsou zde lidé, kteří se modlí za národy?

Dosah této misijní vize lze také prodloužit finančním dáváním na misii. Např. sbor ve Filipech finančně přispíval na Pavlovo misijní působení a zakládání sborů (Fp 4:17-19). Tak může sbor prodloužit svůj dosah prostřednictvím finanční podpory misionářů pracujících na odlehlém místě, i když nejsou z jejich sboru.

Příklad

Luis Bush (který vedl hnutí, které v Latinské Americe vysílalo ze sborů misionáře) cestoval spolu s dalšími spolupracovníky po celé Latinské Americe a hlásal vizi pro misii v rámci hnutí COMIBAM (Iberova společná americká misie). Jejich heslo bylo „Změnit Latinskou Ameriku z misijního pole v misijní sílu!“ V té době procházely latinskoamerické země ekonomickými problémy a mnoho lidí nechápalo, jak by mohlo být možné vysílat misionáře do jiných zemí, když by na ně nebyly peníze. Luis použil příklad Abraháma, jehož tělo bylo už téměř mrtvé, ale víra o to živější. Právě jeho víra mu přinesla zaslíbeného syna. Přirovnal finanční tíseň k Abrahamově slabosti a řekl: „V Latinské Americe nemáme peníze, *ale máme víru!*“ Sbor po sboru přijímal povolání do Misie a díky hnutí COMIBAM byly v roce 1987 vyslány tisíce misionářů ze sborů, které měly víru a pro které Bůh zajistil i peníze!

Je to skvělá a radostná zkušenost, když sbor vysílá do světa jako misionáře své vlastní nejlepší členy. Shromáždění se mnohem hlouběji ztotožňuje s Boží láskou k národům, když vysílá někoho, kdo je jim vzácný. Při vysílání misionářů z vašeho sboru je také možné spolupracovat s jinými místními sbory. Vysíláním vlastních misionářů mohou členové místního sboru prožívat jak radosti, tak strasti šíření evangelia mezi nezasaženými lidmi.

IV. DUCHOVNÍ MOC A AUTORITA

Založení sboru v místní cílové oblasti i zakládání sborů na druhém konci země církev provádí pod Kristovou autoritou a s mocí Ducha svatého. Když Ježíš dával svým učedníkům Velké poslání, začal slovy: „Byla mi dána veškerá *pravomoc* na nebi i na zemi.“ (Mt 28:18) A skončil ujištěním: „A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku“ (Mt 28:20). Mezi tato dvě zaslíbení je zasazen úkol učedníků – činit učedníky ze všech národů.

Krátce před svým návratem do nebe Ježíš slíbil: „Přijmete *moc* Ducha Svatého, který na vás přijde...“ (Sk 1:8). Výsledkem přijetí této moci bylo, že učedníci byli Kristovými svědky až na sám konec země. Bůh dává svým dětem svou pravomoc i sílu, aby mohly činit učedníky po celém světě. Zbývající část knihy Skutků ukazuje, jak věřící vyšli s touto pravomocí navzdory tomu, že jim světské autority přikazovaly, aby tak nečinili. Byli rozhodnuti poslouchat více Boha než člověka. A když takto jednali, Boží slovo se mocí Ducha svatého šířilo po všech končinách.

Můžeme jít za našimi sousedy a ještě dál s důvěrou a s vědomím, že Bůh nám dá všechno, co potřebujeme k činění učedníků z celých národů.

I my jako věřící máme pravomoc Krista, který v nás žije. Máme moc Ducha svatého. Můžeme jít za našimi sousedy a ještě dál s důvěrou a s vědomím, že Bůh nám dá všechno, co potřebujeme k činění učedníků z celých národů.

ZÁVĚR

Vize a prodlužování dosahu jsou charakteristickými rysy poslušného sboru. Vize se dívá do budoucnosti k naplnění velkého úkolu, který Pán svěřil své církvi. Prodlužování dosahu znamená, že církev poslušně proniká do světa. Je to obraz místního sboru, který dělá konkrétní kroky (modlitby, dávání, vyjití), aby svou evangelizací překonal geografické a kulturní hranice tak, aby se naplnilo, že „země bude naplněna poznáním Hospodina, jako vody pokrývají moře“ (Iz 11:9). Není nutné, aby místní sbor nasýtil evangeliem své okolí, ještě předtím než se

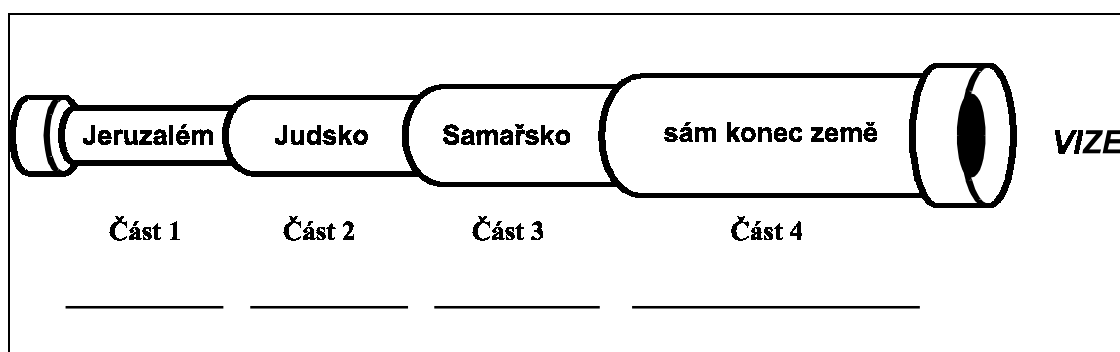
bude modlit a pracovat na zakládání dalších sborů a vysílání misionářů do jiných částí světa. Spíše by se tyto věci měly dít v životě místního sboru současně. Navíc je důležité, aby nově založené dceřinné sbory – po vzoru sborů mateřských – měly touhu pronikat s evangeliem do světa. Potom bude možné, aby sbor z jediného místa měl významný vliv a přispěl k hnutí, které naplní zaslíbení Skutků 1:8.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Jaké překážky má vaše vize a jak je můžete překonat?
2. Jak můžete prosazovat vizi a prodlužování dosahu ve vašich nových sborech?
3. Proč jeden sbor většinou nestačí na zasažení celého města?
4. Jak hodně je roztažený váš „dalekohled“? A jak je na tom „dalekohled“ vašeho sboru?

AKČNÍ PLÁN

1. Pomocí dalekohledu na obr. 13.1 začněte ve vašem sboru (sborech) předávat vizi stále většího rozšiřování evangelia.
2. Podívejte se na dalekohled na obr. 13.2. Ke každé části napište, co je váš „Jeruzalém, Judsko, Samařsko a nejzazší konec země“. Ve kterých částech váš sbor aktivně působí? Je-li nějaká část, ve které váš nový sbor není zapojen, co můžete udělat, abyste to podpořili?

Obrázek 13.2 Prodlužování dosahu sboru

LITERATURA

Montgomery, J.: *DAWN 2000: 7 Million More Churches To Go*. Pasadena, CA, William Carey Library, 1989

VICE SZS
LEKCE 14

Mobilizace

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je pomoci zakladatelům sborů, aby porozuměli strategické úloze mobilizace v rámci hnutí zakládání sborů.

☞ OSNOVA LEKCE

- „Mobilizovat“ znamená připravit lidi k tomu, aby se zapojili na místě, kde mohou nejlépe pomoci společné věci se společným cílem.
- Věřící by měli být mobilizováni, aby mohli bojovat ze všech svých sil
- Efektivní mobilizátoři se vyznačují vizí, vírou, povzbuzením a vlivem

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by měl každý účastník:

- Chápat důležitost mobilizace.
- Znat charakteristiky efektivních mobilizátorů.
- Účastnit se mobilizace jednotlivců a místních sborů pro zakládání sborů.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Tuto lekci lze vyučovat formou diskuse. Můžete věnovat čas prodiskutování definice mobilizace, projít některé biblické příklady a diskutovat o tom, jak je možné prakticky mobilizovat ve sborech. Mějte po ruce příběhy, nápady a prameny týkající se mobilizace, o které se můžete podělit s účastníky.

ÚVOD

Všemu, co lidé v dobách války říkají a dělají, vládne pocit naléhavosti a potřeba přežít. Ať už jsou lidé na frontové linii uprostřed boje, nebo doma daleko od bitvy, válka ovlivňuje jejich myšlení, jejich vztahy s druhými lidmi i to, jak hospodaří s časem a prostředky. Během války se volá: „MOBILIZACE!“ *Mobilizovat* jednoduše znamená *shromáždit a připravit lidi, aby se zapojili tam, kde nejlépe prospějí společné věci se společným cílem.*

V úsilí o růst církve je v sázce věčný osud milionů lidí. Mobilizátoři proto chápou rozšiřování církve v jeho skutečné podstatě – jako duchovní boj. S téměř vojenskou horlivostí volají po mobilizaci. V této lekci budeme probírat význam mobilizace a podíváme se také na některé praktické způsoby, jak může mobilizace povzbudit sbory k větší efektivitě v naplňování Velkého poslání.

I. CO JE MOBILIZACE? MOBILIZACE MÁ TYTO SLOŽKY:

A. Společná vize

Mobilizaci nelze uskutečnit bez společné vize. Proč by měli lidé spolupracovat, když se nesnaží dojít ke společnému cíli? K čemu by se bez vize vůbec dalo mobilizovat?

Společná vize dává mobilizaci směr. Společná vize však může přijít jen od Pána — jen jeho vize může sjednotit lidi v duchovním boji. Už mnohokrát jsme v rámci tématu vize SZS zdůrazňovali, že snad nejlepším způsobem, jak získat vizi pro mobilizaci, je na modlitbách se ptát „Co chce Bůh?“.

B. Výcvik

Společná vize nezaručuje, že dojde k mobilizaci. Pro naplnění vize musí být vyučeni a vyzbrojeni konkrétní lidé. Výcvik je přirozeným následkem vize. Kolik je na světě lidí, kteří neevangelizují prostě proto, že se nikdy nenaučili, jak se s někým podělit o svou víru? Pokud nejsou lidé dostatečně připravováni na službu Bohu, nejsou mobilizováni. Mobilizace se může uskutečnit pouze tam, kde je k dispozici výcvik.

C. Prostředky

Kolik je na světě lidí, kteří by chtěli sloužit Bohu jako misionáři, ale nemají na to peníze? Kolik dalších by se podělilo o evangelium se svými sousedy, kdyby k tomu měli správné nástroje? Když lidem chybí prostředky k uskutečnění Božího povolání pro jejich život, nejsou mobilizováni. Prostředky mohou mít tisíce různých tváří. Když starší žena daruje zakladateli sborů kolo, aby mohl dojet do vesnice, kam nejezdí pravidelně autobusy, a oslovit tam nevěřící, jde o sponzorování. Když mezinárodní misijní organizace poskytne týmu zakladatelů sborů film *Ježíš*, promítačku a plátno, jde také o sponzorování.

Které prostředky jsou podle vás třeba pro založení a rozšíření hnutí zakládání sborů? Na chvíli se teď zamyslete a zkuste si jich pár zapsat.

D. Strategické umístění

Armáda není mobilizovaná v okamžiku, kdy dostane rozkazy (vizi), je vycvičená a vybavená (má prostředky). K mobilizaci dochází až v okamžiku, kdy jsou příslušní lidé *na místě*, kde mohou plnit rozkazy. Když jsou křesťané mobilizováni, pracují na mnoha různých místech a mnoha různými způsoby usilují o jeden společný cíl. Kdyby se všechny sbory v dané oblasti navzájem napodobovaly a vkládali energii, prostředky a lidský potenciál do evangelizace jediné skupiny lidí s vyloučením všech ostatních, pak lze jen stěží tvrdit, že sbory byly patřičně mobilizovány. Průzkum cílové oblasti může odhalit, zda sbor investuje své úsilí do naplnění těch nejpalcivějších potřeb.

II. PROČ JE TŘEBA VĚŘÍCÍ MOBILIZOVAT?

Ježíš se modlil, aby jeho učedníci byli jednotní (J 17). Uzpůsobil církev k tomu, aby pracovala jako jedno tělo (1Kor 12, Ř 12). Bůh povolal celou církev k tomu, aby nesla evangelium celému světu. Proto Bůh zmocňuje každého věřícího tím, že mu za účelem mobilizace dává duchovní dary.

Mobilizace není jen dobrý nápad, je to nutnost. Žádná část Kristova těla nemůže stát v duchovním boji sama. Církev nejlépe funguje v okamžiku, kdy jsou všechny její údy mobilizovány k dosažení společného cíle. Bez takové mobilizace stojí sbory v oslabené pozici a nevyžívají všechny své členy tak, jak to Bůh zamýšlí.

Žádná část Kristova těla nemůže stát v duchovním boji sama. Bez mobilizace stojí sbory v oslabené pozici.

Církev je Božím prostředkem mobilizace. Pokud se celé Kristovo tělo spojí a bude cílevědomě mobilizovat ke svědectví pro Krista, Bůh mu pomůže dosáhnout cíl činění učedníků nejen ve vlastním národě, ale až na sám konec země! Každá část těla musí pochopit svůj úkol a každý dar musí najít své místo. Tak se mohou všechny údy spojit pro společnou věc a dosáhnout cíle.

III. BIBLICKÉ PŘÍKLADY MOBILIZÁTORŮ

A. Nehemjáš

Nehemjáš mobilizoval židovský národ po návratu z exilu k tomu, aby znovu vystavěli hradby Jeruzaléma. Předal jim svou vizi, zajistil potřebné prostředky a umístil lidi na strategická místa tak, aby mohli využívat své dary. Nehemjášova vize a cíl vystavění jeruzalémských hradeb se k němu dostaly jako výsledek informace (průzkumu), když zaslechl o stavu Jeruzaléma, a skrze modlitbu (Neh 1:2-4). Prostředky na svůj projekt získal od krále Artaxerxa (Neh 2:7-9). Moudře usoudil, že nejlépe bude nechat lidi opravovat hradby v místě nejbližším jejich domovu (Neh 4:22-23).

Mobilizace židovského národa v Jeruzalémě vyústila ve společné úsilí, jehož výsledkem bylo mnohem víc než jen součet příspěvků jednotlivců. Hradby byly dostavěny za 52 dní — neuvěřitelně rychle — a vzbudily strach ve všech okolních národech (Neh 6:15-16). Když se Boží lid sjednotí a strategicky postupuje směrem k naplnění Božího plánu, je to spojeno s nevýslovným pozhnáním.

B. Barnabáš

Barnabášovo původní jméno bylo Josef, ale protože velmi účinně používal svůj dar povzbuzování, nazvali jej apoštolové Barnabáš, což znamená „syn povzbuzení“. Víme o něm, že byl také štedrý a finančně přispíval na Boží dílo v Jeruzalémě (Sk 4:36-37). Barnabáš toužil po tom, aby se evangelium šířilo po celém světě. Sloužil ve sboru v Antiochii a pak pracoval na rozšíření evangelia na Kypru a v Malé Asii.

Avšak Barnabášův největší přínos pro šíření evangelia ve světě spočíval v tom, že zmobilizoval apoštola Pavla k efektivní službě. Pavel šel po svém obrácení do Jeruzaléma a snažil se připojit k učedníkům. Ale ti se ho báli a nevěřili, že by byl skutečným učedníkem. Barnabáš však věřil v Boží proměňující moc v Pavlově životě a s nasazením vlastní pověsti a možná i bezpečí jeruzalémských věřících přivedl Pavla k apoštolům. Vysvětlil jim, jak se Pavlovi zjevil Pán a jak pak Pavel neohroženě kázal evangelium v Damašku (Sk 9:26-31). Apoštolové pak Pavla na základě Barnabášova svědectví přijali.

Po založení sboru v Antiochii Barnabáš viděl velkou příležitost a potřebu Pavlových darů, a tak šel do Tarsu a přivedl Pavla s sebou do Antiochie. Pavel se stal jedním z vůdců sboru a odtud také zahájil svou službu zakládání sborů na Kypru a v Malé Asii (Sk 13:1-3).

Vidíme, že Barnabáš celou tu dobu mobilizoval Pavla k tomu, aby měl také podíl na šíření Božího království. Představte si, co by se stalo, kdyby Barnabáš na mobilizaci rezignoval. Mnoho sborů by možná vůbec nebylo založeno a třeba bychom přišli o mnohé novozákonní epistolů. Znáte nějakého Pavla, který potřebuje povzbudit a mobilizovat?

C. Pavel

Apoštol Pavel byl očividně velmi oddaný mobilizaci církve. Mobilizoval mnoho sborů v Makedonii a Acháji k tomu, aby sbírkou podpořili jeruzalémskou církev v čase nouze (Ř 15:25-27). Ve svých epistolách často učil o duchovních darech (Ř 12; 1Kor 12; Ef 4) a pomáhal sborům uvědomit si, jaký mají potenciál k činění toho, co Bůh chce (1K 1:4-9; Ř 15:14).

Pavel mobilizoval také mnoho dalších lidí k tomu, aby šli za Božím povoláním. Připravil Timotea, vyzval ho, aby neohroženě používal svůj duchovní dar, a nařídil mu, aby mobilizoval další (2Tm 2:2). Timoteus v žádném případě nebyl jediný, koho Pavel mobilizoval. Poslední Pavlova misijní cesta byla zjevně zaměřena na přípravu, učednictví a mobilizaci a čteme, že Pavla při ní doprovázelo sedm lidí, z nichž většina se od něho učila (Sk 20:4). Ve svých epistolách Pavel zmiňuje Epafru, Déma, Archippa, Tita, Foibé a mnoho dalších. V 16. kapitole Římanům Pavel zdraví sedmadvacet lidí, z nichž mnoho ovlivnil nebo je nějakým způsobem připravil pro službu, což dokládá širokou síť lidí, které Pavel při svých cestách mobilizoval.

IV. CHARAKTERISTIKY EFEKTIVNÍCH MOBILIZÁTORŮ

Mobilizace nepadne z nebe. Její uskutečnění vyžaduje lidi, kteří mají výjimečné schopnosti mobilizovat. Právě mobilizátoři vytvářejí prostředí vhodné k tomu, aby sbor přirozeně přijal vizi, modlil se za její uskutečnění, připravil a uvedl do služby vůdce a ostatní pracovníky. Zdá se, že efektivní mobilizátoři mají tyto společné rysy:

A. Vize

Mobilizátoři mají vizi pro svět. Pomáhají druhým, pro které je možná těžké vidět víc než místní viditelné potřeby, a povzbuzují je, aby věřili, že Bůh má větší plány, než jaké jsou s to si vůbec představit.

Některé oblasti nejsou mobilizované proto, že tamním sborům schází vize. V takové situaci může vize působit jako roznětka, která povede k mobilizaci.

B. Víra a povzbuzování

Mobilizátoři jsou lidé víry. Víra znamená vidět víc než jen přítomnou skutečnost a spatřit to, co Bůh může a chce dělat. Jestliže víra přenáší hory, může probudit i Kristovo tělo, aby se připojilo k věci Skutků 1:8 a šlo za cílem z Matouše 28:18-20? Víra důvěřuje Ježíši, který řekl, že vybuduje svou církev, a člověk víry bude mít pro církev vášně.

Stejně jako Barnabáš, „syn povzbuzení“, má i mnoho mobilizátorů dar povzbuzování. Jsou s to vidět přes překážky a zábrany soustředit se na kladné věci. Mobilizátoři pomáhají křesťanům uvědomit si, že jsou zvláštní, protože patří Bohu, že je Bůh obdaroval ke službě druhým a že mohou z Boží milosti a jeho moci něco ve světě udělat.

C. Vliv

Mobilizátoři jsou lidé, kteří mají vliv, a tento vliv investují do toho, aby se naplňovaly Boží záměry. Lidé je poslouchají a reagují na ně proto, že jsou důvěryhodní – mají dobrou pověst v církvi, srdce služebníků a zkušenosti ze služby. Mnozí z nich se velmi soustředí na lidský potenciál a mají jedinečnou schopnost pamatovat si jména, tváře a schopnosti lidí, se kterými se setkali třeba jen na krátkou chvíli. Jsou pak schopni spojit lidi s prostředky a příležitostmi, které mohou pomoci šíření Božího království zde na zemi.

Mobilizátoři jsou lidé, kteří mají vliv, a tento vliv investují do toho, aby se naplňovaly Boží záměry.

V. PŘÍKLADY MOBILIZACE

Místní sbor je mobilizován, když lidé v tomto sboru zachytí vizi pro evangelizaci ztracených a budou potom podle této vize jednat. Mobilizace míří na srdce lidí a pomáhá jim, aby viděli svět Božím očima. Většina mobilizace se odehrává na základní úrovni – mezi členy sboru. Následující odstavce probírají některé jednoduché nápady pro mobilizaci členů místních sborů, aby mohli zachytit vizi zasažení světa evangeliem. Jistě se tím nevyčerpají všechny možnosti, ale uvádíme je, abychom povzbudili vaše myšlení. Pravděpodobně sami přijdete na vlastní příklady a nápady.

A. Společná modlitba

Jedním z nejdůležitějších způsobů, jak mobilizovat lidi pro evangelizaci světa, je přimět je ke společné modlitbě. Mapy a údaje z průzkumu mohou povzbudit ke konkrétním modlitbám za nezasažené národy a oblasti ve vaší zemi a na celém světě. Když se lidé začnou modlit a dozvídat o ztracených lidech, budou se chtít zapojit do jejich zasahování. Jak již bylo uvedeno v jiných lekcích, neocenitelnými nástroji, které mohou Duchu svatému umožnit, aby se dotýkal lidských srdcí a dával jim zájem o ztracené, jsou modlitební vycházky a koncerty modliteb.

Příklad

V jedné modlitební skupině měl každý týden jeden člověk krátký příspěvek o konkrétní zemi nebo národnostní skupině, a pak se společně modlili za to, aby evangelium proniklo do srdcí a myslí těchto lidí. Modlili se za to, aby k těmto nezasaženým lidem byli vysláni misionáři a aby mezi nimi vznikly sbory. Tato modlitební skupina se modlila také za to, aby Pán z řad jejich sboru vyslal tým zakladatelů sborů, který by pracoval v nějaké nezasažené skupině. Když se tak modlili za různé nezasažené skupiny, Pán jim zvláštním způsobem položil na srdce národ Kazachů ve Střední Asii. Během dvou let se tři členové této modlitební skupiny stali misionáři mezi Kazachy. Členové sboru pak přijali kazašský národ jako zvláštní ohnisko své evangelizace a začali do Kazachstánu vysílat krátkodobé týmy zdravotníků, stavebních pracovníků, pracovníků z dětmi i hudebníků a podnikatelů. Nakonec sbor vyslal dlouhodobý tým zakladatelů sborů, aby pracovali v západním Kazachstánu. Původní skupina zanikla, ale každý měsíc se nyní schází větší skupina lidí k modlitbám za kazašský národ.

B. Dětské či mládežnické programy, nedělní škola

Chceme-li, aby naše děti měly srdce pro svět, a aby se zapojily do díla Božího království, potřebujeme jim dávat příležitosti a zkušenosti, dokud jsou dětmi. Děti jsou důležitou silou při mobilizaci sborů ke světové evangelizaci. Často jsou totiž pojátkem k nespaseným rodinám. Děti, které vyrůstají v oddanosti Pánu, pak může Pán také později jako dospělě použít významným způsobem.

Hudba, drama, hostující misionáři, hraní rolí a veřejná služba se dají využít k tomu, aby se děti dozvíдалy o světě a o Boží lásce a touze oslovit ztracené lidi. Mobilizátoři a vůdcové sboru by měli posílat své učitele nedělní školy a pracovníky s dětmi na konference a semináře, kde mohou získat prostředky a výcvik na vyučování dětí o světové evangelizaci. „Adoptování“ misionářské rodiny, za kterou se budou modlit a se kterou si budou dopisovat, a dávání peněz na zvláštní projekty dětem často pomůže zapojit se do světové evangelizace a také nahlédnout do misionářského života.

Jedním z nejlepších způsobů, jak dát mladým lidem srdce pro svět, je zapojit je do praktické služby. Vedení sboru jim může poskytnout příležitosti, aby se zapojili do veřejné služby, jako např. práce v sirotčinci, pomáhání starým lidem, pomoc invalidům, uprchlíkům apod. Tyto příležitosti mladým lidem dávají možnost dívat se dál než na vlastní potřeby a starosti a mít srdce pro druhé lidi. Mládežnické týmy mohou pomáhat týmům zakladatelů sborů prostřednictvím hudby, scének i tím, že budou trávit čas sdílením evangelia s nevěřícími mladými lidmi v oblasti, kde se váš sbor snaží založit dceřinnou práci. Mládežnické setkání k modlitbám za jejich školy a nevěřící spolužáky je také účinným prostředkem, jak jim pomoci pochopit, že Bůh je může použít jako své vyslance na jejich škole.

Příklad

Příklad takové služby se odehrál v roce 1992. Divadelní skupinka mládeže z Nizozemí přijela do Maďarska pomoci krátkodobému evangelizačnímu týmu, který se snažil podpořit evangelizační činnost místního baptistického sboru. V evangelizačním týmu byli dva studenti protestantské pedagogické fakulty, kteří získali vizi pro založení vlastní divadelní skupinky. Sehnali sedm kamarádů a začali vystupovat v okolních sborech. Během následujících tří let vycvičili 20 lidí, kteří se zapojili do činnosti skupinky. Všech dvacet je teď aktivními členy sborů a pět z nich jsou misionáři na plný úvazek.

C. Mobilizace dospělých

Pamatujte, že mobilizovat znamená *shromáždit a připravit lidi k tomu, aby se zapojili tam, kde mohou nejlépe prospět společné věci se společným cílem*. Dospělí musí být přesvědčeni o důležitosti světové misie (o společném cíli) a musí vidět, kde je jejich místo v tomto obraze. Je zapotřebí, aby se mobilizace prováděla prostřednictvím biblického vyučování o podstatě a záměru církve, Velkém poslání a úloze věřících ve světové evangelizaci. Inspirovat a motivovat lidi k účasti na evangelizaci a zakládání sborů mohou také životopisy misionářů a příběhy o šíření evangelia ve světě.

A konečně také to, že dáme lidem praktickou příležitost účastnit se evangelizačních aktivit a zakládání sborů, jim může pomoci najít místo v Boží žni.

Příklad

Jeden sbor pomáhal kambodžským uprchlíkům najít bydlení, nábytek a práci. Když se Kambodžané ptali, jak jim mohou jejich laskavost oplatit, sbor řekl: „Přijďte na naše shromáždění.“ Kambodžané přišli, ale byl zde problém – neznali jazyk a tak jen zdvořile seděli v lavicích a ničemu nerozuměli. V reakci na tento problém sbor zajistil simultánní tlumočení, takže se Kambodžané mohli do shromáždění zapojit. Také lidé mluvící vietnamsky, čínsky a španělsky požádali o překlad a dostali ho. A když do shromáždění přišli hluší lidé, sbor zajistil i překlad do znakové řeči. Prostřednictvím vztahů s lidmi z různých kultur získali členové sboru srdce pro svět. Dnes tento sbor vyslal již dvacet rodin na misijní pole do světa a podstatným způsobem je finančně podporuje!

ZÁVĚR

Mobilizace je důležitá duchovní práce. Efektivní mobilizátoři se vyznačují vizí, vírou a vlivem. Povzbuzují ostatní a pomáhají jim odhalit potenciál, který mají v Pánu. Touží po tom, aby Boží sláva naplnila celou zem. Snaží se na zemi prosadit Kristovy cíle, ne své vlastní představy. Hnutí zakládání sborů neuspěje bez efektivní mobilizace. Pomáhá nasměrovat a uvolnit existující prostředky k úkolu světové evangelizace — k zakládání nových sborů mezi nezasaženými skupinami lidí v dané zemi i v jiných národech. Když není tělo Kristovo mobilizováno, nemůže bojovat v plné síle.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Proč je mobilizace důležitá?
2. Používáte své duchovní dary s nadšením jako Barnabáš?
3. Znáte někoho, kdo chce sloužit Pánu a koho byste mohli mobilizovat?

4. Znáte někoho, kdo by se mohl stát efektivním mobilizátorem?

5. Jakými konkrétními způsoby můžete pomoci mobilizovat lidi ve vašem sboru k evangelizaci a zakládání sborů?

6. Kterými vlastnostmi mobilizátora se vyznačujete nejvíce? A které jsou pro vás nejobtížnější?

7. Jak můžete pomoci vašemu sboru mobilizovat se k šíření evangelia a množit se zakládáním nových sborů?

AKČNÍ PLÁN

1. Začněte sloužit Bohu svým duchovním darem a dáváním na šíření evangelia.

2. Proste Boha, aby vám položil na srdce někoho, kdo chce sloužit Pánu, začněte se s ním přátelit a mobilizujte ho.

3. Uveďte tři kroky, které můžete udělat pro mobilizaci vašeho sboru k evangelizaci a zakládání sborů.

VI ZE SZS

LEKCE **15**

Další kroky ZAKLÁDÁNÍ DALŠÍCH SBORŮ

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je pomoci zakladatelům sborů promyslet si rozhodnutí týkající se budoucí služby, která je před nimi, před týmem zakladatelů a před nově založeným sborem.

☞ OSNOVA LEKCE

- Po založení sboru by vedoucí měli přehodnotit svou roli v rámci hnutí zakládání sborů
- Nově vzniklé sbory by měly chápat svou úlohu v zakládání sborů

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Chápat, jaké možnosti budoucí služby má on, jeho tým a nově založený sbor.
- Pracovat s týmem zakladatelů sborů, aby přešel k dalším krokům služby.
- Pomáhat nově založenému sboru, aby si uvědomil svou zodpovědnost vysílat zakladatele sborů a budovat dceřinné sbory.
- Zvážit zapojení do napomáhání druhým, aby vzniklo hnutí zakládání sborů v jeho městě nebo oblasti.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Tuto lekci je nejlepší vyučovat formou diskuse. Podělte se o vlastní zkušenost, jak jste předali službu v nově založeném sboru. Umožněte účastníkům, aby kladli otázky a sdíleli starosti, které ve své službě mají.

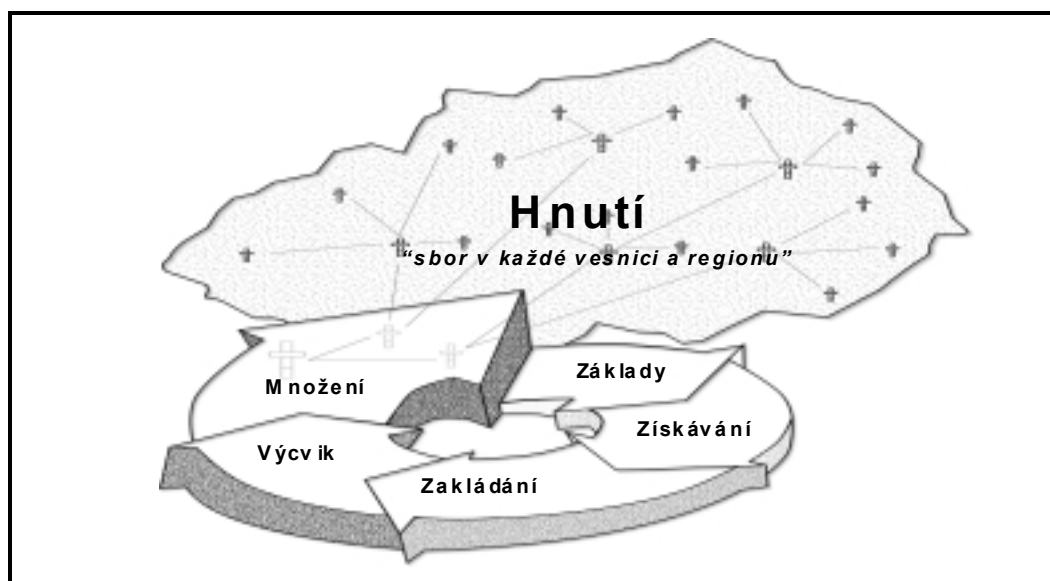
Úvod

Nyní jste u konce kurzu pro zakladatele sborů. Možná už touto dobou vznikl, vzniká nebo brzy vznikne nový sbor. To znamená, že bude dosaženo důležitého cíle. Je to však jen jeden krok celého procesu. Cílem Velkého poslání totiž není založení *jednoho sboru*, ale *násobení sborů* po celém světě, přičemž každý z nich činí učedníky zcela poslušné našemu Pánu.

Tato lekce se zabývá jak úlohou nově založeného sboru v rámci hnutí, tak možnostmi služby, které musí tým zakladatelů promyslet před následujícím krokem ve službě směřující ke vzniku hnutí zakládání sborů v daném městě nebo regionu.

I. CYKLUS ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ

Cyklus zakládání sborů (obr. 15.1) znázorňuje rozdělení našeho úkolu do postupných fází. Když člověk uvěří v Krista, očekává se, že bude pro Pána získávat další lidi. Když vznikne sbor, očekává se, že začne zakládat další nové sbory. Dílo nebude dokončeno, dokud nebudou evangeliem zasaženi úplně všichni lidé.

Obrázek 15.1 Cyklus zakládání sborů

II. ROLE NOVÉHO SBORU: NÁSOBENÍ — ZAKLÁDÁNÍ DCEŘINÝCH SBORŮ

V okamžiku, kdy sbor dosáhne svého prvotního cíle — založení — čekají na něj některá závažná rozhodnutí. První z nich je způsob, jakým bude nový sbor zasahovat lidi evangeliem a zakládat *jeden nebo více dalších sborů*. Sbor založený prostřednictvím vaší práce je snad s Boží pomocí „těhotný“ — připravený pracovat na založení dalších sborů. Chápeme Boží záměr tak, že naše vize by měla zahrnovat hnutí, které vyplňuje geografické oblasti nebo celé národní skupiny.

Nově založené sbory mají svou roli v naplňování Velkého poslání ve své místní společnosti, ve vedlejších nezasazených společnostech a v dalších částech světa (viz Vize SZS, lekce 13, „Vize a prodlužování dosahu“). Tato role vyžaduje, aby vedoucí nově založeného sboru připravili sbor k zakládání dalších shromáždění, vychovali a vyslali z řad sboru zakladatele a misionáře a spolupracovali s ostatními místními sbory, aby jim pomohli naplnit Bohem daný mandát evangelizovat ztracené.

A. Udržujte vizi

Vize, která vedla k založení nového sboru, může velmi lehce zahynout v okamžiku, kdy sbor začíná normálně fungovat a jeho členové budou se vším spokojeni. Pokud si však opět položíme otázku „Co chce Bůh dělat v této oblasti nebo mezi těmito lidmi?“, touha po zakládání nových sborů může vzplanout znovu. Víme, že Bůh touží po tom, aby všichni lidé slyšeli evangelium. Sbory, které znají své povolání, jsou rozhodnuty zakládat nové sbory v celých geografických oblastech, národech a skupinách lidí.

Když se díváte nad rámec místního sboru, vidíte větší obraz. Pavlova vize oslovit celou Malou Asii byla geografická (Sk 19:10). Vaše vize se může týkat zasažení národnostní či etnické skupiny. V Galatským 2:7-8 vidíme, že Petr pracoval se Židy a Pavel s pohany. V Římanům 11:13 Pavel směle prohlašuje „jsem apoštolem pohanů“. Do jaké oblasti Bůh povolal vás, abyste ji zasáhli? Jaké skupiny lidí žijící v této oblasti je nutné oslovit evangeliem?

Vedení musí neustále držet před očima sboru jeho záměr a jeho úlohu a zodpovědnost v naplňování Velkého poslání. Když bude vedení sboru připravovat věřící pro dílo služby, budou lidé duchovně a prakticky růst a budou se rozvíjet jejich služební dovednosti i vize. To by mělo vést k evangelizační službě mezi nezasazenými lidmi.

Evangelium bude mít v dlouhodobé perspektivě větší dopad, když bude celý sbor ve své službě jednotný. Někteří lidé přijmou vizi rychleji než jiní.

Je zapotřebí, aby lidé s vizí neustále povzbuzovali ostatní, aby šli dál. Ti, kdo jdou pomaleji, mohou hnutí dodávat stabilitu. Když pochopí důležitost zakládání sborů v naplňování Velkého poslání, mohou pomáhat v tom, aby každý krok vpřed byl opravdový a správný. Aby sbor mohl dál oslovovat nové oblasti evangeliem, je zapotřebí spolupráce obou těchto typů lidí.

Spolu s vaším sborem promyslete jeho zodpovědnost ve světě. Definujte si svůj Jeruzalém, Judsko, Samařsko a nejzazší konec země (viz Vize SZS, lekce 13, „Vize a prodlužování dosahu“). Povzbuzujte členy shromáždění, aby se dozvídali o různých částech světa, potřebách evangelizace a zakládání sborů a práci misionářů. Máte-li nedělní školu, povzbuzujte učitele, aby do své osnovy zahrnuli lekce o světě a životě misionářů.

B. Vysílejte týmy zakladatelů sborů

Model zakládání sborů, který se rozhodnete používat, ovlivní způsob, kterým budete připravovat pracovníky, financovat projekty, získávat pomoc zvenčí apod. Příloha Vize SZS 3A — „Modely zakládání sborů“ v příručce č. 1 – shrnuje několik způsobů, jimiž váš sbor může pracovat na zakládání sborů.

Pokud jste používali model založený na buněčných skupinkách, zakládání dceřiných sborů je poměrně jednoduché. Při dělení skupinek je možné vyslat silnou novou skupinu, která se pod dohledem svých vedoucích změní v nový sbor, který zasahuje lidi v nové cílové oblasti. Některé sbory si udržují zhruba 15 aktivních skupinek a kdykoli vznikne pět nových, spolu s oblastním vedoucím a vedoucími těchto skupinek je pošlou založit nový sbor.

Následující doporučení je možné použít v podstatě u jakéhokoli modelu:

1. Modlete se a hledejte lidi, které Bůh povolává k zakládání sborů

Modlitba je jedním z nejmocnějších nástrojů, který si Bůh používá k vybudování vize evangelizace světa. Nově vzniklý sbor by se měl modlit za světovou misi a zvláště za to, aby Bůh povolal dělníky na zeň zakládání sborů.

Církev je Božím prvořadým nástrojem evangelizace světa a zakládání sborů je úkol, který se týká celé církve. Proto můžeme očekávat, že Bůh bude chtít oddělovat členy našich vlastních sborů k dílu zakládání sborů stejně, jak to dělal v novozákonní době (Sk 13:1-3). Hledejte ve svém sboru lidi, kteří cítí, že je Bůh povolává k tomu, aby se zapojili do zakládání sborů. Apoštol Pavel často mluvil o svém povolání (Ř 1:1; 1Kor 1:1; 2Kor 1:1; Ga 1:1,15-16). Toto vědomí povolání Bohem udržuje člověka ve službě, i když nejsou žádné objektivní důvody pokračovat, nebo když pocity říkají: „Tady končím“.

Toto „povolání“ zahrnuje:

- rostoucí vizi služby
- prověření charakteru, vize a služby
- potvrzení místním sborem, staršími, služebním týmem nebo dalšími zakladateli sborů
- zmocnění Duchem svatým, aby toto povolání uvedl do praxe (1Tm 4:15; Ef 3:7; Kol 1:28-29).

Kromě toho hledejte lidi, kteří jsou ochotni přinést oběť pro evangelium. Zakládání sborů je práce na frontové linii boje za Boží království. Většina původních apoštolů zemřela jako mučedníci pro víru. Zakladatelé sborů budou přinášet oběti. To neznamená vždycky zemřít smrtí mučedníka, ztroskotat nebo jít do vězení, ale může to znamenat nepochopení, zřeknutí se osobního pohodlí apod. Apoštol Pavel mluvil o ochotě vzdát se osobních práv, aby získal lidi pro Ježíše (1Kor 9).

2. Rozhodněte se, kam poslat tým zakladatelů sborů

Modlete se a hledejte Boží vedení, kam byste měli vyslat zakladatele sborů a jejich tým. Udělejte průzkum geografické oblasti i lidských skupin, které v cílové oblasti žijí (viz Vize SZS, lekce 4, „Principy průzkumu“ v příručce č.1). Výsledky průzkumu použijte k určení potřeb výcviku vašeho týmu zakladatelů, zmobilizujte sbor k modlitbám a finanční podpoře a vypracujte strategie evangelizace a zakládání sborů v cílové oblasti.

3. Mobilizujte zdroje sboru k zapojení do zakládání sborů

K zakládání sborů bude docházet jen tehdy, když jsou za tímto účelem mobilizovány sborové prostředky. Mezi tyto zdroje patří lidé, kteří budou v týmu zakladatelů, finance na jeho podporu, materiály, doprava nezbytná pro službu zakládání sborů a krátkodobí pomocníci. Do zakládání sboru zapojte co nejvíce lidí i na krátkou dobu. Členové sboru mohou posloužit týmu zakladatelů

modlitebními vycházkami, hudbou, evangelizačními aktivitami a sociální službou. Tím nejen pomohou týmu nést jeho břemeno, ale také přispějí k růstu vize zakládání sborů a evangelizace ztracených mezi členy vysílajícího sboru.

4. **Připravte tým zakladatelů sborů, pečujte o něj a buďte mu rádcem**

Určete potřeby v oblasti výcviku týmu zakladatelů sborů. Potřebují kurz zakládání sborů, mezikulturní přípravu nebo odborný výcvik? Většina požadovaného vzdělání se dá získat neformálně, ale podle potřeb lidí v cílové oblasti může být nutný i určitý formální výcvik. Jakmile je tým vyslán na své pole, je důležité, aby ho pravidelně navštěvoval někdo z vedení sboru s pastýřskými dary. To pomůže, aby sbor a tým zakladatelů zůstali ve vzájemné zodpovědnosti. Také to týmu poskytne duchovní a praktickou pomoc při řešení mezilidských problémů a starostí, které při společné službě a práci vzniknou. Kromě pastýřské péče je důležité, aby tým zakladatelů sborů měl jednoho nebo více rádců, kteří budou týmu pomáhat při procházení jednotlivými fázemi procesu zakládání.

III. **ROLE PŮVODNÍHO TÝMU ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ: NOVÝ ZAČÁTEK — ZAKLÁDÁNÍ NOVÝCH SBORŮ**

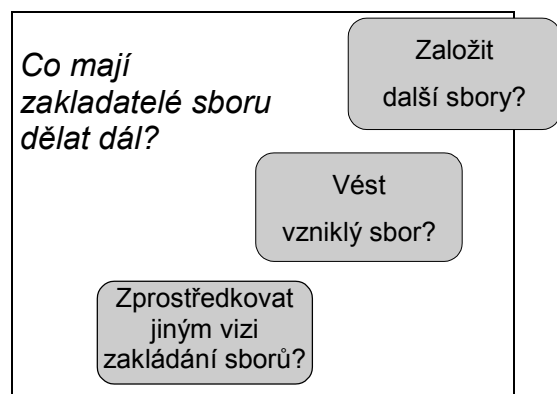
Měl by zakladatel sboru pokračovat ve svém díle jako „apoštolský“ nebo „průkopnický“ zakladatel sborů a pracovat na vzniku dalšího sboru, nebo by měl zůstat a stát se kazatelem sboru, který už vznikl? Odpověď záleží částečně na tom, jaké jsou jeho duchovní dary. Je povolán k úkolu kazatele nebo průkopnického/apoštolského zakladatele sborů? Pastorační kazatelská služba se zabývá především službou a členy jednoho sboru. Průkopníci/apoštološší zakladatelé sborů stojí v prvních řadách evangelistů, putují z místa na místo a během svého života třeba založí několik sborů. Rozhodnutí o náplni budoucí služby také záleží na jejich chápání Boží vůle pro další život. Takové rozhodování se ujasní na modlitbách.

Zvažte následující možnosti:

A. **Tým zakladatelů sborů jde společně dál**

Tým úplně předá vedení sboru někomu jinému a buď se vrátí do vysílajícího sboru, nebo jde zakládat sbor na jiném místě.

Pokud mají zakladatelé sboru apoštolské dary, budou chtít zakládat další sbory. Pokud je to Boží vůle, měli by k tomu být povzbuzováni. Průkopnickí zakladatelé sboru nesou — stejně jako duchovní rodiče — část zodpovědnosti za duchovní životy členů vzniklého sboru a měli by proto brát případný odchod ze sboru velmi vážně. Založit sbor a pak jej předčasně opustit je podobné jako porodit dítě a opustit je, dokud se o sebe nemůže samo postarat. Apoštol Pavel udržoval stále vztahy se sbory, které založil — psal jim dopisy a radil, když se objevily problémy. Při svém odchodu také ustanovil starší, kteří tyto nové sbory řídili, čímž jim zajistil stálou péči. Když se tým zakladatelů sboru rozhoduje, co dál, musí vzít tyto okolnosti na vědomí.

Důležitou otázkou u této možnosti je: „Komu bude svěřeno vedení sboru?“ Zakladatelé sborů musí sbor připravit na nové vedení. Často je možné vůdce najít přímo mezi členy sboru. V nově vzniklém sboru bývá moudré postavit na vedoucí místa lidi, kteří se sborového života účastnili již od samého začátku. Pokud kazatel nebo vůdce přijde odjinud, měl by mít silné obdarování v oblasti pastorační služby stejně jako takovou vizi a víru, kterou jste do sboru přinesli vy sami.

Pro lidi nebývá snadné začít následovat někoho jiného a rozhodně jim to nejde rychle. Mezi nově vybraným vedením sboru a jeho členy by mělo být pevné pouto. Je dobré mít plán toho, jak postupně přivést nové vedení do úzkého vztahu se sborem — nenechat je do všeho spadnout jako do ledové vody.

B. **Tým zakladatelů zůstane v nově založeném sboru**

Zakladatel(é) sboru zůstává v novém sboru a stane se jeho kazatelem.

Prvořadým hlediskem zde je: „Má vedoucí týmu zakladatelů sborů pastýřské dary?“ Jestliže průkopnický typ vedoucího setrvá jako pastor, aniž by měl pastýřské dary, může se stát, že členové sboru nedostanou potravu a péči, kterou potřebují.

V každém případě se průkopnický vůdce v okamžiku, kdy je nalezen vhodný pastýř, může v rámci sboru začít věnovat organizování, přípravě a vedení nových týmů zakladatelů sborů, které bude sbor vysílat. Pokud je nový průkopnický vůdce také schopen pečovat o nový sbor, otvírají se velké možnosti šíření evangelia skrze další zakládání sborů. Takový pastor bude obvykle nejen pastýřsky pečovat o nový sbor, ale také připravovat další zakladatele a službu zakládání sborů v rámci nového sboru.

C. Tým zakladatelů sborů se změní v podpůrný

Tým se stane podpůrným týmem pro zakládání sborů v dané oblasti.

Úkolem podpůrného týmu je pomoci ostatním uvědomit si jejich místo v naplňování vesnic, měst a celých národů novými sbory a ukázat jim, že *na to s Boží pomocí mají*. Podpora druhých je nezbytnou strategií pro šíření evangelia v celém regionu. Zahrnuje předávání vize pro zakládání sborů a následnou přípravu, vystrojování a mobilizaci lidí, kteří vizi přijali. Podpůrný tým je skupina lidí, která společně předává ostatním vizi toho, co chce Bůh skrze ně učinit, a pak jim pomáhá tuto vizi naplnit.

Úkolem podpůrného týmu je pomoci ostatním uvědomit si jejich místo v naplňování vesnic, měst a celých národů novými sbory a ukázat jim, že <i>na to s Boží pomocí mají</i> .
--

1. Předávejte vizi

Úlohou podpůrného týmu je nepřetržitě sdílet vizi „Co Bůh chce pro tuto oblast, město, národ a skupinu lidí“. Předávání vize zahrnuje kázání a vyučování o účelu církve, úloze vedení v církvi a o podstatě úkolu Velkého poslání. Sbory a věřící potřebují neustále připomínat Boží priority a jeho touhu smířit se sebou ztracené lidi. Když lidé reagují na tuto vizi, podpůrný tým musí být s to jim pomoci podle ní jednat.

2. Organizujte modlitební úsilí

Modlitba spojuje naše úsilí s Božím. Zakládání sborů je duchovní práce a vyžaduje duchovní námahu. Když lidé reagují na vizi naplnění jejich země, oblasti nebo města sbory, podpůrný tým může začít tyto lidi svolávat k modlitbám za uskutečnění této vize. Mohou to být dva nebo tři jednotlivci, skupina lidí ze sboru, lidé z různých sborů, nebo celé sbory, které se modlí a mají stejnou vizi. Cílem je neustále se rozšiřující okruh lidí, kteří se modlí za zakládání sborů.

3. Připravujte lidi pro službu zakládání sborů a poskytněte jim rady

Jedním z nejlepších způsobů, jak podporovat zakládání sborů v jiných sborech, spočívá v tom, že nově založený sbor se stane vzdělávacím centrem pro danou oblast. Pořádáním výcviku a vyučování o zakládání sborů získává jeho vedení příležitost povzbudit další ke vzniku hnutí zakládání sborů (viz 16. lekce Vize SZS „Příprava jako součást hnutí zakládání sborů“). Vyškolení zakladatelé sborů jsou pak vysíláni sbory a denominacemi, ze kterých vyšli.

4. Vytvořte partnerské společenství zakladatelů sborů

Místní sbory častokrát cítí, že samy nemají prostředky na dostatečnou přípravu a podporu zakladatelů sborů. Ale zodpovědnost a potřebu účastnit se naplňování Velkého poslání mají stále. Podpůrný tým může sborům pomoci vytvořit partnerství a společně podporovat a vysílat misionáře a zakladatele sborů. To umožňuje, aby se zejména malé sbory účastnily Velkého poslání více, než jak by toho byly schopny osamocně.

ZÁVĚR

Nově založený sbor musí chápat svou úlohu v hnutí zakládání sborů. Měl by mít touhu reprodukovat se prostřednictvím přípravy a vysílání zakladatelů ze svého středu a prostřednictvím modlitby za světovou evangelizaci. Tým zakladatelů sboru se musí rozhodnout, jaká bude jeho budoucí úloha, jak a komu předá vedení

v nově založeném sboru. Růst a násobení nového sboru a zapojení týmů do hnutí zakládání sborů jsou důležitá hlediska při rozhodování, jaké budou další kroky ve službě týmu.

Podpora je klíčovým prostředkem růstu hnutí zakládání sborů. Podpurný tým je skupina lidí, kteří společně pracují, dávají lidem vizi toho, co Bůh chce dělat jejich prostřednictvím, a pak jim pomáhají tuto vizi naplňovat. Úlohou tohoto týmu je předávat vizi a všemi způsoby vystrojovat, připravovat a povzbuzovat věřící, aby se zapojili do hnutí zakládání sborů. Podpora a usnadňování jsou nezbytné, aby mohlo vzniknout regionální či celonárodní hnutí zakládání sborů.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Jakou roli v zakládání sborů byste nyní měli přijmout?
2. Má sbor, který zakládáte, vizi založit dceřinný sbor? Pokud ne, jaké kroky podniknete, abyste mu tuto vizi předali?
3. Popište rozdíly mezi průkopnickým/apoštolským zakladatelem sborů a kazatelem (zaměřte se na otázku povolání a obdarování).
4. Jaké oběti budete muset přinést, abyste dosáhli násobení sborů?
5. Jak můžete ve vašem vysílajícím nebo v novém sboru napomáhat druhým, aby se stali zakladateli sborů?

AKČNÍ PLÁN

1. Spolu se svým týmem zakladatelů sborů a učitelem se modlete a zvažujete, jaký by měl být další krok ve vaší službě.
2. Určete jednoho nebo dva potenciální zakladatele sborů ve vašem nově založeném společenství. Promluvte si s nimi o jejich vizi a buďte jim rádcem při přípravě na práci zakládání sborů v rámci týmu zakladatelů.

VI
ZE SZS

LEKCE **16**

Výcvik jako součást hnutí zakládání sborů

PŘEDÁVAT DÁL

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je poskytnout účastníkům praktické myšlenky a vodítka k tomu, jak pokračovat v přípravě dalších zakladatelů s cílem posílit hnutí zakládání sborů.

☞ OSNOVA LEKCE

- Výcvik jako součást hnutí
- Průběh výcviku zakladatelů sborů
- Další typy výcviku

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Rozumět, jak začít ve výcviku zakladatelů sborů.
- Znat principy výcviku, který směřuje ke vzniku hnutí.
- Účastnit se předávání vize, výcviku a násobení hnutí zakládání sborů.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

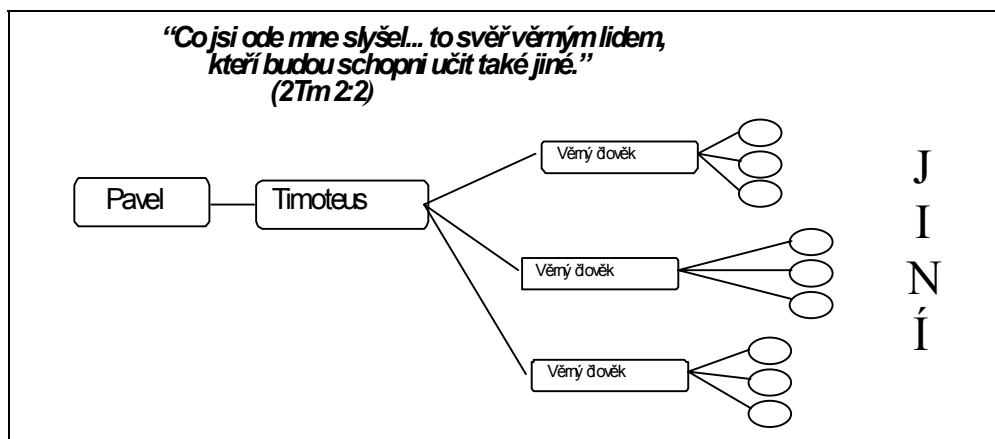
Podělte se o případovou studii toho, jak vznikl tento běh kursu zakládání sborů, případně nějaký jiný v kontextu dané kultury. Zdůrazněte různé aktivity zmíněné v této lekci (modlitbu, sdílení vize, rozhovory s vůdci apod.) a promluvte o tom, jak se díky nim podařilo tento trénink realizovat.

Proste Boha, aby vám dal víru, že tento výcvik se může reprodukovat.

I. VÝCVIK JAKO SOUČÁST HNUTÍ

Aby mohlo dojít k saturačnímu zakládání sborů, musí se nové sbory zakládat všude! Ale někdo ty sbory musí založit, a pro tento úkol tedy musí existovat dostatek zakladatelů.

Podle 2. epištoly Timoteovi nevyučoval Pavel jen Timotea, ale čekal, že Timoteus to bude předávat dál věrným lidem, za jejichž nalezení bude sám zodpovědný. Tito věrní lidé mají být zodpovědní za nalezení a vyučování dalších. Pavel, Timoteus, věrní lidé, jiní... čtyři generace vyučování (viz obr. 16.1)! Takto dochází k násobení.

Obrázek 16.1 Výcvik jako součást hnutí

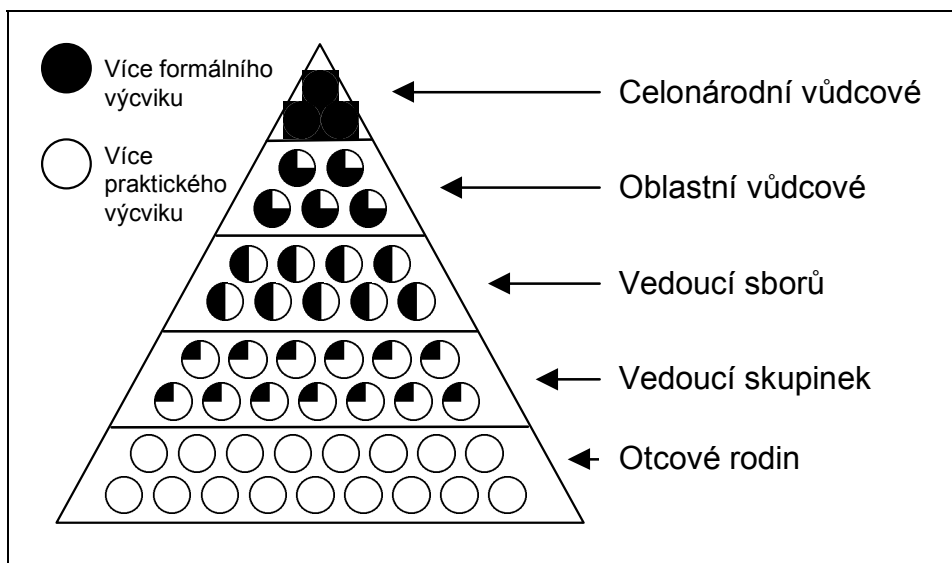
To znamená, že není jen důležité učit všechny věřící, ale že každý z nich by pak sám měl začít vyučovat a vést někoho dalšího. Takový výcvik se očividně odehrává spíše v prostředí osobních vztahů než nějaké oficiální instituce.

S hnutím zakládání sborů je to podobné — pokud se má rozvíjet a pokračovat i v budoucích generacích, zakladatelé sboru musí neustále připravovat nové lidi. Někteří zakladatelé sborů se budou muset stát učiteli stejně jako apoštolové, kteří se stali vůdci a učiteli druhých. Budou muset být schopni cvičit a osobně vést další dělníky.

Jak poznáte, zda se máte zapojit do výcviku nových zakladatelů sborů?

- Použil si vás Bůh k tomu, aby se dotkl lidských životů ve vašem okolí?
- Zaujalo vás některé z témat tohoto výcviku?
- Toužíte po tom, aby se ostatní lidé také dozvěděli to co vy?
- Jste zcela přesvědčen o tom, že Bůh touží po vzniku nových sborů?
- Jste ochoten to s Boží pomocí zkusit?

Formální teologické vzdělání sice v církvi zastává důležitou roli, není však určeno pro každého. Proces, ve kterém starší a zkušenější křesťan vede někoho mladšího ve víře však pro každého určen je. Rozsah formálního vzdělání, které je třeba k zastávání vedoucí funkce, samozřejmě s významem této funkce roste, a počet lidí, který je třeba na dané úrovni vedení, klesá. Církev potřebuje mnoho mužů, kteří povedou svou rodinu, ale ti nepotřebují mnoho oficiálního teologického vzdělání. Role vedoucího rodiny je neformální, ale velmi potřebná. Vliv tohoto vedení je velmi silný, dokonce i v mládí (1Tm 4:12). Celonárodní církevní představitelé jsou opačný extrém a měli by mít značné hluboké vzdělání v oblasti teologie, služby, administrativy, financí a podobně. Takových vůdců našťástí není potřeba velké množství, takže církev není příliš zatížena jejich výcvikem.

Obrázek 16.2 Výcvik vůdců

Když se díváme na vyšší příčky pyramidy vedení, je stále těžší zajistit potřebný výcvik. V mnoha částech světa není prostě církev schopna zajistit výcvik, který by potřebovali vůdcové na oblastní a celonárodní úrovni, takže je třeba, aby se vzdělávali v zahraničí. V každém případě je třeba si přinejmenším uvědomovat potřeby jednotlivých vůdců, takže bude možné se snažit o jejich naplnění, až se objeví.

Každý zakladatel sborů je současně učitelem, který vybavuje ostatní k získávání znalostí a službě v mnoha oblastech od evangelizace až po vedení sboru. Ke zvýšení potenciálu násobení sborů je vždy důležité určit a vycvičit lidi, kteří budou vhodnými zakladateli nových společenství. Výcvik, který právě proděláváte, potřebují i ostatní — bez ohledu na to, v jaké formě se jim ho dostane.

II. OTÁZKY KE ZVÁŽENÍ PRO NÁSOBÍCÍ SE VÝCVIK ZAKLADATELŮ SBORŮ

Výcvik zakladatelů sborů nespadne z nebe. K tomu, aby sbory poslaly své členy na výcvik, připravily materiály a pak opravdu výcvik a osobní vedení realizovaly, je třeba mnoho modliteb a tvrdé práce. Následující body popisují některé základy, které jsou potřebné k rozšíření a opakování výcviku jako součásti hnutí zakládání sborů.

A. Motivujte k modlitbám

Hnutí zakládání sborů je Boží dílo. Modlitba ukazuje, že očekáváme Boží jednání a věříme, že on sám bude působit v nevěřících, aby ho poznali, a ve věřících, aby se zapojili do jeho díla. Pokuste se zajistit jak místní, tak mezinárodní modlitební podporu. Modlete se a povzbuzujte k modlitbám za dělníky v poli, okolnosti související se žní a skupiny lidí, které se mohou obrátit k Bohu — podobně jako v Mt 9:38, 1Tm 2:1-5 a Ř 10:1.

B. Budujte vizi

Dejte lidem vizi ohledně Boží vůle pro jejich národ, oblast, město nebo vesnici. Pomozte jim přijmout vizi, že každý člověk by měl slyšet a vidět evangelium kulturně relevantním způsobem skrze svědectví živého sboru v jeho okolí. Pomozte jim směřovat k zakládání sborů, které se budou dále násobit, růst a v Božím čase naplní celý národ, až Bůh dá vhodné podmínky, svobodu a dělníky ke žni.

Sdílení vize může mít mnoho podob — sdílení z očí do očí skrze osobní kontakty, vyučování v malých skupinkách nebo ve velkých kolektivech — tak jak vás Pán povede.

C. Setkávejte se s vůdci a kazateli

Navštěvujte vůdce a kazatele. Právě oni mají dostatečnou autoritu a vliv na to, aby sponzorovali a povzbuzovali lidi k účasti na zakládání sborů. Právě oni také ví, kteří členové jejich sboru nebo organizace by se mohli stát efektivními zakladateli sborů.

Když se setkáte s kazateli a vůdci, odvážně jim řekněte: „Připravujeme zakladatele sborů!“ a zeptejte se jich, jestli vědí o někom v jejich společenství, kdo by mohl mít zájem o založení nových sborů. Proberte s nimi výhody výcviku zakládání sborů a vysvětlete, jak se mohou zapojit do zakládání nového sboru a dohlížet na ně.

D. Vydávejte a rozšiřujte literaturu

Vydávejte literaturu, která se zabývá tématy souvisejícími s hnutími zakládání sborů a výcvikem zakladatelů. Literatura dává vašim snahám jasný obsah a působí i tam, kam vy osobně neproniknete. Urychluje také násobení vůdců. Příručky zakládání sborů, které jste dostali v průběhu výcviku, jsou dobrý začátek. Další informační média, jako například oběžníky, časopisy, rozhlas, e-mail a video mohou také posloužit tomuto účelu. Produkční kvalita těchto tiskovin nemusí být dokonalá, ale měla by se vyrovnat alespoň průměrné kvalitě stávajících sdělovacích prostředků a literatury v dané zemi.

E. Najděte vůdce

Najděte další vůdce, kteří smýšlejí stejně jako vy a přijmou vizi saturačního zakládání sborů. Takoví lidé se často objeví v mladší generaci, dokud nejsou zatíženi mnoha dlouhodobými povinnostmi a teprve se učí vést a získávat potřebné dovednosti.

F. Spojte se s jinými výcvikovými programy

Spolu s výcvikem zakládání sborů jsou pro vznik a šíření hnutí zakládání sborů potřebné i jiné typy vyučování a výcviku. Vzdělání v oblastech saturačního zakládání sborů, modlitebních hnutí, evangelizace, výcviku a vysílání misionářů ze sboru, duchovního boje, mládežnické služby, dětské misie apod. je důležité pro růst a rozvíjení hnutí zakládání sborů v dané zemi. Jedním z vašich úkolů v rámci výcviku zakládání sborů by se mohla stát snaha kontaktovat vaše žáky s dalšími výcvikovými možnostmi, které by mohli ve své službě potřebovat.

Je zapotřebí
mnoha různých
typů vzdělání.

G. Očekávejte výsledky

Výcvik zakladatelů sborů by měl vyústit v zakládání sborů. Už od začátku je třeba mít velká očekávání a věřit, že účastníci výcviku budou s Boží pomocí budovat jeho církev. Nezapomeňte zdůrazňovat, že cílem výcviku je zakládání nových buněčných skupinek a nových sborů. Mějte velká očekávání — nové sbory a skupinky — a účastníci výcviku si najdou místa v Božím plánu jako modlitebníci, organizátoři, sponzoři, služebníci předávající vizi, pomocníci a zakladatelé sborů. Všechny tyto úlohy jsou nedílnou součástí hnutí zakládání sborů a výcvik by měl každému pomoci najít si své místo a přispívat svým dílem k úkolu zakládání sborů.

III. PRŮBĚH VÝCVIKU ZAKLADATELŮ SBORŮ

A. Zahajte výcvik

Zakladatele sborů můžete začít připravovat buď v okamžiku, kdy vás o to někdo požádá, nebo z vlastní iniciativy vašeho týmu. Pokud jste požádáni o zorganizování výcviku zakládání sborů, je lepší nechat svého „hostitele“ rozhodovat o formě, oficiálních náležitostech a logistice. Je však důležité, abyste si ponechali dohled nad obsahem výcvikových materiálů a výběrem přednášejících.

Nenechte se odradit výsledky prvního výcvikového běhu. Nalezení vhodných přednášejících a prostředí nějakou dobu trvá. Poučte se z chyb a pokračujte ve výcviku. Bůh vás může výsledky „obtížného“ výcvikového běhu příjemně překvapit.

B. Najděte nové přednášející

Využijte společná setkání k nalezení vhodných přednášejících mezi účastníky výcviku. Nechte je přednášet tak brzo, jak to jen bude možné. Ti, kdo začnou vyučovat, by měli chápat obsah své lekce a vědět, jak pomoci ostatním v libovolné oblasti týkající se probírané látky.

C. Decentralizujte místa vyučování

Rozvíňte geografickou strategii výcviku. Najděte v cílové zemi nebo oblasti strategická místa, kde je poptávka po zakládání sborů. Výcvik pak může probíhat pod vedením místních vyučujících. Abyste toho dosáhli, je třeba v místních sborech najít vůdce, kteří jsou zapojeni do zakládání sborů a touží mobilizovat své okolí. Pomozte jim realizovat celý výcvik. Povzbuzujte je k nalezení a přípravě místních vůdců. To pomůže rozšířit možnosti výcviku a stane se to dobrým krokem ke vzniku hnutí.

D. Předávejte vedení

Učte další lidi vést a dozírat na hnutí výcviku zakládání sborů. Neustále hledejte další lidi, kteří mají vizi pro naplnění země novými sbory, a dávejte jim příležitosti vést výcvik. Pokuste se pomalu ustupovat ze své vedoucí funkce a určete postupné, ale zřetelné kroky k předání vedení někomu jinému. Buďte mu rádcem, pomáhejte mu vést a růst ve vizi i schopnosti ji naplňovat skrze výcvik dalších zakladatelů sborů. Povzbuzujte je k tomu, aby do pozice vedení vyškolili někoho dalšího a osobně ho vedli tak, jak jste dotyčného člověka vedli vy. Směřujte k násobení vedoucích a vzniku hnutí.

E. Vybudujte systém financování

Vybudujte systém financování celého výcviku. Spolu s růstem hnutí bude třeba platit výrobu materiálů, cestovní výdaje a občas i platy vůdců na plný úvazek. Zdravý poměr místních příspěvků a zahraničních darů by měl být schopen podporovat finanční potřeby celého díla. Zaměřte se na místní podporu. Je velmi důležité získávat místní dary a nespolehat na zahraničí. Hnutí zakládání sborů všude po světě jsou dotována místními penězi. To v sobě zahrnuje i vyučování o správcovství (viz lekce v oblasti Správcovství v příručce č.4).

IV. OSOBNÍ VEDENÍ ZAKLADATELŮ SBORŮ

Výcvik zakladatelů sborů není jen otázkou seminářů. Osobní vedení je přinejmenším jejich dobrou alternativou a vždy se hodí jako doplněk k seminářům. Osobní vedení je v podstatě cílený vztah člověka s většími životními zkušenostmi s někým jiným, koho vede a pomáhám mu efektivněji dosáhnout jeho cílů. Rádce je tedy osoba, která ovlivňuje a podporuje rozvoj a růst někoho jiného určitým směrem. Svěřenec, kterému rádce pomáhá, je veden k dosažení svého plného potenciálu a k maximálnímu využívání svých darů, talentů a schopností. Křesťanský rádce se snaží svého svěřence vést k dosažení potenciálu, který mu Bůh dal, a k naplnění Božích cílů v životě tak, aby byl Pán oslaven!

Výcvik zakladatelů sborů není jen otázkou seminářů.

Osobní vedení zakladatelů sborů je strategickým cílem. Zprávy od lidí zapojených ve výcviku zakladatelů sborů naznačují, že tam, kde takovéto vedení funguje, vzniká více sborů. Tam, kde naopak osobní vedení chybí, velmi často vzniká sborů méně.

Cílem osobního vedení je zmocňování. Zmocňování je sdílení vhodných Božích prostředků ve správný čas, které vede k postupu a rozvoje života a služby svěřeného člověka. Toto jsou některé výhody osobního vedení:

- Podporuje skutečný růst a změnu (2Tm 1:7-8)
- Dává příklad k následování (1P 2:21)
- Pomáhá dříve dosáhnout cíle (Ř 16:1-2)
- Hraje klíčovou roli v procesu dospívání (Žd 13:7)
- Pomáhá skrze vás i ostatním (2Tm 2:2)

Proces osobního vedení by měl být spojen s praktickým výcvikem v zakládání sborů a už od samého počátku by měl být cílený. Měl by zahrnovat vědomý souhlas obou stran a každé setkání rádce s jeho svěřencem by mělo obsahovat opakování a hodnocení uplynulých dní, případnou změnu směru a zaměření na cíl a předávání rad. Rádci musí stále rozvíjet své vlastní schopnosti naslouchání, pokládání otázek, zapisování poznámek a dávání moudrých rad.

Máme k dispozici i další materiály týkající se osobního vedení. Zeptejte se prosím lidí, kteří vám dali tyto materiály k zakládání sborů. Výsledkem osobního vedení je v dlouhodobější perspektivě svatý život a růst v křesťanském charakteru, zatímco v krátkodobé perspektivě může být výsledkem zakládání nových sborů! Je tedy vhodné nechat se „nakazit“ tímto modelem výcviku.

ZÁVĚR

Jednou z nejhodnotnějších věcí, kterou můžete udělat po skončení tohoto výcviku, je předat své vědomosti dalším. Neváhejte s propagací výcviku, který teď dokončujete, a neopomínejte odhadovat a osobně vést ostatní potenciální zakladatele sborů, kteří budou moci čerpat z vašeho nadšení a rostoucích zkušeností. Stejně jako Pavel požádal Timotea, aby vědomosti jemu svěřené předával dál, je teď na vás předávat to, co vás Bůh naučil.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Jak může přílišný důraz na formální výcvik brzdit růst a násobení sborů?
2. Proč je výcvik tak klíčovou částí činnosti zakladatele sborů?
3. Proč by měl být výcvik zakladatelů sborů decentralizovaný?
4. Proč je osobní vedení efektivní součástí výcviku zakladatelů sborů?

AKČNÍ PLÁN

1. Zamyslete se nad prostředím, ve kterém zakládáte sbory. S kým byste mohli zahájit výcvik zakladatelů sborů?
2. Jak můžete začít budovat vizi ve své cílové oblasti, městě nebo národě?
3. Vyberte na modlitbách místo, kde byste mohli zahájit výcvik zakladatelů sborů. Promluvte tam se představiteli sborů a vytvořte plán výcviku. Podle svého plánu začněte připravovat nové zakladatele sborů.

VIZE SZS

17

LEKCE

Mobilizace vůdců skrze celonárodní iniciativy

STRATEGIE DAWN

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je poučit zakladatele sborů o procesu mobilizace vůdců denominací a skupin sborů k systematickému plánu saturačního zakládání sborů v jejich zemi.

☞ OSNOVA LEKCE

- Strategie DAWN (Discipling a Whole Nation, činění učedníků z celého národa) je fajn.¹
- K tomu, aby strategie DAWN uspěla, je třeba splnit některé podmínky
- Strategie DAWN má 12 částí

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Vědět, jak začít s celostátní iniciativou pro saturační zakládání sborů.
- Znat nutné předpoklady a složky strategie činění učedníků z celé země (DAWN).
- Účastnit se celostátní iniciativy pro naplnění celé země sbory.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Pokud je ve vašem jazyce k dispozici překlad knihy *DAWN 2000*, umožněte účastníkům, aby si ji pořídili.

Pamatujte, že důležitou složkou hnutí zakládání sborů je Boží načasování. Pokud vaše oblast zatím není připravena na DAWN, obsahuje tato lekce alespoň informace, které by měl znát každý účastník výcviku a snažit se k nim ve své službě směřovat.

Osvědčilo se mít po ruce mapu země, ve které účastníci výcviku pracují, spolu s potřebnými demografickými údaji, aby bylo možné rozvinout diskusi na téma podmínek, které je třeba splnit k tomu, aby celý národ slyšel evangelium.

ÚVOD

Na počátku tohoto kurzu jsme mluvili o myšlení „Zet“. Hovořili jsme o důležitosti otázky „Co Bůh chce pro mou oblast nebo město, tuto skupinu lidí nebo tento národ?“ Z Písma víme, že jednoho dne „zemi naplní poznání Hospodina, jako vody pokrývají moře“ (Iz 11:9) a že Bůh chce, aby všichni lidé byli spaseni a přišli k poznání pravdy (1Tm 2:3-4; 2P 3:9). Také víme z Písma, že Bůh si vyvolil církev, aby byla jeho zastoupením na zemi, jeho prvořadým nástrojem budování jeho království, dokud se Pán nevrátí. Boží touhou tedy je, aby oblasti, města, národnostní skupiny a země byly naplněny živými sbory, které lidem kolem sebe budou hlásat Boží velikost.

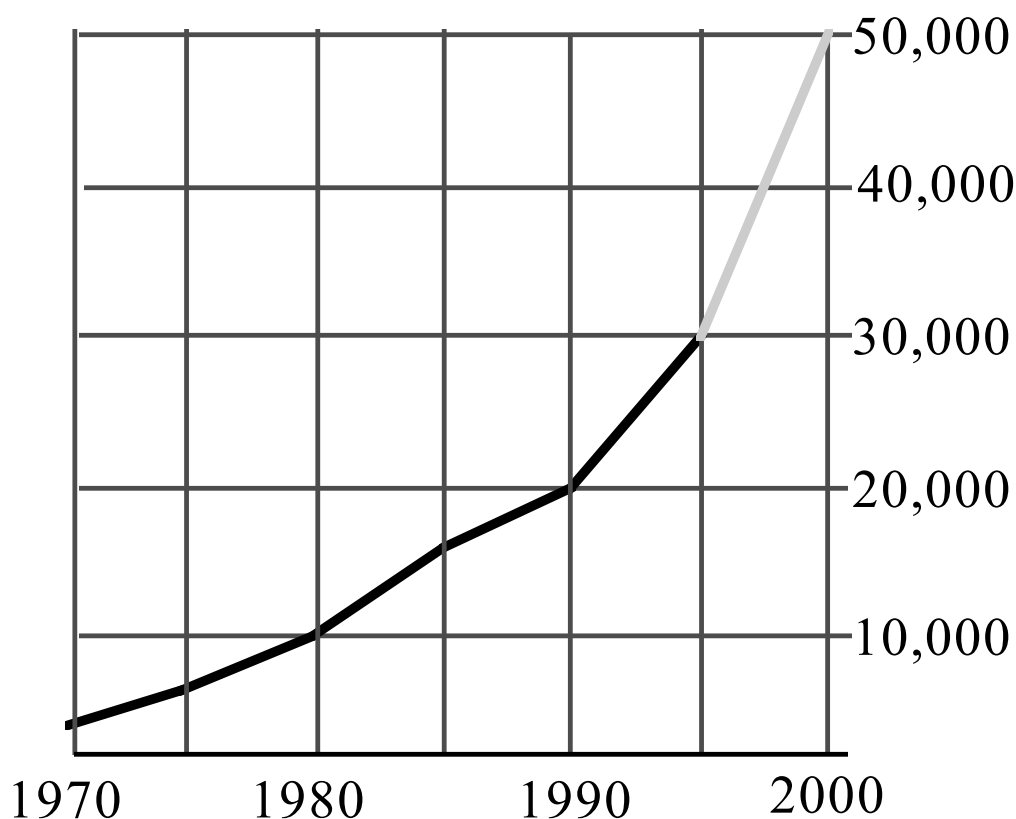
Na počátku tohoto výcviku jste byli požádáni, abyste definovali své „Zet“ – oblast, do které cítíte Boží povolání ke službě. Chceme totiž, abyste rozšířili své hranice svého přemýšlení a zvažili následující otázky:

- *Jaká je Boží vůle pro mou zemi?*
- Co to znamená, že poznání Hospodinovy slávy naplní mou zemi?
- Jak může mít každý muž, žena a dítě v mé zemi příležitost být zachráněno a přijít k poznání pravdy?
- Jak mohu přispět k tomu, aby evangelium pronikalo do každé části společnosti v mé zemi?

¹ Pozn. překl.: V originále je věta nedokončená, slovo „fajn“ se však zřejmě hodí...

I. STRATEGIE ČINĚNÍ UČEDNÍKŮ Z CELÉ ZEMĚ (DAWN)

Tato lekce je zpracována podle knihy Jima Montgomeryho *DAWN 2000: 7 Million Churches To Go* (Úsvit 2000: Zbývá ještě 7 milionů sborů). Je to jednoduchá strategie či plán, jak naplnit jakoukoli geografickou oblast sbory. Kniha obsahuje praktické kroky k uskutečnění toho, co Montgomery nazývá „činění učedníků z celé země“ – DAWN.¹ Strategie činění učedníků z celé země pomáhá skupinám sborů nebo denominacím rozšiřovat svá hnutí zakládání sborů prostřednictvím tzv. synergie vyplývající z mezidenominační účasti a spolupráce, kdy vedoucí sdílí své cíle a výsledky a povzbuzují a podporují jeden druhého, aby se šířilo evangelium v jejich zemi. Každá skupina si udržuje svou identitu, ale všechny spolupracují na Božím království a naplňují zemi sbory!

Obrázek 17.1 Růst církve na Filipínách od r. 1970 do r. 2000

Například v 70. letech stanovili představitelé denominací na Filipínách společný cíl založit padesát tisíc sborů za dvacet pět let (do roku 2000). Graf v této lekci naznačuje, že zpočátku byl růst vytrvalý, ale nepříliš dramatický. Jak ale církev roste, „pole ke žni“ se postupně stává „dělňíky-ženci“, takže práce se díky rostoucímu počtu lidí zrychluje. V roce 1998 dosáhli cíle a všechno nasvědčuje tomu, že když dnes čtete tyto řádky, stále ještě jsou v cíli! Od okamžiku, kdy se strategie činění učedníků z celé země (DAWN) zrodila na Filipínách, úspěšně se uskutečnila i v mnoha dalších zemích včetně Guatemaly, Salvadoru, Ghany, Zimbabwe a Indie. Ve všech těchto případech dramaticky vzrostl počet sborů. Iniciativy DAWN jsou také v plném proudu v evropských zemích, které jsou obecně považovány za nereagující na evangelium. Navzdory tomu strategie činění učedníků z celé země pomohla vůdcům v Norsku, Anglii, Dánsku a Belgii, aby se zvýšilo jejich úsilí zakládat sbory.

¹ Anglicky „Discipling a Whole Nation“ – odtud zkratka DAWN (pozn. překl.).

II. PODMÍNKY PRO STRATEGII ČINĚNÍ UČEDNÍKŮ Z CELÉ ZEMĚ

To, že strategie činění učedníků z celé země (DAWN) je tak užitečná, působí skutečnost, že používá existující hnutí, která již šíří evangelium, a *podniká konkrétní kroky, jak přejít od vize ke skutečnosti*. Je to nástroj k usměrnění již existující duchovní činnosti. Aby strategie DAWN byla účinná, musí v zemi být zjevné určité známky Boží činnosti. Tyto předpoklady jsou:

Strategie DAWN používá existující hnutí, která již šíří evangelium, a *podniká konkrétní kroky, jak přejít od vize ke skutečnosti*.

A. Již existující hnutí

K evangelizaci a zakládání sborů již musí docházet. To je známka, že Duch Boží působí, přivádí lidi k sobě a povolává svůj lid do služby. Tato malá hnutí jsou od sebe častokrát oddělena. Spojením v rámci strategie činění učedníků z celé země dojde k synergii a potenciál těchto malých snah se může využít k zasažení celé země pro Krista. Bez těchto malých hnutí by úkol zasáhnout celou zemi byl jako snaha přemístit horu lopatou.

B. Jednota v těle Kristově

V těle Kristově musí být dostatečná jednota, aby se vůdcové scházeli a navzájem povzbuzovali k dosažení svých cílů, a nesnažili se jeden druhému práci bořit (J 17:21).

C. Přístupné pole ke žni

Strategie DAWN funguje nejlépe tam, kde je zralé pole a kde jsou lidé vůči evangeliu přístupní. Tato strategie pomáhá k rychlému násobení sborů, aby se zralá žeň sklídila a nenechala shnít.

Duchovní hnutí v zemi lze přirovnat k bujným koním na poli. Strategie DAWN je jako sedla a uzdy, která koně nutí jet směrem, kterým chtějí jejich jezdci. Jezdci pak mohou spoutat a využít veškerou sílu a energii svých koní a jet stejným směrem. Podobně křesťanští vedoucí mohou využít duchovní hnutí Kristova těla ve svých zemích a usměrnit je k šíření evangelia prostřednictvím saturačního zakládání sborů.

III. DVANÁCT SLOŽEK STRATEGIE DAWN

Kristus buduje svou církev skrze oddanost, modlitbu a úsilí svého lidu. Aby vedoucí pracovníci denominací a skupin sborů dali tomuto potenciálu dali sedlo a uzdu strategie DAWN, měli by využít následujících 12 složek ke stanovení a dosažení cílů v oblasti zakládání sborů. Každá denominace si přitom stanovuje své cíle a strategie zakládání sborů, z nichž každá je jedním kouskem v záměru, který je společný ostatním denominacím v duchu jednoty, aby daná země byla naplněna živými sbory.

A. Neustále předávejte vizi týkající se šíření evangelia

Věřícím je potřeba neustále připomínat Boží záměry pro jeho lid a svět. To zahrnuje sdílení vize naplnění vesnic, měst a oblastí – celých národů – shromážděními věřících, kteří hoří pro Krista. Lidé, kteří předávají vizi, jsou obdarováni Bohem, aby tuto vizi sdíleli na všech úrovních vedení církve – od místních sborů po denominace.

Předávání vize by se však mělo soustředit na základní úroveň – místní sbory a skupiny místních sborů. Když se vize uchytlí na těchto úrovních, dostane se i k denominačním vůdcům. Když máte velké sny a vidíte velké vize, nutí vás to vytrvale pracovat na jejich uskutečnění. Jeden představitel denominace měl velkou touhu vidět naplnění celé své provincie sbory. Výsledkem bylo založení stovek sborů a tisíce obrácených, kteří se stali učedníky. Naproti tomu jiný denominační představitel řekl: „Už teď jsme největší denominace. Nepotřebujeme růst.“ Výsledkem byl velmi pomalý růst. A jeho denominace už není největší.

B. Připravte a používejte dobrou informační základnu

Součástí strategie DAWN jsou průzkumy pole ke žni a dělníků v různých oblastech, městech, čtvrtích a mezi různými skupinami lidí, takže výsledkem bude celostátní průzkumný projekt. Evangelium šíří ti, kdo mají nejen velkou vizi, ale také chápou realitu jejího naplňování. Chápou, že způsobem

uskutečnění jejich snů není sentimentální a citové fantazírování, nýbrž konkrétní porozumění jejich situaci.

Ti, kdo studují své prostředí, vidí, kdo reaguje na evangelium a jak tyto lidi nejlépe oslovit. Sledují své vlastní zdroje, aby viděli jak jsou velké, jak rychle rostou, které metody jsou účinné či neúčinné atd. Pozorují i jiné rostoucí sbory a denominace, aby našli dobré nápady pro vlastní programy. Průzkum je důležitým nástrojem pro šíření evangelia.

Dostatečný průzkum pro strategii DAWN obsahuje:

- počet denominací v zemi
- počet místních sborů jednotlivých denominací a počet členů a/nebo průměrnou návštěvnost sborů
- průměrné procento ročního přírůstku u každé denominace
- metody používané různými skupinami, které vedou k největšímu růstu
- procento sborů v celé populaci a v každé (národnostní) podskupině
- faktory prostředí, jako jsou historie, ekonomie, náboženství, kultura, politika, přírodní katastrofy a další společenské síly, které naznačují relativní přístupnost populace, a metody a témata, která nejpravděpodobněji povedou k přijetí evangelia

Analýza výsledků průzkumu a jejich významu pro šíření evangelia v dané zemi se obvykle prezentuje během porad a celostátního kongresu (body G, J a K).

C. Spoléhejte na modlitbu

Když sbory plánují růst, jsou někdy obviňovány z toho, že jejich zájem o počty je větší než touha po působení Ducha svatého. Avšak *žádný významný růst* v církvi nenastane, pokud není podporován modlitbou. Když se církev modlí, Duch svatý jedná. Výsledný nárůst množství členů a nových sborů je pak dobrý a líbí se Bohu. Více informací viz Modlitba, Lekce 10, „Mobilizace k modlitbám za hnutí zakládání sborů“.

Žádný významný růst v církvi nenastane, pokud není podporován modlitbou.

D. Stanovte podnětné, realistické a měřitelné cíle

Podnětné cíle jsou výzvou a mobilizují lidi. Na výzvu se budou chtít připojit i obyčejní lidé. Je vzrušující pracovat na uskutečnění hodnotného a podnětného cíle. V rámci strategie DAWN si každá evangelikální denominace, misijní společnost či jiná skupina stanovuje vlastní cíle, pokud jde o počet sborů, které by se měly do určitého data založit, a uskutečňuje plány k jejich dosažení. Tyto cíle se často sdílejí na celostátním kongresu a jejich souhrn tvoří „celonárodní cíl“, k němuž se zástupci na celostátním kongresu kolektivně zaváží.

Realistické cíle jsou stanoveny tak, aby lidi neodradily. Cíle, které nejsou založeny na současných faktech z hlediska toho, co je možné, mohou být horší než žádné cíle. Stanovte cíle, které jsou dost velké, aby byly výzvou, ale dostatečně realistické, abyste se vyvarovali odrazení.

Měřitelné cíle lidem umožňují, aby se radovali z jejich dosažení. Konkrétní počty a konkrétní data pomáhají lidem v zapojení.

Je důležité hledat Boha a stanovovat *cíle podnětné* – ne jen snadno dosažitelné. Cíle stanovené pod vedením Ducha znamenají „*spolehnout se na to, v co doufáme, a být si jisti tím, co nevidíme*“ (Žd 11:1). Jinými slovy stanovování cílů u křesťana je skutek víry, bez níž „*není možné zalíbit se Bohu*“ (Žd 11:6).

Ve Střední Americe stanovovali vedoucí pracovníci cíle pro jejich činění učedníků z celé země. Jeden z nich ale cítil, že jsou příliš snadné. Řekl: „Tohleto bychom dokázali v těle!“ Žádal, aby se stanovily vyšší, náročnější cíle, které by vyžadovaly nejen lidské úsilí, ale také Boží moc. Ujistěte se, že vaše cíle nejsou tak fantastické, aby lidi odradily, pokud jich nedosáhnou, ale stejně důležité je, že stanovíte cíle, které můžete uskutečnit jen s Boží pomocí, aby Bohu připadla veškerá sláva!

E. Podporujte přivlastnění cílů

V procesu stanovování cílů je důležité *dosáhnout vlastnictví cílů*. V rámci jednoho velkého denominačního programu se dali dohromady zahraniční misionáři a stanovili desetiletý cíl. Měli pak velké těžkosti přimět církve, aby pracovala na jeho realizaci.

V jiném programu však mohl každý říct, jak by cíl měl vypadat. Přeli se mezi sebou a potýkali, dokud nebyli všichni přesvědčeni, že našli ten správný cíl. A protože nyní tento cíl každý „vlastnil a přijal za svůj“, všichni usilovně pracovali na jeho dosažení. To je velmi důležitý krok v úspěšném růstovém programu a přehlédnout ho lze jen za velmi vysokou cenu.

F. Přípravujte členy

Nepostradatelnou součástí každého významného programu růstu je příprava. Biblickou strategií je připravovat svaté k dílu služby (Ef 4:11-12). V úspěšných denominacích jsou členové školeni pro každou oblast rozvoje a evangelizace církve. Patří sem výcvik na zakládání sborů, pastýřská péče o sbory, zakládání a vedení buněčných skupin, vedení vyučování nedělní školy, mládežnická služba, příprava k evangelizaci a učednictví, modlitební skupiny, výkonné vedení, komunikace apod.

Vzdělávání se poskytuje v každé situaci od biblických škol a seminářů po krátkodobé kurzy a distanční teologické vzdělání (TEE, Theological Education by Extension). K růstu a množení církve nebude docházet bez účinného výcviku.

G. Pořádejte regionální porady

Regionální porady jsou prostředkem ke shromáždění křesťanských vedoucích pracovníků, aby měli příležitost navzájem se poznat, modlit se jeden za druhého a přemýšlet o faktech z výsledků průzkumu a jejich dopadech na šíření evangelia v jejich regionu. Porady jsou také vhodným místem pro předávání vize, diskusi o potřebách a příležitostech výcviku a sdílení zdrojů a modelů zakládání sborů. Porady jsou součástí základního předávání vize a mobilizace, které pomáhají zasít a podpořit hnutí zakládání sborů.

Když se vůdcové scházejí, odkládají své církevní a denominační rozdíly a diskutují o šíření evangelia, Bůh dělá velké věci, neboť se „rozněcují v lásce a dobrých skutcích“ (Žd 10:25).

H. Vytvořte celostátní výbor

V určitém bodě realizace strategie DAWN bude nutné vytvořit celostátní výbor, aby hnutí zakládání sborů zůstalo živé. Celostátní výbor dohlíží na tyto oblasti:

- neustálé shromažďování dat prostřednictvím trvalého celostátního průzkumného týmu,
- publikování zpráv o růstu a podnětných stránkách programu každé denominace,
- semináře a porady s denominačními představiteli a pastory v různých regionech,
- plánování celostátních kongresů, kde se bude hodnotit dosavadní postup a kde se budou připravovat nové plány a cíle pro budoucnost.

V zemích, kde se úspěšně realizují strategie činění učedníků z celé země, je celostátní výbor složen ze zástupců různých evangelikálních denominací a někdy i zahraničních misionářů.

I. Získávejte finanční prostředky

Denominace vytvářející silné a nové programy růstu jsou nuceny zhodnotit celou svou finanční strukturu. Potřebují vyhodnotit, jak utrácují peníze. Často lze peníze přeměrovat z méně důležitých předmětů na podnětné evangelizační úsilí. V oblasti spravování financí je zapotřebí dobré učení a tvořivé plánování (více informací o tomto důležitém předmětu naleznete ve Správcovství, lekce 2, „Spravování peněz“ v příručce č. 4). Silný růst vyžaduje obětavé dávání na Boží dílo.

J. Uspořádejte celostátní kongres

Klíčovou událostí strategie DAWN je celostátní kongres, kde se shromáždí všichni přední představitelé všech denominací a paracírkevních organizací spolu s předními pastory, aby zvážili činění učedníků z celého jejich národa a diskutovali o výsledcích a rozbořech průzkumného projektu. Na kongresu může být od padesáti po tisíc pět set delegátů ze všech evangelikálních denominací, kteří se sejdou v jednotě a oddanosti dlouhodobé strategii práce ke stejnému cíli. Takový velký kongres se musí konat, aby představil myšlenku činění učedníků z celé země (DAWN), motivoval velkou skupinu lidí a navodil ducha nadšení a jednoty.

Pro načasování kongresu je velmi důležité mít duchovní rozeznání. Velkou důležitostí totiž má, aby se kongresu zúčastnili delegáti ze všech evangelikálních proudů v zemi. Proto je nutné počkat, až bude jednota církve taková, že to bude uskutečnitelné. Například ve Finsku to trvalo osm let.

K. Navazujte na kongres

Po kongresu se musí rozvinout další práce. Vůdci musí zjistit, jaké kroky je nutné podniknout (např. přípravu a vyučování, mobilizování sborů, získávání zakladatelů) a uskutečnit je. Pak musí najít lidi, kteří zasvětili svou službu úsilí o saturační zakládání sborů.

L. Přehodnocujte vývoj a tvořte nové plány

Je zapotřebí, aby denominace a paracírkevní organizace (a na celostátní úrovni následující kongres DAWN) periodicky hodnotily pokrok v dosahování cílů. Celostátní výbor může zveřejňovat dosavadní vývoj ve své pravidelné publikaci. To pomáhá, aby lidé měli před očima cíle a vizi.

Denominace, které za sebou mají úspěšné růstové programy, si budou velmi pravděpodobně dále stanovovat nové cíle. Jedna denominace si stanovuje cíle a uskutečňuje pravidelné růstové programy po dvacet let. Když se jeden program uzavře, vůdcové se setkají k oslavě a chválám. A tehdy také stanovují nové cíle a zahajují nové programy.

Neustálé utváření nových plánů pro další růst, evangelizaci a zakládání sborů se stávají spíše pravidelnou součástí života než aktivitou, kterou se církev zabývá jen jednou za čas. Pravidelné hodnocení růstu, provádění nezbytných změn a vyzbrojování nových pracovníků se stává dynamickou stránkou jejího života.

ZÁVĚR

Duchovní hnutí, které má šířit evangelium, je jako energický a temperamentní kůň. Strategie DAWN je jako sedlo a uzda, které jezdci umožňují vést koně správným směrem. Strategie činění učedníků z celé země vyžaduje, aby lidé ve víře plánovali duchovní dění ve svém národě. Bůh nás nepochopitelně zahrnul jako své partnery do velkého úkolu šíření evangelia — *naplňování národů sbory!* Stanovujme si tedy cíle k Boží slávě a dívejme se, jak Bůh působí v naší službě na jeho díle!

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Kde jsou známky duchovního hnutí, které je jako kůň, jenž potřebuje uzdu a sedlo?
2. Jak je vaše oblast připravená na strategii činění učedníků z celé země? Které okolnosti a zdroje jsou nejsilnější ve vašem prostředí? (uveďte je podle pořadí důležitosti)

AKČNÍ PLÁN

1. Přemýšlejte o jiných lidech, kteří by předávali vizi činění učedníků z celé země. Napište si jejich jména, modlete se za ně a pak je vyhledejte. Podělte se s nimi o vizi saturačního zakládání sborů a pak je nechte, aby si přečetli tuto lekci.
2. Prostudujte si deset kroků strategie činění učedníků z celé země (DAWN). U kterých bude jejich uskutečnění ve vašich sborech nejsnadnější? Prostudujte si je, modlete se za ně a připravte program na začlenění těchto myšlenek.

LITERATURA

Montgomery, J. H. *DAWN 2000: 7 Million Churches To Go*. Pasadena, CA: William Carey Library, 1989

Montgomery, J. H., McGavran, D. A. *The Discipling Of A Nation* Colorado Springs, CO: Dawn Ministries, 1992

Montgomery, J. H. *Then The End Will Come*. Pasadena, CA: William Carey Library, 1997

Wingerd, R. *DAWN Research Handbook*. Colorado Springs, CO: Dawn Ministries, 1992

CÍRKEV

CÍRKEV
LEKCE
15

Sborová kázeň

POKÁNÍ A NÁPRAVA

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je předložit biblické principy, které určují provádění kázně v místním sboru.

☞ OSNOVA LEKCE

- Ačkoli se pojem „sborová kázeň“ nikde v Bibli nevyskytuje, jeho principy jsou tam jasně vysvětleny a očekává se, že církev se jimi bude řídit.
- Cílem sborové kázně je *vždy* pokání a náprava věřícího, který zhřešil.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Rozumět biblickým principům sborové kázně.
- Vědět, jak používat praktické nástroje k jejímu uskutečňování.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Uveďte tuto lekci tím, že se účastníci podělí o zásady a postupy sborové kázně, které znají. Vyhýbejte se diskusím o příkladech s konkrétními jmény a odsuzování denominačních nebo sborových vůdců za to, jak řešili kázeňské problémy. Nakonec si nechejte nějakou dobu na diskusi o případových studiích uvedených v textu lekce.

ÚVOD

I když je sborová kázeň velmi důležitým duchovním konceptem, je to téma, o kterém se málo ví a které se ještě méně aplikuje. Ukazuje to i následující svědectví rumunského pastora:

„Když jsem poprvé začal přemýšlet o předmětu „kázeň v církvi“, zdálo se mi, že je to velmi jednoduchá věc, protože sbor měl v této oblasti mnoho zkušeností. Ale nebylo to tak jednoduché. Sotva jsem vzal svou Bibli a začal vážně studovat toto téma, všiml jsem si několika problémů.

Vnímám existenci napětí mezi mou náboženskou kulturou a poselstvím Písma, mezi náboženskou kulturou mého sboru a opravdovým biblickým modelem. Cítil jsem napětí v ustavení určité společné vize procesu kázně.

Při svém studiu Písma jsem shromáždil mnoho materiálu, který se jen letmo dotýkal tohoto tématu, avšak k mému překvapení jsem nenašel nic, co by se výhradně týkalo sborové kázně.

Mluvil jsem s mnoha pastory a vedoucími v církvi, abych poznal jejich filozofii v této oblasti, ale našel jsem jen jediný sbor, který měl tuto filozofii na papíře. Většina sborů se necítila na pevné půdě, když měli aplikovat principy kázně, a problém řešili s nejistotou nebo povrchně.

Jestliže, jak píše náš bratr, se sborová kázeň v Bibli přímo neřeší, pak si musíme položit určité otázky:

- Je sborová kázeň biblická?
- Co to je sborová kázeň?
- Jaké biblické kroky musí sbor podniknout při ukázněvání svých členů?
- Jaké jsou cíle sborové kázně?

I. BIBLICKÉ PRINCIPY SBOROVÉ KÁZNĚ

I když se výraz *sborová kázeň* v Bibli nepoužívá, jsme k ní zavázáni nejméně třemi úseky v Novém zákoně: 1. Korintským 5, Matouš 18 a 2. Korintským 2. Tyto úseky učí jisté principy týkající se praxe sborové kázně, které je možné aplikovat v běžném životě církve.

A. Sborová kázeň je biblický příkaz (1. Korintským 5)

Například ve sboru v Korintu byl případ bratra, který byl zapleten do smilstva (v. 1). Apoštol Pavel napsal církvi pokyny, jak má s tímto bratrem jednat.

- Odstranit ho ze středu svého společenství (v. 2, 13)
- Vydát ho Satanu (v. 5)
- Nestýkat se ani nejít s ním nebo s jakýmikoliv dalšími bratry, kteří by žili ve smilstvu, hrabivosti, modlářství, opilství nebo podvádění

Pavel nám také říká, jaký byl účel těchto kázeňských opatření: „k záhubě těla, aby duch byl zachráněn v den Pána Ježíše“ (v. 5).

B. Sborová kázeň se musí postupovat v určitých krocích (Matouš 18)

Ježíš řekl, že když bratr zhřeší, máme postupovat následovně:

- Zajdi za ním nejprve soukromě a ukaž mu jeho chybu. Jestliže poslechne, je vztah napraven (v. 15).
- Jestliže neposlechne, vezmi s sebou jednoho nebo dva svědky, aby ho konfrontovali (v. 16).
- Jestliže ani potom neposlechne, řekni to církvi (v. 17).
- Jestliže neposlechne ani církev, jednej s ním jako s cizím člověkem (v. 17).

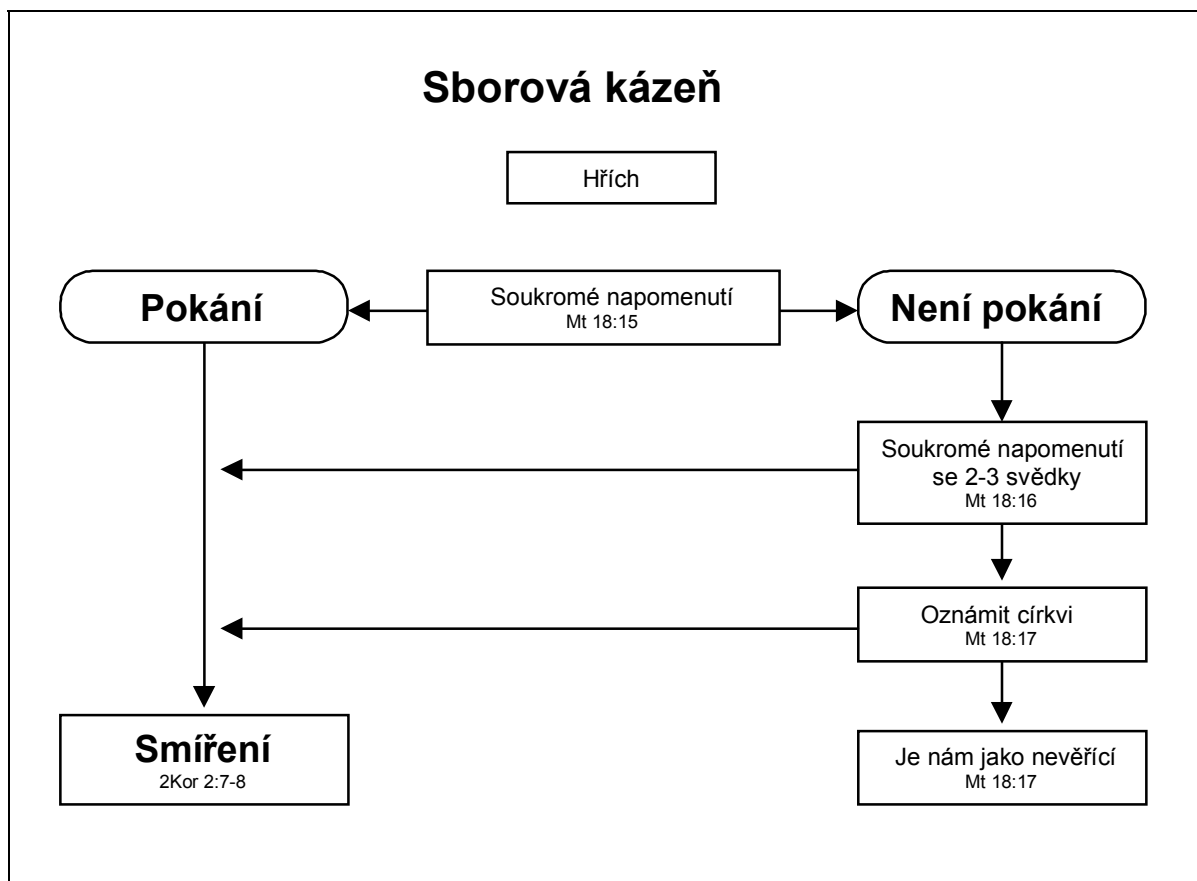
Poznámka: Některé překlady Bible naznačují že se jedná o hřích „proti tobě“. Ale jestli je to hřích proti vám osobně, nebo hřích, o kterém víte, platí stejné principy.

C. Cílem sborové kázně je náprava bratra, který činí pokání (2. Korintským 2)

Ve svém druhém dopise do sboru v Korintě Pavel píše, co dělat, když hříšný člověk činí pokání poté, co byl kázněn:

- odpusťte a povzbuďte ho (v. 7)
- znovu ho ujistěte o své lásce (v. 8)

Důvodem, který Pavel uvádí, je „abychom nebyli oklamáni od Satana“ (v. 11). Opuštění a obnova vztahu jsou vlastnosti Boha, který se sebou smířil hříšného člověka prostřednictvím Ježíše Krista. Když církev odmítne mít stejné charakterové vlastnosti jako Kristus, získává nad ní Satan vítězství. My nad ním však zvítězíme tím, že odpustíme a obnovíme vztah s hříšníky, kteří činili pokání.

Obrázek 15.1 Vývojový diagram sborové kázně

II. PŘÍPADOVÉ STUDIE

A. Případ č. 1

Jiří je mladý muž, který miloval Pána a aktivně mu sloužil jako vedoucí mládeže ve sboru a vedoucí evangelizačních skupinek studia Bible ve svém sousedství. Sbor, do kterého chodí a který ještě nedávno aktivně sloužil a zasahoval nevěřící okolí, se v poslední době zmenšil z 200 na 30 členů. Jiří se tím trápil a začal se ptát po důvodech.

Staršovstvo to vnímalo jako urážku a napadení z jeho strany a požádalo jej o schůzku. Aniž by dostal příležitost vyjádřit své obavy, dostal příkaz už se na nic neptat a s nikým tyto otázky neprobírat. Ještě k tomu se dozvěděl, že už nesmí vést mládež ani evangelizační skupinku.

Jiří to vnímal jako nespravedlivý požadavek a pokračoval ve vedení skupinky. Staršovstvo jej veřejně předvolalo před sbor a vyloučilo. Později rozeslalo dopisy ostatním sborům v okolí, které Jiřího obviňovaly ze vzpoury a neposlušnosti vůči autoritám.

Otázky k uvážení

- Zhřešil Jiří, když začal pokládat otázky ohledně dění ve sboru?
- Byla reakce starších na jeho otázky správná?
- Jak by staršovstvo mohlo postupovat v souladu s Písmem?

B. Případ č. 2

Samuel byl starším sboru. Měl ve zvyku nevhodné a příliš osobní chování k ženám ve sboru a často je tím uváděl do rozpaků. Ačkoli nebyl vinen cizoložstvím, ostatní členové staršovstva cítili, že jeho chování není hodné staršího. Když se s ním o tom bavili, vyznal svůj hřích celému sboru a musel odstoupit ze své funkce. Pak už nikdy nedostal nabídku do staršovstva se vrátit.

Otázky k uvážení

- Udělali ostatní starší dobře, když začali řešit Samuelovo chování? Na jakém základě?
- Udělali dobře, že jej zbavili funkce staršího?
- Jaké plány na obnovu a nápravu mohli realizovat?

C. Příklad č. 3

Jakub byl kazatel, kterého si sbor velmi vážil. Když se zjistilo, že jeho svobodná dcera je těhotná, staršovstvo bylo rozdělené v otázce, co by měli dělat. Někteří říkali, že to není jeho hřích — už tak dost trpěl ostudou a starostmi o svou dceru a mělo by se s ním proto jednat milosrdně. Jiní tvrdili, že neplní biblický požadavek, že starší má dobře vést svou rodinu, a měl by proto být zbaven funkce. Protože ale neměli nikoho, kdo by mohl zaujmout jeho místo a protože ho lidé ve sboru měli rádi, rozhodli se nakonec nedělat nic.

Otázky k uvážení

- Udělali starší dobře, když problém ignorovali?
- Jak mohli na problém reagovat s milosrdenstvím a současně v pravdě?

ZÁVĚR

Sborová kázeň není jen biblicky správnou, ale také nezbytnou součástí sborového života. Důvodem ukázněvání není trest, ale obnova a duchovní uzdravení jednotlivce i celého sboru. Každý sbor by měl na modlitbách a uvážlivě rozvinout systém sborové kázně.

AKČNÍ PLÁN

1. Přečtěte si 1. Korintským 11:29-32 a odpovězte na tyto otázky:
 - Proč byli mezi věřícími slabí a nemocní?
 - Co je nejvyšším trestem?
 - Proč Pán ukázněuje („soudí“) své děti?
2. Přečtěte si Galatským 6:1-5 a odpovězte na následující otázky:
 - Jaké předpoklady Pavel uvádí pro napravujícího bratra?
 - Co je „zákon Kristův“, o kterém Pavel mluví?
 - Jak by se měl tento zákon aplikovat při nápravě bratra?
3. Spolu se svým týmem sepište zásady sborové kázně nově vznikajícího sboru.

CÍRKEV

LEKCE 16

Společné uctívání ve sboru

FORMA A FUNKCE UCTÍVÁNÍ

☞ CÍL LEKCE

Cílem této lekce je pomoci zakladatelům sborů promyslet si, jak souvisí formy a funkce se sborovou bohoslužbou chval.

☞ OSNOVA LEKCE

- Uctívání se musí dít v duchu (srdci) a v pravdě (mysli).
- Při uctívání je Bůh tím, pro koho je vše určeno.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Rozumět rozdílu mezi funkcí a formou uctívání při společném shromáždění místního sboru.
- Pochopit, jak uzpůsobit uctívání v nově vzniklém sboru okolní kultuře.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Seminář by měl být veden tak, aby obsahoval co nejvíce interakce. Začněte lekci tím, že účastníci budou vyprávět o různých typech shromáždění, kterých se kdy zúčastnili. S jakými formami bohoslužby se setkali a jaké byly jejich dojmy při jejich praktikování? Do jaké míry se sbor aktivně účastnil bohoslužby? K diskusi můžete použít také otázky uvedené na konci lekce.

ÚVOD

Vzpomeňte si na různá shromáždění, která jste zažili. Přemýšlejte nad tím, co se na těchto bohoslužbách dělo – jaká byla hudba, modlitba, kázání, čtení Písma, zvláštní aktivity atd. Jak vám tato shromáždění pomáhala nebo naopak bránila uctívat Boha?

Jedním z problémů, které nejvíce rozdělují církve, je otázka formy uctívání při shromáždění místního sboru. Některé církve preferují spíše klidný a kontemplativní styl, jiné nadšený. Některé nepoužívají žádné hudební nástroje, jiné pouze varhany nebo klavír. Další užívají množství nástrojů, např. elektronické klávesy, kytary, trubky, housle, flétny, bubny, činely a jiné. Některé církve mají pěvecké sbory nebo chválicí skupiny, v jiných existuje funkce vedoucího chval.

Pro mnoho lidí je naneštěstí veřejná bohoslužba místo inspirujícího prožitku jen pouhým rituálem či povinností, kterou je třeba vykonat a „přetrpět“. Na celém světě platí, že se množí a rostou ty sbory, v nichž lidé chtějí navštěvovat shromáždění, protože jim pomáhají smysluplně se setkávat s Bohem a jeho lidem. Naopak malý růst církve nastává, když lidé chodí na shromáždění chval ze smyslu pro povinnost nebo jen proto, aby se zavděčili Bohu.

Společné shromáždění je časem, kdy se všichni členové sboru sejdou proto, aby společně chválili Boha. Až váš nově založený sbor začne mít shromáždění chval, bude důležité, abyste rozuměli funkcím bohoslužby a byli schopni vybrat patřičné formy, které tyto funkce budou plnit a povedou lidi k setkání s živým Bohem. (Viz Církev, lekce 3, „Forma a funkce“.)

Na celém světě platí, že se množí a rostou ty sbory, v nichž chtějí lidé navštěvovat shromáždění, protože jim pomáhají smysluplně se setkávat s Bohem a jeho lidem.

Je důležité vytvořit filozofii uctívání, která bude vodítkem při plánování a přípravě bohoslužeb. Filozofie uctívání je prostě vyjádřením toho, proč a jak chce váš sbor nebo buněčná skupinka uctívat Boha. Měla by být založena na biblických principech a zahrnovat v sobě důležité biblické funkce, které souvisejí s uctíváním. Bude sloužit jako vodítko, které vám pomůže připravovat opravdu biblické a povzbuzující časy chvály, které Boha uctí. Zabrání vám bezmyšlenkovitě se držet tradic, které mohou být přežitě či jednotvárné.

Filozofie uctívání bude sloužit jako vodítko, které vám pomůže připravovat opravdu biblické a povzbuzující časy chvály, které Bohu uctí.

I. FUNKCE UCTÍVÁNÍ

Společné uctívání oslavuje Boha jako ústřední bod života církve. Bůh je hoden uctívání. Má neomezenou vládu nad vesmírem. Chová čistou lásku vůči svému stvoření. Povolal nás, abychom byli tady na zemi součástí jeho rodiny. To všechno je dostatečným důvodem k radosti a oslavě. Uctívání je pak naším radostným a vděčným uznáním naprosté Boží svrchovanosti a morální dobroty. Při chvále vyjadřujeme celou naši bytost – myslí, vůlí, emocemi a tělem – něco z té hluboké radosti, kterou nelze vyslovit prostředky běžné řeči, kterou však lze pochopit skrze duchovní součást nás samotných.

A. Vzdávat Bohu chválu a díky

V celém Písmu se Božimu lidu přikazuje, aby vzdával chválu a díky Bohu. Vidíme zde také mnohé příklady biblických postav, které vzdávaly hold svému Stvořiteli, od Abrahama v Genesis až po apoštola Jana na ostrově Patmos. V hebrejštině i řečtině se užívalo k popisu chvály Boha několika různých termínů. Podíváme-li se na ně, získáme detailnější obraz podstaty, předmětu a povahy chval.

1. Hebrejské pojmy

- *hallal*¹ a *tehillah*² – *hallal* je ve Starém zákoně nejčastěji užívaným slovem pro chválu. Objevuje se osmaosmdesátkrát. Jeho základním významem je „vydávat čistý zvuk“. Znamená to také „honosit se, oslavovat, nadšeně obdivovat, radovat se z něčeho...“. Skutečná chvála by měla znít jasně a zřetelně. Nemělo by být žádných pochyb o jejím účelu. *Tehillah* (odvozeno od *hallal*) zdůrazňuje zpěv. Vyzpíváváme Bohu zřetelnou píseň chval. Někdy jsou duchovní písně a chvalozpěvy mlhavé a abstraktní. Písně chval by měly jasně a nematoucím způsobem obsahovat chválu Bohu (2Pa 20:21-22, Ž 71:8; 107:32).
- *zamar*³ – význam tohoto slova je „dotýkat se strun, hrát na ně“. Zahrnuje také význam „zpívat chválu za doprovodu hudebních nástrojů“ (Ž 9:3; 33:2-3; 149:3).
- *yadah*⁴ a *todah*⁵ – klanět se nebo chválit s pozdvíženými rukama. Vzdávat chválu či díky. Uctívat s rozpřaženými pažemi (1Pa 16:8; Ž 97:12; 99:3).
- *sachah*⁶ – sklánět se, padat před někým na zem; ležet před někým, kdo je hoden cti, jako výraz pocty vůči němu (Gn 23:12; Iz 60:14a; Ž 29:2b).

2. Řecké pojmy

- *proskuneo*⁷ – padnout a líbat nohy někoho, kdo je hoden úcty (Mt 2:11; 1Kor 14:25; Zj 19:4).
- *aineo*⁸ a *epaineo*⁹ – vyvyšovat nebo chválit Boha (L 19:47; Sk 2:47; Zj 19:5).

¹ הלל

² תהלה

³ זמר

⁴ ידה

⁵ תִּדְּוּ

⁶ שח

⁷ προσκυνεω

⁸ αινεω

⁹ επαινεω

- *eucharisteo*¹ – díky vzdávané Bohu jako výraz vděčnosti (L 17:16; 1Te 5:18; Zj 7:12, 11:17).
- *humneo*² – zpívat chvalo zpěvy (Mt 26:30).
- *psallo*³ – hrát na nástroj a zpívat (Ef 5:19; Jk 5:13).
- *doxazo*⁴ – oslavovat (J 17:1; 1Kor 6:20; Mt 9:8).
- *eulogeo*⁵ – žehnat a chválit (Mt 5:44; Mk 10:16; L 24:53).

Tato hebrejská a řecká slova ukazují, že opravdové uctívání je upřímný cit vyvěrající ze srdce a je namířený k Pánu s cílem chválit ho a vzdávat mu čest. Je také jasné, že uctívání by mělo být různorodé — v hudbě, nástrojích a jiných formách.

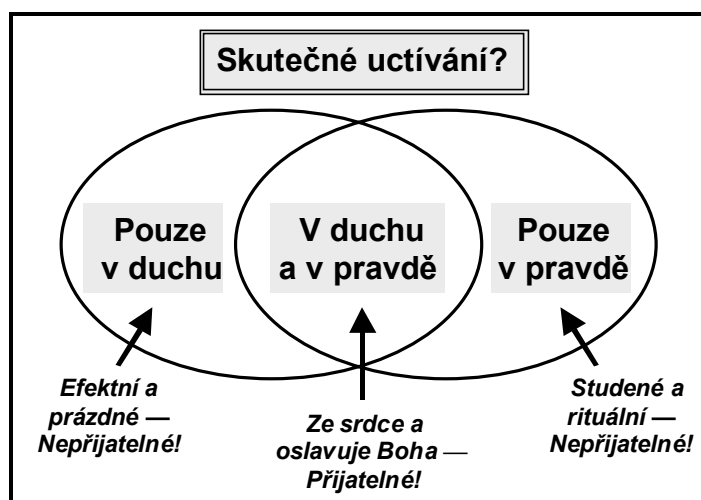
B. Dávat Bohu službu

Skutečné uctívání není možné bez naprostého odevzdání našeho života Bohu a bez toho, abychom žili toto odevzdání ve skutečích službách. Klíčovými termíny užívanými v Bibli při popisu této funkce chvály jsou:

- *abad*⁶ (hebrejsky) – pracovat pro Boha; sloužit Bohu; být poslušný jeho příkázání (Ex 7:16; Dt 10:12; 1S 7:3; 2Pa 33:16; Ž 100:2).
- *Latreuo*⁷ (řecky) – uctívat Boha nebo sloužit Bohu (Mt 27:23; Zj 7:15).
- *Latreia*⁸ (řecky) – sloužit Bohu; stát před Bohem (Ř 9:4b, 12:1).

C. Ježíšův pohled na uctívání

Ježíš v rozhovoru se samařskou ženou (Jan 4) ukázal další pravdu o uctívání Boha. Řekl, že Boha nezajímá ani tak to, *kde* jej uctíváme (místo), ale spíše *jak* jej uctíváme (postoj) – *v duchu a v pravdě*. Když Ježíš mluvil o postoji, neměl na mysli *formy* uctívání. Naznačoval, jak důležité je, abychom se do chvály zapojili citem a rozumem a nespolehali na místo či rituál tak, jak to tehdy dělali Židé a Samařané.

Obrázek 16.1 Skutečné uctívání

¹ ευχαριστεω

² υμνεω

³ ψαλλω

⁴ δοξαζω

⁵ ευλογεω

⁶ אָבָד

⁷ λατρευω

⁸ λατρεία

Aby chvála byla přijatelná, musí zahrnovat oba prvky. Jestliže uctíváme jen v duchu, riskujeme tím uctívání modly nebo špatné představy o jediném pravém Bohu, protože o něm nic nevíme. To se Bohu nelíbí. Jestliže na druhou stranu uctíváme jen v pravdě, je naše chvála chladná a chybí jí cit lásky a blízkosti Bohu. Taková chvála se mu rovněž nelíbí. *Bůh chce, abychom rozuměli svou myslí pravdě a uctívali ho citem plynoucím z hloubi našeho srdce.*

Bůh chce, abychom rozuměli svou myslí pravdě a uctívali ho citem plynoucím z hloubi našeho srdce.

D. Prvky bohoslužebného shromáždění

V historii církve vyjadřovala bohoslužebná shromáždění místních sborů biblické uctívání následujícími prvky:

- Písně, chvalozpěvy a hudba – zpívání Slova a písně oslavy, chvály a díkůvzdání (soustředující naše emoce a nitro na Boha).
- Kázání – kázání Slova (soustředuje naši službu na Boha, volá nás k poslušnosti jemu).
- Čtení Bible – veřejné čtení Božího Slova (soustředující naši mysl na Boha tím, že je omývána pravdou).
- Modlitba – komunikace s Bohem (chvály, uctívání, vyznávání, přimlavy).
- Svátosti – Večeře Páně, křest.
- Desátky a dary – dávání materiálního majetku Pánu.
- Zvláštní příležitosti – zvláštní hudba, čtení poezie, drama, svědectví atd.

Formy těchto prvků se v jednotlivých církvích liší podle denominační tradice a místní kultury. Některé sbory například slaví památku Večeře Páně každý týden, jiné první neděli v měsíci. Některé sbory se setkávají ke společným chválám v neděli ráno, jiné každý večer nebo dvakrát denně. Velké odlišnosti jsou také v hudbě užívané při chválách. Dále následuje diskuse o vhodných formách společných bohoslužeb.

II. JAK URČIT VHODNÉ FORMY UCTÍVÁNÍ

Jak jsme poznali v diskusi na začátku lekce a z Písma, existuje mnoho forem uctívání. Které faktory byste měli posoudit při plánování bohoslužby? To je důležitá otázka, kterou musíte vy a vaše vznikající vedení sboru promyslet. Formy, které pro uctívání zvolíte, se budou lišit i podle zeměpisné oblasti či kultury. Dokonce ve stejném městě vyjadřují lidé různého věku, vzdělání, s různým etnickým, kulturním a denominačním zázemím svou chválu Bohu různými způsoby. Forma uctívání by měla lidem umožnit vyjádřit jak skutečnost jejich víry v Boha (pravdu), tak emoce a city v jejich vztahu k Pánu (ducha).

Dokonce ve stejném městě vyjadřují lidé různého věku, vzdělání, s různým etnickým, kulturním a denominačním zázemím svou chválu Bohu různými způsoby.

Forma by měla lidem umožnit přiblížit se Bohu. Klíčem k plánování shromáždění je tedy zjistit, jak lidé z vaší cílové oblasti nejpřirozeněji vyjadřují lásku, radost, důvěru a hluboký vztah. To jsou znaky skutečné chvály. Chvála nesmí být upjatá, chladná nebo vyjádřená způsobem, který je v protikladu s povahou a city věřících. Měla by vyjadřovat naše city vůči Pánu a naše myšlenky o něm.

III. SPOLEČNÉ UCTÍVÁNÍ A ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ

Jak jsme již v tomto kurzu poznali, jedním z účelů existence církve je vyvyšovat Hospodina. Proto je společné uctívání důležitou funkcí církve. Veřejná bohoslužba je víc než jen osobní uctívání vykonávané na veřejnosti. Starý zákon, obzvláště Žalmy, je plný příkladů společného uctívání Boha jeho lidem. Také v Novém zákoně měly mnohé problémy řešené v epištolách vztah k praxi společného shromáždění (např. v 1. a 2. Korintským). Věřící jsou nabádáni, aby nezanedbávali společná shromáždění (Žd 10:25). Společná bohoslužba není zábavou. *Členové shromáždění nejsou publikum – na chvále se sami podílejí.* Některé sbory chybují v tom, že pojmají společná shromáždění chval jako odborníky připravovaná divadelní představení. Sbor je pak „publikum“ a vedoucí chval a pastor jsou „herci na scéně“. Do společných bohoslužeb má vstupovat celé shromáždění.

Publikum při uctívání je Bůh.

Společné shromáždění oslavuje Boha; je fórem, kde se demonstruje jednota Kristova těla (J 17, Sk 2), a posiluje Kristovo tělo uplatňováním duchovních darů (1K 12:7nn, Ef 4:12-13). Je to svědectví světu o Boží přítomnosti uprostřed jeho lidu. Přestože navštěvování shromáždění chval není prvořadým prostředkem

evangelizace, Bůh si používá společné bohoslužby jako způsob, jak k sobě přitahuje hříšníky. Uctívání však musí být upřímné a vycházet ze srdce, nikoli být jen rutinou nebo rituálem.

Zdá se, že kvalita shromáždění chval má vliv na růst sborů. V letech 1994-1996 provedl Institut rozvoje církve v Německu rozsáhlou studii charakteristických rysů rostoucích sborů (Schwarz: *Přirozený růst církve*). Zkoumali více než tisíc sborů ve čtyřiceti zemích pěti kontinentů. Jeden z výsledků studie ukázal, že klíčovou charakteristikou rostoucích sborů byla inspirující a radostná shromáždění chval. V těchto sborech se účastníci na shromáždění těšili, protože se opravdově setkávali s Bohem a jeho lidem a byli povzbuzeni a budováni ve své víře. Odcházel ze shromáždění s touhou být více poslušní Bohu – milovat jej a sloužit mu hlouběji a říkat o něm jiným.

Jeden z výsledků studie ukázal, že klíčovou charakteristikou rostoucích sborů byla inspirující a radostná shromáždění chval.

ZÁVĚR

Společné uctívání Boha je jednou z primárních funkcí církve. Bůh je hoden chval. Ježíš řekl, že ti, kdo Boha skutečně uctívají, jej uctívají v duchu a v pravdě. Během církevní historie byly při společných shromážděních věřících vytvořeny určité prvky bohoslužby sloužící k uctívání Boha „v duchu a v pravdě“. Tyto prvky zahrnují zpěv a hudbu, modlitbu, čtení z Bible, kázání, svátosti a zvláštní události. Tyto prvky lze vyjadřovat v mnoha vhodných formách v závislosti na denominačních tradicích a kulturních zvyklostech. Zkušenosti dokazují, že inspirující bohoslužebná shromáždění jsou charakteristikou rostoucích sborů.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Proč je pro Boží lid důležité shromážděvat se ke společné chvále? Co je účelem společné chvály?
2. Jaké jsou důvody toho, že „inspirující“ bohoslužebná shromáždění přispívají k růstu církve? Jaké jsou rysy „inspirujícího“ shromáždění?
3. Co znamená klanět se Hospodinu v nádheře jeho svatyně (svatosti)? (1Pa 16:29)
4. Jsou podle vašeho sboru či denominace klanění se a pokleknutí funkcí nebo formou uctívání? (Ž 95:6) Jestliže jsou formou, jaká je jejich funkce?
5. Je podle vašeho sboru či denominace pozvedání rukou při chvále funkcí nebo formou? (1Tm 2:8) Jestliže je formou, jaká je jeho funkce?

AKČNÍ PLÁN

1. Udělejte si induktivní studium uctívání z oddílů Zjevení 4:8-11 a 5:9-14. Odpovězte na všechny otázky „kdo?“, „co?“, „kdy?“, „kde?“, „proč?“ a „jak?“.
2. Vytvořte seznam postřehů o způsobech, jakými lidé ve vaší cílové oblasti nejpřirozeněji vyjadřují lásku, radost a hluboký vztah.

3. Přemýšlejte o vašem nově založeném sboru. Které z těchto forem jsou vhodné k vyjádření chvály Bohu při vašem společném uctívání ve shromáždění? Které formy vycházející z vaší denominační tradice mohou být také vhodné? Které formy mohou být pro vaši cílovou skupinu lidí nevhodné? Prodiskutujte svá zjištění s vyučujícím nebo rádcem.

LITERATURA

- Robinson, M., Spriggs, D. *Church Planting: The Training Manual*. Oxford, Anglie, Lynx Communications, 1995.
- Rowlands, G. *Build My Church! (Volume Two)*. Singapore, I.C.M. Publications, 1995.
- Schwartz, Ch. A. *Přirozený růst církve (orig. Natural Church Development)*. (Pozn.: tato kniha je k dispozici kromě angličtiny a češtiny také v chorvatštině, francouzštině, němčině, portugalštině, ruštině a španělštině)

CÍRKEV

LEKCE 17

Jak vést společná shromáždění

PLÁNOVÁNÍ A PŘÍPRAVA CHVAL

☞ CÍL LEKCE

Cílem této lekce je připravit studenty k tomu, aby mohli rozvíjet společná shromáždění v místním sboru.

☞ OSNOVA LEKCE

- Uctívání je tak důležité, že je třeba předem je plánovat.
- Chvála ve shromáždění by se měla držet nějakého tématu.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Rozumět prvkům shromáždění a roli vedoucího shromáždění v místním sboru.
- Vědět, jak efektivně vést shromáždění.
- Být schopen vést shromáždění v nově založeném sboru tak, že se při něm lidé opravdu setkávají s Bohem.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Tato lekce by měla být především diskusí. Jestli je v semináři zkušený vedoucí shromáždění, požádejte ho, aby všem řekl, jak shromáždění vede. Pokud je to možné, pozvěte zkušené vedoucí shromáždění z prostředí mimo seminář, aby přišli a mluvili se studenty o tom, jak spolupracují s pastory svých sborů a jak plánují a připravují shromáždění.

Rozdělte účastníky do malých skupinek a vypracujte cvičení zaměřené na plánování shromáždění. Pak ať skupinky představí své plány celé skupině.

ÚVOD

Jedním ze základních úkolů sboru je vyvyšovat Pána. Společná shromáždění jsou příkazem a jsou demonstrována Božím lidem v Bibli. Je to svědectví světu o realitě Boha v našem středu. Předchozí lekce pojednávala o funkci bohoslužby, prvcích společných shromáždění a o tom, jak vybrat vhodné formy uctívání.

Tato lekce se zabývá úlohou vedoucího shromáždění, vlastnostmi vedoucího shromáždění, pomůckami pro vedení shromáždění a plánováním a přípravou shromáždění.

I. ROLE VEDOUcíHO SHROMÁŽDĚNÍ¹

Role vedoucího shromáždění spočívá ve spolupráci s vedením sboru v plánování společných shromáždění. Navíc je vedoucí shromáždění zodpovědný za samotné vedení setkání. To znamená, že vede nebo zadává dalším lidem vedení různých částí shromáždění, např. zpěv/hudbu, modlitbu, desátky/sbírku, kázání, vysluhování svátostí atd.

V některých sborech je vedoucí shromáždění a pastor jedna a táž osoba. V jiných sborech je vedoucí shromáždění členem týmu vedoucích sboru a s pastorem úzce spolupracuje při plánování a přípravě

¹ Pozn. překl.: V mnoha našich sborech jeden člověk vede shromáždění a jiný vede chvály. Tato lekce mluví o osobě, která v sobě obě úlohy spojuje a ačkoli je nazývána „vedoucí shromáždění“, její úloha je především ve vedení chval.

společných shromáždění. V tomto případě pastor obvykle připravuje a vede kázání a Večeři Páně při shromážděních a vedoucí shromáždění často připravuje a vede ostatní části (zpěv, modlitbu, sbírku, zvláštní aktivity atd.). Pokud je vedoucí shromáždění a pastor jedna osoba, bude zodpovědný za všechny části shromáždění. To sice dobře funguje v malých sborech, ale jak sbor roste, Bůh do něj pravděpodobně dá obdarované vedoucí shromáždění a pastor udělá dobře, když se podělí o vedení s těmito lidmi. To zabrání jeho přílišnému zatížení a také poskytne příležitost k rozvíjení vůdcovství ve sboru.

Stejný princip platí pro nově založené sbory. Zakladatel sboru může po určitou dobu vést shromáždění, ale jakmile se objeví obdarovaní lidé, měli by být připraveni a uvedeni do této služby. Také tímto způsobem začínají členové „vlastnit“ zodpovědnost v nově vzniklém sboru.

II. VLASTNOSTI VEDOUcíHO SHROMÁŽDĚNÍ

Vedoucí shromáždění by měl vyhovět přinejmenším duchovním požadavkům kladeným na jakéhokoli vedoucího v církvi (např. učitele nedělní školy, vedoucího skupinky apod.); některé sbory dokonce vyžadují, aby vedoucí shromáždění vyhovovali duchovním požadavkům na starší. Vedoucí shromáždění si musí být ve své práci vědomi kriticky důležitého momentu. Jejich úkolem je vést shromáždění tak, aby neupoutávali pozornost na sebe, ale na Boha. Měli by být lidmi, kteří zaměřují sbor na Boha a ne na sebe.

Kromě toho, že by měl splňovat duchovní požadavky kladené na vedoucí ve sboru, dobrý vedoucí shromáždění by měl mít i následující vlastnosti:

A. Chválič

Člověk, který je povolán, aby v uctívání vedl ostatní, by měl být sám zkušený a zběhlý v uctívání Boha. Není možné vést v něčem ostatní, dokud si sám vedoucí neosvojil nároky a praxi uctívání. Měl by mít dobrý osobní život chvály.

B. Hudební schopnosti

Dobrý vedoucí shromáždění musí být zběhlý v oblasti hudby. Obzvláště potřebuje praxi ve vedení ostatních v hudbě – vedení zpěvu a hry na nástroje, použití hudby jako pozadí apod. Ve Starém zákoně vedli lid ve společném uctívání Boha dovední hudebníci (1Par 15:16-21).

C. Duchovní citlivost

Dobrý vedoucí shromáždění má rozvinutou citlivost na vedení Duchem svatým. Shromáždění by mělo být vedeno Duchem svatým. Vedoucí shromáždění musí umět rozpoznat vedení Ducha a následně být schopen patřičně shromáždění usměrnit.

D. Opravdová pokora

Dobrý vedoucí shromáždění se vždycky snaží „schovat se za Krista“. Měl by být schopen ovládat vlastní myšlenky, city a emoce, aby nenarušovaly setkání. Nic nezničí duchovní atmosféru shromáždění spolehlivěji než egoistický vedoucí, který do setkání promítá SEBE. Vedoucí se vždy musí snažit soustředit pozornost lidí při uctívání na Boha.

E. Schopnost vést druhé ve shromáždění

Dobrý vedoucí shromáždění by se měl vyhnout tomu, aby se „ztratil ve chvále“. Běžným příkladem toho může být vedoucí shromáždění, který se zavřenýma očima zapomněl, co se děje kolem. Vedoucí si musí uvědomovat, co se děje ve shromáždění a povzbuzovat celý sbor, aby se na shromáždění podílel. Je možné být plně zabrán do chvály a přitom si stále uvědomovat lidi a být k nim citlivý. Vedoucí by měl být citlivý na Ducha svatého a zároveň uplatňovat nenásilný vliv na průběh shromáždění.

III. RADY PRO VEDENÍ SHROMÁŽDĚNÍ

Hluboké a smysluplné uctívání vyžaduje obdarování, citlivost na Ducha svatého a zkušenost. Podobu vašich shromáždění jistě ovlivní vaše denominační tradice a vaše vlastní dosavadní zkušenosti. Přesto existují určitá základní vodítka, která mohou napomoci tomu, aby shromáždění byla prožitkem, který přitáhne věřící blíž k Bohu a který se mu líbí.

A. Téma

Shromážděním velmi pomůže výběr základního tématu, které se pak odrazí ve všech částech shromáždění – hudbě, slovu, modlitbě atd. Chvála, která se děje náhodně, nebude mít takovou moc a účinek jako chvála, která je naplánovaná tak, aby se zaměřovala na konkrétní téma. Často je přístup „nechme se vést Duchem“ jen výmluva z důkladné přípravy před shromážděním — a celá bohoslužba tím utrpí.

B. Přechody

Důležité je propojení jednotlivých částí shromáždění. Dvě tři citlivé věty, které nasměrují myšlenky lidí, pomohou hladkému přechodu od aktivní účasti k aktivnímu poslechu, od rozjímání k činu. Vedoucí shromáždění musí být schopen vycítit, co Bůh dělá, a provést případně v průběhu shromáždění malé změny. Plynulosti shromáždění může pomoci užití hudby jako prostředku přechodu mezi různými částmi.

Například po zazpívání několika nadšených chvalo zpěvů Bohu mohou hudebníci zahrát krátkou mezihru, která převede shromáždění z nálady vítězné chvály k tiché reflexi jako přípravě na klidnější zpěv nebo přechodu k modlitbě či jiné části shromáždění.

Shromážděním velmi pomůže výběr základního tématu, které se pak odrazí ve všech částech shromáždění – hudbě, slovu, modlitbě apod.

C. Pořadí jednotlivých částí

Dává pořadí jednotlivých částí shromáždění smysl? Mělo by například kázání být před nebo po modlitební chvíli? Měla by se Večeře Páně slavít na začátku, uprostřed nebo na konci shromáždění? Je vyvážené sedění a stání, poslech a aktivní účast atd.? Pamatujme, že některé denominační tradice mají šablony shromáždění, které v podstatě diktují průběh shromáždění.

D. Písňe a hudba

Hudba a zpěv jsou hlavními formami uctívání, které umožní lidem chválit Boha svými emocemi a city. Existuje široká škála „duchovní“ hudby – jak tradiční, tak současné. Při výběru hudby pro společné shromáždění je třeba posoudit následující:

1. Snadný zpěv

Vyberte písně, které se dají snadno zpívat a relativně snadno naučit. Měly by to být písně, které tým zakladatelů sboru dobře zná. Když budete chtít uvést ve sboru nové písně, použijte je v několika shromážděních po sobě, aby měl sbor čas se je dobře naučit. Zároveň v jednom shromáždění neuvádějte víc než jednu či dvě nové písně. Pro lidi je těžké vstoupit do chval, když je příliš rozptýluje neznámá hudba. Slova písní mají být k nahlédnutí ve zpěvníkách nebo na okopírovaných papírech nebo se mají promítat na zpětném projektoru. To lidem velmi pomůže podílet se aktivně na chválách.

2. Rozmanitost

Pokud je to možné, snažte se zahrnout směs současných a tradičních písní a hudby. Když jedna významná denominace v Estonsku přepracovávala začátkem 90. let svůj zpěvník, snažil se do něj k tomu určený výbor vložit to nejlepší z tradičních chvalo zpěvů, a současně přidat dnešní písně, které se staly součástí shromáždění v nově založených baptistických sborech. To pomohlo překonat rozdíly ve stylu shromáždění mezi staršími, tradičními sbory a novějšími sbory.

3. Nálada

Snažte se mít v písních chval celou škálu nálad. Počáteční oslavná píseň a vítězná píseň na závěr mohou být vystřídány jinými, spíše rozjímavými písněmi během shromáždění. Pro přechody od oslavy k rozjímání a zpět k oslavě lze efektivně použít instrumentální hudbu. To může také často pomoci zabránit pocitu „rozkouskovaného“ nebo nesouvislého shromáždění.

Hudební nástroje, které vidíme ve Starém zákoně, byly běžnými nástroji lidí té doby.

4. Hudební nástroje

K vyjádření chvály a k uctívání Hospodina se v Písmu často užívaly hudební nástroje. Ty, které vidíme ve Starém zákoně (harfa, polnice, loutna atd.), byly běžnými nástroji lidí té doby. Na varhanách, klavíru či kytáře není nic posvátného. Jeden malý sbor v Bosně-Hercegovině dostal šestery varhany od sborů ze Západu, které se domnívaly, že sbor musí mít varhany, aby mohl „správně“ uctívat Pána. Naneštěstí ale nikdo na varhany neuměl hrát, a tak zůstaly ve sklepě a sedá na ně prach. Varhany nejsou v té oblasti obvyklým nástrojem, a proto je věřící při chválách nepoužívají. Hudebníci, kteří se podílejí na shromáždění, by měli na své nástroje hrát „dobře“ (Ž 33:3). Kdo je ve vašem sboru hudebně nadaný? Jaké nástroje jsou nejběžnější pro lidi ve vaší cílové oblasti?

Hudba by neměla být zaměřená na zručnost či talent samotných hudebníků, ale spíše na Boží velikost a majestát. Veškerá hudba ve shromáždění by měla sloužit tomu, aby se lidé více přiblížili Bohu.

E. Technika

Je technika, kterou budete při shromáždění používat, správně nastavená a funkční? Udělat si čas, přijít dříve do shromáždění a dohlédnout na to, aby technika byla správně nastavená a aby fungovala, pomůže značně zvýšit kvalitu shromáždění. Nefungující aparatura může být pro lidi překážkou v aktivní účasti na shromáždění a často je odvádí od soustředění se na Boha.

F. Zkouška

Myšlenka na zkoušku shromáždění často vyvolá pocit znechucení. Přesto – shromáždění je obětí nabízenou Bohu a měli bychom být ochotní dávat Bohu při společných shromážděních to nejlepší. Dobře nazkoušená hudba, scénka, svědectví apod. také umožní lidem, aby Boha lépe uctívali. Jejich pozornost pak neodvádí zakoktávání a špatně provedená hudba. Zkoušky také pomůžou ohodnotit plynulost shromáždění a zajistit, aby různé prvky shromáždění byly smysluplně skloubeny. Zkouška umožní vedoucímu shromáždění, aby se v jeho průběhu mohl soustředit na vedení Duchem svatým a nemusel se zabývat tím, jestli hudba hraje tak, jak má.

G. Modlitební příprava

Před shromážděním by se měli vedoucí shromáždění, vedoucí sboru a další, kteří se na shromáždění budou podílet, setkat a společně se modlit. Odevzdejte shromáždění Pánu, prostě, aby v něm byl požehnaný a aby Duch svatý bohoslužbu vedl a usměrňoval. Modlete se za spasení nevěřících, kteří na něj mohou přijít, aby jejich srdce byla přivedena k pokání a k víře v Krista. Modlete se za věřící a za to, aby se mohli přiblížit Kristu. Modlete se, aby Pán chránil shromáždění před všemi útoky toho zlého.

IV. CVIČENÍ – PLÁNOVÁNÍ SHROMÁŽDĚNÍ

Následující kroky vám mohou pomoci získat zkušenosti v plánování shromáždění s vaším týmem zakladatelů sboru. Rozdělte se v semináři do malých skupinek. Prodiskutujte všechny kroky a použijte příklad plánovacího rozpisu pro shromáždění. Představte svůj plán shromáždění ostatním skupinám.

A. První krok: Zvolte téma

Jaké bude téma shromáždění? Často na tuto potřebu reaguje hlavní myšlenka kázání. V tomto kurzu jste si v lekci o kázání připravovali kázání na oddíl z Efezským 5:15-21. Hlavní myšlenkou tohoto oddílu je: „Bůh chce, abychom byli naplňováni Duchem, protože je to moudré a vede to k radostnému životu.“ Tématem pro shromáždění by pak mohlo být: „*Budte naplňováni Duchem.*“ Pokud jde o nějaké zvláštní dny, jako např. letnice, vánoce nebo velikonoce, bude se vaše téma zřejmě týkat jich.

B. Druhý krok: Vyberte písně/hudbu a zvláštní aktivity

Které písně a chvalozpěvy použijete během shromáždění? Vyberte takové, které se vztahují k tématu a jsou jak současné, tak tradiční. Tempo hudby ať je různorodé – ať odráží oslavu i rozjímání. Zařadíte nějakou zvláštní hudbu, jako např. vokální nebo instrumentální sólo? Bude scénka ilustrující nějaký aspekt kázání? Zařadíte svědectví? Svědectví, která vyberete, se mají týkat tématu.

C. Třetí krok: Načrtněte průběh shromáždění

Stanovte pevný čas začátku a konce. Zařaďte každý prvek shromáždění – písně, kázání, zvláštní aktivity, modlitbu, čtení Písma apod. Tabulka 17.1 obsahuje příklad rozpisu plánu shromáždění, který můžete použít nebo i pozměnit a načrtnout průběh shromáždění. Tento rozpis pak může použít vedoucí shromáždění a pastor jako pomůcku pro samotné vedení shromáždění.

D. Čtvrtý krok: Sepište potřebné vybavení

Napište seznam všeho vybavení, které budete potřebovat pro shromáždění, jako např. zpětný projektor, fólie s písněmi, zpěvníky nebo kopie písní, mikrofony, zvláštní rekvizity pro scénku apod. Rozhodněte, kdo bude zodpovědný za to, aby sehnal a připravil vybavení a techniku před a během shromáždění.

E. Pátý krok: Stanovte datum a čas zkoušky

Rozhodněte, kdy budete shromáždění nacvičovat. Zajistěte, aby o tom věděli všichni, kdo se na něm podílejí, a aby mohli na zkoušky přijít.

F. Šestý krok: Udělejte si čas a modlete se za shromáždění

Proste Pána, aby vedl a usměrňoval shromáždění. Modlete se, aby srdce lidí byla připravená uctívat Hospodina. Modlete se za nevěřící, kteří mohou na shromáždění přijít, aby se jejich srdce otevřela Pánu. Některé sbory mají modlitební týmy, které se modlí za shromáždění přímo v jeho průběhu. V jiných sborech jsou modlitební týmy, které přicházejí do shromáždění dříve a modlí se za jeho průběh a potom v tichosti i za ty, kteří zrovna přicházejí.

G. Sedmý krok: Vyhodnot'te shromáždění

Po skončení shromáždění si udělejte čas, abyste je zhodnotili. Jaký byl průběh a atmosféra shromáždění? Co se musí změnit? Co by se mělo použít příště znovu? Setkal se váš sbor zvláštním způsobem s Bohem? Byli během shromáždění někteří lidé obzvláště zasaženi? Byl někdo spasen? To, co se naučíte při hodnocení, zahrňte do dalších shromáždění.

Příklad rozpisu plánu shromáždění Plán průběhu shromáždění

Datum: _____

Jméno sboru: _____

Čas	Činnost při shromáždění	Zodpovídá

Tabulka 17.1: Příklad rozpisu plánu shromáždění

ZÁVĚR

Společné uctívání Boha je jednou z hlavních funkcí a výsad církve. Vedení shromáždění je důležitým úkolem, který nelze brát na lehkou váhu. Zkušenosti vedoucí shromáždění jsou Božím darem církvi. Musejí být rozpoznáni, zmocněni a uvolněni pro službu. Dobrá modlitba a plánování shromáždění může zlepšit efektivitu a umožnit sboru lépe uctívat Stvořitele. Výběr tématu, písní a hudby i zvláštních aktivit a stanovení průběhu shromáždění jsou důležitými prvky při tvorbě kvalitního prostředí pro uctívání.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, ZOPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Jsou nějaké způsoby vyjádření, které se často používají ve vaší kultuře a které by bylo možné začlenit do vašeho shromáždění (např. básně)? Jak byste tyto způsoby vyjádření mohli ve shromáždění využít?
2. Proč je důležité udělat si čas pro plánování shromáždění?
3. Jaká by měla být role pastora při plánování shromáždění? Jaká je role vedoucího shromáždění?
4. Popište průběh shromáždění, které vás obzvláště ovlivnilo. Které prvky tohoto shromáždění byly nejučinnější? Co se můžete z tohoto shromáždění naučit pro plánování shromáždění ve vašem vznikajícím sboru?

AKČNÍ PLÁN

1. Naplánujte a připravte shromáždění. Po jeho skončení ohodnoťte jeho efektivitu. Co fungovalo? Co potřebujete změnit? Promluvte si o svých výsledcích s vaším vyučujícím nebo rádcem.
2. Navštivte pokud možno i jiné sbory ve vaší cílové oblasti nebo v její blízkosti. Pozorujte průběh shromáždění a všimněte si forem uctívání. Co se můžete ze svého pozorování naučit a aplikovat ve vašem vlastním vznikajícím sboru?

LITERATURA

Robinson, M., Spriggs, D. *Church Planting: The Training Manual*. Oxford, Anglie, Lynx Communications, 1993.
Rowlands, G. *I Will Build My Church! (Volume Two)*. Singapore, I.C.M. Publications, 1995.

CÍRKEV
LEKCE 18

Místní sbor a širší Kristovo tělo

SPOLUPRÁCE A PARTNERSTVÍ

☞ CÍL LEKCE

Cílem této lekce je pomoci účastníkům kurzu osvojit si principy efektivní spolupráce a partnerství v rámci širšího Kristova těla, tzn. jiných sborů, denominací, mezicírkevních organizací apod.

☞ OSNOVA LEKCE

- Intenzita spolupráce se liší podle cíle, kterého se snažíme dosáhnout, a povahy skupin, které spolupracují
- Existuje alespoň deset rysů efektivního partnerství.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Rozumět tomu, jak rozvíjet efektivní úroveň spolupráce a partnerství pro různé cíle služby.
- Znat principy rozvoje efektivního partnerství.
- Účastnit se rozvoje partnerství s cílem rozšíření služby zakládání sborů.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Použijte kombinaci přednášky a diskuse. Nechte studenty prodiskutovat soustředné okruhy vztahů. Používáme opravdu tento přístup v osobním životě?

I. DŮVODY PRO PARTNERSTVÍ

Existují dva naléhavé důvody pro to, abychom vytvářeli partnerství s jinými sbory a organizacemi v tom regionu či zemi, za něž neseme zodpovědnost. Jeden důvod je teologický a druhý praktický.

A. Teologický důvod

Teologickým důvodem je samotná jednota Kristova těla. Všichni, kteří se narodili z Boha, byli přijati do Boží rodiny (J 1:12.13). Této rodině se také říká tělo a to je jen jedno, není jich mnoho (Ef 4:3-6). Ve své velekněžské modlitbě se Kristus modlil za naši jednotu, aby tak svět mohl uvěřit, že jej Otec poslal (J 17:20-21). Tajemstvím evangelia je ve skutečnosti to, že Bůh sjednotil všechny lidi v Kristu a zbořil hradby, které je oddělovaly (Ef 3:2-6; Ga 3:26-28). Rozdělení a soupeření mezi jednotlivými členy církve byly vždy překážkami šíření evangelia, kamenem úrazu pro nevěřící a útokem proti jednotě osob Boží Trojice.

Jestliže jsme, přes všechny naše rozmanitosti a odlišnosti, částmi Kristova těla, měli bychom začít podle toho jednat. Svět uvidí naši jednotu a lásku a bude přitahován k víře v Ježíše Krista.

B. Praktický důvod

V zemích, kde je evangelikální populace menší než 2%, je velmi nepravděpodobné, že by jediná denominace nebo organizace mohla naplnit velké poslání ve svém národě sama. Naplnit zemi svědčícími společenstvími věřících vyžaduje zapojení všech Božích dětí v dané zemi.

Navíc, pokud uděláme pečlivý průzkum, zjistíme, že různé organizace a sbory mají zdroje, které potřebují i ostatní. Některé sbory vydaly užitečné materiály pro učednictví. Jiné rozvinuly programy vyučování zaměřené na sbory a jiné se specializovaly na současné chvály. Některé organizace se

zaměřují na média, jiné na práci s mládeží, evangelizaci skrze sport, promítání filmu Ježíš apod. Společné sdílení těchto zdrojů obohacuje celé tělo.

Když se budeme společně modlit a sdílet své zdroje, možná zjistíme, že Pán nám dal všechno, co potřebujeme ke splnění úkolu. To neznamená, že by různé denominace měly splývat nebo zakládat jedna pro druhou sbory. Mohou si podržet své odlišnosti a zakládat sbory, které budou následovat jejich tradici. Je však možné to dělat a zároveň spolupracovat se skupinami s jinými rysy.

PRAKTICKÝ MODEL

Mnozí se ptají, jak je možné vytvářet partnerské vztahy s jinými sbory či organizacemi, které mají odlišné rysy, aniž by jejich vlastní sbory či organizace ztratily svou identitu a udělaly kompromisy ve svém učení nebo v tradicích, kterých si váží.

Může být proto užitečné přemýšlet o schématu soustředných okruhů, které jsou vyznačeny v tabulce 18.1. Ve středu kruhu je místní sbor nebo tým zakladatelů sboru nebo organizace. Aby mohli být součástí této skupiny, musejí se její členové shodnout na fundamentálních či základních stanoviscích, aby v jejím životě a službě mohla být harmonie. Přesto je možné spolupracovat s jinými evangelikálními skupinami ve vašem okolí v oblasti průzkumu, modlitby, sdílení zdrojů a vyučování s tím cílem, aby byl váš region naplněn sbory. Různé skupiny tak spolupracují na určitých úrovních, aniž by obětovaly své odlišné rysy a zároveň dovolují ostatním skupinám uchovat si své.

Lze také spolupracovat s neevangelikálními skupinami při iniciativách, které prospějí celé zemi. Příkladem může být spolupráce s neevangelikálními křesťanskými skupinami, při níž vyzýváme vládu, aby přijala zákony, které by prosadily morálku a biblické hodnoty. Jiným příkladem může být spolupráce při poskytování pomoci obětem katastrof.

Tabulka 18.1 Soustředné okruhy vztahů

C. Případová studie partnerství

V Rumunsku zakladatelé sborů z různých denominací zakládají sbory pro své vlastní denominace. Přesto mezidenominačně spolupracují v následujících oblastech:

- modlitba
- průzkum
- příprava zakladatelů sborů
- strategie pro jednotlivé regiony

Denominace si zachovávají své odlišné rysy, ale mají prospěch z partnerství při sdílení myšlenek i zdrojů (pro vyučování, evangelizační akce apod.). Všechny denominace tak jako výsledek partnerské spolupráce zakoušejí větší růst a násobení.

II. ÚROVNĚ ODDÁNÍ V PARTNERSTVÍ

V rámci iniciativy zakládání sborů existují různé úrovně spolupráce, které postupně vyžadují vyšší úroveň oddání od všech zúčastněných stran. Neexistuje dobrá nebo špatná úroveň. Každá úroveň spolupráce je vhodná pro určitou konkrétní situaci. Je lepší, jestliže potenciální partneři nejdříve začnou obdobím konzultací a postupně, jak roste porozumění a důvěra, přistoupí k úrovni partnerství. Partnerství je založeno na vztazích. Jestliže začnete rovnou na úrovni partnerství, můžete nebo také ještě nemusíte mít vztahy potřebné k udržení celé věci během těžkých situací, které mohou nastat.

A. První úroveň: Nevědomost (žádná spolupráce)

Prvním stupněm je ignorování, což je až příliš běžný jev. Křesťanské služby fungují v některých městech vedle sebe, aniž by věděly, že jiní se stejnou vírou a vizí slouží ve stejné oblasti. Iniciativy zakládání sborů se mohou překrývat v práci s určitými skupinami lidí a některé skupiny naopak zcela vynechat. Mohou se objevit konflikty, které nejsou vůbec nutné.

B. Druhá úroveň: Vědomí existence toho druhého

Jakmile si různé sbory nebo organizace ve stejné oblasti začnou být vědomy existence těch druhých a uznají je jako legitimní křesťanskou skupinu, začíná se rozvíjet pocit společenství.

C. Třetí úroveň: Konzultace

Konzultace se odehrávají, jestliže se různé skupiny působící v jedné oblasti čas od času setkávají, aby se informovaly o svých aktivitách a plánech zakládání sborů a zavázaly se navzájem se za sebe modlit.

D. Čtvrtá úroveň: Příležitostná spolupráce, vytváření vztahů

Dochází k ní tam, kde se zorganizuje stálé sdílení informací a modliteb. Účastníci se dohodnou na spolupráci na určitých projektech s omezeným časovým trváním. Může jít např. o průzkum v rámci celého města nebo den modliteb a postu za nezasaženou městskou čtvrť.

E. Pátá úroveň: Stálá spolupráce, partnerství

Jestliže se několik sborů a organizací rozhodne spolupracovat při nastartování programu pro vyučování zakladatelů sborů nebo mezidenominační biblické školy, do níž budou všechny skupiny přispívat, je založeno partnerství. Sdílením svých prostředků založí každá z denominací více sborů a Boží království se bude šířit rychleji.

III. DESET VLASTNOSTÍ EFEKTIVNÍHO PARTNERSTVÍ

Tabulka 18.2 obsahuje deset vlastností efektivního partnerství. Zřejmě nejdůležitější kvalitou efektivních partnerství je důvěra mezi partnery. Právě tak nepřetrvávají partnerství, která nemají jasnou vizi nebo cíle. Partnerství, která chceme rozvíjet, se snaží saturovat celou cílovou oblast společenstvími misijně orientovaných křesťanů. Které rysy bylo nejtěžší vypěstovat v partnerstvích, ve kterých jste pracovali a s nimiž máte zkušenosti? Jestliže máte nějakou zkušenost s rozpadem partnerství, které z těchto vlastností v partnerství chyběly a přispěly tak k jeho rozpadu?

DESET VLASTNOSTÍ EFEKTIVNÍHO PARTNERSTVÍ

1. Efektivní partnerství se budují na důvěře, otevřenosti a vzájemném zájmu.

Partnerství je víc než koordinace, plánování, strategie a taktika.

2. Pokud má partnerství přetrvat, musí mít zprostředkovatele nebo koordinátora.

Je třeba mít někoho, komu byl ve shodě obou stran svěřen úkol partnerství uvést do života a udržovat jej.

3. Efektivní partnerství se rozvíjejí s cílem naplnit určitou vizi nebo úkol.

Úspěšná partnerství se soustředí spíše na *co* (cíle) nežli na *jak* (strukturu). Forma vždy následuje až za funkcí.

4. Efektivní partnerství začínají rozpoznáním potřeb lidí, které chceme zasáhnout sloužit jim.

Nezačínají sepsáním společného teologického dokumentu. Z těchto potřeb je třeba vypíchnout priority Božího království, překážky stavěné duchovnímu pronikání, zdroje, které máme k dispozici nebo které potřebujeme, realistické priority vedoucí k činům a na těch se shodnout.

5. Partnerství je proces, nikoli jednorázová záležitost.

Počátek, hledání a formování partnerství je často dlouhodobé. Dokonce i příliš předčasné zkušební setkání povede s velkou pravděpodobností k zániku vyhlídek na partnerství. V konečném důsledku je třeba osobní důvěra a ta se musí po nějaký čas budovat.

6. Udržet efektivní partnerství je ještě náročnější než ho začít.

Udržovat živou vizi, jasný cíl, dobrou komunikaci a uspokojivé výsledky vyžaduje velkou koncentraci a dlouhodobé oddání.

7. Efektivní partnerství se vytvářejí z partnerských služeb, které mají jasně identity a vize.

Každý z partnerů musí mít svou vlastní misijní vizi a žít jí. Jinak nebude moci porozumět tomu, jak „zapadá“ a přispívá do celkového obrazu a jaký užitek čerpá ze společného úsilí.

8. Efektivní partnerství uznávají, ba dokonce vyzdvihují odlišnosti v historii, vizi a službě partnerů.

Ale v konečném důsledku se partnerství musí více soustředit na to, co mají společného, jako např. vizi a hodnoty, cíle služby, než na rozdíly.

9. Efektivní partnerství se stále soustředí na konečné cíle a vize.

Nenechají se rozptýlit každodenními operativními požadavky. Je velmi snadné soustředit se na „prostředky“ a ne na „důsledky“.

10. Efektivní partnerství předvídají problémy a jsou na ně připravena.

Zabudujte do partnerství proceduru, s jejíž pomocí budete řešit změny, výjimky, zklamání, nenaplnění závazků – zkrátka cokoliv neočekávaného.

Poznámka: „Deset vlastností“ bylo převzato z přednášky Phila Butlera z Interdev.

Tabulka 18.2 Deset vlastností efektivního partnerství

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, ZOPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Jak můžete ve svém regionu začít navazovat vztahy a budovat důvěru s věřícími z jiných skupin?
2. Jak konkrétně mohou mít zakladatelé sborů z různých denominací působící v jednom městě užitek ze spolupráce na násobení sborů?
3. Jak se Bůh dívá na soupeření mezi evangelikálními křesťanskými skupinami?
4. Jaké vztahy by měli mít evangelikálové k neevangelikálním společenstvím ve svém regionu, především k „oficiálním“ církvím, jako je církev pravoslavná nebo římsko-katolická?

AKČNÍ PLÁN

1. Přemýšlejte, které sbory nebo organizace působící ve vašem regionu patří do vašeho vnitřního, druhého nebo třetího okruhu.
2. Znovu si projděte průzkum provedený ve vašem regionu a napište seznam sborů a služeb, které tam aktivně působí.
3. S vedoucími skupin uvedených v prvním a druhém okruhu navažte osobní kontakt a budujte s nimi vztahy. Začněte otázkou, jaká je jejich vize pro váš region.
4. Zvažte započítí konzultací, vytváření sítí nebo partnerství zaměřeného na naplnění vašeho regionu sbory.

LITERATURA

Butler, P. *Effective Partnerships*. Seattle, WA: INTERDEV, 1990.

CÍRKEV
LEKCE
19

Historický vliv církve v _____

HISTORIE KŘESŤANSTVÍ VE VAŠÍ ZEMI

☞ CÍL LEKCE

Cílem této lekce je pomoci účastníkům, aby získali historickou perspektivu role církve ve své zemi a aby se poučili z jejích vítězství i chyb.

☞ OSNOVA LEKCE

- [Liší se podle dané země]

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Umět shrnout základy dějin církve ve své zemi a to, jaký vliv měla církev na celou společnost.
- Vědět, že Bůh v jejich zemi dlouhodobě pracoval a poučit se, jak jednotlivé generace věřících reagovaly na výzvu k získávání ztracených ve své generaci.
- Podílet se na službě zakládání sborů s hlubším oceněním úsilí předcházejících generací věřících.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Použijte kombinaci přednášky a diskuse. Nechte studenty prodiskutovat soustředné okruhy vztahů. Používáme opravdu tento přístup v osobním životě? Tato lekce je specifická pro každou zemi a měli by ji psát lidé z jednotlivých zemí. Materiál, který zde předkládáme, je jen návrhem osnovy, která má být vodítkem pro vaše vlastní studium této lekce. Délku vašeho textu omezte na max. 10 stran.

Je možné tuto lekci probrat tak, že necháte studenty přečíst si váš text a diskutovat o nejdůležitějších bodech textu a o tom, která poučení lze aplikovat v dnešní době.

Dejte studentům v závěru lekce čas, při němž budou chválit Boha a děkovat mu za křesťanské dědictví, které jim dal. Modlete se za to, aby církev v naší generaci byla solí a světlem lidem v této zemi a aby měla vliv na tento svět.

☞ POKYNY K NAPSÁNÍ TÉTO LEKCE

Tato lekce má pomoci zakladatelům sborů uvědomit si, že jsou součástí historického Božího hnutí ve své zemi a získat hlubší porozumění a povzbuzení z dosavadního úsilí o zakládání nových církví a sborů. Je shrnutím církevní historie v dané zemi a měli by ji psát věřící z této země. Poskytujeme zde návrh osnovy pro obsah lekce. Skvělým pramenem, který lze do této lekce zařadit, jsou vizuální pomůcky, jako např. mapy ukazující současnou pozici církve v zemi nebo historický růst církve.

ÚVOD

Seznamte studenty s cílem a rozsahem této lekce.

I. POČÁTKY KŘESŤANSTVÍ

Popište, kdy přišlo křesťanství poprvé do vaší země — odkud, kdo je přinesl?

- Jak celkově ovlivnilo společnost?
- Všimněte si, zda křesťanství dostalo institucionální formu a stalo se “státním náboženstvím”. Jak to ovlivnilo šíření evangelia ve vaší zemi?
- Promluvte o významných nebo klíčových křesťanech a mučednících.

- Jakým překážkám křesťané čelili? Jak je překonávali?

II. ŠÍŘENÍ KŘESŤANSTVÍ

Popište základní rysy šíření křesťanství od počátků po současnost.

- Která další křesťanská hnutí se dostala do vaší země po prvním příchodu evangelia – kdy? Kdo je působil? Jak?
- Jaký měla vliv na společnost a na šíření křesťanství?
- Popište důležitá období historie, během nichž byla církev pronásledována nebo prožívala velký růst, období, kdy měla velký vliv na společenské reformy nebo naopak neměla vliv zdánlivě žádný.
- Povšimněte si důrazu, který církev kladla na vysílání misionářů do dalších zemí, kdy jí ležely na srdci určité skupiny lidí nebo sociální služba. Jakým způsobem tyto věci uskutečňovala?

III. SOUČASNÝ STAV KŘESŤANSTVÍ

Popište současný stav církve.

- Co se v ní děje, pokud jde o růst, nové denominace, atd.?
- Jaký je současný vliv křesťanství ve vaší zemi ve srovnání s vlivem nekřesťanských nebo tradičních náboženství?
- Jaký vliv má nyní církev na společnost?
- Jakým hlavním problémům čelí při šíření evangelia?

ZÁVĚR

Vyberte základní poučení, která církev během své historie získala.

- Jak je lze aplikovat na úkol církve naplnit Velké Poslání v této generaci?
- Čím se mohou dnešní zakladatelé sborů nechat povzbudit nebo varovat?

LITERATURA/ODKAZY

Napište seznam pramenů, které jste použili při psaní textu. Přidejte seznam dalších materiálů, ze kterých lze získat další informace nebo v nich studovat dějiny křesťanství ve vaší zemi.

DUCHOVNÍ CHARAKTER

DUCHOVNÍ
CHARAKTER

14

LEKCE

Služba smíření ŘEŠENÍ KONFLIKTŮ

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je vystrojiti křesťany pro jejich úlohu vstupovat do konfliktu s milostí a důvěrou tak, aby jím mohli projít bez toho, že by ublížili druhým nebo ničili vztahy.

☞ OSNOVA LEKCE

- Konflikty jsou normální a nemusejí rozněžovat.
- Řešení konfliktů je otázkou evangelia.
- Nejdůležitější vlastností potřebnou k vyřešení konfliktu je láska.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Rozumět vlivu evangelia na naše konfliktní situace.
- Vědět jak v konfliktních situacích milovat lidi.
- Podílet se na řešení konfliktu biblickým a zdravým způsobem.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Během této lekce se podíváme na spor v kontextu evangelia, abychom viděli nový způsob, jak k němu přistupovat. To může vyvolat mnoho diskusí a otázek. Účastníci mohou chtít diskutovat o tom, jak a kdy lidi umlčet v důsledku nevyřešeného sporu. Tato lekce o tomto problému ovšem nemluví; spíše se zabývá věcmi, které je možné udělat k vyřešení sporu.

Koncepty probírané v této lekci se nejlépe ukazují na praktických příkladech ze života. Úplně nejlepší bude, pokud se podělíte o své vlastní zážitky.

Úvod

Žijeme v nedokonalém světě jako vykoupení hříšníci. Písmo nám říká: „...vždyť před tebou [Bože] nikdo z živých není spravedlivý“ (Ž 143:2). Přinejlepším jsme nedokonalí a pozvolna procházíme procesem proměny k obrazu Ježíše Krista (2K 3:18). V tomto procesu říkáme a děláme věci — většinou neúmyslně — které se druhých dotýkají. Zraňujeme cizí a vzniká konflikt. I když můžeme konflikty v padlém světě očekávat, pravda je, že pokud nepracujeme na jejich řešení, skončíme tím, že se vzájemně zničíme. Je to přesně tak, jak napsal apoštol Pavel Galatským: „*Jestliže však jeden druhého kousáte a požíráte, dejte si pozor, abyste se navzájem nezahubili.*“ (Ga 5:15).

Tato lekce se zabývá řešením konfliktů mezi jednotlivci, které obvykle vzniknou kvůli věcem, které prosazují, ne kvůli nějakému očividnému hříchu. Pokud konflikt vzniká následkem hříchu nebo jej nejsou zúčastněné strany ochotné řešit, musí možná zasáhnout sbor (viz lekce 15 o církvi, Sborová kázeň).

Jako zakladatel sborů potřebujete mít dobré vztahy s lidmi. Ačkoli se tato lekce zabývá řešením konfliktů, je samozřejmě lepší konfliktům úplně předejít. První část „smlouvy“ na obrázku 15.1 uvádí některé praktické způsoby prevence konfliktů.

Jak můžeme své okolí smířit s ostatními lidmi a s Bohem? V této lekci uvidíme, že Bůh nám dal zodpovědnost a nástroje k řešení konfliktů. Neopomeňte proto z tohoto vyučování vyvodit osobní aplikaci. Pak budete schopni ostatním pomáhat ve „službě smíření“ (2Kor 5:18).

I. ÚVODNÍ MYŠLENKY O ŘEŠENÍ SPORŮ

A. Spory jsou nevyhnutelné v důsledku naší nedokonalosti

Jen dokonalý člověk by mohl proplout životem bez nějakého konfliktu (Jk 3:2). Každý z nás by si ale nejspíš mohl vybavit nespočet příběhů o sporech, které jsme měli s jinými lidmi. Zatímco *teologicky* souhlasíme s Galatským 5:24 — „*Ti, kdo patří Kristu Ježíši, ukřižovali tělo s jeho vášněmi a žádostmi*“ — ze zkušenosti víme, že jsme daleko od bezhříšného života. Takže když vznikne konflikt, nemělo by nás to překvapit. Současně bychom však neměli spory fatalisticky přijímat jako nezbytnou součást našeho křesťanského životního stylu. V této lekci budeme studovat, jak Kristus chce, abychom spory řešili a navzájem se smiřovali.

B. Potíže konfrontace

Některé konflikty je možné snadno vyřešit přiznáním chyby, požádáním druhého člověka o odpuštění a provedením vhodných změn. Jiné konflikty mohou vyžadovat konfrontaci. Co vás napadá, když slyšíte slovo „konfrontace“. Obvykle nás napadne něco negativního. Následující obvyklé předpoklady o konfrontaci nejsou ve skutečnosti pravdivé, ale brání lidem v tom, aby s druhými jednali otevřeně:

- Konfrontace je vždy ničivá.
- Když se člověk dostane do konfrontace, je nejdůležitější zvítězit.
- Na konci konfliktu a konfrontace nakonec zvítězí síla.
- Konfrontace a konflikt ničí vztahy.

Ani jedno z těchto prohlášení není pravdivé. Protože je ale často za pravdivé považujeme, někdy nám brání vyřešit problémy ve vztazích.

Když jako křesťané mluvíme o konfrontaci v souvislosti s řešením sporu, mluvíme o přístupu k druhému člověku, se kterým jsme v konfliktu, v duchu lásky a s touhou po smíření. To neznamená, že bychom se měli vyhýbat pravdě a obcházet kořen problému. Máme spolu mluvit v pravdě, protože jsme všichni údy jednoho těla (Ef 4:25). Z našich úst nemá vycházet „žádné špatné slovo, nýbrž jen takové, které je dobré k potřebnému budování, aby dalo milost těm, kdo je slyší“ (Ef 4:29).

C. Důsledky vyhýbání se řešení konfliktu

Odmítnutí zabývat se řešením konfliktu ve sboru, doma, v práci nebo s přáteli může být opravdu zhoubné. Možná jste se naučili, že nejlepší je zůstat zticha, ale obvykle dochází k tomu, že uvnitř nás narůstá hněv a užívá nás jako rakovina. Efezským 4:26-27 nám radí, abychom nenechali „nad svým hněvem zapadnout slunce“. Pokud to totiž uděláme, „dopřejeme místo ďáblu“.

Příklad první

Člověk ve vašem nově založeném sboru má návyky, se kterými není snadné žít. Prodírá se celým sborem a snaží se získat přátele a budovat vztahy, ale bez úspěchu. Nakonec pozná, že o něho není zájem, a buď přestane chodit úplně, nebo se přesune do jiného sboru.

Příklad druhý

Žena ve sboru měla problém s hygienou. Bylo nutné, aby s ní o tom někdo promluvil. Když za ní lidé ze sboru nakonec zašli, bylo to těžké a riskantní. Ta žena se mohla rozhněvat a prožívat hrozné rozpaky. Ale udělali to v lásce a ona to zvládla. Láska znamenala přistupovat k této ženě s cílem pomoci jí, ne ji vytlačit.

Během několika minut se teď pokuste vysvětlit, jak byste jednali s dotyčným člověkem v obou výše uvedených situacích.

II. ŘEŠENÍ SPORU JE ZÁLEŽITOSTÍ EVANGELIA

A. Evangelium nás osvobozuje k řešení konfliktů

Evangelium nás osvobozuje k tomu, abychom k druhým lidem přicházeli s věcmi, které se nás dotkly. Abychom naplno prožívali tuto svobodu, musíme nejprve chápat naše vlastní slabosti a obavy. Když porozumíme sporným věcem, které nás zasáhly, můžeme čelit konfrontaci bez ohrožení.

Toto jsou obvyklé důvody, proč se lidé vyhýbají konfliktním situacím. Až si uvědomíme své obavy z konfliktů, bude jasné, že hlavním bodem je ve skutečnosti evangelium.

- strach z toho, že se mýlím
- strach, že prohrají
- strach z odmítnutí
- strach z toho, co si budou myslet druzí
- strach z toho, že na oplátku budu konfrontován já

Můžete se ztotožnit s některou z těchto obav? Jestliže ano, pak je možná problém v tom, co si o sobě myslíte. Člověk s výše uvedenými strachy může rád sloužit, ale má větší zájem o svou vlastní pověst nebo o osobní pocity. Pokud však člověk uvažuje o evangeliu, pak chápe, že Ježíš je ten, kdo dává spravedlnost i pověst. V tom případě pak uvedené obavy nejsou ve skutečnosti problémy. Naše bezpečí a pověst jsou v Kristu. Naše úsilí motivuje touha sloužit a láska, ne strach, trest nebo to, abychom dobře vypadali. Lidé se cítí mnohem bezpečněji s lidmi, kteří nemají příliš velký zájem o svou vlastní reputaci. Porozumění vašeho postavení v Kristu vám může dát důvěru k otevřenému konfrontování druhých.

Porozumění vašeho postavení v Kristu vám může dát důvěru k otevřenému konfrontování druhých.

B. Evangelium dává vzor řešení konfliktů

V listě, který napsal apoštol Pavel sboru v Efezu, který sám založil, popisuje konflikt, který vznikl mezi Židy a pohany, spolu se smířením, které získáváme skrze Kristův kříž (Ef 2:11-16). Samotná povaha evangelia ukazuje, jak se máme v konfliktech navzájem milovat.

Když se dostaneme do sporu, automaticky si myslíme: „já mám pravdu a ty se mýlíš.“ Když se necháme svést takovým uvažováním, držíme se své vlastní spravedlnosti a ukazujeme, jak jsme slepí vůči vlastním chybám a hříchům. Nechceme zkrátka přiznat, že jsme nedokonalí a potřebujeme odpuštění.

Proti postoji „já mám pravdu a ty se mýlíš“ stává evangelium příklad úplně jiného přístupu k řešení konfliktů. Když Ježíš řešil zásadní konflikt mezi lidstvem a jeho Stvořitelem, vzdal se svých práv, pokořil se (Fp 2:5-8) a trpěl (1P 3:18), čímž umožnil smíření.

Jaké by to bylo, kdybychom měli i my takový postoj k jiným lidem? Nebylo by jednodušší řešit konflikty v okamžiku, kdy bychom byli schopni se pokořit a přestali lpět na své pýše? Takový přístup zvolil Ježíš, když přišel k nám. Jeho příklad nás vede k životu, ve kterém se můžeme vzdát „práva na pravdu“ a položit potřeby jiných nad naše vlastní (Fp 2:2-3).

III. NOVOZÁKONNÍ VYUČOVÁNÍ O ŘEŠENÍ KONFLIKTŮ

A. Matouš 18:15-17

Ježíš nám dává velmi jasný obraz toho, co od svých následovníků při řešení konfliktů očekává. Přečtěte si tento úsek a všimněte si principů, které Kristus pro řešení sporu poskytuje.

- Vypište si principy, které v tomto úseku nacházíte.
- Všimněte si, že tomuto úseku předchází podobenství o ztracené ovci a za těmito pokyny ohledně konfliktu následuje podobenství o nemilosrdném služebníku. Co si myslíte, že o verších 15-17 vypovídá tento kontext?

Jedna křesťanská skupina pracující ve Východní Evropě sepsala následující vztahovou smlouvu založenou na tomto úseku. Je to model, který můžete použít i ve vašem sboru.

My, členové _____, bereme vážně biblický pokyn žít v souladu jako bratři a sestry a ukazovat světu Kristovu lásku prostřednictvím naší lásky jednoho k druhému, a tímto spolu uzavíráme tuto smlouvu:

Budu dbát na ochranu bezúhonnosti a cti ostatních členů týmu tím, že nebudu přijímat nebo o nich rozšiřovat pomluvy.

Budu druhé členy povzbuzovat a předávat o nich dál kladné věci.

Budu praktikovat biblické učení o řešení konfliktů (Mt 18:15-17a) a o odpuštění (Mt 6:12; Ef 4:32).

Budu upozorňovat a povzbuzovat nositele negativních poznámek, aby šel za dotyčným člověkem a snažil se o vyřešení jejich sporu mezi nimi.

Budu se aktivně snažit o smíření a nápravu u kohokoliv, kdo by tuto smlouvu přestoupil, a budu očekávat, že kdybych sám selhal, budou ostatní jednat stejně.

Biblické principy pro řešení konfliktů uvedené v Matouši 18:15-17a pro hřích spáchaný jedním členem týmu vůči druhému:

Všechny spory by se měly řešit z očí do očí. Nikdo, včetně vedoucího týmu, nebude naslouchat stížnostem, dokud se daný člověk nepokusí spor s druhým člověkem s modlitbou vyřešit.

Do procesu řešení smí může být zahrnuti jen lidé v „okruhu přestoupení“.

Pokud se spor nevyřeší na individuálním základě, měl by být požádán o radu vedoucí týmu. (Jestliže je vedoucí součástí „okruhu přestoupení“, pak se k rozsuzování vybere jiný člen týmu, nikoliv však partner dotyčného.)

Pokud se konflikt stále nevyřeší, bude předložen vedoucímu týmu a dvěma dalším svědkům (ale ne partnerům).

Pokud se stále nedosáhne řešení, pak se záležitost předloží celému týmu k rozhodnutí.

Obrázek 14.1 Vzorová smlouva pro řešení sporů

B. 2. Korintským 5:17-21

Máme ke konfliktu přistupovat způsobem zcela odlišným od toho, na co je zvyklý tento svět. Už jsme v této lekci zmínili, že Ježíš vzal náš hřích proto, abychom mohli získat jeho spravedlnost (2Kor 5:21). Povšimněte si v této souvislosti, co Pavel píše Korintským:

To všecko je z Boha, který nás smířil sám se sebou skrze Krista a pověřil nás, abychom sloužili tomuto smíření. Neboť v Kristu Bůh usmířil svět se sebou. Nepočítá lidem jejich provinění a nám uložil zvěstovat toto smíření. Jsme tedy posly Kristovými, Bůh vám domlouvá našimi ústy; na místě Kristově vás prosíme: dejte se smířit s Bohem! (2Kor 5:18-20)

Je zajímavé si všimnout, že poté, co Pavel popsal smíření s Bohem, které máme v Kristu, uvádí, že Kristus nám dal *službu smíření* a že jsme *Kristovými posly*. Těmito slovy Pavel naznačuje, že máme pro ostatní dělat to, co Kristus vykonal pro nás.

IV. MILOVAT DRUHÉ

Když se díváme na konfliktní situace, je důležité pracovat na obnově vztahu. Konfrontace je příležitostí lidem pomoci. Nikdy nemá v úmyslu je trestat nebo ničit. Rozhodující je postoj lásky k lidem, se kterými pracujeme.

Matouš 5:40-41 je nádherné místo, kde můžeme vidět, co dělat s lidmi, kteří se staví proti vám. Milujeme nepřátele a modlíme se za ty, kdo nás pronásledují (Mt 5:44). Je nám řečeno, že máme dělat věci, které lidi překvapí, jako to, že půjdeme dvě míle místo jedné (Mt 5:41) nebo dáme více, než o kolik jsme požádáni (Mt 5:40). Toto je laskavá ofenzíva a Ježíš říká, že se do ní máme zapojit. Toto jsou jeho zbraně, kterými máme bojovat.

V Římanům 12:14-21 vidíme, že Pavel vyjadřuje stejné myšlenky, jaké jsme právě viděli v Kristových slovech. Postoj, který má křesťan vyjadřovat tváří v tvář nepřátelskému prostředí, je postojem požehnání, ztotožnění se s těmi, kdo žijí okolo něj, žítí v souladu s ostatními, neodplácení a přemáhání zla dobrem.

Příklad

Mladá křesťanská lékařka dělala rok sociální služby ve státní nemocnici. Všichni její nadřízení byli nekřesťané a dělali jí velké problémy. Po několika měsících už byla připravená odejít a vrátit se domů. Když přišla pro radu, jak tento konflikt vyřešit, bylo jí řečeno, aby přemáhala zlo konáním dobra vůči těm, kdo ji pronásledovali. Jejím řešením bylo, že upekla buchtu a přinesla ji nadřízenému jako dárek. Toto prosté gesto doprovázené mnoha modlitbami zlomilo odpor jejího nadřízeného. Zbývající měsíce její sociální služby pak byly docela jiné. Ne všechny situace se vyřeší tak snadno. Ale musíme věřit, že řešení existuje v každé situaci, protože Ježíš Kristus je svrchovaný vládce nad tímto světem.

V. PRAKTICKÁ POMOC PRO ŘEŠENÍ KONFLIKTŮ

A. Jak přistupovat ke sporu

1. *Poznejte své osobní motivy*

Je velmi důležité prozkoumat, jak uvažujete, když jste s někým v konfliktu. Motivuje vás pýcha, nebo láskyplná touha posloužit? Vaše motivy nikdy nebudou dokonale čisté, ale je velmi důležité, abyste o tomto problému věděli a prosili Boha, aby vám ho ukázal dříve, než půjdete a budete o něm s někým jiným. Pamatujte na trám a třísku (Mt 7:3-5).

2. *Nepředpokládejte, že rozumíte celé situaci*

Domněnky jsou v konfliktu velmi nebezpečné. Nikdy nepředpokládejte, že všechno víte, a nikdy neposlouchejte jen jednu stranu. Předpokládejte jen to, že opravdu neznáte celý příběh a že je důležité, abyste na to přišli. Naslouchání a kladení otázek je zde velmi důležité.

Příklad

Jednou v neděli ráno v nově založeném sboru v Evropě chyběl zpětný projektor. Všichni si mysleli, že ho někdo ukradl. Musely se změnit všechny písně a shromáždění se zpozdilo. Nakonec přišel jeden z členů s projektorem. Vedoucí přirozeně předpokládali, že si ho půjčil on, a hněvali se na něho, že ho nevrátil včas. Později ale zjistili, že si ho půjčila jiná křesťanská organizace, která používala stejnou budovu, a že mu ho dali, když vcházel do budovy, aby nemuseli čelit nepříjemné situaci!

3. *Začněte u sebe*

Jestliže je problém mezi vámi a druhým člověkem, je dobré předpokládat, že jste udělali něco, co mu ublížilo. Pokud chápete evangelium a uvědomujete si, co pro vás Kristus vykonal, pak by pro vás uznání vlastní náchylnosti ke hříchu nemělo být něčím, nad co jste povzneseni. Bude dobré zjistit, jak jste druhému člověku ublížili, abyste to mohli napravit. Rozezněte základní příčinu konfliktu. Obvyklým sklonem je dívat se na nápadné a viditelné součásti sporu. Například předpokládejme, že jsme někoho za jeho zády pomlouvali a dostalo se to zpět až k tomu člověku; a on se na nás teď hněvá. Ale skutečný, základní problém spočívá v nedostatku oddanosti tomu člověku a ochraně jeho bezúhonnosti. Je zapotřebí zabývat se touto neloajlností. Možná jsme se zapletli do pomluv, protože tomu člověku závidíme a chceme, aby spadl ze svého privilegovaného postavení. Pak je to závist, se kterou se musíme vypořádat, vyznat ji a činit z ní pokání.

4. *Začněte povzbuzením*

Když vznášíte kritiku vůči jinému člověku, je nejlepší začít povzbuzením. Musí na něm být něco dobrého a vy byste měli mírnit to, co říkáte, také některými dobrými věcmi. Povzbuzení je dobré pro srdce (Př 15:30; 25:11).

B. Přijímání kritiky od druhých

1. *Dívejte se na věc objektivně*

Některá kritika je dobrá a některá špatná. Některá je užitečná a jiná škodí. Nepřijímejte kritiku bez rozmyšlení. Postavte ji před sebe a zkoumejte její pravdivost. V každé kritice je obvykle zrno pravdy. Přijměte, co je užitečné, aplikujte to na svůj život, a zbytek zahodte.

2. *Neberte si kritiku k srdci, dokud nebyla potvrzena*

Ověřte si kritiku u druhých dříve, než ji budete brát vážně. Zeptejte se důvěryhodných lidí, jestli s tímto hodnocením souhlasí.

3. *Naslouchejte s postojem „jsem rád, že o mně neví všechno.“*

Život s kritikou nám usnadňuje porozumění evangeliu. Víme, že náš život je v Kristu a víme, že jsme „hříšníci“. Vidět hřích pro nás není velké překvapení. Někdy bolí vidět, jak náš hřích ubližuje druhým, ale to, že hřích vidíme a činíme z něho pokání, přináší více slávy Ježíši a přesně to chceme. Evangelium znamená, že kritika není smrtonosná ani neočekávaná. Je to prostředek k růstu v milosti, kterou Kristus poskytuje.

ZÁVĚR

Neřešený konflikt může být jednou z nejničivějších věcí v našem životě nebo mezilidských vztazích. Pokud máte nevyřešený problém s jiným věřícím, spolupracovníkem nebo členem rodiny, začněte okamžitě hledat smíření. Snad najdeme odvahu milovat ostatní tak, jak Ježíš miloval nás.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Proč lidé váhají konfrontovat druhé?
2. Kdy se vaše konfrontace s někým stala opravdovým požehnáním?
3. Jakými způsoby může být zhoubné vyhýbat se konfrontaci s bratrem nebo sestrou v Kristu ohledně nějakého provinění?
4. Které věci můžete udělat, aby bylo snadnější přijímat konfrontaci s vámi?

AKČNÍ PLÁN

Následující cvičení vám pomůže praktikovat řešení konfliktů ve vašich osobních vztazích:

1. Znovu se podívejte na své vztahy a zjistěte, zda neexistují lidé, kterým jste ublížili — nebo lidé, kteří ublížili vám.
2. Rozezněte základní příčiny sporu — a vypořádejte se s těmito kořeny.

3. Promluvte si s druhým člověkem a snažte se o smíření a vyřešení vašeho konfliktu.

DUCHOVNÍ
CHARAKTER

LEKCE **15**

Mravní bezúhonnost zakladatelů sborů

CO S PENĚZI, SEXEM A MOCÍ

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je povzbuzovat zakladatele sborů, aby se radovali z dobrých věcí, které jim Bůh dal, a přitom byli ostražití před Satanovými nástrahami v oblasti zneužívání peněz, sexu a moci.

☞ OSNOVA LEKCE

- Upřímní věřící by si měli uvědomovat své sklony ke ztrátě mravní bezúhonnosti.
- Satan obvykle útočí v oblasti peněz, sexu a moci.
- Bez nadpřirozených vlastností, které nám poskytuje Boží milost, nemůžeme být dobří.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Znat některé Satanovy nástrahy, které brání v radostném užívání dobrých věcí, které nám Stvořitel dává.
- Znat základní principy aktivního usilování o mravní bezúhonnost v oblastech všeobecně rozšířených kompromisů.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Je snadné šablonovitě líčit podrobnosti známých selhání ve vaší zemi nebo hlasitě volat proti zlu v dnešní době. Tím byste se však minuli cílem. O ostudě už toho víme příliš moc a teď potřebujeme řešení. Snažte se raději vyzdvihnout kladné příklady z Písma a ze zkušeností z vašeho života a služby.

ÚVOD

Satan není příliš tvořivý. Přemýšlejte o mravních selháních v křesťanské službě; velká většina z nich se točí okolo peněz, sexu nebo moci. Bůh dal svým dětem dobré dary, ale naše náchylnost k hříchu, k sobeckému zisku či potěšení nás velmi často vede k nesprávnému využívání jeho darů. Úpadek je zde velmi snadný. Nicméně když se soustředíme na Boží slávu, pak naše prostředky, lidská sexualita i vliv mohou být použity k dobré službě Božímu království.

Lucifera pravděpodobně trýzní myšlenka, že my — o něco níže než andělé (Žd 2:6-7) — budeme mít podíl na jeho odsouzení. Svůdce našich duší chce, abychom pochybovali o důležitosti mravní bezúhonnosti. Ten, kdo chtěl oloupit Boha o jeho slávu, se nám dál lepí na paty, aby ukradl majestát a úctu, která Bohu vzejde z uctívajících společenství, která budeme pomáhat zakládat. Vedení je vždy prvořadý cíl. Nepřítel naší víry se bude snažit poškodit náš vliv nebo nás odvést od vedení tím, že nám nabídne sladká pokušení peněz, sexu a moci. Jeho způsoby nejsou nové.

Vedení je vždy prvořadý cíl. Nepřítel naší víry se bude snažit poškodit náš vliv nebo nás odvést od vedení tím, že nám nabídne sladká pokušení peněz, sexu a moci.

Mravní bezúhonnost zakladatelů sborů hluboce ovlivňuje hloubku a šířku služby. Jaké modely budou napodobovat lidé, kteří jsou přitahováni k evangelium a vychovávaní ke zralosti a službě? Charakter zakladatele sborů jistě zanechá stopu jak v místním sboru, tak v pověsti širší, regionální nebo celonárodní práce. Jsme slabí, ale ten, který je v nás, je větší než ten, který je ve světě (1J 4:4).

I. POPULÁRNÍ TRIO — PENÍZE, SEX, MOC

A. Majetek

Když mluvíme o majetku, nemáme na mysli jen peníze, ale všechny majetek a prostředky, ať už patří osobně nám, nebo církvi (viz také Správcovství, lekce v příručce č. 4).

1. Varování

Lidstvu byla od počátku svěřena země a její správa. To vše dal Stvořitel lidem — nejvyšším ze všech stvořených tvorů (Gn 1:28-30). Máme tedy mít majetek a spravovat ho jako Boží správci. Peníze, majetek a prostředky jsou všeobecně k dispozici a od nás se očekává, že je budeme moudře používat. Problém je, že si zřídka kdy myslíme, že máme dost, a tak pochybujeme o Boží modrosti. Láska k penězům je nazvána kořenem všeho zla (1Tm 6:10). Žádostivost, závist, nenasytnost a další hříchy jsou poháněny zdánlivě neuhastitelnou žádostí očí. Z tohoto důvodu obsahuje Ježíšovo učení v Bibli více zmínek o penězích než o jakémkoliv jiném tématu — dokonce více než o spasení. Náš Spasitel rozumí lidskému zápasu a dal nám dostatek varování ohledně nebezpečí, která tkví v usilování o majetek. Bůh zamýšlel, aby toto zaopatření bylo dobré (a ono *může* být), ale my často otevíráme dveře Satanu, aby ho použil ke škodě.

2. Správné návyky

Když byl Ježíš pokoušen na poušti, první bylo na řadě uspokojení touhy těla (Mt 4:1-11). Když byl vyzván, aby proměnil kameny v chleby, Pán odpověděl, že člověk žije nejen z chleba (zboží), ale také z každého slova, které vychází z Božích úst. Starání se o jídlo, peníze a majetek nemá být naší nejvyšší prioritou. Protijedem proti tomuto sklonu je usilovat o poznání a uskutečňování Božích cest. Každá z těchto věcí je přitom důležitá. Učedníci chodili lovit ryby, aby měli jídlo i příjem. Ježíš povzbuzoval své následovníky, aby platili daně, a raná církev se sdílela se svými majetky. Otázkou je však priorita – tam, kde jsou naše srdce, tam bude i náš poklad. Proč se divíme, že některá naše srdce jsou studená jako vzácné kovy?

...tam, kde jsou naše srdce, tam bude i náš poklad. Proč se divíme, že některá naše srdce jsou studená jako vzácné kovy?

Dělník je hoden své mzdy (L 10:7) a ten, kdo se nestará o svou rodinu, je horší než nevěřící (1Tm 5:8). I mladý bohatý muž možná věřil, že uskutečňuje tyto principy (L 18:18-30). A přesto mu Ježíš na jeho otázku ohledně věčného života řekl, aby prodal všechno, co měl, a rozdal to chudým. Tento bohatý přední muž to však nechtěl udělat — jeho priority byly nesprávné.

Naše priority musí být založeny na pravdě, že všechno, co máme, patří Pánu. Byli jsme vykoupeni zaplacením ceny a nepatříme sami sobě. Desátky a dávání jsou prostředkem, jak vrátit určitou část na společné křesťanské funkce. Nicméně každý z nás — a zejména vedoucí, kteří jsou vzorem — má být Božím správcem všech peněz, majetku a prostředků, kterými disponuje. Přesouvání určených fondů v křesťanské službě je pro vůdce obecnou příležitostí; moudré správcovství zahrnuje poradu s těmi, kdo prostředky dali, nebo s jinými lidmi, kteří sdílejí zodpovědnost za jejich používání. Správné návyky je nutné aplikovat bez ohledu na to, jestli se jedná o velkou nebo malou částku. Proto dobrým měřítkem pro nové vůdce je: „...nad málem jsi byl věrný, ustanovím tě nad mnohým“ (Mt 25:21).

B. Sexuální čistota

Když mluvíme o lidské sexualitě, oslavujeme skutečnost, že nás Bůh stvořil jako muže a ženu. Jsme různí a jsme určeni jeden pro druhého. I trojjediný Bůh se vyznačuje krásou spořádaných vztahů. Protože jsme byli stvořeni ke společenství, je logické, že očekáváme Boží plán pro naše vztahy v Kristu, ať už mezi manželem a manželkou, dcerou a otcem, mužem a ženou. Očekáváme ve vztazích přitažlivost — je součástí Božího stvoření. Od nás se zase očekává, že budeme strážci celého stvoření. Zde budeme o lidské sexualitě přemýšlet jako o celém spektru — od prostého uznání rozdílů po nejintimnější tělesné vztahy.

1. Varování

Zahrada Eden byla svědkem toho, jak se Adam s Evou procházeli neoblečení před sebou a svým Bohem. Jejich sexualita byla krásně přijímanou součástí Božího plánu. Podle Stvořitelova plánu byla žena z muže a byla mu partnerkou, jejíž krásu muž velmi obdivoval. Ale když do světa skrze neposlušnost vstoupil hřích, následný strach a hanba vedly k tomu, že Adam a Eva zakryli svou lidskou sexualitu.

Bůh od lidí očekává a povzbuzuje je k mnoha úrovním vztahů, ale také pro tyto vztahy dává zásady a vyhrazuje to nejdůvěrnější společenství pro nejvyšší úroveň oddanosti. Křesťanští vůdci nejsou zproštěni nezkrotné žádosti těla. Lidstvo — ve svém vzpurném trvání na tom, že ne Bůh, ale my to víme nejlépe — bezostyšně odstraňuje fíkové listy a snaží se odkrýt a libovat si v tom, co mu nepatří. Bohu se však nikdo vysmívat nebude; jeho cesty jsou dokonalé.

Bůh od lidí očekává a povzbuzuje je k mnoha úrovním vztahů, ale také... vyhrazuje to nejdůvěrnější společenství pro nejvyšší úroveň oddanosti.

2. Správné návyky

Kdyby Ježíš podlehl Satanovu pokušení a přijal všechny poklady světa, pak by byl zodpovědný za hédonismus — hřích potěšení jako jediného životního cíle. Kristus odmítl dělat, co je „příjemné“, a znovu opakoval Písmo: „Jdi z cesty, satane; neboť je psáno: ‚Hospodinu, Bohu svému, se budeš klanět a jeho jediného uctívat.‘“ (Mt 4:10)

Jako zakladatelé sborů jsme vůdcové s vizí — víme, kam míříme. A tak je tomu i s rozvojem a udržováním morálního charakteru. Přemýšlejte nad příkladem starozákonního hrdiny — Josef přijal Boží měřítko. Byl věrný, ať už s ním zacházeli jako s oblíbeným synem nebo s uvězněným otrokem (Gn 37). Vyhýbal se svůdným situacím (Gn 39) a odmítl se poddat hříchu.

Důležitou součástí toho, jak sexualitu postavit na své náležité a ušlechtilé místo, je jednat s opačným pohlavím jako Kristus — s úctou. Správné vztahy přímo souvisí s postoji, které vedou k záměrným rozhodnutím. Čest je dar milosti; odhaluje — skrze nás — hodnotu, kterou Bůh člověku dává. Ukazuje druhému člověku, že si ho vážíme. Úcta je něco, co člověku dáváme, aniž by si to musel zasloužit, a není závislá na našich pocitech nebo jeho opětování. Efezským 5 nám nařizuje, abychom s partnery jednali stejně jako Kristus s církví — s úctou. Takové výrazy vysokého ocenění, které bychom měli projevovat všem lidem opačného pohlaví, jsou ve skutečnosti ctnosti, které nám pomáhají mírnit naši lidskou náchylnost k využívání a zneužívání. Takovým žehnáním ženám a mužům se můžeme ochránit před zneužitím daru sexuality, který nám Bůh dal.

Většina lidí hodnotí druhé na základě jejich charakteru. Nejposvátnější zkouškou charakteru pro kteréhokoliv muže nebo ženu je manželská věrnost. Nejlepší obranou našeho manželství je přítom útok — rozvíjení láskyplného vztahu. Tyto pokyny ovšem nejsou jen pro manžele, protože sexuální pokušení je skutečností jak pro ženaté a vdané, tak pro svobodné zakladatele sborů.

C. Autorita a postavení

Jako vedoucí na určité úrovni, kteří mají autoritu a/nebo postavení, máme vliv. Uplatňování tohoto vlivu je moc. Avšak to, co obvykle určuje, pro čí dobro — své vlastní nebo jiných — tuto moc použijeme, je naše pýcha. Moc totiž může být násilím i silou. Jako zakladatelé sborů ale toužíme, aby náš vliv byl silný a užitečný k duchovnímu zmocňování druhých, aby byli vším, co pro ně Bůh zamýšlel.

1. Varování

Když v roce 1986 haitský diktátor Duvalier uprchl z tohoto karibského ostrova, vojáci a civilisté se dohodli na prozatímní vládě a zorganizování demokratických voleb. Sotva je možné najít názornější příklad zneužívání moci. Během následujících měsíců se z jednoho prostě oblečeného a jemně mluvícího generála v prozatímní vládě stával samovládce na vzestupu. Při každém veřejném vystoupení měl na uniformě více medailí a stuh a jeho tvář se deformovala zařatými čelistmi. Objevilo se zneužití moci a příležitost působit spravedlnost a svobodu byla obětována na oltáři pýchy a osobního zisku.

Žádný zakladatel sboru, který evangelizuje, vychovává učedníky a připravuje je ke službě, si nepřeje nic menšího než příležitost ovlivnit své ovečky k dobrému – kvůli našemu Pánu. Už proto, že vedeme, uplatňujeme určitou moc. Ale moc je dvousečný meč: může otevřít cestu pro Kristovo dílo, nebo – je-li porušená – může klestit cestu sobeckému zisku. V rukou vůdce, který překračuje hranice a používá moc, aby sytil svou pýchu života, je vždy nebezpečná.

Moc je dvousečný meč: může otevřít cestu pro Kristovo dílo, nebo, je-li porušená, může klestit cestu sobeckému zisku.

2. Správné návyky

Đábel na našeho Pána na počátku jeho služby zkoušel několik triků. Když ho pokoušel, aby se vrhl z vrcholu chrámu a vyzkoušel, jestli mu Otec pošle na pomoc své anděly, đábel chtěl, aby Ježíš byl zcela pragmatický a neuplatňoval svou víru. Kdyby Ježíš podlehl hříchu pragmatismu, nebyl by žádný kříž ani spasení. Pragmatismus, který slouží okamžiku, je vždy dlouhodobě destruktivní. Kristus však odpověděl Písmem a pokáral Satana za to, že pokouší Boha. Jako zakladatelé sborů jsme pravidelně pokoušeni využít svou moc a udělat, co se nám zdá krátkodobě nejlepší, tj. praktikovat pragmatismus. Avšak naše pojetí vedení je zcela odlišné od světského způsobu vlády. Zbožné zacházení s mocí bude přímo souviset s naším chápáním a uplatňováním kristovského vedení (srov. Vedení, lekce 6, „Vedení jako služba“ v příručce č. 4).

Bohem daná vize pro budoucnost a soustředění na žádoucí výsledky by měly působit, že zakladatelé sborů budou naprosto závislí na Bohu. Jen jeho moc nás může vyzbrojit na cestu. A i když jako vedoucí můžeme získat věrnost mnoha následovníků, je velmi důležité, abychom jejich i naši oddanost směřovali ke Kristu. Lidské bytosti nebyly stvořeny k tomu, aby podporovaly moc a pozornost, která se nyní často věnuje jednotlivým lidským vůdcům. Abychom měli jistotu, že moc nezneužijeme, musíme se s jinými o službu sdílet a ve svých snahách o zakládání sborů rozvinout vzájemnou zodpovědnost.

II. OBECNÉ PRINCIPY PRO MRAVNÍ BEZÚHONNOST

Máme hledat „nejprve Boží království a jeho spravedlnost“ (Mt 6:33). Dokud nedáme hlavní věci na první místo, nebudou druhé věci následovat. Bez nadpřirozených ctností ty přirozené zklamou. Bez Boží *milosti* nemůžeme být dobří. Bez *lásky* se spravedlnost mění v krutost. Bez *naděje* se odvaha mění v slepou beznaděj. Bez *víry* je moudrost tohoto světa Bohu bláznovstvím. Tyto dvě úrovně, přirozenou a nadpřirozenou nelze oddělit (Kreeft, str. 72, 73).

Pokoušení je nevyhnutelné, ale nemusíme si zoufat. Vítězství je možné. Máme pravdu, na kterou se můžeme spolehnout, a naše vítězství nad pokoušením je silným svěděním pro křesťany i nekřesťany. Napodobujme Krista, který „zakusil všechna pokoušení jako my, ale nedopustil se hříchu“ (Žd 4:15).

Skládání účtů druhým se mnoha lidem osvědčilo jako užitečný prostředek odrazující od selhání a jako zdroj povzbuzení. Taková vykazatelnost může být mezi jedním nebo více blízkými přáteli nebo spolupracovníky. Někdy je také užitečná malá skupina, která se kromě modlitby, společenství, nebo biblického studia soustřeďuje také na vzájemné skládání účtů. Někteří dávají přednost formální struktuře zodpovědnosti a jiní používají méně strukturovaný přístup, ale princip zůstává stejný: „Lépe dvěma než jednomu“ (Kaz 4:9-10). Se vzájemným skládáním účtů jsme v naší bitvě o mravní bezúhonnost pevnější.

Závody vyhrávají ti, kdo přeběhnou cílovou čáru. Vytrvalost je přitom velmi důležitá, protože dobře běží mnoho vedoucích, ale jen málo jich doběhne do cíle. Sama Bible poskytuje hojnost takových příkladů. Běžme závod, abychom vyhráli. Zamysleme se nad životem Jóba a rozhodněme se, že se budeme dívat dále než na naši situaci, do budoucnosti. „Zato on zná moji cestu; ať mě zkouší, vyjdu jako zlato.“ (Jb 23:10) Taková vytrvalost vychází z:

- pohledu *dovnitř pro dosažení bezúhonnosti*: „...odložme každou přítěž i hřích, do kterého se člověk snadno zaplete, a s vytrvalostí běžme závod, který je před námi“ (Žd 12:1).
- pohledu *vzhůru pro dosažení stability*: „Vzhlížejme k původci a dokonavateli víry Ježíši“ (Žd 12:2).
- pohledu *ven pro službu*: „Usilujte o pokoj se všemi a o posvěcení... Dbejte na to, aby se někdo nepřipravoval o Boží milost...“ (Žd 12:14-15).
- pohledu *vpřed s nadějí*: „Projevujme proto vděčnost, že přijímáme neotřesitelné království, a s ní přinášíme Bohu jemu příjemnou službu s uctivostí a bázní.“ (Žd 12:28).

III. PŘÍNOSY MRAVNÍ BEZÚHONNOSTI

A. Pokojný život

Když vaši víru podpírá vaše jednání, prožíváte vnitřní pokoj. Bezesné noci a hryzájící svědomí bývají často výsledkem mravních kompromisů.

B. Ukázněný život

Neexistuje efektivní vůdce bez sebeovládání. Bezúhonnost je základ, na kterém spočívají všechny ostatní oblasti života. Zakladatel sboru, který je dostatečně ukázněný, aby zvládl *velký* problém mravní bezúhonnosti, zjistí, že je pak snadnější dosáhnout kázně potřebné k vítězství ve všech ostatních oblastech života.

Zakladatel sboru, který je dostatečně ukázněný, aby zvládl *velký* problém mravní bezúhonnosti, zjistí, že je pak snadnější dosáhnout kázně potřebné k vítězství ve všech ostatních oblastech života.

C. Uctivé následování

Efektivní zakladatelé sborů chápou, že respekt a vliv vyrůstají z života v bezúhonnosti. Bezúhonnost je klíčem k udržení vedení na dlouhé cestě.

D. Dobrý odkaz

Zakladatel sboru, který po sobě zanechá dědictví mravní bezúhonnosti, může odkázat dar mnohem větší, než je součet všech ostatních úspěchů při vzniku místních sborů.

IV. MRAVNÍ BEZÚHONNOST MŮŽE BÝT DRAHÁ

Zakladatelé sborů — svobodní či v manželství, osamělí nebo v týmech — nenajdou cestu k mravní bezúhonnosti pohodlně vydlážděnou. Právě některé z nejmohutnějších bitev mohou být nástroji, které Kristus používá k tomu, aby nás proměnil k hlubšímu charakteru nebo viditelnějšímu svědectví pro něj a pro jeho cesty. Je nám zaručena jeho přítomnost a jeho moc, když s ním chodíme ve společenství. Ale není nám zaručen vnější úspěch. Nevíme, jestli Zacheus někdy znovu získal své někdejší bohatství (L 19:8). Josef poté, co raději utekl, než aby spal s Potifárovou ženou, skončil ve vězení (Gn 39:12-20). A David byl dál upříčím, i když odmítl použít sílu a „vztáhnout ruku na Hospodinova pomazaného“ poté, co měl příležitost zabít v jeskyni krále Saula (1S 24).

Možná vás od chvíle, kdy jste přestoupili mravní bezúhonnost, pronásleduje váš hřích. Poctivost je vzácná a užitečná ctnost. Vyznejme hřích, do kterého je tak snadné se zaplést (Žd 12:1), a vezměme Boha za slovo. On je věrný a spravedlivý, aby nám naše hříchy odpustil (1J 1:9). Ale možná nalezneme dluhy, které musíme zaplatit, nemoci, které se musí léčit, nebo vztahy, které je třeba napravit. Budme zodpovědní za naši minulost, ale nedovolujme včerejšku, aby určoval naši poslušnost dnes a zítra. Od nynějška může být bezúhonnost známkou našeho duchovního vedení a naše úsilí zakládat sbory může sklízet úrodu poctivého charakteru.

ZÁVĚR

Zakladatelé sborů, nebudme bláhoví. Možná nejsme jako Noe, ale svět se směje věřícím. Někřesťané se dál vytahují svým hříšným chováním. Morálka dnešního světa je jako loď, která ztratila kormidlo (bezúhonnost je pryč), a co je horší, i kdyby kormidlo našli, neznali by cestu (je popírána absolutní pravda). Máme poslání, které zachraňuje životy, ale bude také vyžadovat každý kousek našeho kristovského charakteru a mravní bezúhonnosti. Boží slovo, Bible, nám ukazuje cestu. Místní sbory jsou kormidly, která mohou řídit společnost svým světlem a solí — volají zpět k mravní bezúhonnosti a jsou forem pro zbožné společenství. Jednotliví Kristovi následovníci, kteří konají dílo evangelistů, volají hříšníky, aby byli smířeni s Bohem a tak i navzájem.

Zakladateli sboru, jsi pro Boží misi na zemi důležitý. Pamatuj, komu patříš, a jednej podle toho. Mravní bezúhonnost zakladatelů sborů je základní nutností.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Jaký dopad má osobní selhání v mravní bezúhonnosti na veřejnou službu? A co osobní vědomí hříchu jiného služebníka?

2. Když někdo selže v jedné oblasti, je pak náchylnější k selhání v další? Jak mohou zbožné způsoby v jedné oblasti pomoci zajistit bezúhonnost v dalších oblastech?
3. Je udržení mravní bezúhonnosti tím jednodušší, čím déle setrváváte ve službě?
4. Jak může konkrétní zodpovědnost druhým věřícím pomoci udržovat a rozvíjet mravní bezúhonnost?
5. I když společnost trvá na měnění pravidel ohledně vhodného mravního chování, co můžeme dělat, aby kompromis v oblasti křesťanských hodnot byl méně pravděpodobný?
6. V první řadě jsme se zabývali problémy peněz, sexu a moci. Zamyslete se a prodiskutujte možné souvislosti mezi těmito a dalšími oblastmi mravní bezúhonnosti — poctivostí, věrností, vyvážeností, soucitem, sebeovládáním, moudrostí, radostí, důvěrou či vytrvalostí.

AKČNÍ PLÁN

1. Zeptejte se svého partnera a/nebo jednoho či dvou blízkých přátel: „Kterou jednu oblast mravní bezúhonnosti ostatní lidé nejméně často pozorují v mém životě?“
2. Podle toho, co jste se dozvěděli (*nebo* podle Božího pobízení po vážném zkoumání na vaší straně), se modlete a naplánujte stručnou strategii, která zahrnuje konkrétní kroky k posílení méně zřejmých prvků vašeho charakteru. Možná se jedná o oblast selhání, ale nemusí to tak být; spíše to může být taková oblast, ve které vaše soukromá praxe ještě neovlivnila ostatní.
3. Uskutečňujte tuto strategii nejméně po dva týdny. Nemusí být složitá, ale musí být konkrétní.
4. Oznamte svému partnerovi (pokud žijete v manželství) a nejméně jednomu nebo dvěma přátelům, co jste dělali a co jste se během tohoto procesu naučili.
5. Vše výše uvedené udělejte během tří měsíců od studia této lekce.

LITERATURA

- Dyer, Ch. *The Power of Personal Integrity*. Wheaton, IL: Tyndale House Publishers, 1997
- Hendricks, H. (ed.) *A Life of Integrity*. Sisters, OR: Multnomah Books, 1997
- Kreeft, P. *Back to Virtue*. Fort Collins, CO: Ignatius Press, 1992

Searcy, N., Hall, Ch., Edwards, K. „*Integrity: Searching for Cracks*“. *SmartLeadership MagEzine*. (Srpen, 1998): www.SmartLeadership.com

MODLITBA

MODLITBA
LEKCE 10

Mobilizace k modlitbám za hnutí zakládání sborů

JAK POMOCI OSTATNÍM MODLIT SE ZA HNUTÍ ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je poskytnout zakladatelům sborů nápady, jak mobilizovat k modlitbám na podporu hnutí zakládání sborů.

☞ OSNOVA LEKCE

- Hnutí zakládání sboru potřebuje modlitební úsilí namířené k dosažení „Zet“.
- Je třeba najít a vybudovat modlitební vůdce, kteří budou koordinovat modlitební hnutí.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Vědět, jak mobilizovat druhé k modlitbě na podporu práce při zakládání sborů.
- Účastnit se modlitebních setkání, které jsou základem celoměstského, regionálního nebo celonárodního hnutí zakládání sborů.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Použijte tuto lekci jako praktické vodítko k diskusi o tom, jak napomáhat modlitbám, které vedou k saturačnímu zakládání sborů. Nechte účastníky, aby se podělili o zkušenosti s koncerty modliteb nebo s mobilizací k modlitbám za město nebo region. Nechte je také diskutovat o tom, jaké kroky mohou podniknout při mobilizaci k modlitbám v jejich denominacích za město, oblast nebo zemi.

Podělte se s nimi o jakékoliv prostředky nebo známé informace ohledně modlitebních hnutí, které v jejich městě, oblasti nebo zemi působí.

ÚVOD

Na začátku tohoto kurzu jsme ve 2. lekci o modlitbě v příručce č.1 probírali, že apoštol Pavel chápal modlitbu jako rozhodující stránku evangelizace a zakládání sborů. Diskutovali jsme o různých strategiích mobilizace k modlitbám za vaši službu zakládání sborů. Aby mohlo vzniknout regionální, celoměstské nebo celonárodní hnutí zakládání sborů, je třeba celoplošně mobilizovat k modlitbám zaměřeným na evangelizaci a zakládání sborů. Modlitební strategie pro hnutí saturačního zakládání sborů se musí zaměřovat na klíčový bod – na každou vesnici a čtvrt každého města ve vaší zemi a na všechny nezasazené skupiny lidí.

Existuje mnoho způsobů, jak organizovat soustředěné modlitby za město nebo zemi. V Koreji není neobvyklé, že sbory tráví na modlitbách celé noci, chodí se modlit a postit na modlitební hory, nebo každý den kvůli modlitbě vstávají v pět ráno. V Americe se křesťané shromažďují ke zvláštním dnům modlitby, jako např. národní den modlitby. Lidé si během tohoto dne mohou vyhradit hodinu na modlitbu za svou zemi. V Evropě chodily týmy lidí stejnými cestami jako křižáci – od Anglie po Istanbul – a modlili se za smíření, a za to, aby se města a vesnice, kterými procházeli, obrátila ke Kristu.

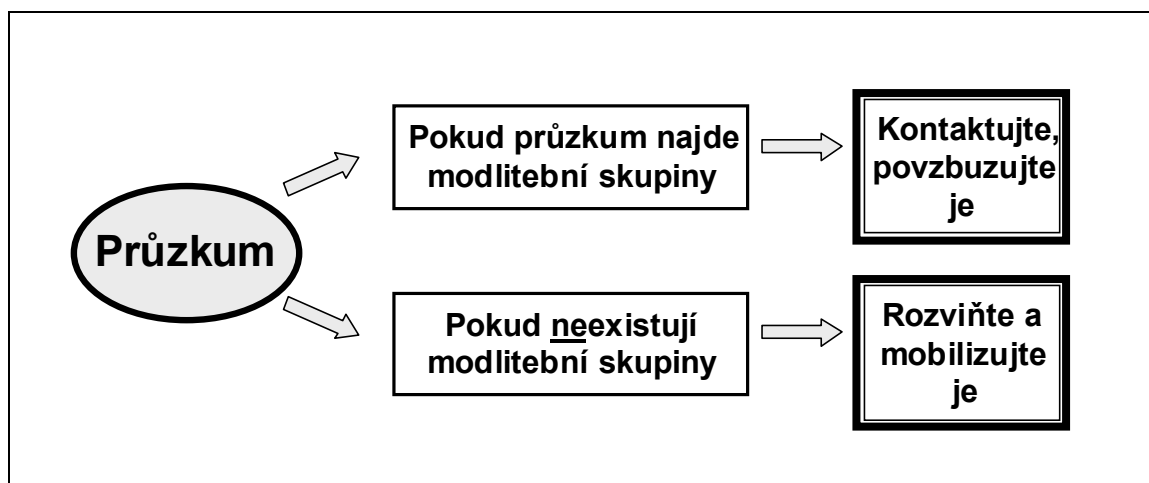
Strategická modlitba ve větším měřítku vyžaduje určité klíčové prvky: průzkum, předávání vize, přípravu i nalezení a propojení vůdců. Těmito prvky, nezbytnými k mobilizaci modliteb za celoměstská, regionální nebo národní hnutí zakládání sborů, se budeme zabývat v této lekci.

I. PRŮZKUM

Protože Bůh touží usmířit lidi se sebou a vyhlásit svou slávu mezi národy, je pravděpodobné, že Duch svatý už položil lidem na srdce, aby se modlili za svou čtvrt, oblast, město nebo zemi. První krok při mobilizaci k modlitbám v širším měřítku je vyhledat lidi, kterým modlitba leží na srdci. V některých zemích jsou dobře organizované skupiny mužů nebo žen, jako např. společenství Lydie. Na jiných místech můžete narazit na osamocené jednotlivce, kteří se modlí za rozšíření evangelia sami.

Strategie, kterou vypracujete a uskutečníte v rámci modlitební mobilizace, bude záviset na tom, co ukáže váš průzkum. Jestliže najdete množství modlitebních skupin a řetězců či sítí, může se vaše práce soustředit na propojení těchto modlitebních skupin se službami evangelizace a zakládání sborů, aby se modlitby mohly zaměřit na konkrétní postup evangelia. Častokrát jsou modlitební skupiny či řetězce izolovány od snah o evangelizaci a zakládání sborů, a jsou tak nevyužitým prostředkem pro tuto práci. Vaše strategie se v tomto případě bude zaměřovat zejména na zorganizování sdílení informací mezi modlitebním úsilím a prací na poli evangelizace a zakládání sborů. Vaše strategie také může zahrnovat povzbuzování a vyučování modlitebních skupin nebo vůdců jednotlivých řetězců či sítí k tomu, aby k modlitbám mobilizovali v dalších částech vašeho města, regionu nebo země. Další část vaší strategie může zahrnovat shromažďování těchto modlitebních skupin a příslušných sborů k pravidelným větším modlitebním koncertům. Protože modlitební koncerty jsou zaměřeny na chválu a uctívání Boha a na šíření evangelia, jsou užitečné k prosazování jednoty mezi křesťany, k oslavě rozmanitosti Kristova těla a mohou být i odrazovým můstkem k budoucí spolupráci.

Na druhé straně pokud váš průzkum ukáže velmi malou aktivitu, pokud jde o organizované modlitby, bude vaše strategie spočívat v modlitbách za to, aby vás Pán vedl k potenciálním modlitebním vůdcům. Můžete se také zaměřit na předávání vize a mobilizaci strategických modliteb na základní úrovni mezi věřícími v místních sborech.

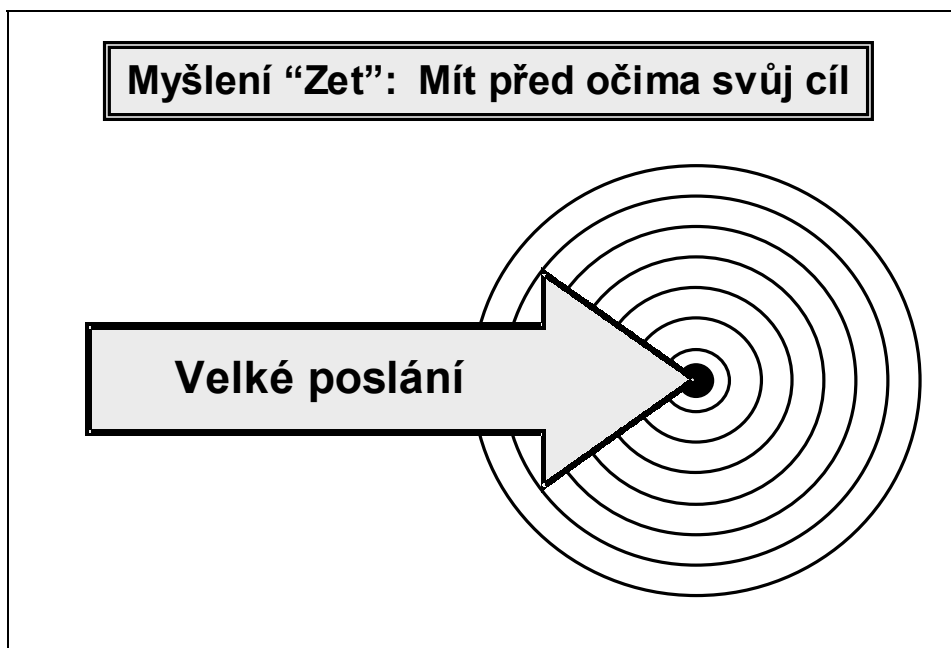

Obrázek 10.1 Výsledky průzkumu

II. PŘEDÁVÁNÍ VIZE – JAKÉ JSOU BOŽÍ ZÁMĚRY PRO TOTO MÍSTO?

Nedostatek modliteb často pochází z nedostatku vize. Lidé věnují svůj čas a úsilí věcem, které považují za důležité nebo pro které mají hluboké nadšení. Klíčovým prvkem pro mobilizaci k modlitbám za saturační zakládání sborů je dát lidem vizi toho, co Bůh chce, aby se stalo v daném městě, regionu nebo zemi. V lidech musí znovu vzplanout vášeň Božího srdce, tj. jeho touha usmířit se sebou hříšného člověka, vykoupit lidstvo z otroctví hříchu a opět postavit člověka do společenství se sebou samým skrze Ježíše Krista. Bůh si svůj lid vyvolil, aby byl vyslancem s dobrou zprávou o smíření pro ztracený a umírající svět (2K 5:18-20). Když křesťané znovu získají smysl svého povolání coby Kristových vyslanců, budou se přirozeně chtít zapojit do Božích záměrů.

Další součástí předávání vize je dávat lidem obraz „Zet“ – toho, jak bude jejich město, oblast nebo země vypadat, až bude naplněna učedníky. Kolik sborů to bude? Kolik procent populace budou křesťané? Srovnajte „Zet“ se skutečností dnešní situace. *Kolik sborů nyní existuje? Jaké procento populace tvoří aktivní křesťané? Pak postavte výzvu: Kolik sborů je zapotřebí založit, aby bylo splněno velké poslání v tomto městě, oblasti nebo zemi. Kolik lidí musí uvěřit v Krista?* (Viz Vize SZS, lekce 1, „Myšlení Zet“ a Církev, lekce 2, „Účel církve“.)

Obrázek 10.2 Myšlení "Zet"

Třetím prvkem předávání vize je pomáhat lidem v tom, aby v rámci evangelizace a zakládání sborů viděli strategické místo modlitby. Když objeví modlitby apoštola Pavla a věci, za které chtěl, aby se křesťané modlili, zachytí vizi toho, jak důležité jsou jejich modlitby pro šíření evangelia v jejich oblasti. (Viz Modlitba, lekce 3, „Podpora modlitebního hnutí“.)

III. PŘIPRAVTE A VYZBROJTE LIDI K MODLITBÁM ZA SATURAČNÍ ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ

Jakmile lidé mají vizi toho, co Bůh chce pro jejich čtvrt, město, oblast nebo zemi a jakou roli v rámci šíření evangelia má modlitba, budou potřebovat praktické nápady a pomůcky k tomu, aby se mohli účastnit šíření evangelia svými modlitbami. Vy byste měli být schopni jim poskytnout praktickou přípravu a vyučování v různých metodách povzbuzování k modlitbám, včetně:

- modlitebních trojic
- modlitebních vycházek
- rozvoje modlitebního týmu podporujícího dílo zakládání sborů
- duchovního boje
- sdílení informací mezi modlitebními skupinami a prací na poli evangelizace a zakládání sborů
- modlitebních koncertů
- národních dnů modliteb
- modliteb a postu

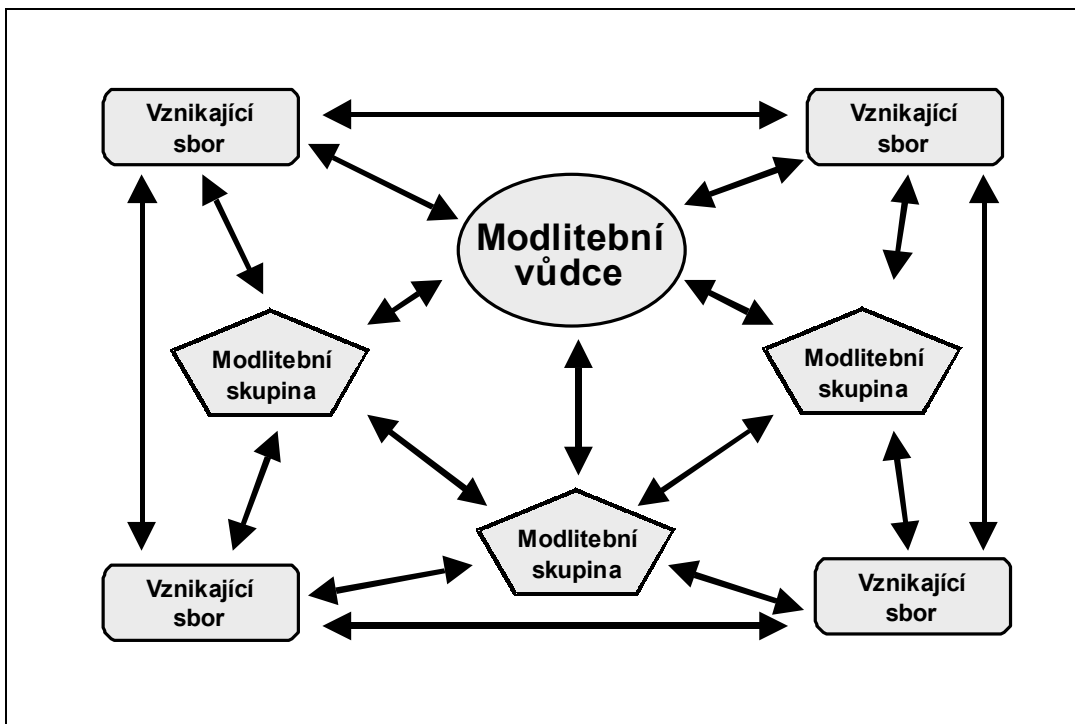
Většina této přípravy bude podepřena vaší osobní zkušeností s modlitbou v rámci služby zakládání sborů. Tato témata se také probírají v příručkách k tomuto kurzu. Pamatujte, že modlitba je věc, která se dá spíše pochytit než naučit. Když lidé tráví čas modlitbou, Bůh jim ukáže, jak se zorganizovat, a dá jim tvořivé způsoby, jak mohou mobilizovat k modlitbám druhé ve svém okruhu vlivu.

IV. HLEDÁNÍ A PROPOJOVÁNÍ MODLITEBNÍCH VŮDCŮ

Aby nějaké hnutí mohlo být efektivní, potřebuje vůdce. Když provádíte průzkum a předáváte vizi, prostě Boha, aby vás vedl k mužům a ženám, kterým zvláště leží na srdci právě modlitby a kteří mají vůdcovské schopnosti. Tito přímluvci předávají vizi, poskytují přípravu a zaměřují modlitby na otázky spojené s šířením evangelia v určitém městě, oblasti nebo zemi. Je potřeba, aby byli neustále informováni o evangelizaci a zakládání sborů tak, aby mohli mobilizovat druhé k modlitbám na podporu tohoto úsilí. Níže je několik vlastností, které byste měli u modlitebních vůdců očekávat.

- Mají poslušný a pokorný postoj vůči vedení sboru. Neměli by se považovat za důležitější než vůdce jejich sboru.
- Jsou dobrými vedoucími modlitebních setkání, kteří jsou schopni udržet zaměření modlitební chvíle a utlumit nepatřičné nebo neužitečné modlení.
- Jsou pevně oddáni Kristu a věrni v duchovních disciplínách, jako jsou čtení Bible, osobní modlitba, společenství atd.
- Mají dobré vztahy s lidmi a dobrou pověst mezi věřícími ve svém sboru.
- Jsou citově vyrovnaní. Vedoucí modliteb se učí ovládat své citové výkyvy a nedovolují, aby jejich emoce ovládaly jejich modlitby.
- Nejsou náchylní k pomluvám, umí zachovat důvěrné věci.
- Chápu a mají vizi pro saturační zakládání sborů. Jsou s to předávat tuto vizi dalším lidem.
- Jsou schopni koordinovat tok informací mezi modlitebními skupinami a pracovníky v oblasti evangelizace a zakládání sborů.

Vedoucí modliteb budou působit na různých úrovních modlitebního hnutí. Někteří budou vést jednotlivé modlitební skupiny – např. z lidí z jednoho sboru nebo z řad členů z několika místních sborů v daném místě. Jiní povedou modlitební řetězce – malé skupiny nebo jednotlivce, které spojuje touha modlit se za rozšíření evangelia v dané oblasti nebo mezi určitou skupinou lidí. Denominace pak mohou jmenovat koordinátory modliteb, kteří budou zodpovídat za pomoc sborům své denominace v rozvoji a uskutečňování modlitebních strategií.

Obrázek 10.3 Modlitební vůdce mobilizují k modlitbám

Celonárodní modlitební vůdci shromažďují modlitby za problémy a věci, které ovlivňují celou zemi. Také podporují modlitby za lidi, kteří slouží ve vládě, armádě apod. Dávají dohromady různé modlitební řetězce po celé zemi za konkrétní modlitební náměty a mohou také koordinovat různé aktivity, jako např. národní den modliteb. Tito celonárodní modlitební vůdci budou možná propojeni s dalšími národními modlitebními vůdci z jiných zemí světa.

Příklad:

V Rumunsku se objevují počáteční známky modlitebního hnutí. V Alba Iulia v Rumunsku se skupina tří žen začala modlit jedna za druhou a za své muže. Později k tomu připojily modlitby za své sbory a celou oblast, za svůj národ a za vznik nových sborů. Celé společenství se rozrostlo na více než 30 skupin, ve kterých se modlilo 150 žen. Hnutí se rozšířilo do Bukurešti, kde byla vytištěna brožurka k modlitbám za Rumunsko. Používá se v celé zemi i v zahraničí. V Sibiu se společně modlí dva sbory různých denominací. V Cluji je každý měsíc setkání sester pro všechny denominace a často tam přicházejí nevěřící ženy, které díky tomuto společenství uvěří.

ZÁVĚR

Povzbuzování k modlitbám a modlitebním iniciativám není nový nápad. Spíše se tak připojujeme k Bohu v jeho díle. Od dob raných křesťanů se modlitba považuje za rozhodující součást evangelizace a zakládání sborů. Bez ohledu na to, zda se modlíte na místní, městské, regionální nebo celostátní úrovni, cílem podpory modliteb a modlitebních hnutí je vidět sbory soustředěné na Krista, rostoucí a přístupné v celé zemi, aby tak každý člověk mohl slyšet a vidět evangelium způsobem odpovídajícím jemu a jeho situaci.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Jakou máte osobní zkušenost s mobilizováním k modlitbám za saturační zakládání sborů?
2. Víte o nějakých celostátních, regionálních nebo městských modlitebních řetězcích?
3. Jakými způsoby udržujete dobrou komunikaci mezi vaším modlitebním týmem a službou zakládání sborů?
4. Během lekce věnujte čas diskusi o tom, jakým způsobem jako zakladatelé sborů můžete sdílet vizi saturačního zakládání sborů a modliteb s ostatními sbory a v rámci vaší denominace.
5. Už jste někdy byli na modlitební konferenci nebo koncertu? Jak to vypadalo? Jak byste zorganizovali modlitební koncert ve vašem městě?
6. Jaká je Boží vůle, pokud jde o modlitbu ve vašem životě? Je pro vedoucí prioritou modlitby neoddiskutovatelnou věcí?
7. Proč modlitba v našich životech a službách nemá důležitější úlohu?

AKČNÍ PLÁN

1. Zopakujte si různé aspekty mobilizace k modlitbám za saturační zakládání sborů. Rozhodněte se, které kroky můžete podniknout k mobilizaci modliteb za vaše město, region a zemi.

BIBLIOGRAFIE

Livingston, G. *Prayer that Strengthens and Expands the Church*. South Holland, IL: The Bible League, 1999
(tato publikace *Aliance pro saturační zakládání sborů* je k dispozici od The Bible League, 16801 Van Dam Road, South Holland, IL, 60473 USA. tel. 1-800-334-7017. e-mail: BibleLeague@xc.org)

Mills, B. *DAWN Europa Prayer Manual*. Anglie: DAWN Europa, 1994

MODLITBA
LEKCE
11,12

Modlitební koncert

DĚKUJME BOHU ZA JEHO VĚRNOST

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je oslavovat Boží dobrotu a věrnost během tohoto výcviku

☞ OSNOVA LEKCE

- Děkujeme Bohu za jeho věrnost
- Prosme o jeho požehnání pro naši budoucí službu.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Být povzbuzen připomínkou Božích požehnání, kterých se mu dostalo během měsíců, kdy kurz probíhal.
- Být povzbuzen důvěřovat Bohu, že v jeho životě a službě bude činit ještě větší věci.
- Být povzbuzen k vytvoření společenství zakladatelů sborů nebo účasti v obecnství, které bude absolventům kurzu dál pomáhat a povzbuzovat je.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Tento dvouhodinový koncert modliteb by měl následovat po lekci o modlitbách a měl by být závěrem celého kurzu zakládání sborů. Důkladně ho připravte, aby to byla chvíle povzbuzení, požehnání a uctívání. Vyberte tři nebo čtyři lidi, aby řekli, jak jim Pán požehnal v jejich úsilí zakládat sbory. Pak se rozdělte do malých skupin a dejte více lidem příležitost se sdílet. Nakonec se znovu spojte ke chválám a uctívání.

Připravte si mapu země a seznam nezasažených skupin lidí, abyste je mohli použít během modlitebního koncertu. Jako zdroj námětů ke chvále Boží věrnosti lidem v této zemi a jeho touhy naplnit zemi svou slávou je možné použít také 18. lekci o církvi, která se zabývá historií křesťanství v dané zemi.

Poznámka: Pro tento modlitební koncert se výborně hodí Žalm 67.

I. CHVALTE BOHA ZA TO, ŽE JE VĚRNÝ

Zpívejte společně písně nebo hymny, které vzdávají díky Bohu za jeho věrnost.

Zeptejte se účastníků, jestli je napadají nějaké krátké úseky z Písma o Boží věrnosti, a poproste je, jestli by je mohli v okamžiku, kdy se jim vybaví, všem nahlas přečíst.

II. PŘIPOMÍNEJTE SI MINULÁ BOŽÍ POŽEHNÁNÍ

A. V čem Bůh požehnal každému z nás osobně

Sdílejte se o krátká svědectví, jak Pán působil ve vašem životě a růstu.

B. V čem Bůh požehnal našim rodinám

Nechte zaznít svědectví o tom, co Bůh udělal ve vašich rodinách.

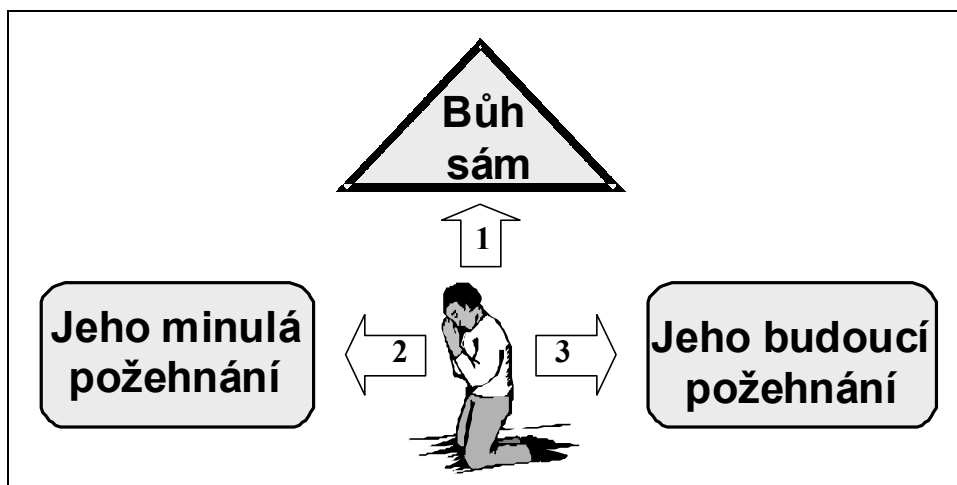
C. V čem Bůh požehnal vaší službě zakládání sborů

- Poproste dva nebo tři účastníky, aby se s celou skupinou podělili o to, jak Bůh žehnal jejich službě zakládání sborů, nebo pověděli o něčem, co je Pán během tohoto výcviku zakládání sborů naučil.
- Rozdělte se do menších skupinek a dejte tak každému šanci sdílet se o to, jak mu Pán požehnal.

D. V čem Bůh požehnal církvi ve vaší zemi

Osmnáctá lekce o církvi, „Dějiny křesťanství v _____“ probírá základní přehled historie křesťanství ve vaší zemi. Použijte ji jako vodítko k modlitbám.

- Děkujte Bohu za první misionáře, kteří přinesli evangelium do vaší země.
- Děkujte Bohu za to, že připravil srdce prvních věřících, aby evangelium přijali.
- Chvalte Boha za křesťanské mučedníky, kteří ve vaší zemi zemřeli pro víru.
- Děkujte mu za misionáře, kteří byli vysláni z vaší země do jiných částí světa.
- Chvalte ho za zachování církve během historie.

Obrázek 12.1 Za co Bohu děkovat

III. MODLETE SE ZA POKRAČOVÁNÍ DÍLA ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ

Nechte účastníky, aby se v malých skupinách navzájem modlili za svou službu. Modlete se za šíření Božího království ve městech a oblastech, kde tito zakladatelé sborů pracují. Modlete se za svobodu a odvahu hlásat evangelium.

Ve velké skupině se pak modlete za celý národ. Proste Boha o pokračující růst a šíření jeho království, aby proniklo do všech částí země. Modlete se, aby evangelium prorazilo mezi nezasažené skupiny lidí. Jako pomůcky můžete použít mapu země a seznam nezasažených skupin.

IV. OSLAUVUJTE BOŽÍ DOBROTU V PÍSNÍCH A UCTÍVÁNÍ

Poznámka: Na závěr můžete naplánovat pokračování obecnství zakladatelů sborů, které by se mohlo scházet regionálně a pravidelně (měsíčně nebo čtvrtletně) k modlitbám, sdílení, pokračujícímu vzdělávání a povzbuzování zakladatelů sborů v jejich službě.

VEDENÍ

VEDENÍ
11
LEKCE

Uvádění do služby

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je zdůraznit význam uvádění vůdců do služby tak, aby se do ní plně zapojili, nejen jim svěřovat úkoly.

☞ OSNOVA LEKCE

- Uvádění do služby je víc než svěřování úkolů — dovoluje novým vedoucím pokračovat v jejich vlastní službě.
- Potřebujeme zůstat v kontaktu s vedoucími, které jsme už do služby uvedli.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Znat rozdíl mezi uváděním do služby a svěřováním úkolů.
- Být oddaný službě zmocňování a uvádění druhých do služby.

ÚVOD

V těchto materiálech jsme se už zabývali významem svěřování úkolů schopným lidem tak, aby vedoucí nemusel dělat všechno sám. Mnoho vedoucích skutečně zjistilo, že mohou být efektivnější, když budou trávit více času přípravou a vyučováním ostatních a nebudou se snažit dělat všechno sami. Existuje však další důležitý krok v procesu výcviku vedoucích, který svým významem přesahuje prosté svěřování úkolů. Nazýváme ho *uváděním do služby*. Když nové vedoucí *uvedeme do služby*, umožňujeme jim fungovat jako plnohodnotní vedoucí *bez našeho vedení*. Znamená to, že dělají samostatná rozhodnutí a plánují si vlastní aktivity. Jinak řečeno, uvádění lidí do služby jim umožňuje *konat svou vlastní službu* a ne pouze pomáhat nám v *naší službě* — to je zásadní rozdíl.

Uvádění lidí do služby jim umožňuje *konat svou vlastní službu*.

I. ZAKLADATELÉ SBORŮ MUSEJÍ UVÁDĚT DALŠÍ LIDI DO SLUŽBY

Vedoucí nově založeného sboru se násobí prostřednictvím rozpoznávání obdarování druhých a jejich přípravy. Mnoho vůdců se snaží vybudovat si službu okolo sebe, ale Bůh nás povolává k tomu, abychom budovali ostatní (2Tm 2:2). Naším cílem by však mělo být, aby tyto lidé mohli začít sloužit samostatně.

A. Příklad Jana Křtitele

Snad nejlepším příkladem „uvádění vůdce do služby“ je Jan Křtitel. Vystoupil na veřejnost dřív než Ježíš a získal mnoho příznivců (Mk 1:5). Měl tu výsadu ukázat prvním učedníkům na Ježíše (J 1:35-36). Zkuste z pohledu těchto faktů zvážit Janovu reakci na situaci, kdy Ježíšova služba začala zastíňovat tu jeho. Přečtěte si J 3:22-30 a odpovězte na tyto otázky:

- Jakým problémem se trápili Janovi učedníci ve verši 26?
- Proč myslíte, že se tím zabývali?
- Jak asi očekávali, že Jan zareaguje? Proč?
- Které slovo používá Jan ve 29. verši pro popis svého přístupu k vzniklé situaci?
- Co si myslíte o Janově shrnutí celé situace ve verši 30? Byl upřímný? Jak se asi cítil, když to říkal?

- V čem je Janova reakce podobná (nebo rozdílná) ve srovnání s tím, jak obvykle reagují křesťanští vedoucí v okamžiku, kdy se dozvědí, že něčí služba začíná přesahovat tu jejich?

Je pravda, že Jan Křtitel byl tak nadšený z úspěchu Ježíše Krista. Není pochyb o tom, že Ježíš ve své službě nikdy nic nepokazil. Jak se tedy vyrovnat s rizikem, že uvedeme do služby člověka, který nebude sloužit tak „dokonale“ jako my?

B. Příklad apoštola Pavla

Pavel byl snad nejlepším příkladem vůdce, který připravoval a uváděl lidi do služby. Nový zákon obsahuje dlouhé seznamy lidí, kteří s Pavlem cestovali nebo se od něj učili a pak pokračovali v práci ve svém sboru. Spolu s poměrně známými lidmi, jako je Timoteus, Titus, Silas, Priscila a Akvila, jsou v seznamech na konci většiny Pavlových dopisů uvedeni další. Ve sborech, které Pavel založil, obvykle strávil poměrně krátkou dobu — od týdne po maximálně dva roky.

Jak mohl Pavel vychovávat vůdce tak krátkou dobu a pak jít dál a přenechat jim vedení? Nebál se, že povedou špatně? Určitě tu možnost musel zvažovat. A opravdu, problémy na sebe nenechaly dlouho čekat. Tak například korintský sbor se do nich dostal až po krk. Zdá se však, že Pavlovi pomáhaly s jeho obavami dva faktory:

1. *Priorita zasažení všech národů evangeliem*

Velké poslání nám přikazuje činit učedníky ze všech národů. Je to obrovský úkol, ale nemáme na vybranou. Musíme se do něj pustit. Pavel to chápal a považoval to za důležitější úkol než zabývat se obavami, že vůdcové jím založených sborů budou jednat jinak, než by jednal on. Budou dokonce chybovat nebo hřešit. Přečtěte si z listu Filipským 1:15-18 a odpovězte na tyto otázky:

- Popište dva druhy kázání, které se objevovaly během Pavlova uvěznění (vv. 15-17). Co si o nich myslíte? Proč?
- Co bylo podle 18. verše pro Pavla nejdůležitější?
- Jak Pavel reagoval na kázání ze správných pohnutek?
- Jak Pavel reagoval na kázání ze špatných pohnutek?
- Myslíte, že pro Pavla byly motivy důležité?
- Jak mohl být Pavel schopen takto reagovat?
- Jak reagujete vy, když někdo káže evangelium způsobem, se kterým nesouhlasíte, nebo když pochybujete o jeho motivech?

Je důležitější zasáhnout svět evangeliem Ježíše Krista než zabývat se obavami, že jiní vůdcové budou jednat jinak, než bychom jednali my.

Pochopte prosím, že se nesnažíme prosazovat kázání evangelia se špatnými motivy. Pavlovi o to také nešlo. Pavel se však radoval z toho, že evangelium je kázáno jakýmkoli způsobem — v listu Galatským jasně píše, že musíme zvěstovat zprávu o spasení z milosti skrze víru v Krista, ne nějaké falešné evangelium. Pro Pavla byly ostatní otázky v porovnání s kázáním evangelia druhotné.

2. *Církev patří Pánu*

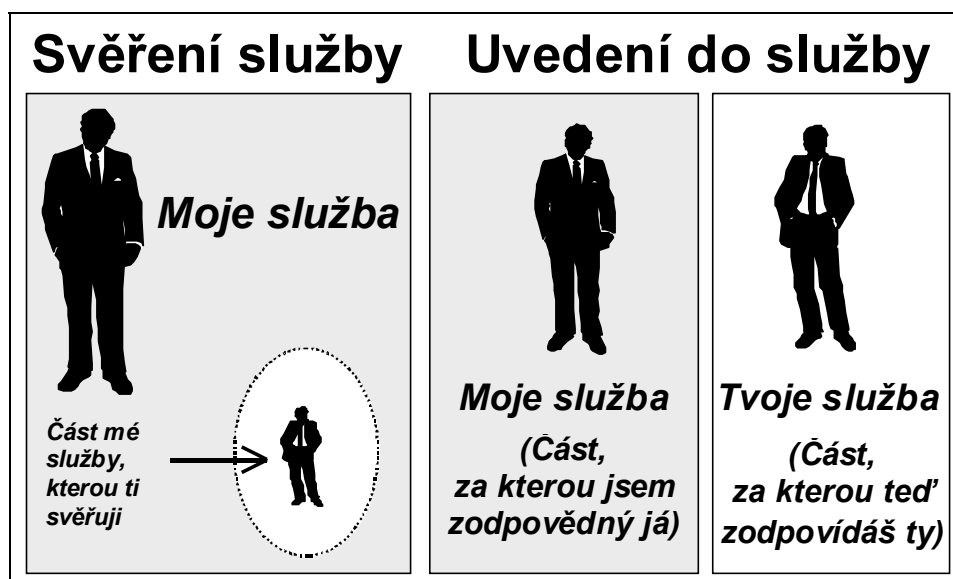
Druhý faktor, který zřejmě pomáhal Pavlovi rychle uvádět do služby nové vedoucí, bylo jeho pevné přesvědčení, že církev patří Pánu a že on sám zaslíbil, že ji vybuduje (Mt 16:18). Jako zakladatelé nebo vedoucí sborů nejsme v konečném důsledku zodpovědní za růst sboru. Pavel to velmi jasně říká v 1Kor 3:5-7. Bůh si pro růst sboru může použít mnoho různých lidí tak, jak si použil Pavla a Apolla.

Tato důvěra v Boha nás však neomlouvá z povinnosti snažit se být co nejvěrnějšími vůdci. Zbavuje nás však zodpovědnosti za posuzování služby druhých. Bůh sám bude soudit jejich motivy a skutky (1Kor 4:5). To vědomí by nám mělo umožnit uvádět do služby ty, které jsme vyučili, a s pokojem v srdci nechat Pána vést a používat je v souladu s jeho vůlí.

II. PROBLÉMY UVÁDĚNÍ DO SLUŽBY

Uvedení člověka do služby znamená, že ho přestaneme vést my a necháme Pána používat si ho tak, jak chce. Když jste novým vedoucím během výcviku svěřovali úkoly, svěřovali jste jim zodpovědnost za určitou

oblast své služby, přičemž jste je hodnotili a vedli. Většinu oblastí služby jste však řídili vy, stejně jako jste v konečném důsledku měli zodpovědnost za službu, kterou jste někomu svěřili. Uvedení do služby je dalším krokem následujícím po svěřeni zodpovědnosti, a předpokládá, že nový vedoucí už prokázal svou věrnost a potřebné schopnosti. Teď přišel okamžik, aby si našel vlastní službu a vešel do ní. Obrázek 11.1 ukazuje na rozdíl mezi svěřováním zodpovědnosti a uváděním do služby.

Obrázek 11.1 Svěřování zodpovědnosti a uvádění do služby

Když nového vedoucího uvedete do služby, můžete mu prostě předat něco z toho, za co jste předtím zodpovídali. Na rozdíl od svěřeni zodpovědnosti je však teď nový vůdce za tuto oblast zodpovědný před Bohem — ne před vámi. Příkladem takového uvedení do služby je, když zakladatel sborů předá nově vzniklý sbor svému učeďníku a odejde zakládat další sbor. Tak funguje uvádění do služby zobrazená na obrázku 11.1. V jiných případech může nový vůdce zahájit úplně novou službu. To by se stalo například tehdy, kdyby zakladatel sborů ve vzniklém společenství zůstal jako kazatel, ale vycvičil by nového zakladatele sborů, který by se vydal založit další sbor — v ideálním případě s finanční podporou „mateřského“ sboru. Proces uvádění do služby není tak jednoduchý, jak se může zdát. Spolehnout se na to, že Bůh bude jednat v životech našich svěřenců je proti lidské přirozenosti a staví před každého vůdce dvě závažné překážky:

A. Strach, že novému vůdci se bude dařit

V okamžiku, kdy jsou noví vůdčové vybudováni a uvedeni do služby, prokazují někteří z nich větší obdarování a talent než jejich vedoucí. Mohou také začít pronikat hlouběji do chápání vize svého vůdce a snažit se nějak ji změnit. Taková ztráta kontroly může člověka, který se obává o vlastní pověst nebo pozici, vážně ohrozit. Duchovní vůdce musí takovou tělesnou překážku odstranit, aby mohl dále růst jak on, tak celý sbor.

Taková ztráta kontroly může člověka, který se obává o vlastní pověst nebo pozici, vážně ohrozit.

Tato překážka může být překonána jen skrze víru — pevnou důvěrou v Boha. Vedoucí, který si je jistý svým postavením v Kristu, může věřit, že Bůh bude jednat v životech jiných lidí stejně, jak jedná v jeho vlastním životě. Pokud tedy Bůh povolává svůj lid do služby, je v sázce jeho dílo a pověst, ne dílo a pověst vedoucího. Vedoucí musí mít jistotu, že chodí v poslušnosti svého Pána, když buduje další vůdce a uvádí je do služby. Pak může všechny své obavy a strach o dobrou pověst a pozici předat Pánu (Fm 4:6-7, 1P 5:7).

Jako křesťané bychom neměli hledat svou vlastní pověst nebo slávu, ale snažit se oslavit svými životy a službou Boha tak, aby mu vzešla sláva na celém světě. Neměli bychom ostatním závidět jejich dary a talent, ale radovat se z toho, že Bůh si připravuje lidi, kteří mohou zasáhnout svět evangeliem více a dále než my sami.

Jak už jsme mnohokrát viděli, apoštol Barnabáš je výborným příkladem vůdce pevně zakořeněného v Kristu. Když byl v Antiochii, uvědomil si, že Pavlovy dary by mohli pomoci tamnímu sboru. Mohl mlčet a nijak nereagovat. Místo toho však Barnabáš urazil dlouhou pouť do Tarsu, našel tam Pavla a přivedl ho s sebou zpět do Antiochie (Sk 11:25-26). Nesnažil se chránit „svůj píseček“ v Antiochii, ale odvážil se přivést Pavla a začít sloužit společně. Víme, že časem Pavel Barnabáše v pověsti předstihl — k větší Boží slávě a šíření Božího království.

Neměli bychom ostatním závidět jejich dary a talent, ale radovat se z toho, že Bůh si připravuje lidi, kteří mohou zasáhnout evangeliem více lidí než my sami.

B. Strach, že novému vůdci se nebude dařit

Lidé, kteří jsou uvedeni do služby, však nemusí být tak schopní jako jejich vedoucí, a mohou jednat jinak, než se od nich očekává. Vedoucí, který je pevně zakořeněn v Kristu, věří, že Bůh mocně jedná v lidech, které vede, že jedná skrze ně a pro ně, a je ochoten v rozumné míře podstoupit riziko.

Dobrý vůdce také chápe, že *selhání je nezbytnou částí učení a růstu*. Použijme ilustraci z rodinného prostředí: dítě, které se učí chodit, několikrát spadne, než se mu to podaří. Když spadne, rodič ho zvedne, povzbudí a nechá to vyzkoušet znovu. Nekřičí: „Selhals?! Zostudil jsi mne! S chozením je konec!“

Když Ježíš budoval své učedníky, často využíval selhání jako příležitost k vyučování. Petrovo zapření je toho úžasným dokladem. Ježíš dopustil, aby selhal, a slíbil, že to povede k tomu, že Petr bude moci být svým bratřím posilou (L 22:31-32). Během výchovy nového vedoucího si vás Bůh používal k tomu, abyste svého učedníka opravovali a povzbuzovali. Pán s ním bude jednat dál, i když to třeba bude bez vaší účasti. Důvěřujte Bohu, že dokončí dílo, které započal (Fp 1:6).

III. PRINCIPY UVÁDĚNÍ DO SLUŽBY

Existuje mnoho principů, které se týkají většiny situací, ve kterých dochází k uvádění do služby. V podstatě jde o to, že si musíte zachovat dobrý vztah s novým vedoucím, ale přestanete ho řídit a omezovat.

A. Budujte a udržujte blízké vztahy

Důvěrné vztahy jsou přirozeným způsobem, jak sloužit druhým lidem. Uvedení do služby je přirozené, pokud se mezi lidmi vytvořilo pouto důvěry. Ježíš se svými učedníky cestoval, pracoval, jedl, modlil se i smál. Během toho s nimi vybudoval blízké vztahy. Svě učedníky pak vyslal s důvěrou, že budou správně pokračovat dál. Vždyť „byli s ním“ (Mk 3:14-15).

Uvedení do služby je přirozené, pokud se mezi lidmi vytvořilo pouto důvěry.

Také Pavel říká, jak mezi tesalonickými odevzdával evangelium i svůj život (1Te 2:8). Timotea Pavel popisuje jako svého „syna“ a říká: „sledoval jsi mé učení, můj způsob života, mé úmysly, mou víru, shovívavost, lásku, trpělivost“ (2Tm 3:10). Vybudovat stejný druh důvěrných vztahů s lidmi, které chce uvolnit pro službu, musí být cílem i pro zakladatele sboru.

B. Ujistěte se, že budoucí vůdci si ponechají vizi

Mnoho vůdců se mylně domnívá, že ostatní okolo nich mají stejnou vizi jako oni. Ale považovat to za samozřejmost může být velká chyba. I když jste možná vizi artikulovali mnohokrát a budoucí vůdci ji dokonce opakovali, nemusí to stačit. Opakujte ji novým vedoucím znova a znova. Pokud bude hořet v jejich srdcích stejně, jako ve vašem, budete nadšení z výsledků, kterých dosáhnou.

C. Nečekejte s uvedením do služby příliš dlouho

Lidé se učí děláním. Čím dříve postavíte nové vedoucí do služby, tím dříve začnou dosahovat svého plného potenciálu. Bible nás varuje před ustanovováním vedoucích příliš brzy (1Tm 3:6), ale je možné upadnout i do opačného extrému. Ve Starém zákoně uvedl král Saul pohromu na sebe i svou rodinu tím, že se snažil zabránit Davidovi ujmout se úlohy, kterou mu Bůh dal.

D. Očekávejte chyby

Když lidé riskují, často udělají něco špatně. Existuje-li však prostor pro selhání, budou lidé spíše zkoušet nové věci. Tvrdá reakce na chybu budoucího vedoucího může utlumit jeho vývoj. Když lidé, které jste připravili, chybují, musíte je uklidňovat, že mají vaši důvěru. Buďte milostiví a trpěliví a každou chybu využijte jako příležitost k ponaučení. Když učedníci nebyli schopni vyhnat demony, Ježíš to využil jako příležitost k tomu, aby je poučil o důležitosti víry při službě vysvobozování (Mt 17:19-21). Lekce o dávání nebo poslušnosti by v tuto chvíli pravděpodobně narazila na hluché uši. Ale není pochyb, že tuhle lekci učedníci soustředěně poslouchali, protože to byl lék na selhání, které právě prožili.

Existuje-li prostor pro selhání, budou lidé spíše zkoušet nové věci.

E. Věřte, že Bůh bude skrze druhé působit

Bůh dokáže působit prostřednictvím druhých stejně jako skrze vás. Toto musíte lidem, které připravujete, předat. Jestliže nechápou, že jim důvěřujete, nikdy nebudou riskovat a tudíž neporostou. Ježíš měl takovou důvěru ve své učedníky, že prohlásil, že budou dělat ještě větší skutky než dělal on (J 14:12). Očekávejte, že služba pod vedením druhých poroste.

F. Vyhýbejte se závislosti

„Připravujte a uvolňujte“, aby na vás ostatní nebyli neustále závislí jako na vedoucím. Jak mohl Pavel zakládáním jednotlivých sborů strávit tak krátkou dobu? Tak, že věděl, že na jeho přítomnosti coby velkého „vůdce“ je něco, co zabraňuje rozvoji „dobrých“ vůdců. Představte si, že by dlouhou dobu zůstal v Lystře. Kdo by kázal, kdyby byl Pavel po ruce? Pravděpodobně nikdo jiný, než on, protože v tom byl velmi dobrý. V takovém případě by však ostatní neměli příležitost rozvíjet své kazatelské dovednosti. Pavel však na každém místě strávil jen krátkou dobu, aby si ostatní uvědomili, že nemohou ve všem spoléhat na něho, ale že musí pracovat sami. (Allen 1962:93).

Přítomnost velkého „vůdce“ je něco, co může zabraňovat rozvoji „dobrých“ vůdců.

Když byl jeden zakladatel sborů v Evropě v tomto stadiu, oznamoval, že následující týden nebude ve sboru kvůli setkání v jiném městě. Někdy úmyslně plánoval setkání, aby nebyl k dosažení. Během takových příležitostí musí totiž učedníci napnout své síly a růst. Pokud předávání služby neplánujete, budou na vás lidé, které připravujete, závislí příliš dlouho.

IV. UDRŽOVÁNÍ STYKŮ S TĚMI, KTERÉ JSTE UŽ UVEDLI DO SLUŽBY

I když Ježíš své následovníky fyzicky opustil, předem je ujistil, že pošle svého Ducha a že tedy nebudou zcela bez jeho vlivu (J 14:16-18). Stejně jako Ježíš zcela neopustil ty, které vyslal, tak i my bychom měli udržovat kontakt s lidmi, které jsme postavili do služby, a poskytovat jim inspiraci a vykazatelnost.

Jádrem pokračujícího vztahu s novými vedoucími jsou smysluplná setkání. Pokud například noví vedoucí zakládají dceřiný sbor, můžete se s nimi scházet každý měsíc nebo týden. Během těchto setkání si najdete čas na následující:

- Diskutujte o dovednostech, poznání a charakterových problémech, kterými se osobně zabývají.
- Proberte si všechny důležité vztahy v jejich životech (rodina, služba...).
- Diskutujte, co se stalo ve službě od vašeho posledního setkání.
- Ptejte se, kam služba směřuje — jakou mají vizi?
- Ptejte se, zda je něco, s čím byste jim mohli při dosahování jejich vize pomoci.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Proč je uvádění do služby tak důležité?
2. Kolik lidí ve vašem sboru má zodpovědnost za nějakou službu?

3. Jak dlouho apoštol Pavel obvykle pracoval s věřícími, než se přesunul jinam a začal spoléhat na to, že budou sami pokračovat v práci nového sboru?

4. Co se stane, když váš mateřský sbor odmítne uvolnit nové vedoucí pro nové služby?

AKČNÍ PLÁN

1. Kdy a jak zamýšlíte uvést do služby svého učedníka na vedoucího? Plánujete, že převezme některé z vašich stávajících zodpovědností nebo že zahájí vlastní službu? Vytvořte si plán a začněte svého učedníka postupně uvádět do služby, aby mohl dosáhnout svého plného potenciálu.

LITERATURA

Martin, R. W. *Mentoring Guidelines for Church Planters*. Budapest Hungary, The Alliance For Saturation Church Planting, 1997. (tato publikace *Aliance pro saturační zakládání sborů* je k dispozici od The Bible League, 16801 Van Dam Road, South Holland, IL, 60473 USA. tel. 1-800-334-7017. e-mail: BibleLeague@xc.org)

Steffen, T. A. *“Leadership: Ten Implications for Cross-Cultural Church Planters”*. Nепublikováno, nedistribováno.

Allen, Roland. *Missionary Methods — St. Paul's or Ours?* Grand Rapids, MI: Wm. B. Eerdmans, 1962.

VEDENÍ
LEKCE 12

Vedení hnutí

☞ CÍL LEKCE

Účelem této pracovní lekce je zamýšlet se nad druhy vedení, které jsou potřebné k řízení hnutí zakládání sborů.

☞ OSNOVA LEKCE

- Vůdcové hnutí velmi touží po Boží vizi pro církve a úspěšně ji předávají druhým.
- Vůdcové hnutí motivují druhé a pomáhají jim růst s cílem rozvinout hnutí zakládání sborů.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Znat styl vedení, který je potřebný k založení a rozvinutí hnutí zakládání sborů v jeho prostředí.
- Být odhodlán modlit se za to, aby Bůh dal vůdce potřebné k tomu, aby v jeho zemi vzniklo hnutí zakládání sborů

☞ PŘÍLOHA

12A Vůdcové hnutí

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Tato lekce je pracovní. Po krátkém úvodu se rozdělte do skupinek a nechte je zamýšlet se nad otázkami uvedenými dále v lekci.

ÚVOD

Ježíš, náš vůdce, kdysi řekl: „zbuduji svou církev.“ Poté, co tímto způsobem dal najevo svůj úmysl, byl příkladem služebného vůdce ve službě, vyučování a sdílení Boží vůle s lidmi ve svém okolí. Tím vším Ježíš vznítil plamen hnutí Boží církve, která nese jeho slovo až na sám konec země. Právě toto hnutí způsobilo, že jsme dnes všichni tady. Musíme si položit otázku: „Jaký typ vůdce bude v církvi nejlépe rozvíjet nějaké hnutí?“

Hnutí zakládání sborů potřebuje mnoho různých typů vedoucích, například lidi s vizí, administrátory, vyučující, rádce, lidi, kteří povzbuzují, apod. Ačkoli plní různé úkoly na různých úrovních, mají jednu věc společnou — každý z nich je Božím nástrojem, který využívá vlivu, který mu Pán svěřil, k tomu, aby ovlivnil a mobilizoval Kristovo tělo k naplnění Velkého poslání.

Rozdělte se do skupinek. V každé z nich se zamyslete nad následujícími body:

- Zkuste si představit hnutí zakládání sborů ve své zemi. Jak by takové hnutí vypadalo?
- Zamyslete se nad tím, jaké druhy vedoucích takové hnutí vyžaduje. Napište na papír vlastnosti a schopnosti potřebné pro vůdce na jednotlivých úrovních.
- Uveďte jména vůdců, kteří ve vaší zemi nejlépe ztělesňují tyto požadavky.
- Přečtěte si následující příklady z celého světa a pokuste se popsat, jaký vůdce by byl potřeba k tomu, aby takové hnutí vzniklo i u vás.

A. Příklad z Uruguaye

Jason Carlisle, syn misionáře, který zůstal v Uruguayi a stal se také misionářem, je zakladatelem Spiritual Warfare Network (Síť duchovního boje). Tato síť kontaktů se snaží spojit celé Kristovo tělo v modlitbách za strategické cíle. Jsou v ní zastoupeni lidé z většiny evangelikálních denominací. Některé

z věcí, které Network podniká, jsou například vydávání modlitební příručky s každodenními modlitbami z národ, modlitební konference na podporu významných událostí či semináře o modlitbě pořádané přímo v jednotlivých sborech.

Napište, jací vůdce na různých úrovních by byli potřeba k tomu, aby takové hnutí vzniklo i ve vaší zemi.

B. Příklad ze Zimbabwe

Jim Montgomery a Ted Olson (zahraniční misionáři, kteří přijeli předávat svou vizi do Zimbabwe) podnítli v roce 1984/85 vizi založení 10.000 sborů a výcviku 10.000 nových vůdců. V roce 1986 lidé jejich vizi přijali. V roce 1989 byl zahájen průzkum, který trval až do roku 1991. V roce 1992 uspořádali kongres, kterého se účastnilo přes 500 vedoucích z různých sborů. Až do dnešního dne se nepodařilo dosáhnout mezi vůdci jednotu (ze zprávy Xolisani Dlamini na Ibero American DAWN Congress '98).

Napište některé věci, které z tohoto příkladu zjišťujete o požadavcích na vedení celonárodního hnutí:

- Jaké druhy vedení by byly třeba k tomu, aby takové hnutí vzniklo ve vaší zemi?
- Víte o nějakých lidech, které by bylo možno povzbudit k tomu, aby se ujali takové vedoucí úlohy?
- Jakou roli v tom můžete hrát vy?

C. Příklad z Rumunska

V Rumunsku se dal dohromady tým zahraničních misionářů s cílem saturačního zakládání sborů a rozhodl se cestovat po celé zemi a hledat lidi, kterým Bůh položil na srdce stejné břemeno. Zhruba jeden z deseti vůdců, které kontaktovali, smýšlel stejně jako oni. Poprosili jsme je, aby budovali vůdce SZS v oblasti, které nejlépe rozumí. Přijali plně vizi saturačního zakládání sborů? Ne všichni. Jednu část vize ale podporují celým srdcem a právě v této oblasti vyučují budoucí vůdce.

Když jsme s těmito lidmi společně sloužili a budovali vizi, strávili jsme spolu mnoho času a oni ještě více přijali naši vizi zakládání sborů. Bůh je svrchovaně vedl k prožívání různých aspektů SZS a oni postupovali k vyšším úrovním vedení v rámci vznikajícího hnutí. Ze zakladatelů sborů se stali učitelé zakladatelů sborů, pak učitelé učitelů a koordinátoři hnutí v celém Rumunsku.

V té době jsme cítili, že jako cizinci bychom už měli opustit zemi a nezasahovat do toho, co Bůh v Rumunsku dělá. Dnes tito muži pracují každý ve své části hnutí, které Bůh v Rumunsku naplánoval a založil.

- Diskutujte o tom, jak asi misionáři spolupracovali s Rumuny při vzniku celonárodního hnutí.
- Jak mohou tyto dvě skupiny více spolupracovat ve vaší zemi?
- Kteří vůdce ve vaší zemi sdílejí alespoň část vize SZS?
- Jak byste je mohli povzbudit k účasti na kursu zakládání sborů?

AKČNÍ PLÁN

1. Během tohoto semináře jste objevili, jaké vedoucí vaše země potřebuje. Odhodlejte se k modlitbám za to, aby Bůh povolal takové vedoucí, kteří by byli schopni založit hnutí zakládání sborů ve vaší zemi. Proste také Pána za to, aby vám ukázal, jak vy sami zapadáte do jeho plánu na naplnění Velkého poslání.

VEDENÍ
PŘÍLOHA
12A

Vůdcové hnutí

I. Hnutí potřebují specifické druhy vůdců

Bůh podle svého svrchovaného načasování povolává vůdce, kteří zakládají a rozšiřují hnutí zakládání sborů. Tito konkrétní vedoucí se zásadně liší od jiných vůdců. Jsou motivováni otázkou „Co chce Bůh?“ Vůdcové jako John Knox ve Skotsku, který se modlil „Dej mi Skotsko, nebo zemřu!“ jsou toho výborným příkladem. Tito vedoucí nedělají jen to, že by realizovali programy nebo zakládali instituce, ale uvidíme, že podněcují vznik hnutí, která mobilizují věřící ke zvýšenému úsilí zakládání sborů.

Krátce řečeno — vůdcové, kteří podporují hnutí zakládání sborů, jsou Božími nástroji, které využívají jím daný vliv k mobilizaci Kristova těla s cílem naplnění Velkého poslání skrze zakládání sborů. Hnutí zakládání sborů obvykle mívají sestavy vedoucích, kteří ovlivňují církve na mnoha různých úrovních. Někteří z nich, například John Knox z výše uvedeného příkladu, motivují celé denominace a národy k šíření evangelia. Jiní (a bývá jich mnohem víc) přímo ovlivňují sbory k tomu, aby byly aktivní ve svém okolí. Poslední typ vůdců je snad nejrozšířenější — jsou to lidé na základní úrovni, členové sborů, kteří své bratry a sestry vedou k aktivnější evangelizaci a zakládání sborů. Patří mezi ně vedoucí buněčných skupinek, zakladatelé sborů, diakoni, kazatelé, poradci nebo evangelisté.

Hnutí zakládání sborů obvykle mívají sestavy vedoucích, kteří ovlivňují církve na mnoha různých úrovních.

II. Vůdcové hnutí předávají vizi

Vedení v rámci hnutí má vizi. Člověka s vizí nejlépe popíšeme jako někoho, kdo má očekávání a naději, kdo vidí zrakem víry za každodenní překážky do budoucnosti, kterou Bůh připravil. Vůdcové hnutí zakládání sborů si svou vizi nevymýšlejí sami, ačkoli to tak někomu může připadat. Jejich vize je vlastně Boží vizi. Vůdcové hnutí ji objeví prostě tak, že se ptají „Co chce Bůh?“

Vedoucí hnutí zakládání sborů jsou pevně přesvědčeni o tom, že Bůh si chce zbudovat svou církev tak, aby každý muž, žena i dítě mělo přístup k někomu, kdo mu bude svědčit o Kristu. Uvědomují si, jak důležité je tuto vizi přesvědčivě předat jiným věřícím. Předávají vizi tak, že ostatní lidé cítí osobní zodpovědnost za její naplnění.

Každé dílo začíná myšlenkou. Když někdo začíná stavět dům, potřebuje k tomu plány. Když chce někdo založit firmu, musí mít nejprve představu o tom, čím se bude nově vzniklá společnost zabývat a jak bude fungovat. Když umělec maluje obraz, nejdřív má myšlenku nebo pocit, který se pak snaží vyjádřit. Ve všech těchto příkladech vznikají dvě různé věci — nejprve obraz v mysli a teprve posléze hmatatelný objekt.

Vedoucí hnutí zakládání sborů jsou pevně přesvědčeni o tom, že Bůh si chce zbudovat svou církev.

V některých oblastech na světě nevzniká hnutí proto, že Kristovo tělo nemá vizi. Jak mohou lidé usilovat o něco, o čem nemají žádnou představu? Vůdcové hnutí malují obraz Božích představ. Mluví o „Zet“ a ukazují tak cíl, ke kterému je třeba mobilizovat.

III. VŮDCOVÉ HNUTÍ MOBILIZUJÍ

Vůdcové hnutí zakládání sborů vidí růst církve takový, jaký skutečně je — jako duchovní válku. Uvědomují si, že nemohou bojovat sami, a volají k mobilizaci. Stejně jako když v čase války ovládne lidi potřeba bránit se, bojovat a přežít, stejně tak vše, co dělá mobilizovaná církev, je řízeno touhou po tom, co chce Bůh. „Mobilizovat“ znamená prostě shromáždit lidi, kteří jsou ochotni věnovat své schopnosti práci pro společnou věc. Vůdcové hnutí chápou, že pokud se celé Kristovo tělo semkne kolem cíle svědectví o Kristu, Bůh mu pomůže dosáhnout splnění Velkého poslání — činění učedníků ze všech národů.

Vůdcové hnutí zakládání sborů vidí růst církve takový, jaký skutečně je — jako duchovní válku.

Mobilizovat v duchovní válce může jen duchovní člověk. K tomu, aby takový člověk věděl, co chce, je třeba znát Boha. Vůdcové hnutí rozpoznají správný okamžik, vycítí vedení Ducha Svatého a dozví se, co by církev měla dělat. Kvůli rozvinutí takového duchovního citu musí vůdcové hnutí trávit čas nad Božím slovem, v modlitbách a postech, ve společenství s vládcem celé církve, našim Pánem a Spasitelem Ježíšem Kristem, hlavním vůdcem našeho Hnutí.

IV. VEDOUcí HNUTÍ JSOU ZPROSTŘEDKOVATELI

Na křesťanské vedoucí se dříve pohlíželo jako na ty, kteří „dělají“ službu. Efezským 4:11-12 však učí, že úkol vůdce je v první řadě předávat ostatním vizi a ke službě je vybavit, aby mohlo být dosaženo žádaného cíle. Vedoucí hnutí zprostředkovávají ostatním povzbuzení a pomáhají jim využívat jejich dary. Vedoucí hnutí bývají často velmi aktivní a stále něco dělají, ale nejpřesnější popis jejich činnosti by neměl být „něco dělají“, ale „zajišťují, že se něco děje“. Snaží se strategicky povzbudit ostatní k dílu. Když se pustí do práce, budou se k nim chtít přidat ti, kdo touží po naplnění Boží vůle. Jednou ze známek úspěchu takového zprostředkovatele pak je, že lidé kolem něj začínají být ve své službě efektivnější.

Takový vůdce je pak jako dělník, který zasadí semeno, obdělává půdu a zalévá, ale nemá v moci urychlit růst rostlinky (1Kor 3:6-7). Úkolem dělníka je starat se o to, co zasel, odstraňovat vše, co rostlince brání v růstu a vytvářet co nejlepší prostředí pro její další vývoj. Stejně je to s vedoucím hnutí — je to „dělník“, který „zajišťuje, že se něco děje“.

Obrázek 12.1 Dva druhy vedoucích

ZÁVĚR

V závěru své služby na zemi dal Ježíš svým učedníkům pověření vést tak, jak vedl on (J 20:21). Vyučil a připravil je tak, že pokud budou jednat tak, jak se to od něj naučili, budou mít podobné (nebo dokonce větší) výsledky (J 14:12).

Ti, kdo dnes následují Krista – vůdce, mají za úkol vést tak, jak vedl on. Pamatujte na to, že Ježíš vedl lidi zcela jedinečným způsobem. Žil jako služebník, opravdově miloval své učedníky a připravil je k tomu, aby dál nesli jeho vizi — to je ten nejlepší příklad vedení. Takový je náš Vůdce Hnutí, který se dotýká lidských životů a proměňuje celý svět.

BUNĚČNÉ SKUPINKY

**BUNĚČNÉ
SKUPINKY**

LEKCE 12

Služba skupinek v rámci stávajících sborů

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je vysvětlit, jak plánovat a realizovat službu buněčných skupinek v existujícím sboru.

☞ OSNOVA LEKCE

- Buněčné skupinky mohou být využity kterýmkoli sborem, který chce růst a naplnit Velké poslání.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Rozumět, že buněčné skupiny lze použít k posílení stávajícího sboru v oblastech obecnství, učenictví, evangelizace a rozvoje vedení.
- Přemýšlet o možném kladném a záporném vlivu buněčných skupinek na stávající služby sboru.
- Chápat kroky, které je třeba podniknout k plánování a zavedení buněčných skupinek do existujícího sboru.
- Být s to připravit základní plán, jak začít využívat buněčné skupinky v existujícím sboru.

ÚVOD

Cílem vzniku hnutí zakládání nových sborů je naplnit Velké poslání a zasáhnout „až sám konec země“ (Sk 1:8) dobrou zprávou o Kristu. Společenství, učenictví a evangelizace v buněčných skupinkách poskytují stavební kameny, které existující sbor potřebuje, aby mohl založit skrze tyto skupinky založit mnoho nových sborů. Sbory, které mají vizi násobení, mohou používat buněčné skupinky nejen k zakládání dceřinných sborů, ale i k obnově růstu existujícího sboru. Buněčné skupinky jistě nejsou jediným způsobem, jak to uskutečnit, ale jsou efektivní metodou pro oživení sboru a namíření jeho služby potřebným směrem. Pomocí těchto buněčných skupinek mohou stávající sbory saturovat svůj „Jeruzalém“ — tj. své město nebo vesnici — široce dostupným a živým svědectvím o Kristu.

Když se podíváte na přínosy služby ve skupinkách, je zjevné, že existuje mnoho důvodů, proč i tradiční sbor může chtít využívat buněčné skupinky. Buněčné skupinky v existujícím sboru mohou členům umožnit rozvíjet a posilovat vzájemné vztahy. Když budou společně trávit čas, začnou se jeden od druhého dozvídat o svých radostech a břemenech a budou s to naplňovat biblická přikázání milovat se navzájem (J 13:34-35) a nést břemena jedni druhých (Ga 6:2).

Prostřednictvím buněčných skupinek mohou členové sboru rozeznat své duchovní dary a pak je rozvíjet a používat. Místo toho, aby většinu služby dělalo jen několik (často přepracovaných) vedoucích, bude se do služby učenictví, péče a evangelizace zapojovat stále více členů. Skupinky budou umožňovat rozvoj nových vedoucích ve sboru z řad jeho členů. A ovocem evangelizace ve skupinkách bude to, že sbor poroste.

Využití buněčných skupinek v existujícím sboru současně často mění dynamiku jeho služby. Vedení sboru musí být pro tento druh služby rozhodnuto a musí v ní hrát aktivní roli. V souvislosti se službou buněčných skupinek existuje několik otázek, které je nutné prodiskutovat a promodlit dříve, než tato služba ve sboru začne. Jakmile se potom o začlenění buněčných skupinek do sboru rozhodne, je zapotřebí, aby jeho vedoucí vytvořili plány a pod vedením Ducha svatého je ve sboru realizovali.

I. HODNOCENÍ

Aby se buněčné skupinky mohly využít v existujícím sboru, musí se pečlivě promyslet několik problémů. Pro účely diskuse v této lekci budeme předpokládat, že zakladatel sborů již s buněčnými skupinkami

pracoval a rád by je zavedl do svého domácího sboru. Nejprve musí strávit určitý čas s pastýři a vůdci sboru, aby jim vysvětlil pojetí a výhody buněčných skupinek a prodiskutoval s nimi některé otázky, které ovlivní rozhodnutí, zda je ve sboru využít.

Toto jsou otázky, které je nutné projednat s vedením jakéhokoliv sboru, jenž přemýšlí o využití buněčných skupinek:

A. Vize

Jakou vizi pro sbor má jeho vedení? Je možné, aby se na podporu této vize použily buněčné skupinky? Buněčné skupinky je možné použít i jako základ širší strategie služby. Jak je možné – za předpokladu, že ve skupinkách dochází k evangelizaci a růstu – použít reprodukovatelné skupinky v celkové strategii služby? Chce sbor růst do velikosti, nebo chce zakládat nové dceřinné sbory, nebo chce vyslat některé ze svých členů jako misijní týmy do jiných měst? Vedoucí sboru se musí rozhodnout pro takovou vizi služby a strategii pro buněčné skupinky, která odpovídá celkové vizi služby sboru.

B. Oddanost

Jeden z nejdůležitějších faktorů, které mohou ovlivnit úspěch či selhání buněčných skupinek v existujícím sboru, je úroveň oddanosti této myšlenky v řadách vedoucích pracovníků sboru. Je zapotřebí, aby vedoucí rozuměli přínosům, funkcím a cílům služby buněčných skupinek. Musí chápat, že buněčná skupinka není jen skupinka, kde se lidé scházejí ke studiu Bible. Samozřejmě, studium Bible je součástí těchto skupinek, ale není jejich hlavním účelem. Hlavním účelem je zakusit Kristovo tělo v akci — uctívat Pána, budovat věřící a evangelizovat ztracené. Jsou vedoucí ochotni oddat se tomuto důrazu ve službě skupinek? Na straně vedení stávajícího sboru přitom bude zapotřebí určitá pružnost, aby se mohly uskutečnit určité změny, které buněčné skupiny do sboru přinesou.

Jeden z nejdůležitějších faktorů, které mohou ovlivnit úspěch či selhání buněčných skupinek v existujícím sboru, je úroveň oddanosti této myšlenky v řadách vedoucích pracovníků sboru.

C. Stávající služby

Využití buněčných skupinek ve sboru podpoří a povzbudí služby evangelizace, učenictví a přípravy vedení. Je zapotřebí pečlivě zvážit účinek, který mohou buněčné skupinky mít na stávající služby ve sboru. V některých sborech může služba buněčných skupinek doplňovat služby, které již existují. Avšak buněčné skupinky mohou stávajícím službám také „konkurovat“ nebo jim být na překážku. Někdy se ukáže, že služba buněčných skupinek je účinnější než stávající služby. Například pokud sbor evangelizuje pořádáním velkých evangelizačních kampaní, počet lidí, kteří obvykle zareagují, může být velmi malý. Pokud ovšem ve skupinkách dobře funguje vztahová evangelizace, může se dosavadní vedoucí evangelizační služby cítit buněčnými skupinkami „ohrožen“. To může vést k problémům mezi těmi, kdo konají službu „tak, jak se to vždycky dělalo“ a těmi, kdo slouží v buněčných skupinkách.

Prodiskutujte využití buněčných skupinek s každým vedoucím služby ve sboru a zjistěte, jaký má na to názor. Jsou zde oblasti možného konfliktu? Bude zapotřebí změnit nebo vyloučit některé stávající služby (např. učenictví), pokud se budou používat skupinky? Tyto otázky je nutné zodpovědět dříve, než se buněčné skupinky ve sboru začnou využívat.

D. Tradice versus nové myšlenky

Některým lidem v existujícím sboru může být myšlenka buněčných skupinek cizí a může jim i nahánět hrůzu. Mohou se použití skupinek bránit, zvláště pokud je nikdy nezažili. Někdy lidé kladou odpor službě buněčných skupinek proto, že v minulosti byli součástí nějaké skupinky, která nefungovala dobře. Je zapotřebí strávit dostatek času a energie, abyste členům sboru pomohli porozumět skupinkám a pochopit přínosy jejich využití ve sboru.

V závislosti na sboru může být pro některé členy těžké přijmout základní princip vztahové evangelizace, která se ve skupinkách odehrává. Pokud nikdy moc neevangelizovali, pokud to dělali jinak nebo pokud jim není příjemná myšlenka přátelení se s nevěřícími, může pro ně být problémem souhlasit s potřebou buněčných skupinek, ve kterých je vztahová evangelizace nejvyšší prioritou.

E. Místo

Bez ohledu na to, kolik skupinek na začátku vznikne, bude každá skupinka potřebovat místo, kde se bude společně každý týden scházet. V některých kulturách je přijatelné scházení po domech nebo bytech, a to nebude problém. V jiných kulturách může být řešení problému místa těžší. Vedoucí musí zvážit, kde se bude setkávat první skupinka zvláště ve světle toho, že za několik let může takových skupinek vzniknout mnohem víc. Kde se budou nové skupinky scházet? To je zapotřebí projednat dříve, než se s buněčnými skupinkami začne, aby se to nestalo problémem, až budou skupinky připraveny k násobení.

F. Vedení

Na počátku se musí vedení sboru rozhodnout, kdo jsou lidé způsobilí a přístupní k tomu, aby se stali vedoucími prvních buněčných skupinek (viz Příručka III, Buněčné skupinky, lekce „Příprava nových vedoucích buněčných skupinek“). Aby své skupinky mohli úspěšně vést, musí tito lidé projít výcvikem a přípravou. Tato příprava by měla zahrnovat lekce z těchto příruček o buněčných skupinkách, vedení a metodách studia Bible. Podle potřeb a zkušeností těchto budoucích vedoucích je možné vyučovat také další lekce.

Měla by se naplánovat kontrolní struktura, která bude fungovat od chvíle založení prvních skupinek (tím se budeme podrobně zabývat v lekci 13 „Dohled nad buňkami“). Musí být jmenován poradce či mentor vedoucích buněčných skupinek, který se musí scházet s vedoucími nejméně jednou měsíčně a poskytovat jim pokračující výcvik a povzbuzení. K poskytování nepřetržité podpory, vyučování a povzbuzení se může poradce rozhodnout vytvořit buněčnou skupinku vedoucích.

Pamatujte, že na počátku nemůžete mít více skupinek, než kolik máte vedoucích pro tyto skupinky. Některé sbory se rozhodnou rozdělit do skupinek celý sbor, zatímco jiné začnou jen s lidmi, kteří mají o takový druh služby zájem. Jestliže ovšem zareaguje více lidí, než kolik je volných vedoucích, může se sbor, který otevřeně zve každého, kdo se chce zapojit, dostat do potíží.

Pamatujte, že na počátku nemůžete mít více skupinek, než kolik máte vedoucích pro tyto skupinky.
--

Když sbor uvažuje o využití buněčných skupinek, musí vzít v úvahu všechny výše uvedené otázky. Poté, co vedoucí sboru prodiskutovali použití skupinek v jejich sboru, měli by věnovat čas modlitbě za to, zda se do takové služby pustit, či ne. Toto rozhodnutí bude mít hluboký dopad na životy členů sboru a nemělo by se brát na lehkou váhu. Pokud Duch svatý použití buněčných skupinek ve sboru potvrdí, mělo by vedení začít plánovat, jak skupinky založí a zrealizuje.

II. PLÁNOVÁNÍ A REALIZACE

Každý plán pro službu buněčných skupinek ve sboru bude jedinečný a bude odrážet odlišnosti a charakteristiky tohoto sboru. I když se tedy podrobnosti budou lišit plán od plánu, existují určité kroky, které se při zavádění služby buněčných skupinek do existujícího sboru musí plánovat a pak realizovat.

A. Krok 1 – Vypracujte vizi služby, která zahrnuje buněčné skupinky

Pastoři a vedení sboru musí chápat cíl služby buněčných skupinek. Měli by také rozumět funkcím buněčných skupinek a tomu, jak ke službě v buněčných skupinkách dochází. Měli by být schopni vysvětlit přínosy buněčných skupinek někomu, kdo s nimi není obeznámen. Musí buněčné skupinky ve sboru schvalovat a podporovat.

Celková strategie služby by se měla promýšlet s modlitbou. Jak budou buněčné skupinky zapadat do vize a cílů sboru? Budou skupinky použity jen na pomoc růstu a učednictví ve sboru? Chce sbor založit jeden nebo více dceřinných sborů? Chce vysílat týmy misionářů, aby začínali službu buněčných skupinek v jiných oblastech? Celková strategie bude usměrňovat a řídit službu skupinek v tom, jak se budou vyvíjet a vzájemně ovlivňovat.

B. Krok 2 – Začněte předávat vizi sboru

Je zapotřebí, aby pastýři a vedení sdíleli se sborem vizi a přínosy z využívání buněčných skupinek. Je potřeba ukázat, jak skupinky zapadají do cílů sboru a jak posílí sbor a jeho službu. Tyto přínosy by měli také vysvětlovat každému členu sboru.

C. Krok 3 – Vyberte vedoucí a připravte je

Vyberte ve sboru ty, kdo jsou k dispozici a jsou způsobilí pro vedení buněčné skupinky. Věnujte jim čas a vysvětlete jim cíle, přínosy, hlavní myšlenky buněčných skupinek apod. Požádejte je, aby o vedení jedné takové skupinky přemýšleli na modlitbách.

Dohodněte se na kontrolní struktuře pro vedoucí buněčných skupinek. Přinejmenším jeden člověk musí být zodpovědný za to, že bude vedoucím rádcem, povede je k zodpovědnosti a bude jim poskytovat pokračující pomoc v jejich problémech a otázkách. Jedním ze způsobů, jak vyučovat vedoucí, je vytvořit počáteční buněčnou skupinku, jejímiž členy budou budoucí vedoucí buněčných skupinek. Tato skupinka by se měla scházet několik měsíců před tím, než ve sboru vzniknou nějaké další buněčné skupinky. Tím vedoucí získají jak výcvik, tak zkušenosti ve službě buněčných skupinek. Člověk, který tuto „vůdcovskou“ buněčnou skupinku vede, by potom měl být také rádcem nových vedoucích. Tato vůdcovská buňka by se měla dále pravidelně scházet (třeba jednou měsíčně) i po založení nových skupinek. Mělo by se jednat o čas pro společenství, vyučování a diskusi problémů a otázek ve skupinkách.

„Vůdcovská“
buněčná skupinka
může připravovat
nové vedoucí
buněčných
skupinek.

Budoucí vedoucí buněčných skupinek připravujte ve všech oblastech služby buněk. Přinejmenším by měli získat výcvik z lekcí o buněčných skupinkách, studiu Bible a vedení, které jsou v těchto příručkách.

D. Krok 4 – Založte nové buněčné skupinky

Po několika měsících scházení „vůdcovské“ buněčné skupinky by vedoucí měli začít plánovat založení vlastních buněčných skupinek. Kdy se bude každá skupinka scházet (tj. který den a v kterou hodinu)? Kde se bude scházet? Za předpokladu, že někteří lidé ze sboru vyjádřili zájem být součástí nějaké skupinky, jak se rozhodne, ke které skupince se přidají?

Před samotným prvním setkáním buněčné skupinky je zapotřebí mnoha počátečních příprav (viz Příručka II, Buněčné skupinky, lekce 2, „Principy vedení buněčné skupiny“ a lekce 3, „Založení nové skupinky“). Rádce buněčné skupinky by měl každému vedoucímu pomáhat a povzbuzovat ho, aby se na toto první důležité setkání dobře připravil.

Může být užitečné stanovit datum vzniku buněčných skupinek a podělit se o to se shromážděním tak, aby se lidé mohli za tuto novou službu modlit a očekávat chvíli, kdy začne. To pomůže vytvářet nadšení z nových skupinek.

E. Krok 5 – Zajistěte pokračující hodnocení a vyladování služby buněčných skupinek

Vedení sboru by čas od času mělo hodnotit pokrok buněčných skupinek. Počáteční plány a myšlenky zde potřebují úpravy jako u každé služby. Buďte otevření vůči vedení Duchem svatým a neustále se modlete za skupinky a jejich vedoucí, aby je Bůh používal k budování církve a aby pomohly naplnit její cíle a záměry.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Proč by — s ohledem na přínosy buněčných skupinek v oblastech společenství, učenictví, evangelizace a přípravy vedoucích — neměl buněčné skupinky používat každý sbor?
2. Předpokládejme, že se sbor rozhodl začít používat buněčné skupinky. Jak se můžete vyhnout „konkurenci“ mezi existujícími službami učenictví a evangelizace se stejnými službami v buněčných skupinkách?
3. Proč je důležité mít ve sboru rádce vedoucích buněčných skupinek? Jaká je jeho role a zodpovědnost?

4. Proč by ve sboru před založením nových buněčných skupinek měla z jejich budoucích vedoucích vzniknout „vůdcovská“ buněčná skupinka? Jaký je přínos toho, že se do této „vůdcovské“ buňky zapojí vedení sboru?
5. Jaký je celkový cíl použití buněčných skupinek ve struktuře stávajícího sboru?

AKČNÍ PLÁN

1. Přemýšlejte o sboru, který považujete za svůj „domácí“. Jaká je jeho vize? Jaké má cíle? Bylo by možné použít buněčné skupinky k jejich dosažení?
2. Jaké problémy nebo potíže by v tomtéž sboru vznikly, kdyby se měly používat buněčné skupinky?
3. Vypracujte stručný písemný plán využití buněčných skupinek v tomto sboru (nebo jiném, který dobře znáte). Jak byste tento plán realizovali?
4. Přemýšlejte o sborech, které znáte a které by ze služby buněčných skupinek měly prospěch. Jak byste je oslovili, pokud jde o využití buněčných skupinek na jejich posílení a na pomoc při dosahování jejich cílů? Byli byste ochotni jim pomoci začít službu buněčných skupinek? Dobře a s modlitbou se nad tím zamyslete.

**BUNĚČNÉ
SKUPINKY**

13

LEKCE

Dohled nad buňkami

KOORDINACE A PÉČE O VEDOUCÍ BUNĚČNÝCH SKUPINEK

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je motivovat každého účastníka, aby připravil dohlížecí strukturu, která by podporovala a udržovala růst ve službě buněčných skupinek.

☞ OSNOVA LEKCE

- Vysvětlení role koordinátorů buněk a dohlížitelů.
- Je třeba, aby existoval strukturovaný přístup k dohledu nad službou buněčných skupinek.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Rozumět přínosům a potřebě určitého druhu dohlížecí struktury ve službě buněčných skupinek.
- Znat role a povinnosti každého člověka v kontrolní struktuře a to, jak přispívá k růstu a úspěchu buněk.
- Připravit základní plán na zavedení určitého typu dohlížecí struktury ve své službě buněčných skupinek, pokud něco takového dosud neexistuje.

☞ PŘÍLOHA

13A Buněčné skupinky: poslední krok

POKYNY PRO INSTRUKTORY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl: V oddíle „Akční plán“ jsou účastníci vyzváni, aby si přečetli Přílohu 13A „Buněčné skupinky: Poslední krok“ a vytvořili základní plán dohlížecí struktury pro svou službu v buněčných skupinkách. Protože toto je poslední lekce o buněčných skupinkách, zajistěte, že tento plán posoudíte vy nebo jiný učitel či instruktor.

ÚVOD

Tým tří misionářů (Petr, Šárka a Michal) poslední tři roky pracoval ve městě s asi 35 tisíci lidmi. Založili několik buněčných skupinek a některé z nich se několikrát zmnožily. Kdyby se člověk díval na počet skupinek, které se scházejí, a počet lidí, kteří byli spaseni, zdálo by se, že jejich služba byla dosud úspěšná.

Avšak s pokračujícím růstem a násobením skupinek roste u Petra, Šárky a Michala nespokojenost. Každý z nich má problémy a otázky, které z úsilí vychovávat z nových učedníků vedoucí vznikají, a není nikdo, na koho by se obrátili o radu. Všichni jsou tak zaneprázdnění, že se sotva vídají, a zdá se, že pomalu směřují k vytvoření samostatných služeb. Když Petr, Šárka a Michal začali ve městě pracovat, měl Petr vizi založit pomocí buněčných skupinek několik nových sborů. Poslední dobou jsou však všichni tak zaneprázdnění svými skupinkami, že o tom už nikdo nemluví.

Petr, Šárka a Michal však neví, že několik nejmladších skupinek zakouší problémy, se kterými by jim někteří zkušenější vedoucí mohli pomoci; ale nikdo jim to neřekl ani je nepožádal o pomoc. Dvě skupinky najednou plánují uspořádání evangelizací ve stejné části města, zatímco další velké části zůstávají bez jakéhokoliv svědectví o Kristu. Petr je rád, že buňky dál rostou a množí se, ale zdá se mu, že by mohli dosáhnout více, kdyby našli způsob, jak pracovat ve vzájemném souladu.

Petr si v tomto scénáři neuvědomuje, že v jeho službě v buněčných skupinkách chybí organizační stránka. Je zapotřebí, aby někdo poskytoval buňkám dohled a aby je organizoval a koordinoval jejich úsilí o evangelizaci jejich města.

Naneštěstí u mnoha lidí zapojených do služby vzbuzuje slovo „organizace“ představu nudného papírování a zbytečného přerušování práce. Někdy „organizace“ znamená autoritu, hierarchii a kontrolu, a je tedy něčím, čemu se lidé chtějí ve své službě vyhnout. Avšak pokud je organizace náležitě připravena a aplikována, může napomoci nejlepšímu možnému využití Božích prostředků a umožnit, aby služba byla velmi plodná.

Organizace je nezbytná k tomu, aby prostřednictvím buněčných skupinek vzniklo hnutí zakládání sborů.

Organizace je nezbytnou stránkou služby v buněčných skupinkách a je *naprosto nevyhnutelná* k tomu, aby prostřednictvím buněčných skupinek vzniklo hnutí zakládání sborů. Organizace v podobě určité dohlížecí struktury je nezbytnou složkou větší vize služby zvláště tehdy, když buněčné skupinky začnou růst a násobit se.

I. DOHLED NAD BUNĚČNÝMI SKUPINKAMI

„Dohlížitel“ je v obecném smyslu někdo, kdo dohlíží na práci druhého člověka. Je zodpovědný za to, že se tato práce udělá dobře a včas. Ve službě buněčných skupinek je potřeba, aby „dohlížitelé“ pomohli vedoucím buněk s „prací“, která se v buněčných skupinkách odehrává. Tito dohlížitelé neovládají a nenutí vedoucí, aby dělali věci po jejich; místo toho jim poskytují vhled, moudrost a praktické rady tak, aby buněčné skupinky byly ve své službě efektivní.

A. Důležitost dohledu

Bez ohledu na to, jak se buněčné skupinky ve službě používají, je nutné zvážit, jak se na ně bude v konkrétních podmínkách služby dohlížet. Je několik důvodů, proč je určitý druh dohledu ve službě buněčných skupinek potřebný:

Koordinace: Skupinky, které jsou pod dohledem, mají takovou strukturu vedení, která umožňuje koordinovat snahy jednotlivých skupinek ve světle celkové strategie služby. Ve službě jednotlivých buněk je pak koordinace k tomu, aby úsilí každé z nich přispělo ke splnění rozsáhlejšího služebního úkolu. Koordinace je výsledkem toho, že lidé vidí celkový obraz obsahující i to, co se děje vně jednotlivých buněčných skupinek.

Řekněme, že celkovým cílem konkrétní služby buněčných skupinek je evangelizace celého města či obce a založení tří nových sborů. Pokud je úsilí buněk koordinované, budou skupinky s to rozprostřít se po celém městě a nebudou se vzájemně překrývat. Udělají průzkum, aby určily cílové oblasti města, a každá skupinka nakreslí svůj „kruh zodpovědnosti“ okolo oblasti, kterou bude evangelizovat. Tímto způsobem budou buňky schopny být efektivním svědectvím celému městu. Až přijde čas založit nové sbory, koordinace mezi buňkami umožní vyvážený a rozumný přístup k seskupení těchto buněk do sborů.

Vedení: Je-li určitý typ dohlížecí struktury na svém místě, pak každý vedoucí buněčné skupinky má někoho, na koho se může obracet s otázkami, problémy a těžkostmi. Je zde vytvořeno prostředí, ve kterém se vedoucí buněčných skupinek mohou učit jeden od druhého i od zkušenějších vůdců. Místo toho, aby vedoucí buněčných skupinek bojovali s problémy a otázkami sami, mají se na koho obrátit pro pomoc a radu.

Jednou z nejdůležitějších stránek dohledu je to, že poskytuje péči a výživu vedoucím buněčných skupinek.

Vedoucí buněčných skupinek neustále slouží potřebám lidí ve svých skupinkách, ale nikdo neslouží jim. *Jednou z nejdůležitějších stránek dohledu je to, že poskytuje péči a výživu vedoucím buněčných skupinek.* Jedním praktickým způsobem, jak se to může uskutečňovat, je vytvoření „vůdcovské“ buněčné skupinky, ve které se budou scházet vedoucí jednotlivých buněk, aby o ně bylo postaráno a aby se učili jeden od druhého.

Zodpovědnost: Každá buněčná skupinka má své cíle, které jsou součástí celkového zaměření služby. Vedoucí těchto skupinek potřebují někoho, komu se za plnění těchto cílů budou zodpovídat. Cíle buněčné skupinky je možné pravidelně hodnotit a podle potřeby vyladovat. To je zvláště užitečné u nových skupinek a vedoucích, protože jim to pomůže modlit se a přemýšlet o Boží vůli pro jejich skupinku a stanovit pro ni realistické cíle. Vedoucí buněčné skupinky, který je veden k zodpovědnosti, se namísto čekání „až se něco bude dít“ bude snažit pomáhat své skupince dosáhnout toho, co před něj Bůh postavil jako cíl.

Bezúhonnost: Jednou z výhod služby ve skupinkách je, že v buňkách jsou z nových věřících dělání učedníci a připravování noví vedoucí. Avšak nedostatek zralosti spojený s nadměrnou horlivostí může být nebezpečnou kombinací. Skupinka se může odchyliť a začít nesprávně vykládat nebo aplikovat Písmo. Dohlížecí struktura může poskytnout „kontrolu“, ke které musí docházet v každé buněčné skupince, aby se přehánění, krajnosti a nebo dokonce falešná učení nestaly problémem. Skupinka, která je ponechána sama sobě, může skončit s chybným výkladem a vyučováním Božího slova.

B. Dohlížecí struktura

Bez ohledu na to, jakým způsobem se na buněčné skupinky dohlíží, základní pojetí zůstává stejné: *musí existovat strukturovaný přístup* ke koordinaci a pomoci vedoucím buněčných skupinek, kteří se snaží vystrojovat lidi a rozvíjet služby ve svých buňkách.

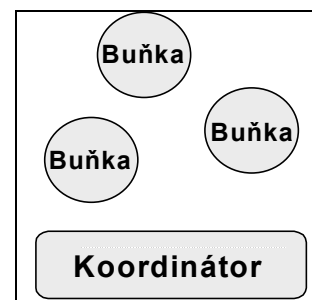
Dohlížitelé vedou vedoucího skupinky k zodpovědnosti vůči úkolům a cílům ve skupince a pozorují učení a duchovní růst jak vedoucího, tak členů skupinky.

V typické dohlížecí struktuře pro buněčné skupinky jsou obvykle dvě úrovně rádců. První úroveň budeme nazývat *koordinátoři*, a ti pracují přímo s vedoucími buněčných skupinek. Druhou úroveň budeme nazývat *dohlížitelé*, kteří pracují především s koordinátory. Koordinátoři i dohlížitelé mají přesně stanovené úlohy a zodpovědnosti vedoucí k budování vedoucích buněčných skupinek a jejich služby.

1. Koordinátor

Vzhledem k tomu, že úlohou koordinátora je především usměrňovat a vyučovat vedoucí buněčných skupinek, koordinátor sám by nejdříve měl být vedoucím buněčné skupinky, než bude ustanoven za koordinátora. Vedoucí buněčných skupinek potřebují mít někoho, kdo jim bude radit, má-li být jejich služba úspěšná. Koordinátor by tedy měl být zapojen do života a služby vedoucího buněčné skupinky v těchto oblastech:

- **Problémy ve skupině** — Koordinátor se s vedoucími buněčných skupinek schází pravidelně. Někde je to až jednou týdně, jinde to může být jen jednou měsíčně. Může se přitom jednat o neformální setkání, nebo se koordinátor může rozhodnout, že vytvoří „vůdcovskou“ buněčnou skupinku. Během těchto setkání mohou vedoucí buněčných skupinek klást otázky, diskutovat o problémech a učit se jeden od druhého ze svých zkušeností s buněčnými skupinkami.
- **Osobní duchovní růst** — Koordinátor by se měl též snažit trávit čas s vedoucími a jejich rodinami jednotlivě, aby je lépe poznal a aby lépe rozuměl, co se v životě každého vedoucího děje. Měla by to být přátelská setkání sdílení a společenství, jako například společné jídlo, nebo jen posezení u čaje či kávy u vedoucího doma.
- **Budování nových vedoucích** — Jednou z nejtěžších oblastí služby vedoucího buněčné skupinky bude příprava učedníka na vedoucího. Většina nových vedoucích nikdy aktivně nepracovala na budování dalšího člověka tak, aby se z něj stal vedoucí, a proto budou mít v této oblasti mnoho otázek a problémů. Koordinátor může sdílet praktické způsoby, jimiž on sám připravoval učedníky na vedoucí v dřívějších skupinkách.
- **Plánování a vzájemná vykazatelnost** — Koordinátor je zodpovědný za pomoc vedoucími buněčné skupinky při přípravě cílů a plánů pro službu a za to, že je povede k zodpovědnosti v jejich uskutečňování. To zahrnuje nakreslení „okruhu zodpovědnosti“ u každé skupinky, který by jí měl pomoci porozumět, kde budou pracovat (v jaké geografické oblasti) a jakou část populace budou oslovovat. Koordinátor musí také pomáhat vedoucími buněčných skupinek s přípravou a uskutečňováním plánu pro násobení. Navíc by každý vedoucí buněčné skupinky měl mít individuální plány pro duchovní rozvoj každého člena skupinky a plány pro evangelizaci a další aktivity ve skupince. Opakování a upravování těchto plánů s vedoucími buněčných skupinek je pro růst a úspěch každé z nich nezbytné.

Obrázek 13.1 Koordinátor

- **Praktické dovednosti pro službu** — Koordinátor by také měl poskytovat pokračující přípravu a vyučování vedoucím buněčných skupinek tak, aby byli dále vyzbrojováni pro plodnou službu. Koordinátor by se měl snažit poskytovat vyučování, jež naplní potřeby, které v dané chvíli existují v životech a službách vedoucích. Vyučování by mělo nabízet praktické způsoby, které pomohou v problémech a situacích, kterým vedoucí v reálném životě čelí.
- **Povzbuzení** — Je dobré, aby koordinátor čas od času buněčné skupinky navštívil, aby jasně chápal, co se ve skupinkách studuje a vyučuje. Každý kontext služby je jiný, ale koordinátor by měl sledovat, kolik je ve skupinkách členů, kolik hostů do nich přichází, kde se scházejí a také jakékoliv nevyřešené problémy, před kterými vedoucí v současné době stojí.
- **Modlitba** — Koordinátor musí trávit čas na modlitbách s vedoucími buněčných skupinek a také se za ně musí modlit ve svých osobních modlitebních chvílích. Neustále by měl hledat způsoby, jak vedoucím pomoci tak, aby jejich služba byla úspěšná a aby rostli ve zralosti a podobnosti Kristu.

Každý vedoucí buněčné skupinky by měl mít konkrétní plány na duchovní růst každého člena skupinky.

Kvůli značnému množství času a energie, které koordinátor musí péči a rozvoji každého vedoucího buněčné skupinky věnovat, by neměl být zodpovědný za více než čtyři nebo pět buněčných skupinek.

2. Dohlížitel

Úloha dohlázeitele a koordinátora se liší hlavně skutečností, že dohlázeitel nejedná přímo s vedoucími buněčných skupinek – pracuje totiž především s koordinátory. Dohlázeitel by měl mít dostatek zkušeností ve službě buněčných skupinek na úrovni vedoucího buněčné skupinky i koordinátora. Dohlázeitel má zájem o život a službu každého koordinátora a také o celkové nasměrování služby buněčných skupinek. Dohlázeitel je rádcem pro koordinátory stejným způsobem, jako jsou koordinátoři rádcí pro vedoucí buněčných skupinek.

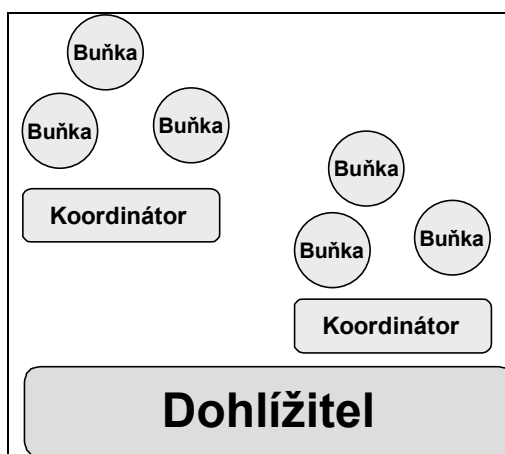
Dohlázeitel by se měl s koordinátory scházet pravidelně nejméně jednou za měsíc. Během těchto setkání mohou koordinátoři informovat o aktivitách každé buněčné skupinky, za kterou zodpovídají. Pro účely vedení záznamů může dohlázeitel vypracovat určitý písemný formulář, který koordinátoři vyplní informacemi o buňkách.

Jednou z nejdůležitějších funkcí dohlázeitele je sledovat a rozvíjet pokračující koordinované úsilí mezi buněčnými skupinkami. Dohlázeitel musí mít na paměti celkový obraz služby a měl by ověřovat, že každý koordinátor jasně rozumí úloze každé buněčné skupinky v tomto plánu. Například cílem jedné služby buněčných skupinek je založit dva nové sbory v určité části města. Dva koordinátoři pracují s nezávislými buněčnými skupinkami, zatímco třetí koordinátor má na starosti několik nezávislých buněčných skupinek i několik skupinek, které založil existující sbor. Zodpovědností dohlázeitele je pomoci koordinátorům chápat, jak mohou všechny tyto buněčné skupinky pracovat společně na vytvoření oněch dvou nových sborů a jaké kroky je k tomu potřeba podniknout.

Když ve skupince nebo v životě koordinátora vzniknou problémy, dohlázeitel je vždy k dispozici, aby naslouchal, modlil se a radil. Měl by mít vyhrazen čas na pravidelnou modlitbu za každého koordinátora a také by se měl modlit za jakékoliv naléhavé potřeby v rámci skupinek.

Některá služební seskupení pravidelně fyzicky shromažďují všechny buněčné skupinky (např. jednou měsíčně) k uctívání, společenství a/nebo vyučování. Pokud se konají taková shromáždění, bude za jejich vedení zodpovědný dohlázeitel (nebo

Některá služební seskupení pravidelně fyzicky shromažďují všechny buněčné skupinky (např. jednou měsíčně) k uctívání, společenství a/nebo vyučování.

Obrázek 13.2 Dohlížitel

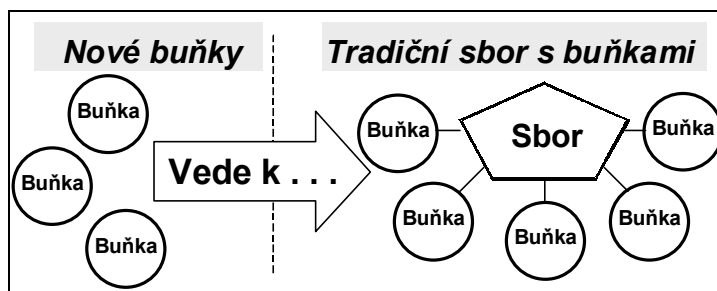
koordinátor, pokud žádný dohlížitel neexistuje), a ten může požádat jednoho nebo více koordinátorů, aby mu s vedením chval nebo vyučováním pomohli.

II. STRUKTURA DOHLEDU PRO RŮZNÉ MODELY SLUŽBY BUNĚČNÝCH SKUPINEK

Formu dohlížecí struktury mnohdy určí fyzická organizace služby buněčných skupinek. Lekce 6 o buněčných skupinkách „Filosofie služby buněčnými skupinkami“ předkládá několik různých modelů, které se dají použít ve službě skupinek. Následuje krátké zopakování všech těchto situací spolu s typy struktur dohledu, které v nich lze upotřebit.

A. Model 1: Buněčné skupinky, které založí tradiční sbor s buňkami

V této situaci dochází k růstu jedné nebo více buněk a k následnému násobení až do okamžiku, kdy je založen nový tradiční sbor. Tento sbor se bude scházet na jednom místě a bude mít tradiční bohoslužbu vhodnou pro místní prostředí a kulturu. Sbor bude dále používat službu buněčných skupinek pro evangelizaci, společenství,

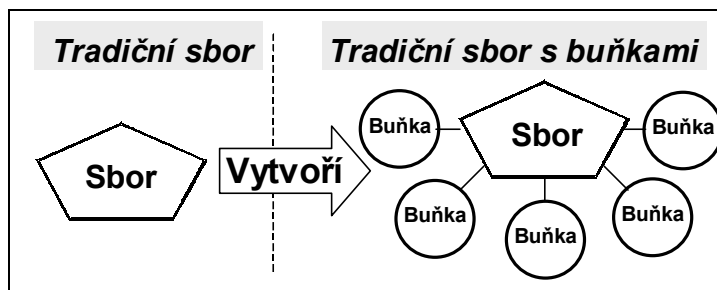
Obrázek 13.3 Buňky zakládají sbor

učednictví a pokračující růst církve. Může také rozvíjet tradiční „programy“ služby, jako např. nedělní školu, službu žen, evangelizaci dětí o víkendech apod. Takový model je znázorněn na obrázku 13.3.

V tomto případě bude dohlížecí struktura zapotřebí dlouho před založením sboru. Tento model bude vyžadovat nejméně jednoho koordinátora, aby dohlížel na službu jednotlivých buněk a pomáhal vedoucím koordinovat úsilí o založení nového sboru. Stojí za povšimnutí, že po založení sboru a s pokračujícím růstem a násobením buněk může být koordinátor nazván „diakonom“ nebo „starším“, který zodpovídá za službu buněčných skupinek.

B. Model 2: Stávající sbor začne používat buněčné skupinky

Je možné, že stávající sbor začne používat buněčné skupinky ke sdílení, evangelizaci a učednictví (viz lekce 12 o buněčných skupinkách). Vedení sboru se musí rozhodnout, kolik skupin sbor potřebuje nebo je schopen založit, přičemž vezme v úvahu počet členů sboru a počet lidí, kteří se mohou stát vedoucími nově vzniklých skupinek. Časem začne spolu s růstem a dělením skupinek růst i celý sbor. Takové uspořádání znázorňuje obrázek 13.4.

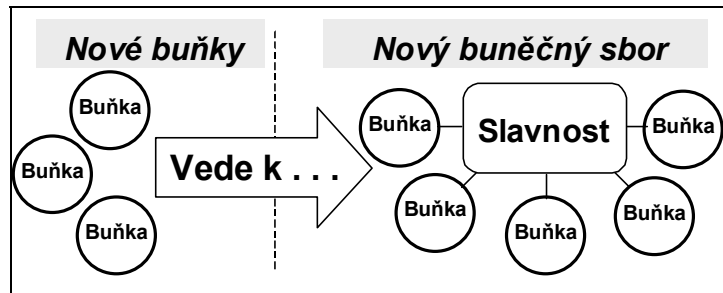

Obrázek 13.4 Ke sboru přibudou skupinky

Struktura dohledu v tomto případě typicky využívá stávající vůdce sboru, kteří plní roli koordinátorů a dohlížitelů. Diakoni nebo starší se mohou stát koordinátory, zatímco kazatel (nebo pastorační tým) se logicky nabízí do role dohlázele. Jak skupinky rostou a množí se, obvykle do rolí koordinátorů a dohlázele přecházejí právě zkušení vedoucí skupinek.

C. Model 3: Buněčné skupinky, které založí buněčný sbor

Buněčný sbor se od tradičního liší v tom, že zde není žádná církevní budova, žádné pravidelné nedělní bohoslužby a sbor neexistuje k tomu, aby ve svém rámci vytvářel a udržoval „programy“. Sbor se skládá z buněk a všechny funkce církve včetně křtu a večeře Páně se odehrávají právě v nich. Buňky se pravidelně (např. jednou měsíčně) scházejí ke společnému slavnostnímu shromáždění. Jedná se o čas povzbuzení, společenství, uctívání i vyučování. Všechny buňky se přitom považují za součást jednoho velkého sboru. Tento model znázorňuje obrázek 13.5.

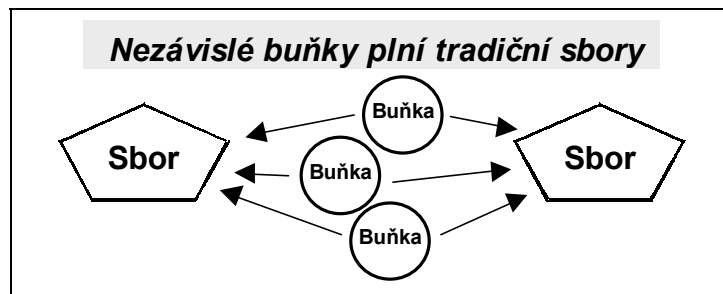

Obrázek 13.5 Buňky zakládají nový buněčný sbor

Dohlížecí struktura pro buněčný sbor je často jednoduchá a hierarchická. Každých pět buněčných skupinek má svého koordinátora a každých pět koordinátorů svého dohlázele. Jestliže se počet skupinek rozroste ještě více, je zapotřebí vytvořit další úroveň rádců, kterým se někdy říká „buněční pastoři“ a kteří pracují s dohlázele.

D. Model 4: Několik buněčných skupinek roste, násobí se a „plní“ existující sbory

Není potřeba, aby buněčné skupinky přímo zakládaly nové sbory. Strategičtější může být budovat a posilovat existující místní sbory, které časem založí nové dceřinné sbory. Buněčné skupinky jsou zakládány nezávisle na existujících sborech. Lidé, kteří přicházejí do buněčných skupinek, jsou také povzbuzováni k tomu, aby začali chodit do místního sboru. Často budou dále součástí své buněčné skupinky a budou navštěvovat také sbor. To vše je vidět na obrázku 13.6.

Obrázek 13.6 Buňky plní sbory

V této situaci může jeden z vedoucích buněčných skupinek plnit úlohu koordinátora, aby pomohl organizovat úsilí skupinek, aby se v dané oblasti budovaly sbory. Pokud se časem jeden nebo více stávajících sborů rozhodne používat buněčné skupinky, bude zapotřebí promyslet a použít jinou dohlížecí strukturu.

III. APLIKACE PRO VAŠI SLUŽBU V BUNĚČNÝCH SKUPINKÁCH

Zvolené tituly pro jednotlivé osoby v dohlížecí struktuře, jako koordinátor a dohlázele, nejsou důležité. V prostředí vaší služby můžete zvolit a používat jakékoliv názvy, které považujete za vhodné a srozumitelné. Nejdůležitější je, že v dané kontrolní struktuře existují lidé, kteří vykonávají *funkce* koordinátorů a dohlázele. A to jsou lidé, kteří jsou zapotřebí, aby buněčné skupinky uskutečnily cíle, které před ně Bůh postavil.

Váš kontext určí, kdo bude ve skutečnosti plnit tyto vůdcovské role. Jestliže se zakládají nové buněčné skupinky nezávisle na existujícím sboru, bude roli koordinátora zastávat zpravidla ten vedoucí buněčné skupinky, který má nejvíce zkušeností.

Možná používáte buněčné skupinky v tradičním sboru, abyste mu pomohli růst (a aby nakonec mohl založit nové dceřinné sbory). V této situaci je při rozhodování, kdo obsadí role koordinátora a dohlázele, zapotřebí moudrost a uvážlivost. Vždy je vhodnější, aby tito lidé byli sami vedoucími skupinek a měli dostatek zkušeností ze života buněčných skupinek. V tradičním sboru mohou totiž rychle vyvstat problémy, když jsou do těchto úloh postaveni lidé, kteří dosud nikdy nebyli součástí služby buněčných skupinek. Pokud jste v takové situaci, je zapotřebí mnoha modliteb a moudrosti. Nemáte-li jinou volbu než použít na tato místa vedoucí, kteří nemají zkušenost s buňkami, udělejte, co bude ve vašich silách, abyste jim pomohli porozumět

myšlenkám, výhodám a charakteristickým znakům služby buněčných skupinek. Časem se těchto postavení v dohlížecí struktuře mohou ujmout vedoucí z řad buněčných skupinek.

Když vidíme jakoukoliv hierarchickou strukturu, jednou z prvních věcí, která nás naneštěstí napadne, je prvek kontroly. Je důležité chápat, že dohlížecí struktura neslouží k *ovládání* služby buněčných skupinek. Místo ovládání buněčných skupinek by každý vedoucí v této organizační hierarchii měl dělat všechno, co může, aby připravil, zmocnil a *uvolnil* buněčné skupinky k tomu, aby sloužily jakýmkoliv způsobem, ke kterému je Duch svatý vede. Hnutí buněčných skupinek pod vedením Ducha svatého je z hlediska lidského zásahu ve skutečnosti velmi „nekontrolovatelné“. Sloužit v buněčných skupinkách a jejich prostřednictvím znamená věrnou poslušnost Božího lidu, který odevzdává své životy, čas a nadání k tomu, aby je Bůh použil.

Dohlížecí struktura neslouží k *ovládání* služby buněčných skupinek, ale k přípravě, zmocnění a uvolnění buněk ke službě.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Vysvětlíte potřebu určitého typu dohlížecí struktury při práci ve službě buněčných skupinek. Proč buňky nenechat, aby si dělaly, co chtějí? Jaké jsou výhody, když taková struktura existuje?
2. Vlastními slovy stručně vyjádřete organizační funkce, které by se měly uskutečňovat v jakékoliv rozvíjející se službě buněčných skupinek.
3. Jestliže jste v současné době zapojeni do služby buněčných skupinek a dosud není nikdo, kdo by plnil úlohu koordinátora, na koho byste se mohli obrátit, aby se jím stal? Uvažujete o plnění této úlohy někdy v budoucnosti?
4. V čem se role dohlížeče liší od úlohy koordinátora?
5. Je možné, aby koordinátoři a dohlížitelé byli i nadále vedoucími buněčných skupinek?

AKČNÍ PLÁN

1. Přečtěte si Přílohu 13A „Buněčné skupinky: Poslední krok“. Na modlitbách přemýšlejte o tom, co Bůh chce pro vaši službu buněčných skupinek dříve, než v ní začnete připravovat nějaký typ dohlížecí struktury.
2. Pak sestavte jednoduchý plán pro takový typ dohlížecí struktury, která je pro konkrétní prostředí vaší služby buněčných skupinek nezbytná. Přemýšlejte o titulech, které byste pro role koordinátora a dohlížeče použili. I v případě, že v této chvíli máte jen několik buněčných skupinek, přemýšlejte, kdo by mohl plnit úlohu jejich koordinátora. Když bude Duch svatý dále působit a vaše skupinky porostou a budou se násobit, podle čeho rozhodnete, kdo budou budoucí koordinátoři a dohlížitelé? Odkud přijdou a jaké typy vzdělání nebo zkušeností budou potřebovat, aby byli pro tento druh služby připraveni? Jaký typ dohlížecí struktury potřebujete, abyste ve vašich skupinkách udrželi a podpořili růst, který Bůh chce? Jaký druh dohlížecí struktury nejlépe doplní model služby, se kterým pracujete? Ve svém plánu nakreslete diagram modelu, který používáte, a to, jak do tohoto modelu zapadá zvolená dohlížecí struktura.

3. Svůj plán na dohlížecí strukturu projděte se svým učitelem nebo s instruktorem této lekce.

Buněčné skupinky: Poslední krok

I. SRDCE PRO NÁRODY

Když studujeme Bibli, vychází velmi jasně najevo, že Bůh chce, aby ho znaly národy po celé zemi. Ve 2. Mojžíšově 19:5 Bůh přikazuje Mojžíšovi, aby Izraelskému lidu řekl: „...budete-li mě skutečně poslouchat a dodržovat mou smlouvu, budete mi zvláštním vlastnictvím jako žádný jiný lid, třebaže má je celá země. Budete mi královstvím kněží, pronárodem svatým.“ Až do příchodu Krista byl izraelský národ Božím vyvoleným nástrojem, aby byl svědkem jeho svrchovanosti a slávy. Žalm 96:2-3 říká: „Zpívejte Hospodinu, dobrořečte jeho jménu, zvěstujte den ze dne jeho spásu, vypravujte mezi pronárody o jeho slávě, mezi všemi národy o jeho dívech.“

Když přišel Ježíš, naplnil starozákonní Zákon (Ř 10:4), vybudoval církev (Mt 16:18) a přikázal svým učedníkům, aby byli jeho svědky (Sk 1:8) „až na sám konec země“. Církev se stala nástrojem, jehož prostřednictvím Bůh chce, aby všechny národy poznaly jeho lásku a milost.

Naši motivací pro zakládání nových sborů je naplnit přikázání, které nám Kristus dal ve Velkém poslání. Zjistili jsme, že buňkové skupinky jsou způsobem, jak zakládat rostoucí, zdravé a násobící se sbory. Strávili jsme hodně času probíráním podrobností a chodu služby buňkových skupin.

Je důležité znát a chápat zvláštnosti služby buňkových skupin. Funkce buňkové skupiny vidíme na příkladu rané církve v Jeruzalémě (Sk 2:42-47). Buňkové skupiny jsou jedním ze způsobů, jak tyto funkce napodobovat a dávat jim prostor, aby se mohly uskutečňovat v našich dnešních sborech a službách.

Avšak je důležité mít na paměti souhrnný cíl, celkový obraz toho, co Bůh od naší jednotlivé služby chce. Jakou úlohu hrají buňkové skupiny při naplňování Velkého poslání? Co by se mělo dít ve vašich buňkových skupinách, abyste se stále více přibližovali tomuto cíli? Stačí založit několik skupin a pak vidět, že se začínají násobit, nebo chce Bůh víc? Co je „posledním“ krokem pro buňkové skupiny při naplňování příkazu, který Kristus vydal před téměř dvěma tisíci lety?

Zjistili jsme, že buňkové skupinky jsou způsobem, jak zakládat rostoucí, zdravé a násobící se sbory.

II. NÁSOBENÍ VÍROU

Jedním z hlavních poznávacích rysů buňkových skupin je to, že se násobí. Mají-li zůstat buňky naživu, musí docházet k násobení. Jinak nakonec ustnou a zahynou. Násobení není motivací k evangelizaci v buňkových skupinách, avšak umožňuje, aby k aktivní a trvalé evangelizaci docházelo. V násobících se skupinách je vždy „místo“ pro více nevěřících a nově obrácených.

Každý z nás chápe potřebu násobení ve službě buňkových skupin a souhlasí s ní. Avšak jak často „omezujeme“ Boží moc a svrchovanost našimi omezeními víry a víze? Díváme se na naše buňkové skupiny stejnými očima jako Bůh? Kdybychom viděli naši službu tak, jak ji vidí Bůh, jaká omezení by padla? Co by bylo jiné? Jak bychom rozuměli důležitosti a potenciálnímu dopadu našich buňkových skupin?

Když poprvé začneme pracovat s buňkovými skupinami, je těžké přemýšlet o něčem větším než o tom, jak tyto první skupiny uvést do pohybu, jak připravit učedníky na vedoucí a jak se dopracovat k násobení. Mnoho věcí se učíme chybami, problémy a radostmi z toho, že jsme vedoucím buňkové skupiny. Brzy si uvědomíme, že potřebujeme, aby jednotlivé skupiny pracovaly společně v harmonii a spolupráci jedna s druhou, abychom ve službě dosáhli větších cílů. A časem začneme uvažovat o určitém druhu organizační struktury, která je zapotřebí ke koordinaci úsilí mnoha buňkových skupin.

Izajáš 40:26 říká: „*K výšině zvedněte zraky a hled'te: Kdo stvořil toto všechno? Ten, který v plném počtu vyvádí zástupy hvězd a všechny volá jménem; má obrovskou sílu a úžasnou moc, nechybí mu ani jedna.*“ I v naší službě v buňkových skupinách potřebujeme „zvednout zraky k výšině“. Když se díváme kamkoliv jinam, než na Boha, uvažujeme jen o tom, co můžeme udělat vlastními silami. Ale když se díváme na Boha, začneme chápat jeho moc a sílu i to, co skrze nás může učinit.

Kdybychom měli oči, které vidí to, co Bůh, byli bychom nadšení, vystrašení, nebo obojí? Neomezuje náš nedostatek víry naši schopnost být použiti Bohem ve všem, co je jeho vůle pro naše životy a službu? Víra nám umožňuje snít velké sny a usilovat o velké věci pro Boha, když si uvědomíme, že ke zmocnění našeho úsilí je k dispozici jeho síla.

Víra se nezabývá všemi našimi omezeními a nedostatky. Místo toho se soustřeďuje na prozřetelnost a schopnost samotného Boha vykonat to, co chce. Víra znamená vidět zdánlivě nedosažitelný a neuskutečnitelný cíl a pak být ochotni vykročit a nechat se použít Bohem při dosahování toho, co je z lidského hlediska „nemožné“. Víra neznamena přesně chápat, jak konkrétní cíl nebo úkol uskutečnit, ale chápat, že Bůh je schopen to dokonat prostřednictvím lidí, kteří jsou ochotni nechat se jím použít bez ohledu na svou situaci a okolnosti.

Zmínili jsme se o tom, že vedoucí buňkových skupin by se měli snažit *uvolňovat* tyto skupiny, aby sloužily v moci Ducha svatého a pod jeho vedením. Když jsou v buňkových skupinách členové, kteří v poslušnosti zcela odevzdali své životy, čas a nadání Pánu, pak má Duch svatý lidi, se kterými může pracovat a skrze které přinese mnoho ovoce.

Vedoucí buňkových skupin by se měli snažit *uvolňovat* tyto skupiny, aby sloužily v moci Ducha svatého a pod jeho vedením.

Být zcela odevzdání Bohu znamená mít víru, která nám umožní sloužit v těžkých podmínkách, překonávat zdánlivě nepřekonatelné překážky a přestávat přijímat omezení, která na nás naložil svět. Je zapotřebí se modlit, aby nám Bůh dal takovou víru, abychom mohli být skrze naše buňkové skupiny použiti k uskutečnění velkých věcí, které mu leží na srdci.

III. SBORY PRO NÁRODY

Jestliže jedním z našich cílů ve službě jsou násobící se buňkové skupiny, které se vyvíjejí ve sbory, kolik jich bude stačit? Co kdybychom měli několik skupin, které jsou aktivní ve službě v našem městě? A co takhle deset, nebo padesát nebo pět set skupin?

Druhý list Petřův 3:9 ukazuje Boží vztah ke ztraceným: „*Pán neotálí splnit svá zaslíbení, jak si to někteří vykládají, nýbrž má s námi trpělivost, protože si nepřeje, aby někdo zahynul, ale chce, aby všichni dospěli k pokání.*“ Také touhou našeho srdce by mělo být oslovit „všechny“ se spásnou zprávou o Ježíši. Potřebujeme dostatek skupin, které budou sloužit nejen v celé čtvrti nebo obci, ale v celých městech a regionech. Ježíš mluvil o víře, která dokáže přenášet hory (Mt 17:20). Máme dostatek víry na to, abychom viděli celou zemi naplněnou buňkovými skupinami, které evangelizují ztracené, budují věřící a hlásají dobrou zprávu o Ježíši Kristu, dokud se nevrátí?

Až naše služba v buňkových skupinách přestane být omezována našim nedostatkem víry a krátkozrakostí, pak začnou být v Božích rukou užitečné. Když naše skupiny budou mít vizi nejen pro bezprostřední budoucnost, ale i pro dobu, kdy bude celá země naplněna sbory, pak je Bůh začne používat způsobem, o kterém se nám nikdy ani nesnilo.

Toto je tedy „poslední“ krok, který je zapotřebí udělat, mají-li naše buňkové skupiny pomáhat k naplnění Velkého poslání. Tímto posledním krokem je povzbuzování všech vedoucích a členů buňkové skupiny k tomu, aby viděli použití své skupiny způsobem, kterým ji touží použít Bůh. Je to proces předávání širší a širší vize, vyzývání vedoucích, aby „zvedli zraky“ k nebesům a spatřili svou zemi naplněnou Boží slávou. Je to proces aktivní práce na dosažení cíle prostřednictvím našich buňkových skupin.

Až v našich službách buňkových skupin budeme mít oči, které vidí, a víru, která se zvedá na výzvu, pak uvidíme Ducha svatého, jak začíná tyto skupiny používat obrovským a zázračným způsobem. Budeme-li se vroucně modlit za naše národy, Bůh začne působit násobením skupin, které budou mít dopad na celá města, regiony a země.

Tento poslední krok v naší službě buňkových skupin je jednoduše „krokem víry“. Je to poslední krok, který musíme udělat, mají-li naše skupiny být použity Božím Duchem svatým na pomoc uskutečňování Velkého poslání. Nemusíme se přitom bát prohry. William Carey, který šel jako průkopnický misionář do Indie, jednou řekl: „Usilujte o velké věci pro Boha a očekávejte

„Usilujte o velké věci pro Boha a očekávejte velké věci od Boha.“
— William Carey

velké věci od Boha."

Tato moc patří Pánu — my potřebujeme být služebníky, skrze které tato moc poplyne. Tato vize je od Pána a my jen potřebujeme oči, které jsou ochotny ji vidět. Také uskutečnění tohoto úkolu je na Pánu; na nás je věřit, že naše snahy vedou k naplnění úkolu, o němž sám Bůh slíbil, že ho splní.

Bůh čeká na věrné služebníky, kteří s ním udělají tento „krok víry“. Budete jedním z nich?

KÁZÁNÍ

KÁZÁNÍ
1
LEKCE

Biblické kázání I.

POCHOPENÍ POSELSTVÍ

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je vysvětlit, jak si připravit kázání, které se bude držet myšlenky vykládaného textu a jasně sdělí jeho hlavní obsah.

☞ OSNOVA LEKCE

- Kázání by mělo objevit a sdělit obsah Bible, ne vlastní myšlenky přednášejícího.
- Existuje mnoho různých druhů kázání. Výběr té správné struktury je dán textem samým, posluchači a přednášejícím.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Vědět, jak ke zjednodušení a objasnění hlavního bodu textu využívat *téma a doplněk*.
- Znat základní strukturu kázání
- Vědět o různých typech kázání, které je možné přednést.

ÚVOD

Biblické kázání je aktivita Boží i lidská. Bůh promlouvá k myslím a srdcím lidí a přivádí je k víře a zralosti v Kristu, ale dělá to prostřednictvím lidských zprostředkovatelů poselství. V tomto procesu jsou tři hlavní činitele: Boží slovo, Duch svatý a kazatel. *Zodpovědností kazatele je zprostředkovat Boží poselství v moci Ducha svatého.*

Celkovým účelem biblické zvěsti je přesvědčit lidi, aby věřili předkládaným informacím a jednali podle nich. Aby k tomu došlo, má kazatel za cíl sdělit biblickou pravdu způsobem, který:

- přesvědčí mysl
- vzbudí obrazotvornost
- pohne vůlí
- promluví do svědomí
- zasáhne city

Existují tři hlavní faktory, na kterých závisí to, zda se podaří tyto cíle naplnit. Jsou to 1) obsah kázání, 2) posluchači a 3) mluvčí. Kázání musí přesně odrážet to, co chce lidem sdělit Bůh. Posluchači si musí uvědomit, že předkládané téma souvisí s jejich životem. Mluvčí pak musí přednést kázání takovým způsobem, který bude jasný a nebude k Boží pravdě nic přidávat ani z ní ubírat. Každá z lekcí tématu „kázání“ se bude zabývat jedním z těchto tří vlivů. Když vytváříme a předáváme biblické kázání, vycházíme z několika různých předpokladů:

- Chceme, aby kázání bylo založené na tom, co říká Boží slovo a ne na našich vlastních myšlenkách nebo na myšlenkách, které jsme od někoho slyšeli.
- Induktivní metodou jsme objevili význam textu, na který budeme kázat.
- Jsme v situaci, kdy je „jednostranný“ způsob komunikace (např. kázání) efektivnější než „oboustranná“ metoda (např. vedení induktivního studia Bible nebo prostý rozhovor o Bohu).
- Někteří, ale ne všichni účastníci výcviku budou pravidelně nebo nepravidelně kázat. Principy dobrého biblického kázání se však hodí při mnoha příležitostech — mluvení ke sborovému shromáždění, na setkáních mládeže, setkáních sester, evangelizačních příležitostech apod. Myšlenky uvedené v těchto lekcích zůstanou užitečné jak ženám, tak mužům.

Někteří, ale ne všichni účastníci výcviku budou kázat klasickým způsobem.

I. INDUKTIVNÍ STUDIUM BIBLE — PEVNÝ ZÁKLAD

Nejlepší způsob, jak zajistit, že předkládáme Boží zvěst a ne naše vlastní myšlenky, je založit poselství na induktivním studiu biblického textu. Z tohoto důvodu je zbožné a disciplinované studium textu nezbytné. Pamatuje, že Bibli studujeme induktivně proto, abychom poznali původní záměr autora. Když chápeme a kážeme původní záměr Písma, pak kážeme Boží slovo a ne naše vlastní myšlenky. Metody studia Bible, lekce 2–7 v Příručce 1 vysvětlují, jak provádět induktivní studium Bible. Zopakujte si principy pozorování, výkladu a aplikace z těchto lekcí.

II. HLAVNÍ MYŠLENKA TEXTU

Všemi diskusemi ohledně efektivního mluvení na veřejnosti se táhne jedna společná nit. Efektivní mluvčí staví své poselství na jedné významné myšlence. To platilo a platí pro klasické řečníky, moderní teoretiky komunikace a vynikající kazatele. Protože naše myšlení hledá jednotu a řád, je nezbytné, abychom kázali takovým způsobem, že tyto vlastnosti jsou našim posluchačům zřejmé.

Svá kázání stavíme okolo jedné důležité myšlenky a všechno, co řekneme, by mělo přímo nebo nepřímo podporovat toto téma.

Svá kázání stavíme okolo jedné důležité myšlenky a všechno, co řekneme, by mělo přímo nebo nepřímo podporovat toto téma. Je tedy důležité vybrat biblickou pasáž, která má ústřední myšlenku. Jestliže vámi vybraný text má několik hlavních myšlenek, pak máte pravděpodobně materiál ne na jedno, ale na několik kázání.

A. Ujasněte si hlavní myšlenku (téma)

Často může pomoci rozdělení hlavní myšlenky textu na dvě základní složky: *téma* a *doplněk*. Tato metoda se podobá hledání biblického principu ve stadiu výkladu induktivní metody. „Biblické principy“, které bývají výsledkem induktivního studia, jsou však často poměrně dlouhé nebo složité. Pokud začneme hlavní myšlenkou textu a podaří se nám odhalit *téma* a *doplněk*, můžeme často hlavní myšlenku zkrátit tak, že ji bude lépe možné předat v kázání, a zachovat přitom smysl celého textu.

Téma definuje oblast nebo objekt, o kterém text mluví. Obvykle to bývá osoba, místo, věc nebo myšlenka. Toto téma je možno vyjádřit jednoduchým podstatným jménem, proto samo o sobě obvykle netvoří celou myšlenku. *Tématem* daného textu může být láska, učednictví, Ježíš, Církev, pokání apod. V některých případech může být *téma* i několik slov, která mají význam podstatného jména, např.: „láska k Bohu“, „odpouštění ostatním“, „naplnění Duchem Svatým“ nebo „touha ve všem oslavit Pána“.

Doplněk je fráze, která „doplňuje“ téma vysvětlením, co text o daném tématu říká. *Doplněk* sám o sobě také netvoří celou větu, ale když jej spojíme s *tematem*, dostaneme celou myšlenku, která dává smysl a je poměrně jednoduché ji předat posluchačům.

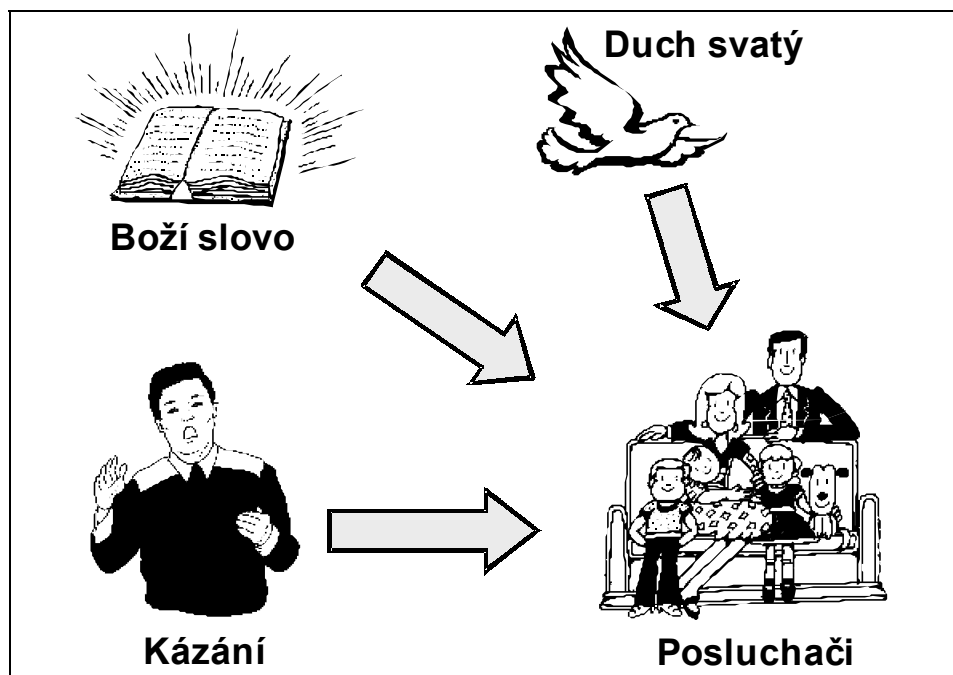
Text:	Téma:	Doplněk:	Hlavní myšlenka:
Př 9:10	Bázeň před Bohem	... je bázeň před Hospodínem.	Počátek moudrosti je bázeň před Hospodínem
Ř 8:32	Bůh, který nám dal svého Syna	... nám dá všechno, co potřebujeme.	Bůh, který nám dal svého Syna, nám dá všechno, co potřebujeme
Žd 10:14	Kristova jediná oběť	... nás učinila navěky dokonalými has.	Kristova jediná oběť nás učinila navěky dokonalými.
Ř 1:16	Evangelium	... je Boží moc ke spasení.	Evangelium je Boží moc ke spasení.
1Kor 15:55	Smrt	... ztratila svou moc nad věřícími.	Smrt ztratila svou moc nad věřícími.

Tabulka 1.1 Téma a doplněk

B. Promyslete si účel kázání

Jakmile jste objevili hlavní myšlenku, kterou se biblický pisatel snažil sdělit, máte jádro, okolo kterého můžete připravit své kázání. Dalším krokem je určit účel kázání. Naším účelem je, aby posluchači uvěřili předávaným informacím a aplikovali je do svých životů. Konkrétní reakce, kterou od

posluchače očekáváte, je účelem vašeho kázání. Tuto reakci byste se neměli snažit vzbudit sami — to je úkolem Ducha svatého. Protože však věříte, že jste odhalili to, jakou reakci po přečtení daného textu Bůh očekává, měli byste se snažit rozčlenit své kázání tak, aby k tomuto Božím cíli směřovalo.

Obrázek 1.2 Tři faktory ovlivňující zvěstování

Obrázek 1.2 ukazuje, jak by měly Boží slovo, Duch svatý a samotná zvěst společně ovlivňovat posluchače. To se může stát pouze tehdy, když je kazatel citlivý jak na smysl daného textu, tak na vedení Duchem. Mluví, který věrně na modlitbách hledá hlavní myšlenku a význam biblického textu, může takovou reakci očekávat.

III. STRUKTURA KÁZÁNÍ

Dobré kázání se — stejně jako kterýkoli jiný veřejný projev — obvykle skládá z několika částí. Tyto části jsou jako stavební kameny. V kázání jsou v podstatě vždy zastoupeny všechny, ačkoli jejich pořadí nebo relativní důležitost se může měnit. Velmi to samozřejmě souvisí s tím, jak zručný je mluvčí. K tomu, aby se správně určila struktura kázání, je třeba dlouho cvičit. Je to spíš umění než věda.

A. Úvod

Kázání by mělo mít nějaký úvod, ať už je v kázání zřetelně ohraničený nebo ne. Pokud v průběhu úvodu nezískáte pozornost posluchačů a svým kázáním je nezaujmete, ztrácíte v podstatě zbytek kázání čas. Posluchači budou sice fyzicky přítomní v místnosti, ale duchem se budou toulat daleko od vás.

Úvod by tedy měl dosáhnout tří cílů:

1. Upoutat pozornost posluchačů
2. Předložit téma kázání
3. Uvést téma do souvislosti s potřebami, které posluchači vnímají

Posluchači se často rozhodují, zda budou mluvčího sledovat nebo ignorovat, během několika prvních okamžiků kázání. Dobře promyšlený úvod je může do velké míry přesvědčit, že jim máte co říct a že se vyplatí vás poslouchat. Špatně zvolený úvod může mít opačný efekt. Dobré úvodní vyžadují pozornost posluchačů. To bude tématem další lekce.

Posluchači se často rozhodují, zda budou mluvčího sledovat nebo ignorovat, během několika prvních okamžiků kázání.

B. Tělo kázání

Tělo kázání je v podstatě obsahem celé zvěsti. Během této části se obvykle vysvětlí oddíl z Písma, nad kterým se zamýšlíme, a jeho souvislost se stávající situací posluchačů. Právě v této části by posluchači měli objevit stejné hlavní téma, které jste během induktivního studia našli vy. Protože nejspíš nebudete mít dost času podělit se o všechna svá pozorování, musíte vybrat jen několik nejdůležitějších. Soustředte se na poznatky, které stručně a zřetelně objasňují hlavní myšlenku a souvisí s tím, na co se chcete zaměřit.

Tělo je srdcem celého kázání. Mělo by vycházet z Božího slova. Pokud je Bible zastíněna ilustracemi, osobními poznámkami, citovanými příběhy nebo čímkoli jiným, není kázání biblické. Učiňte vykládaný oddíl z Písma středem svého projevu.

C. Závěr

Závěr je chvíle, kdy shrnete všechno, co jste v kázání řekli, a vyzýváte k rozhodnutí nebo nějaké reakci. To neznamená, že s aplikací biblického oddílu musíte vždy čekat až do konce. Aplikaci můžete učinit kdykoli — někteří kazatelé jsou přesvědčeni, že kázání by mělo vypadat takto:

1. Řekněte jim, co jim řeknete — úvod
2. Řekněte jim to
3. Řekněte jim, co jste jim řekli — závěr

Opakování může být úžasným nástrojem vyučování, pokud je použito zajímavým způsobem. V každém případě by však kázání mělo končit vysvětlením očekávané reakce, ať už byla zmíněna dříve nebo ne. To by měla být poslední věc, kterou posluchači uslyší, a nejdůležitější věta, kterou si po skončení kázání odnesou domů.

Závěr by měl obsahovat jednu nebo více z těchto součástí:

- Shrnutí hlavních bodů
- Ilustrace, která spojuje hlavní body a ústřední myšlenku
- Citát, který plní stejný účel, jako ilustrace
- Otázka
- Modlitba
- Konkrétní pokyny nebo výzva k činu

D. Ilustrace

Ilustrace je určena k tomu, aby objasnila nebo znázornila myšlenku, učení nebo otázku položenou v průběhu poselství. Je možné ji použít v kterémkoliv bodu kázání — v úvodu, těle kázání nebo v závěru. Zvláště užitečná je, když chcete zdůraznit určité učení, nebo při vysvětlování obtížného úseku. Ale pamatujte: Ilustrace musí přispívat k porozumění předkládanému poselství. Nepoužívejte ji jen proto, abyste nějakou měli.

V této lekci budeme diskutovat o třech druzích ilustrací, které je možné využít při kázání: biblické ilustrace, mimobiblické ilustrace a příklady.

1. *Biblické ilustrace*

Bible je plná nádherných a jasných ilustrací. Někdy nejdeme moderní ilustraci, která slouží stejně dobře nebo lépe, ale mnohdy to nejde. Kdo by byl schopen vylepšit podobenství o ztracené ovci, příklady lilií v polích nebo příběh o muži, který vystavěl svůj dům na písku? Když tyto ilustrace mluví tak jasně, byla by škoda je nepoužít. Mezi příklady biblických ilustrací patří:

- Životy osob zmíněných v úseku — viz např. Filipským 2:19-30.
- Křížové odkazy — Konkordance vám pomůže najít další biblické úseky, které se zabývají stejným tématem a které vám ho mohou pomoci vysvětlit. Princip spočívá v tom, že k výkladu Písma používáme zase Písmo.
- Biblické příběhy — K vysvětlení mnoha principů uvedených v NZ je užitečných mnoho příběhu ze SZ. Například život Jonáše je vynikajícím příkladem zásady, že Bůh vyžaduje naši naprostou poslušnost.

- Mapy — K porozumění biblickému úseku je často užitečná mapa oblasti, kde se děj odehrává.
- Informace získané z kontextu — Myšlenku naplnění Duchem nám pomáhá pochopit látka bezprostředně před a za textem Efezským 5:15-21.

2. **Mimobiblické ilustrace**

Nebojte se používat ilustrace, které nepocházejí z Bible, pokud efektivně objasňují sdělovanou myšlenku. Mnohdy vám taková ilustrace pomůže přiblížit se posluchačům. To platí zvláště v případě, že vaše obecenstvo není s Biblií příliš obeznámeno. V takových případech by jim mohl uniknout smysl mnoha biblických pasáží, je proto lepší použít příklad, kterému budou rozumět. Mimobiblické ilustrace jsou například:

- Současné události — Biblické pravdy jsou nadčasové. Avšak mnohdy jsou lépe pochopitelné, když je ilustruje nějaká současná událost. Často jsou velmi užitečné články v novinách a časopisech.
- Pozorování z každodenního života
- Osobní zkušenosti — Osobní zkušenosti jsou často těmi nejmocnějšími ilustracemi. Musíme však dávat pozor, abychom ze sebe nedělali neustále hrdinu.
- Ilustrace z přírody — Např. obrázek racka, který v klidu stojí na skále, o kterou se tříští vlny, je krásnou ilustrací křesťana stojícího na skále, kterou je Pán Ježíš Kristus.
- Historické pozadí — Aby člověk plně pochopil, čím se Pavel v Efezským 5 zabývá, je důležité vědět o nemorálním způsobu života v Efezu.

3. **Názorné příklady**

Názorné příklady jsou účinným nástrojem komunikace, protože jsou založeny na principu, že učení se nové myšlenky je snadnější, když se postaví most mezi známým a neznámým. Nejprve se ukáže a popíše předmět, se kterým mají posluchači běžně zkušenost. Pak se udělá srovnání mezi ním a nově předkládanou myšlenkou. Předmět použitý ke znázornění není úplně stejný jako předkládaný koncept, ale je určitým způsobem podobný. Posluchač pak porozumí určité stránce nové pravdy a bude připraven ocenit její další aspekty.

Velkou výhodou názorných lekcí je, že velmi účinně upoutávají pozornost posluchačů. Názorné příklady často používal ve své službě vyučování i Kristus. Celá příroda pro něj odrážela pravdy o Bohu. Mezi názorné příklady, které použil, patří:

- fyzická voda a živá voda (J 4:7-15, žena u studny)
- dítě a prostota víry (Mt 19:13-15)
- nasycení pěti tisíců a „já jsem chléb života“ (J 6)

Několik nápadů pro názorné příklady:

- automapa (J 14:6)
- sklenice mléka (1P 2:2, Žd 5:12,13)
- kus mýdla (1J 1:9)
- sklenice vody a bochník chleba (J 4:6)
- svíčka nebo kapesní svítilna (J 8:12)
- dveře nebo vrata (J 10:1-10)
- obrázek ovce nebo živá ovce (Iz 53:6; Ž 23)
- meč (Žd 4:12)
- mince a zabalený dárek (Ř 6:23)
- radiomagnetofon nezapojený do elektřiny — bez spojení se zdrojem duchovní energie nemůžeme dělat nic (J 15:5)

IV. TYPY KÁZÁNÍ

Existuje mnoho různých druhů kázání. Dobrý mluvčí by měl být podle situace schopen používat několik různých stylů. Je to podobné jako s nástroji v ruce řemeslníka. Každý z nich se hodí pro nějakou situaci a

úkol. Kazatel, stejně jako řemeslník, musí vědět, kde a kdy bude ten či onen nástroj nejefektivnější. Níže popsané formy nejsou zdaleka vyčerpávající — existuje příliš mnoho možností na to, abychom je všechny vypsali. Jedno kázání může také efektivně kombinovat více různých forem.

A. Kázání, které vyučuje

Toto kázání v podstatě předává fakta. Obvykle se využívá k vysvětlení nějaké doktríny. Je velmi efektivní v situaci, kdy hlavním účelem kázání je *informovat*. Může také přinést změnu *smýšlení*. Mnoho novozákonních epištol je psáno výukovou formou. Často se zde zdůrazňuje logika a rozum.

B. Kázání, které probouzí srdce

Tento typ kázání se soustředí spíše na duchovní reakci než na fakta a znalosti. Pokud je kázání, které vyučuje, zaměřeno spíše na „hlavu“, pak toto kázání promlouvá k „srdci“ posluchače. Často zdůrazňuje emoce a bývá plné dramatických ilustrací. Žalmy jsou dobrým příkladem knihy, která probouzí srdce.

C. Kázání, které vypráví

Toto kázání je postavené na jednom nebo více příbězích, ať už biblických nebo mimobiblických. Do příběhu je vetkána pravda Božího slova. Příběh sám slouží jako kostra, která pomáhá posluchači rozčlenit a pochopit sdělovanou myšlenku. Taková kázání se často velmi dobře pamatují. Často bývá dokonce třeba dát si pozor, aby síla příběhu nezastínila biblickou pravdu a nestala se autoritou sama o sobě. Historické knihy Bibli jsou často výpravné.

D. Kázání, které vyslýchá

Ačkoli mnoho kazatelů se soustředí spíše na poskytování odpovědí, tento styl kázání může být překvapivě efektivní. Kazatelé často odpovídají na otázky, na které se nikdo neptá, a proto se nesetkávají s přílišným zájmem. Pokud je kazatel schopen jasně formulovat otázky, se kterými se posluchači mohou ztotožnit, je možné lépe je přiblížit obsahu kázání. Z pasivních posluchačů se stávají lidé plní očekávání, kteří hledají odpovědi na předložené otázky. Když pak skrze kázání objeví biblické odpovědi, výsledný efekt může být velmi dobrý.

E. Kruhové nebo lineární kázání

Většina kázání v západních kulturách se odvíjí lineárně, takže mnoho textů o tom, jak kázat, zdůrazňuje osnovu nebo systematický postup probírání látky. V mnoha zemích je však pro lidi lépe pochopitelné kázání, které postupuje v kruzích. Lineární kázání se zabývá jedním bodem a pak postoupí k dalšímu. Spirální myšlení se naopak znova a znova vrací ke stejnému bodu z různých úhlů pohledu nebo s různým přístupem. Tyto dva typy kázání bychom mohli přirovnat k prohlížení uměleckého díla v muzeu. Pokud si budeme prohlížet jeden obraz za druhým, postupujeme lineárně. Pokud však budeme obcházet kolem zajímavé sochy a prohlížet si ji z různých stran a míst, postupujeme v kruzích. Oba tyto přístupy mají svou hodnotu podle toho, jakým tématem se zabýváme a podle zájmu posluchačů.

ZÁVĚR

Boží slovo je „živé a mocné“ (Žd 4:12). Biblické kázání jasně sděluje pravdu Božího slova takovým způsobem, aby jeho moc proměnila každého, kdo jej uslyší. Kazatel má velkou zodpovědnost za to, aby předával biblickou pravdu a ne své vlastní myšlenky či názory. Prvním krokem v přípravě kázání je pochopení Božího slova skrze pečlivé studium a modlitby. Když budete kázat, nezapomeňte si vyhradit dostatek času na studium a pochopení toho, co Bůh říká.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Přemýšlejte o jednom z nejlepších kazatelů, které jste slyšeli kázat. Jaké vlastnosti jejich stylu nebo obsahu dělaly jejich kázání účinným? Jak na jejich kázání lidé reagovali?
2. Proč by kázání měla být založena na induktivním studiu Bible?

3. Jakou funkci má biblické kázání? Existují různé formy uskutečňování této funkce?

AKČNÍ PLÁN

1. Vyberte si jedno z evangelií a při jeho čtení si napište seznam ilustrací a názorných příkladů, které tam objevíte.

2. Vyberte si jeden pokoj ve svém bytě nebo domě a hledejte v něm věci, které by mohly sloužit jako názorné příklady duchovních pravd. Buďte tvořiví. Zamýšlejte se i nad drobnostmi, které by mohly mocným způsobem ilustrovat složité biblické koncepty.

KÁZÁNÍ
2
LEKCE

Biblické kázání II. POROZUMĚNÍ POSLUCHAČŮM

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je zdůraznit význam pochopení posluchačů kázání pro jeho přípravu.

☞ OSNOVA LEKCE

- Ježíš, Petr i Pavel svá kázání přizpůsobovali svým posluchačům.
- Když posluchači v textu sami objeví pravdu, je to mocnější a lépe zapamatovatelné, než když jim ji jen tak řeknete.
- Dobré kázání ukazuje „společnou půdu“, kterou sdílejí biblické postavy a dnešní posluchači.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Chápat, jak novozákonní kazatelé měnili své poselství v závislosti na typu posluchačů.
- Být odhodláni pomoci svým posluchačům objevit smysl pasáže, která je předmětem kázání.

ÚVOD

V části tohoto výcviku zaměřené na studium Bible jsme zdůrazňovali objevení vlastního významu textu namísto vkládání našich vlastních představ a myšlenek do toho, co v Bibli čteme. V aplikační části studia jsme naopak zdůrazňovali, že je důležité porovnat biblickou situaci s naší situací, abychom mohli pochopit, co máme dělat. Když je induktivní metoda použita k osobnímu studiu, můžeme předpokládat, že svou situaci známe. Pokud ji používáme v rámci skupinky studia Bible, dá se rovněž předpokládat, že každý z účastníků si je vědom své situace a může do ní nové poznatky aplikovat.

Když rozvíjíme induktivní studium do kázání nebo vyučování, neměli bychom předpokládat, že svým posluchačům rozumíme. Měli bychom naopak značnou část času z přípravy kázání věnovat zamýšlení nad tím, kdo bude naše kázání poslouchat a co takový člověk potřebuje. V rámci delšího období stráveného v jednom sboru to je o něco jednodušší, protože kazatel časem pronikne do situací jednotlivých členů. V souvislosti se zakládáním sborů by se však měli objevovat stále noví a noví lidé, kteří přicházejí poslouchat Boží slovo a o kterých v podstatě nic nevíme. V případě velkého evangelizačního shromáždění nic netušíme dokonce o drtivé většině posluchačů. Ke zjištění obecných potřeb typického cílového posluchače je třeba vyvinout jisté úsilí, nemluvě o zjišťování potřeb každého z posluchačů osobně. Pokud to uděláme, odměnou bude mnohem efektivnější kázání nebo vyučování.

Měli bychom značnou část času z přípravy kázání věnovat zamýšlení nad tím, kdo bude naše kázání poslouchat.

I. NOVOZÁKONNÍ KÁZÁNÍ

Když se zaměříme na kázání v Novém zákoně, uvidíme, že mluvčí neříkali při všech příležitostech stejné věci, ale přizpůsobovali svá kázání potřebám a duchovní úrovni těch, ke kterým mluvili.

A. Ježíšova kázání

Ježíš je snad nejlepším příkladem špičkového kazatele, který kdy na světě žil. Jako Bůh měl mnohem hlubší vhled do potřeb svých posluchačů, než v jaký můžeme my sami vůbec doufat. Můžeme však alespoň u něj pozorovat, jak přizpůsoboval své poselství potřebám těch, ke kterým mluvil. Zamyslete se nad tím, jak odlišně promlouval k farizejům a k učedníkům. Pro farizeje, kteří odmítali naslouchat,

měl tvrdé varování před soudem (Mt 23), zatímco jeho slova k učedníkům byla mnohem přátelštější a povzbudivější (J 14).

Ježíš také vždy mluvil na takové úrovni, jakou byli posluchači schopni pochopit. Se ženou u studny mluvil o vodě (J 4). S farizejem Nikodémem však probíral téma nového narození shůry (J 3). V Matouši 13:10-15 Ježíš svým učedníkům vysvětluje, že zástupy vyučoval v podobenstvích, *aby nepochopili* pravdu, kterou nejsou ochotni poslouchat. Svým učedníkům však všechno dopodrobna vysvětlil (Mk 4:33-34).

B. Petrova kázání

Petr se učil od mistra kazatele — od Ježíše. Také pečlivě přizpůsoboval kázání svým posluchačům. To se dá ilustrovat na jednom příkladu. Zamyslete se nad rozdílem mezi kázáním, které Petr pronesl k Židům na letnici a k pohanům v Kornéliově domě. Židovskému davu začal ihned citovat starozákonního proroka Jóela (Sk 2:17-21). Tito posluchači daný text znali a starozákonních Písem si velmi vážili. Ve svém krátkém kázání Petr zmínil ještě dva další citáty z Davidových žalmů. Židé toto kázání očividně pochopili a vedlo je k hlubokému pokání.

Petrova řeč k pohanům v Kornéliově domě byla zcela jiná. Nevyskytují se v ní žádné citáty ze Starého zákona. Místo toho začal Petr vysvětlovat, že Bůh nikomu nestrání, ale přijímá lidi ze všech národů (Sk 10:34-35). To jistě vzbudilo reakci skupiny posluchačů, na které Židé pohlíželi s pohrdáním. Poté, co Petr získal jejich pozornost, rychle přešel ke Kristově službě a smrti. Výsledky byly opět velké.

C. Pavlova kázání

Tabulka 2.1 porovnává kázání, která Pavel během své služby zakládání sborů popsané v knize Skutků přednesl různým skupinám lidí.

Text	Posluchači	Úvod	Obsah kázání
Skutky 13:16-41	Nevěřící Židé v Pisidské Antiochii	<ul style="list-style-type: none"> Stará historie Izraele a starozákonní citáty 	<ul style="list-style-type: none"> Potřeba činit pokání Kristus
Skutky 17:22-31	Nevěřící pohané v Aténách	<ul style="list-style-type: none"> Jejich místní oltáře 	<ul style="list-style-type: none"> Boží všudypřítomnost Kristovo vzkříšení
Skutky 20:18-35	Staršovstvo efezského sboru v Mílétu	<ul style="list-style-type: none"> Pavlův život mezi nimi 	<ul style="list-style-type: none"> Pavlova touha sloužit Zodpovědnost pastýřů vůči stádu
Skutky 22:1-21	Nevěřící židovský dav v Jeruzalémě	<ul style="list-style-type: none"> Pavlova minulost farizeje a pronásledovatele církve 	<ul style="list-style-type: none"> Pavlovo obrácení (svědectví) Pavlova misie mezi pohany
Skutky 26:2-23	Nevěřící židovský král Herodes Agrippa v Cesareji	<ul style="list-style-type: none"> Chvála na Agrippu Pavlův bývalý život 	<ul style="list-style-type: none"> Pavlův bývalý život Pavlovo obrácení Odpuštění v Kristu

Tabulka 2.1 Pavlova kázání

Srovnání v tabulce ukazuje několik důležitých poznatků:

- Zaprvé, vidíme značný rozdíl mezi Pavlovým kázáním k věřícímu staršovstvu z Efezu a všemi ostatními. Pavel s nimi mluvil o jejich závazku a zodpovědnosti za službu Pánu — péči o svěřené věřící. U všech ostatních skupin se však Pavel zaměřil na potřebu pokání a na Krista, krátce řečeno na evangelium.
- Zadruhé, Pavel často používal své osobní svědectví, ať už mluvil k té či oné skupině. Sdílení se o svou vlastní duchovní pouť bylo pro Pavla důležité bez ohledu na to, ke komu mluvil.
- Zatřetí, Pavel se ze všech sil snažil ztotožnit s danou cílovou skupinou a získat její zájem o to, co chce říct. Došlo to tak daleko, že v Aténách použil jako ilustraci jejich falešné modly.

II. ZAMĚŘENÍ NA CÍLOVOU SKUPINU POSLUCHAČŮ

Příliš často se stává, že kazatelé ve svých kázáních téměř neberou ohled na posluchače. Kolikrát už jste slyšeli, jak někdo káže „oheň a síru“ o pokání a obrácení skupině lidí ve sboru, ve které není ani jeden nevěřící? Na druhé straně se často stává, že někdo káže na téma křesťanská morálka a život lidem, kteří jsou nevěřící a jsou schopni slyšet pouze evangelium.

Příliš často se stává, že kazatelé ve svých kázáních téměř neberou ohled na posluchače.

Pokud má naše kázání připomínat kázání v Novém zákoně, musíme věnovat pozornost tomu, jaké je naše publikum, a kázat tak, aby vše pochopili a mohli z toho mít užitek. Měli bychom se zamýšlet nad mnoha různými vlastnostmi posluchačů.

A. Důležité vlastnosti skupiny posluchačů

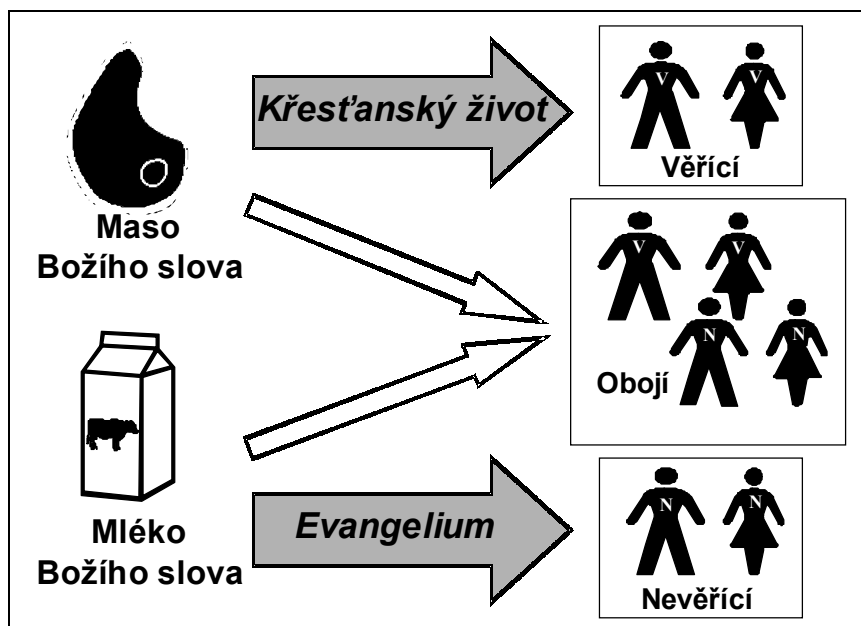
Vlastnosti, které dobře charakterizují danou skupinu, jsou u různých skupin velmi rozdílné. Níže uvedený seznam je jen neúplný. Čas a zkušenosti vám pomohou určit, které otázky je třeba si pro danou skupinu pokládat.

- Věk — Starší a mladší lidé se na život dívají zcela jinak a mají tendenci poslouchat zcela jiné druhy kázání. Tomu je důležité přizpůsobit jak obsah, tak způsob přednesu.
- Duchovní úroveň — Lidé potřebují duchovní stravu, která odpovídá jejich úrovni duchovní dospělosti a pomáhá jim růst. Neměli bychom plýtvat složitými pravdami na nevěřící (Mt 7:6) ani zahlcovat základními pravdami ty, kteří by měli růst (Žd 6:1-3).
- Vzdělání — Je důležité nemluvit příliš složitě nebo příliš prostě. Úroveň vzdělání našich posluchačů často pomůže zvolit vhodný styl.
- Zájmy — Pokud chcete získat pozornost nějaké skupiny, mluvte o tom, co ji zajímá. To je ovšem možné pouze v případě, kdy to víte.
- Etnický původ — Lidé z různých etnických skupin vidí věci pohledem svého vlastního názoru na svět, který se může lišit od toho kazatelova. Je důležité vědět, o jaké rozdíly zde jde.
- Náboženské prostředí — Náboženské tradice jdou velmi hluboko a není možné je jen tak ignorovat. Věci, které mají pro nás jeden význam, mohou mít pro člověka ovlivněného jiným náboženstvím význam zcela jiný.
- Rodinný stav — Svobodní lidé, manželské páry, rozvedení či ovdovělí lidé a prarodiče mají všichni různé potřeby odpovídající jejich rodinné situaci. Svým kázáním bychom měli tyto potřeby oslovit.
- Zaměstnání — Typ zaměstnání také ovlivňuje naše potřeby a zájmy.
- Pohlaví — Muži a ženy často vnímají stejné věci velmi odlišně. Jak jsou zastoupeni mezi vašimi posluchači?

B. Potřeby posluchačů

Zobecňování může být nebezpečné, ale nějaká vodítka můžeme získat, když se podíváme na příklady kázání apoštola Pavla. Nevěřícím kázal evangelium, ale věřícím závazek. To vypadá jednoduše, ale často to přehlízíme. Některé duchovní pravdy se chápou obtížněji než jiné. Nevěřící člověk rozumí pouze evangelium, a to jen tehdy, když ho Duch Svatý usvědčuje. „Maso“ Božího slova mu předkládáme zbytečně. Stejně tak příliš mnoho věřících dostává stále jen duchovní „mléko“, takže zůstávají slabí a nepřipravení ke službě. Obrázek 2.2 znázorňuje to, že každá skupina potřebuje takovou „stravu“ Božího slova, která se pro ni hodí.

Z obrázku je zřejmé, že evangelium je určeno pro nevěřící a pravdy o odevzdání a křesťanském životě jsou určeny dospělým věřícím. Když jsou mezi posluchači nevěřící i věřící, kázání by na tuto různorodost mělo brát ohled.

Obrázek 2.2 Správná strava

Je také třeba podotknout, že když někdo svěří svůj život Kristu, není hned automaticky připraven přijímat hutnou duchovní stravu. Musí následovat období růstu, ve kterém je novým věřícím třeba objasnit a prohloubit znalost evangelia, ale když se budou učit a růst, měli by začít ve své stravě dostávat více „masa“ a méně „mléka“. Když tedy plánujete své kázání, měli byste se zamýšlet nejen nad poměrem počtu věřících a nevěřících, ale i nad tím, jestli jsou posluchači spíše v „mléčném“ nebo „masožravém“ stádiu.

III. POMOC POSLUCHAČŮM PŘI OBJEVOVÁNÍ

Ať už jsou vaši posluchači na stupnici duchovní zralosti kdekoli, vaše kázání bude mocnější a snáze zapamatovatelné, pokud jim otevře Boží slovo a způsobí, že oni sami v něm najdou pravdu. Nestačí, že se budou pouze učit od vás, nebo že od vás něco uslyší. Musí sami přijít do styku s Božím slovem. Tak bude biblické kázání obsahovat důraz na vlastní hledání pravdy, který jsme zmiňovali už při vysvětlování induktivní metody studia Bible.

Vaši posluchači musí sami přijít do styku s Božím slovem.

Představte si, že vám někdo pošle dopis a vy si jej půjdete vyzvednout na poštu. Místo aby vám poštovní úřednice dopis dala, otevře jej, tiše si jej přečte a pak vám zhruba vysvětlí, co se v něm píše. Byli byste spokojeni? Necítili byste potřebu přečíst si dopis sami? Přesně taková situace občas nastává v případě kázání. Kazatel si nastuduje něco z Bible, pak se postaví před ostatní a shrne jim to, co si z daného textu zapamatoval. Je nesrovnatelně lepší, když nám kazatel Boží slovo otevře a provede nás naším vlastním studiem pravd, které jsou v textu obsaženy.

Proč bychom vůbec měli ztrácet čas kázáním? Proč lidem rovnou nedat Bibli, ať si ji sami přečtou? Protože mnoho věcí v Bibli je obtížně pochopitelných (myslel si to i Petr v 2P 3:15-16). Někdo by měl pomoci vysvětlit složité otázky a ukázat, jak aplikovat biblickou pravdu do našich životů. Biblické kázání může pomoci vysvětlit souvislosti mezi biblickým textem a současným světem posluchačů. Je třeba mnoho zručnosti a citlivosti, abychom věděli, kdy máme lidem pomoci něco v Bibli objevit, aniž bychom se stali překážkou mezi nimi a Božím slovem. Aby se to mohlo podařit, musíme strávit nějaký čas poznáváním svých posluchačů a své kázání přizpůsobit jejich potřebám.

Kazatel má pomoci postavit most mezi posluchači a Božím slovem, aby je mohli objevovat.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Co si myslíte o způsobu, jakým Pavel řešil otázku model v pasáži ze Sk 17? Jak byste v dané situaci kázali vy?

2. Jak nejlépe předat smíšené skupině „vyváženou stravu“?
3. Co je podle vás „mléko“ a co je „maso“?

AKČNÍ PLÁN

1. Přečtete si seznam vlastností posluchačů v této lekci a pak vyhodnoťte skupinu, které sloužíte. Napište krátký závěr, který bude shrnovat vlastnosti skupiny v každé z oblastí. Je třeba k seznamu přidat ještě nějaké další důležité charakteristiky? Co dalšího musíte ještě zjistit, abyste byli schopni dostatečně popsat svou cílovou skupinu? Co je ještě třeba objevit, abyste mohli kázat tak, že budete efektivně naplňovat její potřeby?
2. Pak se zamyslete nad jedním kázáním, které jste v poslední době přednesli, nebo které si zrovna připravujete. Je vhodné pro tuto skupinu? Proč nebo proč ne? Jak byste mohli kázání vylepšit, aby více souviselo s potřebami skupiny, bylo pro ni zajímavější a dalo se aplikovat do její situace?

KÁZÁNÍ
3
LEKCE

Biblické kázání III. POROZUMĚNÍ SOBĚ SAMÉMU

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je pomoci účastníkovi výcviku zlepšit svou osobní přípravu a techniku projevu s cílem zvýšení efektivnosti kázání.

☞ OSNOVA LEKCE

- Život, svědectví a technika projevu mohou kázání přidat nebo ubrat na kvalitě.
- Hlas, neverbální komunikaci a oděv můžeme ovlivnit a zlepšit snahou a cvičením.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Chápat potřebu osobní duchovní přípravy na kázání
- Být schopen během kázání lépe ovládat svůj hlas a neverbální komunikaci
- Být si vědom technik efektivnějšího čtení Božího slova

ÚVOD

Probrali jsme už to, že pochopení struktury kázání a pochopení posluchačů jsou klíčovými podmínkami k efektivnímu biblickému kázání. Třetím faktorem je mluvčí. Obrázek 3.1 ukazuje, jak mohou slova mluvčího buď pomoci objasnit a vysvětlit biblické poselství, nebo jej naopak zamlžit.

Mluvčí ovlivňuje naše přijetí obsahu kázání nejméně ve dvou rovinách. Zaprvé, když nám kdokoli cokoli říká, bezděčně jeho slova filtrujeme přes svůj názor na tohoto člověka. Pokud jej považujeme za důvěryhodného, inteligentního, spolehlivého apod., bude pro nás obsah jeho poselství přijatelnější. Pokud mu naopak nedůvěřujeme nebo jej nemáme v lásce, budeme mít tendenci ignorovat nebo zlehčovat to, co nám říká. S kázáním je to stejné.

Mluvčí ovlivňuje dopad kázání i dalším způsobem. Dokonce i když mluví někdo, koho máme rádi a komu důvěřujeme, můžeme přijít o obsah kázání, pokud bude mluvčí dělat něco, co bude odvádět naši pozornost, nebo pokud bude neverbálně sdělovat opak toho, co říká. Bude nám třeba vyprávět, co se mu nedávno stalo, ale nebude se na nás příliš soustředit. Začneme uvažovat, o čem vlastně přemýšlí, a přestaneme si všimnout toho, co nám říká. Nebo si všimneme, že mu po rukávu leze brouček, a zcela zapomeneme na to, co vypráví. *To, co vidíme, může přehlušit to, co slyšíme.* A opět to platí i pro kázání.

To, co vidíme,
může přehlušit to,
co slyšíme.

V této lekci budeme probírat několik důležitých oblastí, které se týkají mluvčího. Snad nejdůležitější je jeho duchovní stav, emocionální situace a fyzický vzhled. Postupně se zamyslíme nad každou z těchto tří oblastí.

I. DUCHOVNÍ OBLAST

Kázání je duchovní činnost. Spoléháme na to, že Duch svatý vezme naše slova a vloží je do srdcí posluchačů. Abychom mohli mít jistotu, že se to stane, musíme se pořádně zamyslet nad svým duchovním životem.

A. Buďte sami sebou

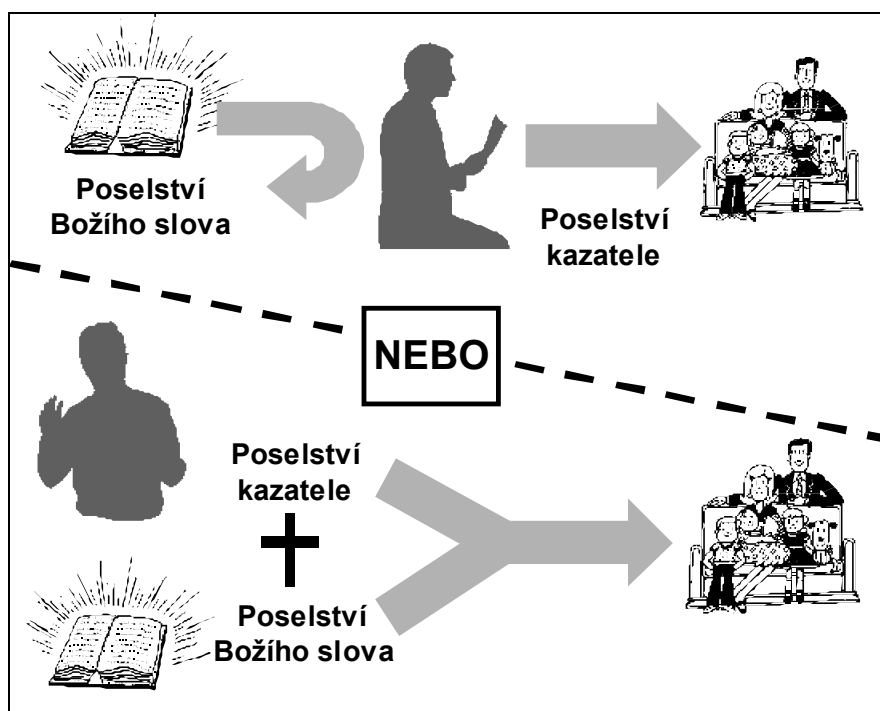
Lidé snadno poznají „padělek“. Přesto i dobří a duchovní kazatelé často prodělají „změnu osobnosti“ v okamžiku, kdy se postaví za kazatelnu a začnou mluvit. Jejich hlas i slovník prodělají dramatickou

změnu. V nejhorším případě se zahalí do jakéhosi „duchovna“, které má ostatní přesvědčit, že by měli naslouchat, ale pokud není skutečným odrazem duchovního života mluvčího, mívá zcela opačný efekt.

Ve skutečnosti je to tak, že Bůh každého z nás stvořil zcela jedinečně, abychom mu mohli sloužit tak, jak si přeje. Například pro Mojžíše bylo velmi těžké tuto pravdu pochopit. V Exodu 4:10-12 vysvětloval, jak jeho pomalá mluva zkazí poselství Izraelcům v egyptském zajetí. Bůh Mojžíše napomenul. Stvořil ho přesně tak, jak ho chtěl mít — včetně pomalého mluvení. Když si myslíme, že při kázání je třeba být někým jiným nebo jednat jinak než jak nás Bůh stvořil, prokazujeme mu velmi špatnou službu.

Bůh každého z nás stvořil zcela jedinečně, abychom mu mohli sloužit tak, jak si přeje.

To samozřejmě neznamená, že bychom se neměli snažit zlepšit své rétorické schopnosti nebo růst ve vztahu s Pánem. To bychom naopak měli. Snažíme se říct jen to, že jak postupně rosteme, neměli bychom předstírat, že jsme dál než, ve skutečnosti jsme. Je důležité, aby posluchači věděli, že my jsme hříšníci spasení z milosti úplně stejně jako oni. Měli bychom být příkladem duchovního růstu, ne dokonalosti.

Obrázek 3. 1 Bráníme nebo napomáháme Božímu slovu?

B. Věnujte pozornost svému životu s Bohem

Pavel radil Timoteovi, že jeho vlastní růst a život ovlivní jeho službu (1Tm 4:16) a zdá se, že tento princip platí pro každého, kdo chce kázat Boží slovo. Jedna z nejobtížnějších situací v Novém zákoně je ve Skutcích 4:13. Píše se zde o tom, jak Petr s Janem stojí před nejmocnějšími a nejvzdělanějšími náboženskými představiteli své doby. Navzdory tomu, že oba byli nevzdělaní rybáři, z jejich řeči vyzařoval klid. Proč? Protože trávili čas s Ježíšem. Poznali to dokonce i nevěřící členové Sanhedrinu.

Cílem těchto odstavců není mluvit proti vzdělání a výcviku. Apoštola Pavla Bůh také mocně použil, a Pavel měl to nejvyšší dosažitelné náboženské vzdělání. Jde však o to, že i lidé bez vzdělání mohou mocně působit, pokud žijí hlubokým duchovním životem. Nezáleží na tom, kolik vzdělání máte a z jaké rodiny pocházíte. Pokud zůstanete blízko Bohu, může vás využít v jakékoli situaci. To je nejdůležitější zásada skutečného biblického kázání.

II. EMOCIONÁLNÍ OBLAST

Kazatelé nebo potenciální mluvčí trpívají jedním ze dvou emocionálních extrémů. Někteří si myslí, že nebudou schopni odvést dobrou práci, a nechají se ovládat strachem. Může to zajít až tak daleko, že odmítnou mluvit i v okamžiku, kdy mají na srdci důležité věci. Opačný extrém nastane tehdy, když si je někdo sám sebou a svými schopnostmi tak jistý, že upadne do pýchy.

Kazatelé nebo potenciální mluvčí trpívají jedním ze dvou emocionálních extrémů.

A. Strach z mluvení na veřejnosti

Určitý strach je dobrý. Je to normální emoce, kterou nám Bůh dal s určitým cílem. Správná dávka strachu může:

- Bystřit naše smysly.
- Motivovat nás k nejlepšímu možnému výkonu.
- Pomáhat nám uvědomit si naši závislost na Bohu.

Dokonce i zkušeným kazatelům občas není dobře nebo pocítí před začátkem projevu nějakou nejistotu. Reprezentujeme Krále králů a to je obrovský úkol, kterého není nikdo z nás opravdu hoden. Když si to uvědomíme, pomůže nám to vyhnout se pýše nebo spoléhání na naše vlastní schopnosti.

1. Příčiny strachu

Existuje mnoho různých příčin strachu. Mezi ty nejobvyklejší patří:

- Strach ze selhání. Často máme obavu, že uděláme něco hloupého a lidé se nám budou smát.
- Strach z neznáma. Máme mluvit před množstvím lidí a nikdy předtím jsme to nedělali.
- Strach z odmítnutí. Přijmou mě?
- Strach z nepřátelské reakce. Jak budou reagovat na to, co řeknu?
- Strach ze selhání. To může být výsledkem nedostatečné přípravy.

2. Ovládnutí strachu

Existuje mnoho věcí, které můžeme udělat, abychom ovládli nebo zvítězili nad nezdravým množstvím strachu.

- Odevzdejte kázání Bohu, který je s vámi a pomáhá vám.
- Všechno dělejte pro Pána. Jde nám o jeho uznání, ne o uznání od lidí.
- Pamatujte, že vaše poselství je velmi důležité — je to Boží slovo. Soustřeďte se na své kázání a na to, jak ho potřebují posluchači slyšet.
- Důkladně si prostudujte a dobře poznejte úsek, který budete prezentovat.

3. Ovládání napětí, které je výsledkem strachu

Existuje několik fyzických cvičení, která můžete dělat vždy, když se chystáte mluvit. Pomohou vám snížit fyzické napětí, které může být výsledkem strachu.

- Dříve než vstanete a budete mluvit, uvolněte se. Uveleďte se v pohodlné poloze a soustřeďte se na to, aby se vám uvolnily svaly na krku, zádech, nohou a rukou.
- Ovládejte své dýchání. Před mluvením se hluboce nadechněte, abyste naplnili plíce čerstvým vzduchem. Několikrát to zopakujte. Během kázání dělejte pravidelně odmlky, abyste se mohli zhluboka nadechnout. Nemluvte překotně.

B. Pýcha

Opakem strachu je pýcha. Pýcha je nejrozšířenější hříšný postoj, zvláště mezi křesťany zapojenými do služby slovem a služby na veřejnosti. Pavel varuje Timotea, že mladí křesťané mohou do této léčky upadnout v okamžiku, kdy jim dáme příliš významnou pozici příliš brzo (1Tm 3:6). Téměř každý křesťan však zná i příklady zkušenějších křesťanských vůdců, kteří od hříchu utrpěli stejnou porážku.

Ti, kteří se nechají ovládnout pýchou, zapomínají, že skutečný duchovní růst přichází pouze skrze působení Ducha svatého v srdci posluchače. Kvalitní, ale pyšný mluvčí je možná zajímavý, zábavný a dobře se poslouchá. Je obklopen rostoucím množstvím lidí, kteří ho chtějí slyšet. Nemá však schopnost způsobit duchovní růst. Co se týče Božího království, taková kázání nebo vyučování jsou přinejlepším ztrátou času, přinejhorším je to hřích.

Skutečný duchovní růst přichází pouze skrze působení Ducha svatého v srdci posluchače.

III. FYZICKÁ OBLAST

Ačkoli je kázání duchovní aktivita, dobrá schopnost mluvení na veřejnosti může posluchačům usnadnit přijetí jeho obsahu. Mluvení na veřejnosti je třeba se naučit. Někteří lidé k němu mají přirozený talent, ale pomocí některých užitečných technik se z každého může stát efektivní mluvčí. Kázání je zvláštní odrůda veřejného projevu. Je to veřejné rozhlašování Božího slova. Je důležité, aby kazatelův hlas nebo neverbální komunikace nerozptylovala lidi a neodváděla jejich pozornost od kázání. Existuje mnoho různých technik mluvení na veřejnosti, které mohou kazateli pomoci. Spolu s dobrou přípravou a cvikem jsou užitečnými pomůckami k tomu, abyste kázali tak efektivně, že vaši svěřenci porostou v porozumění Božímu slovu a v poslušnosti a prohlubujícím se vztahu k Bohu.

A. Ovládání hlasu

Je mnohem jednodušší poslouchat člověka, který umí ovládat svůj hlas a přizpůsobit jej akustice prostoru, ve kterém mluví.

1. *Vlastnosti hlasu*

a) *Hlasitost*

- Měňte hlasitost svého hlasu tak, aby odpovídala citovému důrazu a smyslu vašeho kázání.

b) *Barva zvuku*

- Zvolte tón, který není ani silný ani slabý.
- Je dobré nahrát si svůj hlas na magnetofon a poslechnout si ho. Můžete pak změnit hlas, aby měl příjemnější barvu.
- Nemluvte monotónně. Měňte tón svého hlasu.

c) *Výslovnost*

- Když mluvíte na veřejnosti, měli byste dostatečně otevírat ústa, abyste správně artikulovali.

d) *Tempo nebo rychlost*

- Neměli byste mluvit ani příliš rychle, ani příliš pomalu.
- Nervozita nás často nutí mluvit rychle. Vyzkoušejte si říct své kázání v tichu svého pokoje a pracujte na rychlosti proslovu.
- Vaše tempo musí být přizpůsobeno posluchačům. Musí být s to vás sledovat a bez obtíží vám rozumět.
- Tvořivě používejte odmlky, stejně jako v normálním rozhovoru.

2. *Přizpůsobte hlas akustice prostoru*

Abyste zajistili, že vás každý v místnosti slyší, musíte mluvit k poslednímu člověku vzadu. To je zvláště důležité, pokud nemáte ozvučovací aparaturu. Je-li akustika místnosti špatná, můžete se jí přizpůsobit následujícími prostředky:

- Mluvte pomaleji.
- Tvořte krátké věty a dělejte mezi nimi pomlky.
- Pečlivě vyslovujte svá slova.
- Měňte tón.

- Doprovázejte svá slova větším množstvím gest.
- Použijte hlubší barvu hlasu.

B. Vzhled

Fyzický vzhled mluvčího je také důležitý. Když mluvíte na veřejnosti, měli byste se zamyslet nad těmito oblastmi:

1. Oblečení

První dojmy bývají důležité. Neoblekejte se příliš slavnostně nebo naopak příliš obyčejně. Nechcete přece upoutávat pozornost na sebe, ale na Boha. Proto se oblékněte způsobem, který je přiměřený pro skupinu, které budete sloužit.

2. Držení těla

Posluchači nás vidí ještě dříve, než nás slyší. Už způsob, jakým jdeme ke kazatelně, něco sděluje. Když jdete ke kazatelně, chcete, aby lidé poznali, že pro ně máte poselství od Boha. Je to důležitá zvěst. Proto držte hlavu vzpřímeně a tělo důstojně.

Když stojíte před skupinou, nemějte ruce v kapsách a nedržte se pultíku. Mějte ruce volně, abyste mohli komunikovat přirozenými gesty. Vyvarujte se těchto postojů:

- **Vojenský** — Tělo je vzpřímené, nehybné s rukama za zády. Tento postoj vyjadřuje tvrdost a napětí.
- **Mdlý** — Nespočívejte celou svou vahou na jedné noze se shrbenými zády. To vyjadřuje lenost a nedostatek zájmu.
- **Kněžský** — Jedná se o strnulý vzpřímený postoj s rukama v modlitební poloze. V tomto postoji se snažíme vypadat neobyčejně svatě.
- **Lví** — Kazatel přechází z jedné strany kazatelny na druhou jako lev v kleci.

Umožněte, aby se váš postoj přizpůsoboval emocím poselství. K posluchačům totiž mluvíte svým hlasem i tělem. Dovolte, aby se s hlasem přirozeně měnil i váš postoj. Tělo a hlas pak budou v této komunikaci působit společně, a ne jedno proti druhému.

3. Gesta

Když mluvíte s přáteli, používáte gesta hlavy, ramenou, rukou, nohou i výraz tváře. Používáte celé své tělo. Když předáváte kázání, jde o to být stejně přirození, jako když mluvíte s přáteli.

- Gesta by měla být opravdová a přirozená. Měla by doprovázet poselství stejně jako u rozhovoru s přítelem.
- Není nutné se celou dobu usmívat. Ve skutečnosti by to mohlo být i falešné, protože část vašeho kázání může být o potřebě pokání. Váš výraz tváře by měl doprovázet obvyklé emoce vyplývající z vašeho poselství.
- Když uvádíte ilustraci o životě nějakého člověka nebo něco, co někdo řekl, je vhodné napodobit tón jeho hlasu, gesta i výraz tváře. Jinými slovy scény z Bible nebo každodenního života je vhodné dramaticky ztvárnit.
- Udržujte s posluchači kontakt očima. Vždyť chcete, aby věděli, že vám na nich osobně záleží. Nejlépe toho dosáhnete, když s nimi budete udržovat zrakový kontakt. Také chcete vědět, jestli na vaše poselství reagují, a to se dozvíte jenom tím, že budete číst v jejich očích.

C. Výkladové čtení

Než budete biblický úsek číst posluchačům, je zapotřebí, abyste nejdříve sami porozuměli jeho učení. Měli byste nejprve pochopit, co se autor snaží vyjádřit, abyste mohli být Božím nástrojem v účinném zprostředkování jeho poselství.

- Pečlivě si úsek přečtete — nejméně třikrát.
- Všimněte si interpunkce.
- Sledujte slovní zásobu. Jestliže jsou v textu slova, která neznáte, najděte si je ve slovníku.

- Všimněte si tématu úseku i jeho učení. Pozorujte také, jak se téma odvíjí.
- Všimněte si záměru autora při začleňování tohoto textu do biblického vyprávění. K tomu je důležité sledovat kontext.
- Mluví-li se v úseku o nějakých lidech, pozorujte jejich vlastnosti.
- Je-li textem biblický příběh, doprovodte své čtení vývojem příběhu od jeho počátku, přes vyvrcholení až k závěru. Svým hlasem se snažte zachytit citovou stránku příběhu podle toho, jak se vyvíjí.

Čtete Boží slovo. Čtete tedy s přesvědčením a nadšením.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Přemýšlejte o zdatném kazateli, kterého znáte. Jaké prvky jeho řečnického stylu přispívají k jeho účinnosti? Popište, jak používá hlas a řeč těla.

2. Které dvě užitečné myšlenky získané z této lekce zvýší účinnost vašeho kázání?

AKČNÍ PLÁN

1. Poproste přítele, aby vás při kázání nahrál na kazetu (nebo na video, pokud k němu máte přístup). Pak si záznam poslechněte a zamyslete se nad používáním svého hlasu podle parametrů uvedených v této lekci. Pokud jste použili videokameru, prostudujte i svůj vzhled a neverbální komunikaci. Pokud máte jen magnetofon, poproste svého přítele, aby vás sledoval a tyto věci zhodnotil za vás.

RODINA

RODINA
LEKCE 3

Služba rodině SEMINÁŘ

☞ CÍL LEKCE

Cílem lekce je poskytnout příležitost k otevřené a upřímné diskusi o problémech, které mohou mít vliv na zakladatele sborů a na rovnováhu mezi službou a rodinou.

☞ OSNOVA LEKCE

- Musí existovat rovnováha mezi časem stráveným službou rodině a službou sboru.
- V životě a službě zakladatele sborů se objeví problémy, které se týkají přímo jeho partnera a dětí. Tyto problémy je třeba si uvědomit, otevřeně prodiskutovat a ze strany zakladatele sborů je třeba učinit pevné rozhodnutí tyto problémy s modlitbou řešit.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Rozumět tomu, že pro zakladatele sborů jsou rovnováha a jednota v manželském svazku a v rodině základními prvky zdravé služby.
- Prokazovat oddanost porozumění členům své rodiny a tomu, jak jsou jejich životy ovlivňovány jeho službou a jak ji naopak ovlivňují. Měl by usilovat o získání rovnováhy a jednoty v rodině a manželství.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Uvedené příklady mají pouze vyvolat diskusi o potřebě hledání rovnováhy mezi službou zakladatele sborů a manželstvím a rodinou. Můžete samozřejmě použít i vlastní příklady a diskusní otázky, ale dbejte na to, aby se vaše diskuse dotkly takových témat, jako jsou služební vedení, řešení konfliktů, správné rozhodování v rodině, vhodné způsoby vyjadřování lásky k partnerovi, přijetí vlastních a partnerových slabých i silných stránek atd. Na setkání se pečlivě připravte tím, že si přečtete všechny scénáře, a pak vytvořte časový program lekce podle těch problémů, které se týkají vašich studentů. Uvedené příklady a otázky mohou, ale také nemusí vyhovovat vašim konkrétním potřebám. V tom případě neváhejte vypracovat vlastní příklady a otázky.

Úvod

Často zazní otázka: „Co je nejdůležitější, rodina nebo služba?“ Odpověď je, že ani jedno. Nejdůležitější je *Bůh*. Protože ho milujeme, chceme mu sloužit. Dal nám úkoly, přičemž každý z nich je částí naší služby jemu. Pokusit se oddělit rodinu od služby je jako pokoušet se oddělit náš duchovní život od služby. Je to nemožné, protože tyto dvě oblasti se navzájem překrývají. Naše rodina je částí naší služby.

Klíčem k efektivní službě zakládání sborů a službě rodině je rovnováha. Někteří zakladatelé sborů a kazatelé zacházejí ve svém odhodlání sloužit ve sboru do extrému a v podstatě ignorují svou rodinu. To je v přímém rozporu s příkazy, které Bible dává otcům ohledně výchovy a trestání dětí (Dt 6:7, Př 22:6). Jak může otec vykonávat tyto věci, když své děti téměř nikdy nevidí a netráví s nimi čas? Zamyslete se nad knězem Elím, jehož dva synové byli tak zkažení, že je Bůh usmrtil (1Sam 2:34). Bůh nám dal zodpovědnost za výchovu našich dětí, protože ví, že samy nebudou schopné správně se rozhodovat.

Někteří zakladatelé sboru naopak podlehnou opačnému extrému — příliš se zabývají svou rodinou, a to do té míry, že nenaplní povolání, které jim Bůh dal v oblasti vedení sboru nebo zakládání nových sborů. Rodina se může lehce stát něčím, co nás odvádí od Boha. Ježíš v Mt 10:37 varoval, že ten, kdo miluje svou rodinu více než Krista, ho není hoden.

Požadavky na biskupy a diakony ve 3. kapitole 1. listu Timoteovi vyžadují vyváženější pohled — vůdce ve sboru má být mužem jedné ženy, který dobře vychovává své děti a spravuje domácnost. Stejně jako se ze služby vylučují ti, kdo morálně selžou, jsou vyloučeni i ti, jejichž rodinný život je nečiní způsobilými pro službu. Každý ženatý zakladatel sborů se musí snažit udržet správnou rovnováhu mezi časem, který tráví s manželkou a s dětmi, a časem, který tráví ve sboru. Obojí je jeho služba a k obojímu je povolán.

DOPORUČENÍ K TOMUTO SEMINÁŘI

Následující příklady probírají situace a problémy, které se často objevují mezi zakladateli sborů. Když je budete pročitat, snažte se najít analogie se svým vlastním životem a službou.

- Na začátku lekce se rozdělte do malých skupinek. Každá skupinka by se měla zabývat pouze jedním scénářem.
- Navrhňte biblické principy, které by bylo možno aplikovat na danou situaci.
- Na konci práce v malých skupinkách shromážděte všechny jako velkou skupinu a nechte malé skupinky prezentovat jejich závěry.

Poznámka pro překladatele: Změňte prosím jména v následujících příkladech tak, aby odpovídala jménům obvyklým ve vašem jazyce.

I. SCÉNÁŘ ČÍSLO JEDNA — PETR A LENKA

Ukolébán houpáním vlaku se Petr uvelebil k vytoženému spánku. Během pěti rušných dní přípravného semináře byl velmi povzbuzený tím, co se naučil a také společenstvím s ostatními, kteří měli stejnou touhu jako on: zakládat nové sbory. Na semináři vládla taková jednota... Všichni tam rozuměli jeho zápasům a starostem, protože všichni byli v počátečním stadiu zakládání sborů. Modlitební chvíle byly plné chval a posilovaly.

Když Petr usínal a rozjímal nad pokračováním své služby zakládání sborů, cítil nádherný pokoj a obnovený pocit mocné Boží přítomnosti ve svém životě. Nemohl se už dočkat, až se bude moci rozdělit o své nové nápady se svým týmem zakladatelů sborů a až je začne uplatňovat ve své službě.

Lenka se v té chvíli, kdy Petr usínal ve vlaku, ocitla uprostřed další z mnoha rodinných pohrom, které se přihodily od Petrova odjezdu. Jak tak houpala jejich nejmladší dítě (osmiměsíční holčičku), cítila zoufalství. Všechny tři děti dostaly během posledních dvou dnů chřipku a teď měla malá Katka vysokou horečku a právě zvracela. Lenka byla vyčerpaná. Neustálé potřeby jejich dětí a přívál nadělení s chřipkou ji přivedly na pokraj fyzických sil.

Ale chřipka byla jen posledním ze spousty problémů od té doby, co Petr odjel. Kromě práce navíc, způsobené jeho nepřítomností, se jim rozbila lednička a prosakující střecha během nedávné bouřky zničila část tapet v obývacím pokoji.

Protože bydleli v tomto novém městě jen pár měsíců, neměla nikoho, koho by mohla požádat o pomoc nebo si s ním alespoň popovídat. Těšila se na Petrův návrat. Hodila by se jí jeho pomoc, ale ještě víc toužila mluvit s někým o břemenech, která měla na srdci a která souvisela s životem v této odlehlé oblasti, daleko od její rodiny a přátel a snazšího způsobu života.

Když se Petr a Lenka pozdravili ve dveřích, byli oba rádi, že vidí toho druhého. Petr se nemohl dočkat, až si popovídají o událostech minulého týdne, ale byly tu naléhavější problémy, které vyžadovaly jeho pozornost.

Otázky k zamyšlení

- Co mohl Petr okamžitě udělat, aby zlepšil situaci?
- Jak by měl Petr reagovat na situaci doma?
- Řekněte, o čem bude chtít podle vašeho názoru Petr mluvit, až se s Lenkou posadí, aby si popovídali?
- Jaká břemena, o něž se chtěla s někým podělit, asi Lenka nosila?
- Petrova služba vyžaduje, aby často odjížděl z domu, někdy až na týden. Jak může předejít další podobné stresové situaci?
- Jak ji může povzbudit a pomoci jí, aby sama sebe viděla jako jeho spolupracovnici ve službě?
- Jak může zakladatel sborů, který má rodinu, zjistit, kolik času by si měl vyhradit na péči o potřeby své rodiny?

II. SCÉNÁŘ ČÍSLO DVĚ — EVA A PAVEL

Eva měla radost z toho mladého tatínka, kterého její manžel, Pavel, právě přivedl k Pánu. Byla tak šťastná, že si Pavla Pán Bůh tak mocně používá. Během minulých šesti měsíců se nový sbor rozrostl z několika rodin na patnáct. Byli v této službě povzbuzeni, ale Eva si přesto dělala starosti. Řekla už Pavlovi o své potřebě promluvit si, ale zdálo se, že on má neustále tolik práce se službou, že nikdy nebyl čas, aby si popovídali. Přicházel téměř každý večer domů velmi pozdě a strašně unavený. Řekl, že by bylo lépe, kdyby si promluvili, až bude schopen vnímat, ale pak brzy ráno vstával a odcházel z domu na nějaké setkání nebo mluvit s někým nově obráceným nebo vyučovat na některé ze skupinek, které se setkávaly v okolí. Kromě svých počátečních obav začínala pociťovat žárlivost. Služba zakládání sboru se pro Pavla stávala všepohlcující láskou, která zabírala její místo v jeho životě. Cítila věci, které cítit nechtěla. Chtěla přece podporovat Pavla a jeho službu. Takové bylo její oddání vůči Pánu i jejímu manželovi. Ale cítila se tak izolovaná. Před tím, než sem přišli, nebyl v tomto městě žádný sbor a až donedávna tady nebyli ani žádní věřící. Teď tu bylo několik obrácených žen, které byly vedeny v učednictví, ale ty by nikdy nemohly porozumět jejímu životu manželky pastora. Chtěla se cítit jako prospěšná součást Pavlovy služby, ale až do nynějška do ní nebyla zapojena a nikdo ji ani nepožádal, aby se zapojila. Co má udělat, jak přimět Pavla zpomalit natolik, aby si s ním mohla promluvit o břemenech svého srdce?

Otázky k zamyšlení

- Vyplývá z příběhu, že Pavel komunikuje s Evou o jejích potřebách manželky a matky?
- Myslíte si, že Pavel zahrnoval Evu do své služby zakládání sboru? Bylo v jejich životech partnerství a jednota?
- V čem Pavel jako manžel selhává?
- Jakou praktickou radou byste Pavlovi pomohli, aby mohl zlepšit komunikaci se svou ženou?
- Co se dá říci o „rovnováze“ v tomto manželství?
- Jak Pavel žije verše z Efezským 5:25-26?
- Jak může Pavel zahrnout Evu efektivně do svojí služby?

III. SCÉNÁŘ ČÍSLO TŘI — TOMÁŠ A JEHO RODINA

Tomáš měl za sebou dlouhý týden. Jako manžel a otec se dopustil několika vážných chyb a nyní, když je vyznal a činil pokání, začínal jeho život opět vypadat pozitivně. Kdyby se ho ale někdo zeptal, jak se v posledních dnech měl, musel by přiznat, že je stále ještě rozzlobený. Příhodilo se toto: Jednoho dne se jejich nejstarší syn, osmnáctiletý Honza, díval doma na videu na film. Vypůjčil si ho od jednoho kamaráda. Tomáš vešel do pokoje, posadil se a připojil se k Honzovi. Po chvíli vešla Zuzana, Tomášova žena, a přidala se k nim. Už po několika minutách bylo Zuzaně jasné, že na takový film by se křesťané dívat neměli. Řekla Tomášovi, co si myslí a pak odešla z pokoje. Tomáš šel za ní a vysvětlil jí, že Honza je dost starý na to, aby se sám rozhodoval, na co by se měl nebo neměl dívat. Zuzana odporovala, že je jejich rodičovskou zodpovědností rozhodovat o tom, co se bude u nich doma sledovat, číst nebo o čem se bude mluvit, dokud tam bude bydlet kterýkoliv z jejich dětí. Tomáš se na Zuzanu rozzlobil, protože ho v této věci konfrontovala, a ještě ke všemu před Honzou. Být jako hlava rodiny konfrontován svou ženou bylo ponižující. Proto tak trochu pomstychtivě nesouhlasil s jejím názorem a dovolil Honzovi dodívat se na film.

Večer, když se chystali jít spát, s tím Zuzana přišla znovu, ale Tomáš odmítl měnit svůj názor. Zlobil se na Zuzanu ještě víc a odmítl se s ní před spaním modlit. Druhý den ráno po mizerném spánku Tomáš vstal ke ztišení před Bohem. Nemohl se soustředit na čtení Bible, nemohl se modlit, protože byl velmi rozhněvaný. U snídaně oznámil celé rodině, že se doma napříště nebude smět promítat žádné video, a to bez výjimky. Ostatní děti netušily, co se děje, ale z otcova hlasu a z matčiných uplakaných očí poznaly, že mezi nimi není něco v pořádku. Tomáš se v celé té situaci cítil hrozně. Byl pastorem. Byl zapojen do zakládání nového sboru a říkal lidem o Kristově lásce a radosti křesťanského života. Kvůli tomuto problému teď neměl ve svém životě žádnou radost. Ale bylo za tím ještě víc. Věděl, že jeho žena měla pravdu v otázce jeho zodpovědnosti za duchovní standard v jejich domácnosti. Byl zkrátka příliš pyšný na to, aby připustil své selhání. Věděl také, že neposluhá Písmo, protože nemiluje svou ženu tak, jako Kristus miluje církev. Hněv, který cítil, byl vlastně hněvem proti jeho vlastnímu tělu, protože byli spolu jedno. Musel tu situaci napravit. Proto se u dalšího jídla, kdy byla celá rodina zase pohromadě, omluvil za několik věcí, které udělal špatně. Řekl to ve zlomenosti a v slzách a požádal rodinu za odpuštění. Společně se modlili a pak následovala dobrá a zdravá diskuse o užívání domácího videa.

Otázky k zamyšlení

- Honzovi je osmnáct, je to mladý muž! Proč si na videu svých rodičů tak klidně pouští nevhodné filmy?
- Jak je vidět z Tomášovy reakce vůči Zuzaně, která základní křesťanská vlastnost v jeho životě chybí?
- Bylo rodinné jídlo tím správným „společným“ časem k diskusi o tomto či jiném důležitém rodinném problému?
- Proč by vůbec měly existovat rozdílné názory v myšlení křesťanských manželů ohledně jasně vymezených otázek duchovního nebo morálního aspektu života?
- Co lze říci o komunikaci a porozumění mezi Tomášem a Zuzanou?
- Měl být Tomáš zahanben tím, že ho Zuzana konfrontovala?
- Jak lze podobným událostem v budoucnu předejít?

IV. SCÉNÁŘ ČÍSLO ČTYŘI — PAVLA A JIRKA

„Tak nashle!“, zavolala Pavla, když zavírala dveře za posledním návštěvníkem. Bylo po půlnoci a ona měla energii právě tak na to, aby posbírala hrníčky a dala je do dřezu, než se zhroutí do postele. Její manžel Jirka se už chystal jít spát.

Brzy ráno zazvonil telefon. Pavla ho běžela zvednout, aby nevyrušil Jirku ze studia. Byl to přítel z blízkého města, který tudy měl projíždět. „Mohl bych dneska přespat u vás?“, ptal se. Znamenalo to pro ni práci navíc, ale cožpak mohla odmítnout?

Jejich život se bezpochyby změnil během těch šesti měsíců, kdy začali zakládat sbor. Pavla si nemohla vzpomenout na jiné období, kdy by měla tolik práce. Když zrovna nebyli někde v okolí, vypadalo to, že okolí je u nich v bytě. Vlastně v kteroukoli denní hodinu přicházeli lidé na studium bible, kvůli poradenství nebo setkáním. Pavle to nevadilo: lidé si jen uvědomovali to, co ona už dávno věděla – že Jirka má srdce pastýře. Snažila se opakovat sama sobě, že musí být manželkou, která ho bude podporovat. Ale znamenalo to, že jen proto, aby Jirka mohl mít volno, mluvit s lidmi a naplňovat jejich potřeby, se Pavla musí ujmout všech ostatních povinností?

Pavla si vzpomněla na loňský červen, kdy byli vysláni jako zakladatelé sboru. Jejich pastor je povzbuzoval, aby pracovali společně a navzájem se doplňovali. Věděl, že Pavlin dar evangelizace bude při zakládání sboru důležitý. Ukázalo se, že měl pravdu — první noví věřící v jejich sboru byli lidé, s nimiž se Pavla setkala a svědčila jim. Ale teď, jak si připustila, měla jen velmi málo času jít ven a dělat to, co nejmíc milovala: mluvit s druhými o Kristu. Něco se musí změnit, a to rychle.

Otázky k zamyšlení

- Ukazuje životní styl Jirky a Pavly, že v jejich životech je rovnováha? Vysvětli svou odpověď.
- Jaká jsou Pavlina nevyřčená očekávání? A Jirkova?
- Jak může Jirka pomoci své ženě používat její dary?
- Je možné, aby manželé byli rovnocennými „partnery ve službě“? (viz Skutky 18:24-26)

V. SCÉNÁŘ ČÍSLO PĚT — JITKA A JEJÍ RODINA

Jitka podle výrazu otcovy tváře poznala, že udělala něco špatného. Zapomněla na nějakou domácí práci nebo to byl jen jeho pokračující odpor vůči jejímu rozhodnutí následovat Krista? Vždycky se pečlivě snažila pomáhat doma, dříve než vyrazila pracovat s týmem zakladatelů sborů. Její otec však dával jasně najevo, co si myslí: že šestadvacetiletá žena by si měla raději hledat manžela než vést ženy v učenické skupince.

Právě ten večer se učenická skupinka tak vydařila. Její spolupracovník Dušan ji povzbudil, aby dál vyučovala ženy, jak budovat církev a více poznávat Krista. „Nevím, co bychom si bez tvoji pomoci počali,“ řekl jí. „Moje žena by se dvěma dětmi doma vůbec nemohla skupinku vést. Jsme tak vděční, že jsi k dispozici.“

Jitčina maminka vešla do pokoje a vrátila ji zpět do reality. „Jitko,“ začala, „potřebujeme, abys byla zítra večer doma.“

„Ale mami,“ odpověděla Jitka, „víš přece, že to je večer, kdy se setkáváme s týmem.“

„No samozřejmě,“ odsekla matka sarkasticky, „To jsou pro tebe důležití lidé. Já jsem zapomněla.“

Jitka se pokusila ovládnout a rychle vyšla z místnosti. Věděla, že má ctít své rodiče, ale byla v pokušení říct něco, co mělo k účtě daleko. Její pocity byly zmatenou kombinací hněvu a viny. Proč vždycky tak špatně

reaguje na poznámky svých rodičů? A proč oni schválně plánují činnosti, které jí zabraňují dělat to, k čemu ji Bůh povolal?

Přála si nade všecko na světě, aby si mohla dovolit bydlet sama, ale to, že pracovala jako zakladatelka sborů, znamenalo, že mohla pracovat jako účetní jenom na částečný úvazek. Navíc se stále považovalo za podivné, když mladá svobodná žena bydlela mimo ochranu rodičovské domácnosti.

Někdy si Jitka připadala, jako by žila ve dvou světech: v týmu zakladatelů ji chválili a cenili si jí jako klíčové osoby, zatímco doma ji kritizovali a nakládali s ní jako se služkou. Věděla, kterému světu by dala přednost, ale věděla také, že alespoň prozatím musí žít v obou.

Otázky k zamyšlení

- Pramení problém jenom ze strany Jitčinych rodičů nebo k němu nějak přispívá i ona? Jestli ano, čím?
- Jak může ctít své rodiče, když mají námitky proti tomu, jak tráví svůj čas?
- Co byste Jitce poradili, kdyby k vám přišla hledat radu ve své situaci s bydlením?
- Na které specifické otázky je třeba myslet, když svobodná žena pomáhá se zakládáním sboru? Jak mohou být ostatní zakladatelé sboru na tyto věci citliví?